Jordbruksstatistisk årsbok 1971

Statistical Yearbook of Agriculture Utgivare: Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1964-.
1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.
1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.
1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture …, från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik). Täckningsår: 1913-1963.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1971. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

urn:nbn:se:scb-1971-JO01SA7101_pdf

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

Jordbruksstatistisk årsbok 1971

SCBs BIBLIOTEK
77. 07 25
ÖREBRO

STATISTISKA CENTRALBYRÅN · STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

Statistical Yearbook of Agriculture 1971

Form för hänvisning. Jordbruksstatistisk årsbok 1971 (SOS). Statistiska centralbyrån, Stockholm 1971.

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866—1963.

Suggested citation. Statistical Yearbook of Agriculture 1971 (SOS). National Central Bureau of Statistics. Stockholm 1971.

Statistical Yearbook of Agriculture has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agricultur: 1866—1963.

Published by
the National Central Bureau
of Statistics,
S-102 50 Stockholm 27

Printed in Sweden
AB Fälths Tryckeri
Värnamo 1971
ALLF 411 71 072

Förord

Preface

Statistiska centralbyrån (SCB) framlägger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1971. Syftet med årsboken är att ge en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken. Förutom uppgifter från SCBs egna undersökningar innehåller publikationen sålunda statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc.

Resultaten i Jordbruksstatistisk årsbok 1971 innehåller huvudsakligen uppgifter avseende kalenderåret 1970 eller produktionsåret 1969/70. På riksnivå redovisas dessutom i förekommande fall uppgifter för de fem senaste undersökningstillfällena. På sidan 19 har för varje tabell angivits var motsvarande uppgifter återfinns i Jordbruksstatistisk årsbok 1970. Denna innehåller även vissa data för tjugofemårsperioden 1945—1969. Uppgifter därom ges för varje avsnitt i årets upplaga under rubriken "Övrig publicering".

Det redaktionella arbetet med publikationen, vilket har varit förlagt till byrån för jordbruksstatistik inom SCB, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter. Verket vill härmed betyga sin tacksamhet för värdefullt bistånd.

Redaktör för Jordbruksstatistisk årsbok 1971 har varit förste aktuarie Lars Persson.

Stockholm den 21 juni 1971

INGVAR OHLSSON

Knut Medin

Innehåll

Contents

	Text	Text
	Förord	Preface
18	Symboler använda i tabellerna	Explanation of symbols
19	Tabellernas motsvarighet i Jordbruksstatistisk årsbok 1970	Corresponding tables in Statistical Yearbook of Agriculture 1970
20	Svensk-engelsk ordlista	Swedish-English vocabulary
27	Engelsk översikt	Summary
31	**1. Områdesindelningar i jordbruksstatistiken**	**1. Geographical divisions for agricultural statistics**
33	**2. Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning**	**2. Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.**
33	2.1. Lantbrukets företagsregister	2.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
43	**3. Befolkning och arbetskraft**	**3. Population and labour force**
43	3.1. Folkräkningen	3.1. Census of population
48	3.2. Arbetskraftsundersökningarna	3.2. Labour force surveys
49	3.3. Lantbrukets företagsregister	3.3. Register of enterprises in agriculture and forestry
53	3.4. Jordbruksinventeringarna	3.4. Agricultural surveys
56	3.5. Löneförhållandena för lantarbetare	3.5. Wages of farm workers
60	3.6. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk	3.6. Employment in private forestry
62	3.7. Struktur- och befolkningsutredningarna	3.7. Structure and population surveys
65	**4. Fastigheter och byggnader**	**4. Real estates and buildings**
65	4.1. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	4.1. Assessed values of agricultural real estates
68	4.2. Jordbruksfastigheternas priser	4.2. Market prices of agricultural real estates
75	4.3. Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket	4.3. New building in the agricultural sector
77	4.4. Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader	4.4. Agricultural building cost index
79	**5. Maskiner och anläggningar m m**	**5. Machinery and plants etc.**
79	5.1. 1966 års allmänna jordbruksräkning	5.1. Census of agriculture 1966
79	5.2. Traktorernas användningsområden m m	5.2. Tractor uses
84	5.3. Maskindriften m m inom jordbruket	5.3. Employment of agricultural machinery etc.
86	5.4. Jordbrukets inköp av maskiner, redskap m m	5.4. Purchases of machines, tools etc. by the agricultural sector

89	**6. Förnödenheter**	**6. Requisites**
89	6.1. Förbrukningen av handelsgödsel	6.1. Consumption of fertilizers
90	6.2. Förbrukningen av fodermedel	6.2. Consumption of feeding stuffs
93	6.3. Inköpen av växtskyddsmedel m m	6.3. Purchases of pesticides etc.
95	**7. Växtodling. Vegetabilisk produktion**	**7. Crop farming. Vegetable production**
95	7.1. Lantbrukets företagsregister	7.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
99	7.2. 1966 års allmänna jordbruksräkning	7.2. Census of agriculture 1966
102	7.3. Årsväxtrapporteringen	7.3. Crop outlook reports
110	7.4. De objektiva skördeuppskattningarna	7.4. Objective crop yield surveys
116	7.5. Totalskörden av spannmål, slåttervall och potatis	7.5. Total harvest of grain, hay and potatoes
120	7.6. Förmalningen av spannmål. Producentpriserna på vegetabilieprodukter m m	7.6. Milling of grain. Producers' price of vegetable products etc.
124	7.7. Odlingen av oljeväxter	7.7. Cultivation of oleiferous plants
125	7.8. Odlingen av sockerbetor	7.8. Cultivation of sugar beets
126	7.9. Statsplomberingen av utsäde	7.9. Official inspection of seed
127	7.10. Utsädesmängderna för spannmål	7.10. Quantities of grain seed
129	7.11. Höstsådda arealer	7.11. Autumn-sown areas
134	7.12. Odlingen av olika spannmålssorter	7.12. Cultivation of various species of grain
134	7.13. Skördesättet för spannmål	7.13. Methods of grain harvesting
135	7.14. Brödsädens kvalitet	7.14. Quality of bread grain
136	7.15. Arealer av vallfrö	7.15. Areas of ley for seeds
136	7.16. Slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning	7.16. Area and yield within different age groups of ley for hay
139	7.17. Höskördens botaniska sammansättning och kvalitet	7.17. Botanical composition and quality of hay
143	7.18. Bärgningsmetoder för slåttervall och potatis	7.18. Methods of hay and potato harvesting
143	7.19. Arealen av olika matpotatissorter	7.19. Area of various species of table potatoes
147	7.20. Skörd av potatis samt potatisarealens fördelning	7.20. Yield and area of potatoes on cultivations of different size
147	7.21. Så- och skördetidpunkter, växtperiodens längd samt skördeavkastning efter såtidpunkt	7.21. Dates for sowing and harvesting, growing time and yield per hectare on areas with different sowing date
154	7.22. Skörd av spannmål, slåttervall och potatis inom olika storleksgrupper	7.22. Yield of grain, hay and potatoes in different size groups
157	7.23. Jordbrukets skördeskadeskydd	7.23. Crop insurance

163	**8. Husdjurssköttsel. Animalisk produktion**	**8. Livestock farming. Animal production**
163	8.1. Lantbrukets företagsregister	8.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
175	8.2. Jordbruksinventeringarna	8.2. Agricultural surveys
178	8.3. Antalet galtar och betäckta suggor	8.3. Numbers of boars and covered sows
178	8.4. Mjölkboskapskontrollen	8.4. Milk recording
180	8.5. Mjölkproduktionen och dess användning	8.5. Production and use of milk
182	8.6. Mejerihanteringen. Producentpriset på mjölk	8.6. Dairying. Producers' price on milk
183	8.7. Svinstamkontrollen	8.7. Pig breeding control
185	8.8. Suggkontrollen	8.8. Pig recording
187	8.9. Svinslaktens omfattning	8.9. Slaughter of pigs
189	8.10. Fårkontrollen	8.10. Sheep breeding control
190	8.11. Hästpremieringen	8.11. Awarding of prizes to horses
192	8.12. Produktionen av kött och fläsk. Producentpriserna på slaktdjur	8.12. Meat production. Producers' price on carcases
194	8.13. Äggproduktionen. Producentpriset på ägg	8.13. Egg production. Producers' price on eggs
195	**9. Konsumtion av födo- och njutningsämnen**	**9. Food consumption**
198	**10. Utrikeshandel**	**10. Foreign trade**
202	**11. Jordbruksekonomiska uppgifter**	**11. Agricultural economics**
202	11.1. Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m	11.1. Assessed incomes and expenditures etc. of farmers
213	11.2. Den jordbruksekonomiska undersökningen	11.2. Farm economic investigation
219	11.3. Inkomsterna av jordbruksfastighet samt inkomstfördelningen för inkomsttagare inom jordbruk m m	11.3. Income of agricultural real estates and distribution of the incomes of the income-earners in agriculture etc.
224	11.4. Jordbrukets producentpris-, kostnadspris- och världsmarknadsprisindex	11.4. Producer price index, cost price index and world market price index of agriculture
226	11.5. Jordbrukets kreditmarknad	11.5. Agricultural credit market
229	11.6. Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	11.6. Agricultural sector product
232	**12. Statliga rationaliseringsinsatser**	**12. Government rationalization measures**
239	**13. Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse**	**13. Farmers' co-operative associations**

242	**14. Lantbruksundervisningen**	**14. Agricultural training**
245	**15. Internationella uppgifter**	**15. International statistics**
251	**Bilagor**	**Appendices**
262	**Sakregister**	**Alphabetical index**

	Tabeller	**Tables**
	Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning	*Structure of agricultural enterprises. Types of land*
36	**1.** Antal ägda och arrenderade brukningsenheter, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag inom län och produktionsområden år 1970	**1.** Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1970
38	**2.** Antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa brukningsenheter den 26 juni 1970	**2.** Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings on June 26th, 1970
40	**3.** Antal brukningsenheter samt arealen åker på dessa fördelade efter brukarekategori år 1970	**3.** Number of holdings and the area of arable land on these holdings distributed according to the category of holder in 1970
42	**4.** Antal brukningsenheter med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper den 26 juni 1970	**4.** Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups on June 26th, 1970
	Befolkning och arbetskraft	*Population and labour force*
44	**5.** Folkmängdens fördelning på större åldersgrupper år 1965	**5.** Distribution of the population by large age groups in 1965
46	**6.** Folkmängdens fördelning på städer och landsbygd år 1965	**6.** Distribution of the population by towns and country areas in 1965
47	**7.** Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort år 1965	**7.** Distribution of the population by sparsely populated areas and built-up areas in 1965
48	**8.** Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen år 1970	**8.** Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population in 1970
50	**9.** Antal brukningsenheter och antal kor fördelade efter enskilda brukares ålder samt kobesättningarnas storlek den 26 juni 1968—1970. Hela riket	**9.** Number of holdings and number of cows distributed by age of holders and size of cow-stocks on June 26th, 1968—1970

52	**10.** Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper och produktionsområden den 26 juni 1970	**10.** Age distribution of holders with holdings in different size groups and production areas on June 26th, 1970
53	**11.** Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 4 juni 1968	**11.** Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on June 4th, 1968
54	**12.** Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft år 1969	**12.** Number of hours worked by holders, holders families and hired labour in 1969
55	**13.** Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1969	**13.** Number of working-hours in forestry in 1969
57	**14.** Genomsnittliga timförtjänster samt timförtjänsternas spridning år 1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år	**14.** Average hourly earnings and the variation in hourly earnings in 1969 for male farm workers in the age group 18–64
58	**15.** Tim- och årsförtjänsternas spridning år 1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år på brukningsenheter av olika storlek	**15.** The variation in hourly and annual earnings in 1969 for male farm workers in the age group 18–64 on holdings of different size
59	**16.** Timförtjänsternas sammansättning år 1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år (oavsett löneform)	**16.** Composition of hourly earnings in 1969 for male farm workers in the age group 18–64
59	**17.** Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1965–1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år	**17.** Average hourly and annual earnings 1965–1969 for male farm workers in the age group 18–64
61	**18.** Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk under vissa veckor åren 1966–1970	**18.** Employment in private forestry during specified weeks 1966–1970
62	**19.** Jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden år 1966	**19.** Occupational status of holders in 1966
63	**20.** Jordbrukarnas utbildningsnivå år 1966	**20.** Holders' level of education in 1966
	Fastigheter och byggnader	*Real estates and buildings*
66	**21.** Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden och antal taxeringsenheter enligt fastighetstaxeringen år 1970	**21.** Assessed values of agricultural real estates and number of assessed units according to the real estate assessment in 1970

67	**22.** Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt fastighetstaxeringen år 1970	**22.** Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the real estate assessment in 1970
69	**23.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1968 frivilligt försålda jordbruksfastigheter	**23.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1968
70	**24.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1968 frivilligt försålda jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet	**24.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1968 distributed by the assessed value
72	**25.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1968 frivilligt försålda jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper	**25.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1968 by different size groups
74	**26.** Köpeskillingar och taxeringsvärden för frivilligt försålda jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier åren 1967 och 1968	**26.** Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1967 and 1968 by categories of buyers and sellers
76	**27.** Antal nyuppförda byggnader av olika slag inom jordbruket samt antal nyuppförda ladugårdar i procent av totalantalet åren 1966–1970	**27.** Number of newly erected buildings of different kinds, and number of newly erected cowsheds in per cent of the total number of buildings 1966–1970
76	**28.** Antal nyuppförda kreatursplatser åren 1966–1970	**28.** Number of newly erected cattle places 1966–1970
77	**29.** Kostnader för nyuppförda ekonomibyggnader åren 1966–1970	**29.** Costs of newly erected farm buildings 1966–1970
78	**30.** Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1966–1970	**30.** Agricultural building cost index 1966–1970
	Maskiner och anläggningar m m	*Machinery and plants etc.*
80	**31.** Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar den 15 september 1966	**31.** Number of holdings with different types of machines and plants on September 15th, 1966
81	**32.** Antal maskiner den 15 september 1966	**32.** Number of machines on September 15th, 1966
82	**33.** Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag, årsmodell och motoreffekt den 31 december 1966	**33.** Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel, year model and engine power on December 31st, 1966

82	**34.** Antal traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk, fördelade efter fabrikat och motoreffekt den 31 december 1966	**34.** Number of tractors with owners employed in agriculture or forestry, by brand and engine power on December 31st, 1966
83	**35.** Antal dragbilar med procentuell fördelning efter drivmedelsslag och årsmodell den 31 december 1966	**35.** Number of lorries and a percentage distribution by kind of motor fuel and year model on December 31st, 1966
84	**36.** Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket den 1 januari 1970	**36.** Number of machines etc. of different kinds in the agricultural sector on January 1st, 1970
85	**37.** Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket med fördelning på olika drivmedelsslag åren 1957–1970	**37.** Number of machines of different kinds in the agricultural sector distributed by kind of moto fuel 1957–1970
85	**38.** Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket åren 1957–1969	**38.** Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector 1957–1969
87	**39.** Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1965–1969	**39.** Purchases of machinery and tools by the agricultural sector 1965–1969
88	**40.** Antal levererade traktorer, genomsnittlig effekt samt medelpris per traktor åren 1965–1969	**40.** Number of tractors delivered to the agricultural sector, their average capacity and average price 1965–1969
	Förnödenheter	*Requisites*
89	**41.** Inhemsk förbrukning av handelsgödselmedel gödselåren 1965/66–1969/70	**41.** Domestic consumption of fertilizers 1965/66–1969/70
90	**42.** Priser på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1965/66–1969/70 samt 1966–1970	**42.** Prices of certain types of fertilizers 1965/66–1969/70 and 1966–1970
91	**43.** Beräknad förbrukning av fodermedel åren 1965/66–1969/70	**43.** Estimated consumption of certain types of feeding stuffs 1965/66–1969/70
92	**44.** Produktion av foderblandningar för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren 1965/66–1969/70	**44.** Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures 1965/66–1969/70
93	**45.** Jordbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1965–1969	**45.** Total purchases by the agricultural sector of pesticides etc. 1965–1969

94	**46.** Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1965–1969	**46.** Total purchases by the horticultural sector of pesticides 1965–1969
	Växtodling. Vegetabilisk produktion	*Crop farming. Vegetable production*
96	**47.** Åkerjordens användning år 1970	**47.** Use of arable land in 1970
98	**48.** Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper den 26 juni 1970	**48.** Use of arable land in different size groups on June 26th, 1970
99	**49.** Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen under tiden 1945–1970	**49.** Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land 1945–1970
99	**50.** Köksväxtarealens fördelning på olika växtslag år 1964	**50.** Acreages for kitchen vegetables with distribution on different species in 1964
100	**51.** Antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1966	**51.** Number of holdings with cultivation of different kinds of crops in 1966
101	**52.** Genomsnittlig areal av olika grödor per brukningsenhet år 1966	**52.** Average acreage per holding for different kinds of crops in 1966
102	**53.** Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1970	**53.** Percentage of area ploughed by the middle of May, 1970
103	**54.** Medeltal av sifferomdömen i maj 1970 för övervintringen	**54.** Averages of the May, 1970 assessment of the wintering
104	**55.** Medeltal av sifferomdömen i juli 1970 för skördeutsikterna	**55.** Averages of the assessments of the harvest prospects in July, 1970
106	**56.** Medeltal av sifferomdömen i oktober 1970 för skördeutfallet	**56.** Averages of the assessment of the harvest outcome in October, 1970
108	**57.** Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1970	**57.** Number of parishes by the report on the quality of the harvest in 1970
114	**58.** Biologisk skörd år 1970	**58.** Biological yield in 1970
115	**59.** Bärgad skörd år 1970	**59.** Actual yield in 1970
118	**60.** Total skörd av spannmål, slåttervall och potatis år 1970	**60.** Total harvest of grain, hay and potatoes in 1970
120	**61.** Jordbrukarnas leveranser av spannmål, återförsålt utsäde, förmalning, leveranser av mjöl samt lager av vete och råg åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**61.** Farmers' deliveries of grain, resold grain seed, milling, deliveries of flour, and storage of wheat and rye 1965/66–1969/70 and 1966–1970

121	**62.** Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbetor samt partipris på matpotatis åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**62.** Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing, and sugar beets, and wholesale price of table potatoes 1965/66–1969/70 and 1966–1970
122	**63.** Oljeväxtodlingen år 1970	**63.** Cultivation of oleiferous plants in 1970
125	**64.** Sockerbetsodlingen år 1970	**64.** Cultivation of sugar beets in 1970
127	**65.** Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1969/70	**65.** Total quantity of sealed seed in 1969/70
128	**66.** Utsädesmängderna för spannmål år 1965	**66.** Quantities of grain seed in 1965
129	**67.** Höstsådda arealer år 1970	**67.** Autumn-sown acreages in 1970
130	**68.** Arealernas spannmål fördelade på olika sorter år 1968	**68.** Acreages of grain by species in 1968
132	**69.** Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1969	**69.** Distribution of grain acreages by method of harvesting in 1969
135	**70.** Den levererade brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper åren 1968–1970	**70.** Delivered bread grain by quality groups 1968–1970
136	**71.** Arealer för skörd av vallfrö år 1970	**71.** Areas cultivated as ley for seeds in 1970
137	**72.** Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1970	**72.** Area of ley land distributed on different age groups in 1970
138	**73.** Biologisk första skörd från slåttervall av olika ålder år 1970	**73.** Biological yield of hay from ley land of various ages in 1970
139	**74.** Höskördens botaniska sammansättning år 1970	**74.** Botanical composition of the hay harvest in 1970
140	**75.** Höskördens fodervärde år 1970	**75.** Fodder value of the hay harvest in 1970
141	**76.** Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1969	**76.** Area of ley land distributed by different methods of harvesting in 1969
142	**77.** Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter olika bärgningsmetoder år 1969	**77.** Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1969
144	**78.** Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1969	**78.** Area of table potatoes distributed on different kinds in 1969
145	**79.** Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter odlingens storlek år 1968	**79.** Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivation in 1968

146	**80.** Biologisk skörd av mat- resp fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek år 1968	**80.** Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups in 1968
148	**81.** Mediantidpunkt för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1966–1969	**81.** Median date for grain sowing and potato setting 1966–1969
149	**82.** Mediantidpunkt för skörd av spannmål, slåttervall och potatis åren 1966–1969	**82.** Median date for harvesting grain, hay on ley and potatoes 1966–1969
150	**83.** Växtperiodens genomsnittliga längd för olika grödor åren 1966–1969 samt respektive grödas areal med procentuell fördelning på olika långa växtperioder år 1969	**83.** Average number of days between sowing and harvesting in 1966–1969, and distribution of the acreage by time interval between sowing and harvesting in 1969
152	**84.** Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1969	**84.** Biological yield per hectare in 1969 on acreages with different sowing date
155	**85.** Biologisk skörd inom olika storleksgrupper år 1969	**85.** Biological yield per hectare in different size groups of holdings in 1969
156	**86.** Biologisk skörd inom olika storleksgrupper år 1970	**86.** Biological yield per hectare in different size groups of holdings in 1970
161	**87.** Resultat av ersättningsberäkningarna för 1970 års skörd	**87.** Results of the compensation calculations for the harvest in 1970
162	**88.** Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersättningsbelopp åren 1966–1970	**88.** Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation 1966–1970
	Husdjurssköttsel. Animalisk produktion	*Livestock farming. Animal production*
163	**89.** Antal husdjur inom olika storleksgrupper den 26 juni 1970	**89.** Number of livestock in different size groups on June 26th, 1970
164	**90.** Antal husdjur den 26 juni 1970	**90.** Number of livestock on June 26th, 1970
166	**91.** Antal brukningsenheter med nötkreatur den 26 juni 1970 fördelade efter antalet kor samt antal nötkreatur vid dessa besättningar	**91.** Number of holdings with cattle on June 26th, 1970 distributed by number of cows and number of cattle on these holdings
168	**92.** Antal brukningsenheter med svin den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar	**92.** Number of holdings with pigs on June 26th, 1970 distributed by size of the stocks and number of pigs on these holdings

170	**93.** Antal brukningsenheter med får den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal tackor och baggar vid dessa besättningar	**93.** Number of holdings with sheep on June 26th, 1970 distributed by size of the stocks and number of ewes and rams on these holdings
172	**94.** Antal brukningsenheter med höns den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar	**94.** Number of holdings with poultry on June 26th, 1970 distributed by size of the stocks and number of poultry on these holdings
174	**95.** Genomsnittligt antal husdjur per brukningsenhet den 26 juni 1970	**95.** Average number of livestock per holding on June 26th, 1970
176	**96.** Antal husdjur den 4 juni, 15 oktober 1968, 3 mars 1969, 2 mars 1970 och 1 mars 1971	**96.** Number of livestock on June 4th, October 15th, 1968, March 3rd, 1969, March 2nd, 1970 and March 1st, 1971
177	**97.** Antal betäckta suggor månadsvis och årsmedeltal för antalet tjänstbara galtar år 1970	**97.** Number of covered sows each month and average number of boars in 1970
179	**98.** Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1969/70	**98.** Results of the milk recording in 1969/70
180	**99.** Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll kontrollåret 1969/70	**99.** Number of stocks and cows in public milk recording in 1969/70
181	**100.** Totala mjölkproduktionen och dess användning åren 1955–1967	**100.** Total production of milk and its uses 1955–1967
181	**101.** Mjölkproduktionen och dess användning inom olika storleksgrupper år 1967	**101.** Production of milk and its uses in different size groups of holdings in 1967
182	**102.** Mjölkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1955–1967	**102.** Milk production by production areas 1955–1967
183	**103.** Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölkens medelfetthalt, användning av invägd mjölk samt pris på mejerimjölk åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**103.** Number of dairies and suppliers to dairies, weight of delivered milk, average fat content of dairy milk, uses of dairy milk and the price of dairy milk 1965/66–1969/70 and 1966–1970
184	**104.** Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontrollåren 1965/66–1969/70	**104.** Scope of the pig breeding control and averages of the control results 1965/66–1969/70
185	**105.** Antal besättningar och antal kontrollerade kullar i den officiella suggkontrollen kontrollåren 1968/69 och 1969/70	**105.** Number of herds and number of litters in the pig recording in 1968/69 and 1969/70

186	**106.** Resultat från den fullständiga suggkontrollen kontrollåret 1969/70	**106.** Results of the pig recording in 1969/70
187	**107.** Totala antalet slaktade svin åren 1956–1968	**107.** Total number of slaughtered pigs 1956–1968
188	**108.** Antal slaktade svin inom olika storleksgrupper åren 1956–1968. Procent av totala svinslakten respektive år	**108.** Number of slaughtered pigs in different size groups of holdings 1956–1968. Per cent
188	**109.** Antal slaktade svin inom produktionsområden åren 1956–1968. Procent av totala svinslakten respektive år	**109.** Number of slaughtered pigs by production areas 1956–1968. Per cent
190	**110.** Resultat från fårkontrollen kontrollåret 1969/70	**110.** Results of the sheep breeding control in 1969/70
191	**111.** Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1970	**111.** Number of awarded horses, awards given etc. in 1970
192	**112.** Antal besiktigade slaktkroppar åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**112.** Number of inspected carcases 1965/66–1969/70 and 1966–1970
193	**113.** Produktion av kött och fläsk åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**113.** Meat production 1965/66–1969/70 and 1966–1970
193	**114.** Priser på slaktdjur åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**114.** Prices on carcases 1965/66–1969/70 and 1966–1970
194	**115.** Beräknad total produktion av ägg, partihandelns invägning av svenska ägg samt producentpris på ägg åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970	**115.** Estimated production of eggs, wholesalers' purchases of eggs and producers' price on eggs 1965/66–1969/70 and 1966–1970
	Konsumtion av födo- och njutningsämnen	*Food consumption*
196	**116.** Konsumtion av födo- och njutningsämnen åren 1966–1970	**116.** Food consumption 1966–1970
	Utrikeshandel	*Foreign trade*
199	**117.** Importen av livsmedel åren 1966–1970	**117.** Imports of foodstuffs 1966–1970
200	**118.** Exporten av livsmedel åren 1966–1970	**118.** Exports of foodstuffs 1966–1970
201	**119.** Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1966–1970	**119.** Foreign trade in agricultural products 1966–1970

	Jordbruksekonomiska uppgifter	*Agricultural economics*
203	**120.** Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder åren 1968 och 1969	**120.** Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities in 1968 and 1969
205	**121.** Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden, hela riket och storleksgrupper år 1969. Per brukningsenhet	**121.** Holders' cash incomes and expenditures etc. in production areas, whole of Sweden and size groups in 1969. Per holding
210	**122.** Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m m per brukningsenhet år 1969	**122.** Holders' assessed net receipts etc., per holding in 1969
211	**123.** Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet per brukningsenhet år 1969	**123.** Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding in 1969
216	**124.** Intäkter och kostnader i jordbruket år 1968. Per 10 hektar åker	**124.** Receipts and costs per 10 hectares of arable land in 1968
217	**125.** Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1968. Per brukningsenhet	**125.** Holders' assets and liabilities, per holding on December 31st, 1968
218	**126.** Jordbrukarfamiljens inkomst år 1968. Per brukningsenhet	**126.** Income of farming families, per holding in 1968
219	**127.** Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt år 1970	**127.** Income of agricultural real estates according to the assessment in 1970
220	**128.** Inkomsttagarna inom jordbruk med binäringar fördelade efter yrkesställning år 1968 (taxeringsåret 1969)	**128.** Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by employment status in 1968
221	**129.** Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet fördelade efter kön och ålder år 1968	**129.** Income-earners with income of agricultural real estates distributed by sex and age in 1968
222	**130.** Inkomst av jordbruksfastighet med inkomsttagarna fördelade efter yrkesställning år 1968 (taxeringsåret 1969)	**130.** Income of agricultural real estates with income-earners distributed by employment status in 1968
223	**131.** Inkomsttagare inom jordbruk med binäringar fördelade efter inkomstklass och yrkesställning år 1968 (taxeringsåret 1969)	**131.** Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status in 1968
225	**132.** Producentpris-, konsumentpris-, kostnadspris- samt världsmarknadsprisindex åren 1965/66—1969/70	**132.** Producer price, consumer price, cost price and world market price indices 1965/66—1969/70

227	**133.** Total kreditgivning till enskilda jordbrukare åren 1966–1970	**133.** Total credit extended to private holders 1966–1970
227	**134.** Jordbrukskasserörelsens utlåning till enskilda jordbrukare åren 1966–1970	**134.** Lending by agricultural credit societies to private holders 1966–1970
228	**135.** Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1965–1969	**135.** Lending by saving banks to private holders 1965–1969
228	**136.** Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1965/66–1969/70	**136.** Government loans to private holders 1965/66–1969/70
230	**137.** Sektorprodukten inom jordbruk m m samt bruttonationalprodukten med fördelning på faktorinsatser, indirekta skatter och subventioner åren 1965–1969	**137.** Agricultural sector product and gross domestic product by factor incomes, indirect taxes and subsidies 1965–1969
231	**138.** Jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950–1969. Löpande priser	**138.** Contribution to the gross domestic product by agriculture etc. and forestry 1950–1969. Current prices
	Statliga rationaliseringsinsatser	*Government rationalization measures*
232	**139.** Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m åren 1966–1970	**139.** Government support for internal rationalization and structural improvement etc. 1966–1970
233	**140.** Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m år 1970	**140.** Government support for internal rationalization and structural improvement etc. in 1970
234	**141.** Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering (SR) år 1970	**141.** Government support for special rationalization measures on certain holdings in 1970
235	**142.** Antal storleksrationaliserade brukningsenheter i enskild ägo inom olika storleksgrupper efter ägd areal före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1970	**142.** Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support and the effect of the rationalization in 1970
236	**143.** Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1970	**143.** Real estate holding of county agricultural boards in 1970
	Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse	*Farmers' co-operative associations*
240	**144.** Antal medlemmar m m inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1965–1969	**144.** Number of members etc. in agricultural economic associations 1965–1969

241	**145.** Omsättningsvärden inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1965–1969	**145.** Turnover values in agricultural economic associations 1965–1969
	Lantbruksundervisningen	*Agricultural training*
242	**146.** Antal närvarande och avgångna elever vid vissa högskolor åren 1968/69–1969/70	**146.** Number of attending and graduating pupils at certain university-level colleges 1968/69–1969/70
243	**147.** Antal närvarande och avgångna elever vid vissa undervisningsanstalter åren 1969/70–1970/71	**147.** Number of attending and graduating pupils at certain educational institutions 1969/70–1970/71
244	**148.** Antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor efter sökt utbildning år 1969/70	**148.** Number of applicants and admitted pupils to agricultural schools, agricultural domestic schools and horticultural schools by desired training in 1969/70
	Internationella uppgifter	*International statistics*
246	**149.** Ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag inom olika länder	**149.** Areas of different types of land in different countries
247	**150.** Åkerarealens användning inom olika länder år 1968	**150.** Use of arable land in different countries in 1968
248	**151.** Totalskördens storlek inom olika länder år 1968	**151.** Total harvest in different countries in 1968
249	**152.** Antal husdjur inom olika länder år 1967/68	**152.** Number of livestock in different countries in 1967/68
250	**153.** Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen inom olika länder år 1965	**153.** Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1965

Symboler använda i tabellerna
Explanation of symbols

»	Upprepning	Repetition
–	Intet finns att redovisa	Magnitude nil
0 / 0,0	Mindre än 0,5 / 0,05 av enheten	Magnitude less than half of unit employed
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges	Data not available
•	Uppgift kan ej förekomma	Category not applicable

Tabellernas motsvarighet i Jordbruksstatistisk årsbok 1970

Tabell i Jordbruks-statistisk årsbok 1971	Motsvarande tabell i Jordbruks-statistisk årsbok 1970	Tabell i Jordbruks-statistisk årsbok 1971	Motsvarande tabell i Jordbruks-statistisk årsbok 1970	Tabell i Jordbruks-statistisk årsbok 1971	Motsvarande tabell i Jordbruks-statistisk årsbok 1970
1	1	52	54	103	110
2	2	53	56	104	114
3	3	54	55	105	—
4	4	55	57	106	115
5	9	56	58	107	116
6	10	57	59	108	117
7	11	58	60	109	118
8	12	59	61	110	119
9	—	60	62	111	120
10	13, 14	61	63	112	121
11	16	62	64	113	122
12	—	63	66	114	123
13	—	64	65	115	124
14	18	65	68	116	125
15	19	66	69	117	126
16	20	67	70	118	127
17	21	68	71	119	128
18	22	69	72	120	129
19	7	70	73	121	131
20	8	71	74	122	133
21	23	72	75	123	135
22	23	73	76	124	136
23	24	74	77	125	137
24	25	75	78	126	138
25	26	76	79	127	141
26	27	77	80	128	142
27	28	78	81	129	—
28	29	79	82	130	—
29	30	80	83	131	143
30	31	81	84	132	144
31	32	82	85	133	145
32	33	83	86	134	146
33	35	84	87	135	147
34	36	85	88	136	148
35	37	86	88	137	149
36	38	87	89	138	150
37	39	88	90	139	151
38	40	89	92	140	152
39	41	90	91	141	153
40	42	91	94	142	154
41	43	92	95	143	155
42	44	93	96	144	156
43	45	94	97	145	157
44	46	95	99	146	158
45	47	96	102	147	158
46	48	97	103	148	159
47	49	98	105	149	160
48	50	99	106	150	161
49	51	100	107	151	162
50	52	101	108	152	163
51	53	102	109	153	164

Swedish-English Vocabulary

Ackordslön	Piece-wages
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Current
Allmänning	Common land
Alsikeklöver	Alsike clover
Ammonsulfat	Ammonium sulphate
Andel	Proportion, share
Andra	Other
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant, works
Anmälan	Application
Anställd	Employee
Antal	Number
Användning	Use
Arbetare	Worker
Arbete	Work
Arbetskraft	Labour force
Arbetstimmar	Working-hours
Areal	Area, acreage
Arealtillägg	Acreage allowance
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Avelssvin	Breeding pig
Avgångsvederlag	Severance pay
Avdrag	Deduction
Avdragsbar	Allowable deduction
Avkastning	Yield
Avse	Concerning
Avsevärd	Considerable
Avskrivningar	Depreciation
Baggar	Rams
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Befolkning	Population
Belopp	Amount
Bensin	Petrol
Beräknad	Estimated
Besiktigad	Inspected
Besådd areal	Area sown
Besättning	Stock, herd
Bete	Pasture
Betesmark	Meadow
Betesvall	Pasture
Betäckta (suggor)	Covered (sows)
Binäring	Subsidiary enterprise
Biodling	Apiculture
Biologisk	Biological
Blandad	Mixed
Blandning	Mixture
Blandsäd	Mixed grain
Blankett	Form, questionnaire
Blomkål	Cauliflower
Bogserad	Towed
Bolag	Company
Borgen	Security
Bortfall	Non-response
Boskapsskötsel	Cattle-farming
Bostad	Dwelling
Botanisk	Botanical
Brukare	Holder, farmer
Brukarekategori	Category of holder, (farmer)
Brukningsenhet	Holding
Brukningsform	Type of holding
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product
Brödsäd	Bread grain
Buffel	Buffalo
Bukvägg	Belly wall
Byggnad	Building
Bärbuske	Berry-bush
Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Bärgningsmetod	Method of harvesting
Bättre	Better
Bönor	Beans
Chilesalpeter	Sodium nitrate
Dag	Day
Dagsverke	Day's work
Definitiva uppgifter	Definitive results
Deklarationer	Income tax returns
Del av	Part of
Delvis (ägd)	Partly (owned)
Diesel	Diesel fuel
Digivande	Giving suck
Diverse	Various
Djur	Animal
Djurskötare	Cattle-man
Djurslag	Type of animal

Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)
Driftsledning	Works management
Driftsöverskott	Surplus
Dräktig första gången	With young for the first time
Därav	Of which
Däröver	More
Död	Dead
Dödsbo	Estate of a deceased person
Effekt	Capacity
Efter	After
Egentlig	Real
Eget	Own
Ej	Not
Ekonomisk	Economic
Elever	Trainees, pupils
Enhet	Unit
Enkla	Simple
Enligt	According to
Ensilageväxter	Plants for silage
Ensilering	Ensiling
Enskild	Private
Ersättning	Compensation
Examinerad	Examined
Exploateringsvärde	Value of development
Fabrikspotatis	Potatoes for processing
Faktorinsats	Factor income
Falltal	Falling number
Familjemedlem	Family member
Fast anställd	Permanently employed
Fasta priser	Constant prices
Fastighet	Real estate
Fastighetslängd	Tax register of real estate
Fastighetsmarknad	Real estate market
Fastighetstaxering	Real estate assessment
Fetthalt	Fat content
Fiskmjöl	Fish meal
Fjäderfä	Poultry
Fläsk	Pork
Foderenhet	Feed unit
Foderfosfat	Fodder phosphate
Fodermedel	Feeding stuff
Foderrotfrukter	Fodder roots
Fodersäd	Coarse grain
Fodertillskott	Additional fodder
Fodertran	Fodder train-oil
Fodervärde	Fodder value
Foderväxt	Fodder plant
Foderärter	Fodder peas
Folkmängd	Population
Folkräkning	Census of population
Folkskola	Elementary school
Fosfor	Phosphorus
Fotogen	Paraffin oil
Framställning	Production
Fri kost	Board free
Frivillig	Voluntary
Fruktträd	Fruit tree
Frö	Seed
Fröslag	Kind of seed
Fysisk person	Natural person
Får	Sheep
Fårkontroll	Sheep breeding control
Född	Born
Födo- och njutningsämnen	Food, beverages and tobacco
Föl	Foal
Förbrukning	Use
Förbränningsmotorer	Internal combustion engines
Fördelad	Distributed
Fördelning	Distribution
Före	Before
Förening	Society, association
Företagare	Enterpriser
Företagsräkning	Census of economic activities
Förlust	Loss
Förmalning	Milling
Förmögenhet	Property, fortune
Förnödenheter	Requisites
Förräntning	Net return (on capital)
Församling	Parish
Försåld	Sold
Försäkrad	Insured
Försäljning	Sale
Förtjänst	Profit
Förvärv	Purchase
Förvärvsarbetande (befolkning)	Economically active (population)
Förändring	Change
Galt	Boar
Genomsnittlig	Average
Getter	Goats
Gift	Married
Glesbygd	Sparsely populated area

Godkänd	Approved
Grädde	Cream
Gräs	Grass
Gräsbärande	Grass grown
Gröda	Crop
Grödgrupp	Crop group
Grönfoder	Green crop
Gurka	Cucumber
Gödkalv	Veal calf
Gödsel	Fertilizer, manure
Gödselstad	Dung stead
Gödsvin	Fattening pig
Halvgräs	Sedges
Handelsgödsel	Fertilizer
Handupptagning	Hand-lifting
Havre	Oats
Hektar	Hectare
Hela riket	Whole of Sweden
Helt	Fully
Helträda	Fallow land
Hemslakt	Home slaughter
Hingst	Stallion
Hirs	Millet
Hjälpmotor	Auxiliary engine
Husdjur	Livestock
Hushåll	Household
Huvudområde	Main area
Hypoteksförening	Mortgage society
Hyra	Rent
Härstamning	Descent
Hässjning	Putting on frame for drying
Hästar	Horses
Hästkraft	Horse-power
Häststallar	Stables
Hö	Hay
Högst	At most
Höns	Poultry
Höstraps	Winter rape
Höstrybs	Winter turnip rape
Höstråg	Winter rye
Höstsådd	Autumn sown
Höstsäd	Winter grain
Höstvete	Winter wheat
Import	Import
Inhemsk	Domestic
Inkommen	Received
Inkomst	Income
Inkomstklass	Size of income
Inköp av	Purchase of
Inom	Within
Inre	Internal
Inräknad	Included
Insektsmedel	Insect-powder
Inte	Not
Inteckning	Mortgage
Intäkter	Receipts
Inventarier (döda)	Farm equipment
Inventarier (levande)	Livestock
Invånare	Inhabitant
Invägning	Weighing in
Jordbearbetningsredskap	Implements for tillage
Jordbruk	Agriculture
Jordbrukare	Holder, farmer
Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Jordbrukskassa	Cooperative loan fund
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire farm property
Jordnöt	Peanut
Juridisk person	Juridical person
Kalisalt	Potassium chloride
Kalisuper	Potassium phosphate
Kalium	Potassium
Kalkammonsalpeter	Ammonium nitrate
Kalkon	Turkey
Kalksalpeter	Calcium nitrate
Kalluft	Cold air
Kalv, kalvar	Calf, calves
Kalva	Calve
Kameler	Camels
Kasthjulsmaskin	Potato spinner
Kategori	Category
Kläckt	Hatched
Klöver	Clover
Knölar	Tubers
Kokos	Coconut
Kokärter	Peas, dry, edible
Kollektivavtal	Collective agreement
Kommun	Municipality
Komplement	Supplement
Konsumentprisindex	Consumer price index
Konsumtion	Consumption
Kontant	Cash
Kontroll	Control
Kor	Cows

Korn	Barley
Kortfristig	Short-term
Korsningsdjur	Crossbreeding animal
Kostnad	Cost
Kostnadsprisindex	Cost price index
Kost och logi	Board and lodging
Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kreatur	Livestock
Kreatursplats	Cattle place
Kredit	Credit
Kreditgivning	Lending
Kroppslängd	Length of carcase
Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Kull	Litter
Kvalitet	Quality
Kvarn	Mill
Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Kvigkalv	Female calf
Kvinnor	Women
Kväve	Nitrogen
Kyckling(ar)	Chicken(s)
Kyrkan	Church
Köksväxter	Vegetables
Köp	Purchase
Köpekontrakt	Sales contract
Köpeskilling	Price
Köping	Market town
Körslor	Driving
Kött	Meat
Köttfodermjöl	Meat meal
Köttfullhet	Meatiness
Lada	Barn
Ladugård	Cowshed
Ladugårdsförman	Cattle foreman
Lager	Stock
Lamm	Lamb
Lammvikt	Lamb weight
Landsbygd	Rural area
Landskommun	Rural municipality
Lantarbetare	Farm worker
Lantbrukets företagsregister, lantbruksregistret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register
Lantbrukshögskola	Royal Agricultural College
Lantbruksnämnd	County agricultural board
Lantbruksskola	Elementary agricultural school
Lantsmör	Country butter
Lejd	Hired
Levande	Living
Leverans	Delivery
Levererad	Delivered
Livsmedel	Food
Loge	Barn
Lån	Loan
Lånegaranti	Loan guarantee
Långfristig	Long-term
Län	County
Lök	Onion
Lönesumma	Amount of wages
Löpande	Current
Löpande priser	Current prices
Magasin	Storehouse
Majs	Maize
Mangårdsbyggnad	Dwelling house
Manlig	Male
Mantalslängd	Schedule of population
Manuell	Manual
Mark	Ground
Marknadsförd slakt	Slaughter taken to market
Marknadspris	Market price
Maskin	Machine
Maskinhallar	Machine shops
Maskinuthyrning	Machine hiring
Maskinstation	Agricultural machinery centre
Matpotatis	Table potatoes
Medelavkastning	Average yield
Medelpris	Average price
Medeltal	Average
Median	Median
Mediantidpunkt	Median date
Medlem	Member
Mejeri	Dairy
Mejerihantering	Dairying
Mellan	Between
Mellanbygd	Central hill and lowland district
Mellersta	Central
Mer än	More than
Mervärdeskatt	Surplus value tax
Minskning	Decrease
Milj kronor	Millions of Swedish crowns

Mjöl	Flour
Mjölk	Milk
Mjölkboskapskontroll	Milk recording
Mjölkningsmaskin	Milking machine
Mjölkproduktion	Milk production
Mjölktransportkärl	Milk transporting container
Modersugga	Breeding sow
Morötter	Carrots
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses
Månad	Month
Män	Men
Naturaförmåner	Benefits in kind
Nedre	Lower
Nettoförmögenhet	Net capital
Normskörd	Average yield
Norra	Northern
Nybildning	New formation
Nybyggnad	New building
Nyodling	Land reclamation
Nyuppförda	Newly-erected
Näringsgren	Branch of industry
Nötkreatur	Cattle
Nötkreatursenhet	Unit of cattle
Oavsett löneform	Regardless of form of payment
Obrukad åker	Untilled arable land
Obärgad	Unharvested
Och	And
Odlad	Grown
Odling	Cultivation
Ogräs	Weed
Ogräsmedel	Weed remedy
Olika	Different
Oljekraftfoder	Oilcake
Oljelin	Linseed
Oljeväxter	Oleiferous plants
Omfattning	Size, scope
Område	Region
Omsättningsvärde	Turnover value
Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Ost	Cheese
Ovägd	Unweighted
Personbil	Car
Partihandel	Whole sale trade
Potatis	Potatoes
Preliminära uppgifter	Preliminary results
Preparattyp	Kind of preparation
Pris	Price
Prisnivå	Price level
Procent	Percentage
Producentbidrag	Producer subsidy
Producentpris	Producers' price
Produktion	Production
Produktionsområde	Production area
Pålägg	Breeding
Pälsdjursuppfödning	Fur-animal breeding
Rapport	Report
Raps	Rape
Ras	Breed
Rationalisering	Rationalization
Redovisningsskyldighet	Obligation to render accounts
Redskap	Tool
Reducerad	Reduced
Rensningsmaskin	Cleaning machine
Repad	Rippled
Reparationer	Repairs
Resultat	Result
Reverslån	Promissory note loan
Riksområde	Major region
Rotfrukter	Roots
Rumsenhet	Room unit
Rybs	Turnip rape
Ryggspäck	Back fat
Råg	Rye
Råproteinhalt	Protein content
Råvara	Raw product
Ränta	Interest
Rättare	Farm foreman
Rödbetor	Beetroots
Rödklöver	Red clover
Rörelseidkare	Employers
Saknas	Not available
Sammanfatta	Summarize
Sammansättning	Composition
Samt	And
Samtliga	Total
Sannolikhet	Probability
Sektorprodukt	Sector product
Semesterlön	Holiday pay
Sifferomdöme	Assessment in figures
Självbindare	Binder
Självrisk	Excess, franchise
Självägande brukare	Owner holders

Skattad	Estimated
Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty
Skogsbygd	Woody area
Skogshögskola	Royal College of Forestry
Skogskonto	Forest account
Skogsmark	Forest land
Skuld	Debt
Skuldprocent	Percentage debt
Skulltork	Hay-loft drier
Skummjölk	Skim milk
Skärmaskin	Cutting-machine
Skörd	Harvest; yield
Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Skördestation	Yield laboratory
Skördesätt	Method of harvesting
Skördetidpunkt	Date for harvesting
Skördetröska	Combine
Skördeutfall	Outcome of harvest
Skördeutsikter	Crop yield prospects
Slag	Kind
Slakt	Slaughter
Slaktdjur	Slaughter animal
Slumpfel	Sampling error
Slåttervall	Ley for hay
Slättbygd	Plain district
Smörjmedel	Lubricants
Sockerbetor	Sugar beets
Sojabönor	Soya beans
Sort	Kind
Spannmål	Grain
Spannmålstork	Grain drier
Sparbank	Savings-bank
Specialarbetare	Specialized worker
Spenat	Spinach
Spill	Harvesting losses
Spridning	Deviation
Spädgris	Sucking-pig
Spädkalv	Sucking-calf
Stadigvarande	Permanent
Staten	Government, state
Statligt stöd	Government support
Statsbidrag	Government subsidy
Statsplomberingsbevis	Official certificate of inspection
Stickprovsmetodik	Sampling method
Stiftelse	Institution
Storboskap	Cattle
Storlek	Size
Storleksgrupp	Size group
Struktur- och befolkningsutredning	Structure and population survey
Stutar	Steers
Städer	Towns
Stärbhus	Estate of a deceased person
Stöd	Support
Subvention	Subsidy
Sugga	Sow
Suggkontroll	Pig recording
Summa	Total
Superfosfat	Super phosphate
Svensk	Swedish
Svin	Pig
Svinhus	Piggery
Svinn	Waste, loss
Svinstamkontroll	Pig breeding control
Syfte	Purpose
Sysselsatt	Employed
Sådd	Sowing
Sållmatteupptagare	Potato elevator-digger
Såtidpunkt	Date for sowing
Säd	Grain
Säkerhet	Security
Sämre	Worse
Södra	Southern
Tal	Number
Taxerad	Assessed
Taxeringsenheter	Assessment units
Taxeringsvärde	Assessed value
Thomasfosfat	Thomas phosphate
Tidigare	Earlier
Tidlön	Time rate
Tidpunkt	Time, date
Till avsalu	For sale
Tillfällig	Temporary
Tillhörig	Belonging to
Tillgångar	Assets
Tillskott	Addition
Tillväxt	Growth
Timförtjänst	Hourly earnings
Timotej	Timothy
Tjocklek	Thickness
Tjur	Bull
Tjurkalv	Bull calf
Tomt- och industrivärde	Site and plant value
Torkanläggning	Drying plant
Torkning på slag	Drying on the ground
Traktor	Tractor
Traktorförare	Tractor operator

Transportredskap	Means of conveyance
Trädgårdsbruk	Horticulture
Tröskning	Threshing
Typ	Type
Täckdikning	Underdrainage
Tätort	Built-up area
Underhåll	Maintenance
Undersökning	Survey
Undervisningsanstalt	Training institution
Undre kvartil	Lower quartile
Unghästar	Colts
Ungnöt	Young cattle
Uppgift	Information
Uppgiftslämnare	Respondent
Upphöra	Discontinue
Uppnådd	Reached
Uppräknad	Aggregated
Uppskattad	Estimated
Urinbrunn	Liquid manure cistern
Urval	Sample
Urvalsram	Sampling frame
Utan	Without
Utbildning	Education
Utfall	Result
Utfodring	Feeding
Utgifter	Expenditure
Utlåning	Lending
Utrikeshandel	Foreign trade
Utsäde	Seed
Utvintring	Out-wintering
Vall	Ley
Vall till fröskörd	Ley for seeds
Vallhö	Hay
Varaktigt	Durable, permanent
Varmluft	Hot air
Varuslag	Kind of goods
Vecka	Week
Vegetabilisk	Vegetable
Verksamhet	Activity
Vete	Wheat
Vetemjöl	Wheat flour
Veterinärbesiktigad	Inspected
Veterinärhögskola	Royal Veterinary College
Vicker	Vetches
Vikt	Weight
Viktigare	More important
Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff
Vitkål	White cabbage
Vitsenap	White mustard
Volmning	Drying in a cock
Vårraps	Spring rape
Vårrybs	Spring turnip rape
Vårråg	Spring rye
Vårsäd	Spring grain
Vårvete	Spring wheat
Vägd	Weighted
Värde	Value
Världsmarknadsprisindex	World market price index
Växel	Bill of exchange
Växtperiod	Growing time
Växtprodukt	Vegetable product
Växtsjukdom	Plant disease
Växtskyddsmedel	Pesticides
Växtslag	Plant type
Växttrådhalt	Plant-fibre content
Yrkesverksam	Economically active
Yttre rationalisering	Structural improvement
Åker	Arable land
Åkerareal	Area of arable land
Ålder	Age
Åldersgrupp	Age group
År	Year
Årlig	Annual
Årsförtjänst	Annual earnings
Årsväxtrapport	Crop outlook report
Åtgärd	Measure
Ägarekategori	Category of owner
Ägd	Owned
Ägg	Egg
Ägo	Ownership
Ägoslag	Type of land
Äng	Meadow
Ärter	Peas
Ökning	Increase
Örtartade ogräs	Herbaceous weeds
Överföring	Transfer
Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Överpris	Surplus
Övervintring	Wintering
Överstiga	Exceed
Översyn	Revision
Övre	Upper
Övre kvartil	Upper quartile
Övrig	Other

Summary

The data published in the Statistical Yearbook of Agriculture 1971 refer to the year 1970 or the production year 1969/70. As a rule there are also data from the five latest surveys. Some summary data for the years 1945—1969 can be found in the Statistical Yearbook of Agriculture 1970.

1. Geographical divisions for agricultural statistics

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information on individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties has, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc., been divided into "natural farming areas". These areas can be combined into "production areas" and "major regions". See further Appendix 1. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into approx. 420 "yield survey districts", which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual harvest outcome. These areas correspond to the "compensation districts" of the crop insurance system (see below).

2. Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.

In 1968 a register of enterprises in agriculture and forestry was created by the National Central Bureau of Statistics (SCB), and since that year the agricultural statistics are based on register data, which are revised every year. The annual collection of data for the farm register and the crop damage compensation is co-ordinated and compulsory since 1968. The form on which these data are collected is shown in Appendix 2. The farm register provides detailed information on, for instance, the number of holdings, the areas of different types of land, the use of arable land and the number of livestock. All holdings where agriculture and forestry are carried on are covered by the farm register.

Before the creation of the farm register corresponding information was provided by the agricultural censuses, which were performed every fifth year by the SCB; the latest one was carried out in 1966. Some data on *the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land* from the 1970 version of the farm register are given in Table 1.

Information on *the number of holdings and the area of arable land in different size groups distributed by category of holder* are found in Tables 2—4.

3. Population and labour force

The *general censuses of population* carried out by the SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the population distribution by age in rural districts and towns and in sparsely populated and built-up areas. See Tables 5—7.

The SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The *number of persons economically active in agriculture* as indicated by the 1970 September, October and November surveys is shown in Table 8.

The farm register provides data on *the age distribution of the holders.* See Tables 9—10.

Earlier the SCB carried out three agricultural sample surveys a year, but since 1969 only one sample survey, in March, is performed. From March 1970 the survey provides i.a. *the number of working-hours in agriculture.* See Tables 11—13.

Statistics on farm workers' wages are compiled every year by the SCB on the basis of information from a sample of farms. See Tables 14—17. The SCB also makes annual random sample

surveys on employment in private forestry. See Table 18.

As a supplement to the general agricultural census in 1966, the Agricultural Research Institute has made a *structural and population survey.* See Tables 19—20.

4. Real estates and buildings

Statistics based on the decisions of the tax assessment committees are compiled and published every year by the SCB. These statistics include *data on the assessed value of agricultural real estates.* See Tables 21—22.

Special *statistics on the prices of agricultural real estates* emerge from an annual study made by the SCB, which includes all the agricultural properties of which legal ratification has been applied for on the grounds of purchase in voluntary sale during the year. See Tables 23—26.

Information on new building activities in the agricultural sector is reported annually by the State Research Institute for Farm Buildings on the basis of surveys made in a sample of parishes. See Tables 27—29. Annual *index calculations on agricultural building costs* are made by the SCB. See Table 30.

5. Machinery and plants etc.

The *census of agriculture* in 1966 included some information on machinery and plants in agriculture. The main results from this part of the census are shown in Tables 31—35.

In co-operation with the Agricultural Marketing Board, the SCB has made special *surveys on employment etc. of agricultural machinery.* Some results of these surveys are reported in Tables 36—38.

Current *statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture* are obtained from surveys made by the Agricultural Research Institute. The primary material for these surveys is obtained from manufacturers and importers. See Tables 39—40.

6. Requisites

Information on the consumption of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers, is reported annually by the National Agricultural Marketing Board. On the basis of information from Svenska Superfosfat AB, the Marketing Board also reports certain *price data on fertilizers.* See Tables 41—42.

Information on the consumption of feeding stuffs is continually compiled by the National Agricultural Marketing Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 43—44.

The Agricultural Research Institute makes an annual *survey on the purchases of pesticides.* Information is provided by the firms that have imported or manufactured the products concerned. See Tables 45—46.

7. Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on *the use of arable land* is obtained from the farm register, see Tables 47—48. Earlier these data were provided by the annual agricultural survey in June. Other information on the use of arable land is found in Tables 49—50.

The agricultural census in 1966 included information on the use of arable land. Table 51 contains data on the number of holdings with different kinds of crops, and in Table 52 the average acreages of the cultivations are presented.

Special *crop outlook reports* are sent three times a year to the SCB, viz. in May, July and October. The data are collected by subsections of the county agricultural boards. See Tables 53—57.

Quantitative information on the size of the harvest per hectare is now obtained from the *objective crop yield surveys.* The 1970 surveys comprised, as in previous years, a main survey and a series of special surveys to determine harvesting losses etc. These surveys cover a sample of holdings. See Tables 58—59.

The SCB makes estimates of *the total harvest* on the basis of the objective crop yield surveys. See Table 60.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, the milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Agricultural Marketing Board, which also prepares *statistics on the prices of vegetable produce.* The main part of the current

statistics on vegetable produce is based on information collected under the auspices of the Board. See Tables 61—62.

Data on the cultivation of oleiferous plants and *sugar beets,* based on information from the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd., are given in Tables 63—64.

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the National Central Seed Testing Institute. *Statistics on government sealing* are reported annually by the respective seed control establishments. See Table 65.

In connection with the objective crop yield surveys (see above), investigations have been made about *the quantities of grain seed* (Table 66), *the autumn-sown areas* (Table 67), *the cultivation of various species of grain* (Table 68), *the methods of grain harvesting* (Table 69), *the quality of bread grain* (Table 70), *the areas cultivated as ley for seeds* (Table 71), *the distribution by age of ley* (Table 72), *the yield from ley of different ages* (Table 73), *the botanical composition and quality of hay* (Tables 74—75), *the methods of harvesting for hay and potatoes* (Tables 76—77), *the cultivation of different types of table potatoes* (Table 78), *the distribution of the potato acreage by the size of the cultivations and the yield from these cultivations* (Tables 79—80), *the date for sowing and harvesting, average growing time and yield per hectare on areas with different sowing dates* (Tables 81—84) and *the yield of grain, hay and potatoes on holdings in different size groups* (Tables 85—86).

Since 1961 a special *crop insurance system* has been in existence, in which all farmers in Sweden with 2 hectares or more of arable land participate. From 1968 on the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley for hay. The main authority for this scheme is the National Agricultural Marketing Board, while the compensation is computed by the SCB. See Tables 87—88.

8. Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual information on the number of livestock in agriculture is obtained partly from the farm register and partly from the agricultural sample survey in March. Corresponding information was earlier collected at the three annual agricultural surveys. Table 90 shows *the number of livestock* in 1970. Data from the farm register are given in Tables 89—95, which also refer to 1970.

Data on the number of livestock have also been obtained in the agricultural surveys in 1968 and in March 1969—1970. The results are given in Table 96.

Certain figures from the SCB's *statistics on the number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 97.

The control of dairy cattle and pigs is continually carried out under the supervision of the National Board of Agriculture. *Statistics on milk recording and pig recording* are continually published. See Tables 98—99 and 105—106.

On several occasions, the SCB, in co-operation with the National Agricultural Marketing Board, has made special *surveys on milk production and the use of milk.* Some results from these surveys are reported in Tables 100—102.

Information on the number of dairy suppliers, the quantity of delivered milk, the uses and the price of dairy milk etc. is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Table 103.

Results of pig breeding control and sheep breeding control are continually reported by the National Board of Agriculture, which is the authority responsible for these activities. See Tables 104 and 110.

Also in co-operation with the Agricultural Marketing Board, the SCB from time to time makes *studies on the slaughter of pigs.* See Tables 107—109.

The *awarding of prizes to horses* is done under the supervision of the National Board of Agriculture. Some results are given in Table 111.

Information on slaughter inspections, the production of meat (incl. pork) and the prices on carcases is reported monthly by the National Agricultural Marketing Board. Such reports are based on information obtained from, e.g. the Swedish Farmers' Meat Marketing Association. See Tables 112—114.

Estimates of the total annual egg production are made by the National Agricultural Marketing Board, which also reports *statistics on egg prices.* See Table 115.

9. Food consumption

Information on the consumption of food, beverages and tobacco is obtained through calculations made twice a year by the National Agricultural Marketing Board. The basis for these calculations is taken from official manufacturing and foreign trade statistics and the Marketing Board's own statistics. See Table 116.

10. Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Marketing Board makes an annual *statement on the foreign trade in foodstuffs*. See Tables 117—119.

11. Agricultural economics

A special *survey of the cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by the SCB on the basis of holders' income tax returns. Data on approx. 11 000 holders are processed in each study. See Tables 120—123.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, the National Board of Agriculture makes an annual *farm-economic investigation*. In 1968 this investigation covered approx. 1 000 farms, and its primary material consisted of the books kept by the participating farms. See Tables 124—126.

In its statistics on the outcome of taxation (see above) the SCB includes annual *information on the income of agricultural real estates*. The SCB also compiles annual *statistics on wage earners and employers*. See Tables 127—131.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Marketing Board's monthly *calculations of producer price, world market price and cost price indices*. During the period 1959/60—1966/67 these series were used to supervise a block rule, known as the 3 per cent rule, in the Agricultural Agreements. See Table 132.

Summary *statistics on the agricultural credit market* are published continually by the Agricultural Research Institute. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Tables 133—136.

The SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 137—138.

12. Government rationalization measures

Current *statistics on public expenditure for rationalization measures etc.* are published by the National Board of Agriculture. The information for these statistics is reported by the county agricultural boards, which exercise the power of decision in their respective counties on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 139—143.

13. Farmers' co-operative associations

Information on membership and turnover in the co-operative associations is given by the Federation of Swedish Farmers' Associations, which is the central body for the agricultural co-operative movement, and for its different branch organizations. See Tables 144—145.

14. Agricultural training

Statistics on the number of pupils, examinations etc. at the agricultural and forestry vocational schools are kept by the SCB and the National Board of Private Forestry respectively. Corresponding information on the colleges associated with agriculture — primarily the Royal Agricultural College, the Royal Veterinary College and the Royal College of Forestry — is published by the SCB. See Tables 146—148.

15. International statistics

Information on the scope of agriculture in different countries is obtained, for example, from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These include information on the distribution by type of land, use of arable land, harvest, livestock and the number of persons economically active in agriculture. See Tables 149—153.

1. Områdesindelningar i jordbruksstatistiken

Geographical divisions for agricultural statistics

Sedan lång tid tillbaka sker inom jordbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av de resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning förekommer sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

En vanlig redovisningsgrund i den löpande statistiken är länen, varvid i regel den länsindelning som gällde vid tidpunkten för uppgiftsinsamlingen används. Så avser t ex de uppgifter för år 1970 som publiceras för länen i denna årgång av Jordbruksstatistisk årsbok indelningen den 1 januari 1970.

Till Jordbruksstatistisk årsbok 1970, där länsuppgifter lämnas för en serie av år, omräknades tidigare publicerade data till att avse län enligt indelningen den 1 januari 1969.

Dessa omräkningar gjordes främst av länsuppgifterna rörande areal av olika grödor, antal husdjur samt totalskörden av spannmål, slåttervall, potatis och oljeväxter.

I vissa fall sammanförs länen till huvudområdena Svealand, Götaland och Norrland.

Ur lantbrukets företagsregister erhålls för varje år fr o m 1968 (se s 33) uppgifter för församlingar och kommuner. Tidigare har resultat för dessa mindre administrativa områden endast erhållits vart femte år genom de allmänna jordbruksräkningarna.

Kommunblock och A-regioner (tidigare benämnda kommunblocksregioner) användes för första gången som redovisningsgrund vid 1966 års jordbruksräkning. De förra används numera som redovisningsgrund för viss statistik baserad på uppgifter i lantbrukets företagsregister.

Naturliga jordbruksområden. Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av jordbruksstatistiken är de administrativa områdena ur vissa synpunkter inte lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför med avseende på klimatologiska förhållanden, jordmån etc uppdelade på särskilda s k naturliga jordbruksområden.

År 1970 var landet indelat i 60 naturliga jordbruksområden. Dessa områden kan sedan i sin tur, vilket närmare framgår av *bilaga 1*, sammanföras till a) aderton produktionsområden, b) åtta produktionsområden samt c) tre riksområden.

Skördeuppskattningsområden (ersättningsområden)

Den officiella skördestatistiken baserades tidigare på uppskattningar enligt subjektiv metod, vid vilken någon speciell områdesindelning ej tillämpades. Med införandet av den objektiva skördeuppskattningsmetoden och ett skördeskadeskydd för jordbruket (se s 110 resp 157) uppstod behov av en särskild indelning där områdena var homogena med avseende på det årliga skördeutfallet. Avgränsningen av sådana områden — skördeuppskattningsområden (ersättningsområden) — har skett med hänsyn till förekommande jordarter, klimatologiska förhållanden, brukningsenheternas storlek, odlingsinriktning, topo-

grafi, speciella risker för skördeskador m m.

Indelningen i skördeuppskattningsområden, vilken fortlöpande ses över och justeras, har i flertalet fall skett separat för varje län. I regel har man vid indelningen kunnat följa församlingsgränserna.

Under åren 1961—1969 har antalet skördeuppskattningsområden varierat mellan 398 och 429. År 1970 var antalet 413.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna. Som exempel kan nämnas den indelning i fem större jordbruksområden, som används för årliga beräkningar av jordbrukets byggnadskostnader. Syftet med indelningen är att skapa homogena områden med avseende på förutsättningar för jordbruksdrift, vissa byggnadstekniska förhållanden, priser på byggnadsmaterial samt löner till byggnadsarbetare.

Ytterligare ett exempel är den speciella regionindelning av landet som utförts av lantbruksstyrelsen och som i första hand används för att beskriva utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid denna indelning har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Övrig publicering

Information om landets indelningar den 1 januari 1970 återfinns dels i Rikets indelningar 1970, dels i Meddelanden i samordningsfrågor 1969:1 och 1970:1, vilka båda utgetts av statistiska centralbyrån.

2. Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning m m

Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.

2. 1. Lantbrukets företagsregister

Enligt gällande bestämmelser, Kungl Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111), skall uppgifter insamlas årligen till lantbruksstatistiken. Dessa uppgifter skall även ingå i det av statistiska centralbyrån och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister, vilket i princip skall omfatta alla jordbruksfastigheter samt företagsenheter med antingen minst 2 hektar åker, större djurbesättning eller frukt- och trädgårdsproduktion av viss omfattning. Därutöver föreligger uppgiftsskyldighet för brukare av som jordbruksfastighet taxerade registerfastigheter eller delar därav för vilka åkerarealen uppgår till mindre än 2 hektar (inkl t ex rena skogsfastigheter). Blanketten, på vilken uppgifterna lämnas, utgör samtidigt anmälan för reglering av skördeskada som omfattas av det permanenta skördeskadeskyddet (se s 157). I fortsättningen används uttrycket "lantbruksregistret" som en sammanfattande benämning på det nya systemet för samordnad uppgiftsinsamling och redovisning.

Det nya systemet innebär i stort att det årligen sedan 1968 utförs en totalundersökning i juni och en stickprovsundersökning i mars. Med 3—5 års mellanrum utökas uppgiftsinsamlingen i juni väsentligt för att möjliggöra specialstudier av olika slag. Dessa gånger ges undersökningen benämningen lantbruksräkning. Den första lantbruksräkningen äger rum 1971. Vid stickprovsundersökningen i mars insamlas mera detaljerade uppgifter om husdjuren samt uppgifter för specialundersökningar, som kräver mera detaljerad information än vad som är rimligt att inhämta genom totalundersökningen eller som av annan anledning lämpligen insamlas under vårvintern.

Jordbruksstatistikens uppläggning före 1968

Sedan 1927 har allmänna jordbruksräkningar genomförts i stort sett vart femte år. Genom dessa räkningar har grundläggande uppgifter med långtgående regional differentiering erhållits.

Den senaste allmänna jordbruksräkningen företogs 1966.

Under 1940-talet genomfördes dessutom årligen totalundersökningar av arealdispositionen och antalet husdjur. Sedan 1950 har de årliga undersökningarna baserats på stickprovsförfarande. Antalet undersökningstillfällen, tidpunkten för undersökningarna samt benämningen på dessa har varierat. Efter en omläggning 1963 utfördes tre undersökningar per år (i mars, juni och oktober) som benämndes jordbruksinventeringar.

Lantbrukets företagsregister 1970

Omfattning och innehåll

Under 1970 insamlades uppgifter från dem som den 26 juni brukade registerfastigheter eller delar därav, om brukningsenhetens sammanlagda åkerareal uppgick till minst 2 hektar åker, oavsett om dessa fastigheter taxerades som jordbruksfastigheter eller ej. Vidare insamlades uppgifter från dem som denna dag bedrev yrkesmässig odling av trädgårdsväxter (inkl kommunala trädgårdar, anstalter, institutioner m fl med odling av viss omfattning). Dessutom berördes vid uppgiftsinsamlingen samtliga företag som den 26 juni eller tidigare under 1970 omfattade besättningar om minst 500 får, (inkl lamm) 250 svin och/eller 1000 höns (inkl kycklingar).

De inhämtade uppgifterna skulle avspegla förhållandena den 26 juni. För information om de efterfrågade uppgifterna hänvisas till *bilaga 2*.

Insamling, komplettering och granskning
Statistiska centralbyrån sände uppgiftsblanketter direkt till de uppgiftsskyldiga. För brukare, som tidigare lämnat uppgifter till lantbruksregistret, påfördes maskinellt, förutom namn, adress och identifieringsnummer, även fjolårets uppgifter om fastigheter och ägoslag. Samtidigt bifogades anvisningar med exempel på blankettens ifyllande samt portofritt svarskuvert. Ifyllda blanketter skulle insändas till statistiska centralbyrån senast den 2 juli 1970. Vid centralbyrån avprickades de inkommande blanketterna maskinellt. Avprickningsdatum har sedan lagts till grund för statens jordbruksnämnds beslut huruvida en blankett skall godkännas för beräkning av skördeskadeersättningar eller anses ha kommit in för sent. Påminnelser utsändes av statistiska centralbyrån vid två tillfällen under juli månad. I mitten av augusti tillställdes lantbruksnämnderna listor över företag för vilka blankett ej inkommit. Om en uppgiftsskyldig, trots påminnelser och kontakter från lantbruksnämnden, inte lämnade de begärda uppgifterna kontrollerade nämnden med hjälp av tillgängliga källor de på blanketten förtryckta uppgifterna och fyllde om möjligt i övriga uppgifter. De sålunda erhållna uppgifterna ingick sedan i framställningen av statistik ur registret men lades inte till grund för beräkning av skördeskadeersättning. För 45 företag med mer än 2 hektar åker, som tillställts blankett, har uppgifter för 1970 inte kunnat inhämtas. Dessa företag ingår inte i redovisningen.

Efter avprickning och manuell granskning vidtog maskinell granskning av alla blanketter enligt ett särskilt granskningsprogram. Därvid granskades alla uppgifter på registerblanketten med avseende på logiska fel och orimligheter. Dessutom gjordes enligt programmet summakontroller, kontroll av stora värden, ovanliga värden samt ovanliga kombinationer av värden. Kontrollen av uppgifterna på 1970 års blankett skedde i vissa fall mot motsvarande värden enligt 1969 års register.

Maskinell ändring (rättning) utfördes i vissa fall vid den maskinella granskningen. S k granskningsmeddelanden om dels maskinellt gjorda ändringar, dels uppgifter som fordrat ytterligare manuell granskning och ev ändring skrevs ut på en särskild blankett. På denna angavs dels vilka granskningskriterier som berördes, dels de uppgifter som på ett eller annat sätt kunde ha samband med ett ev fel.

Den efterföljande manuella granskningen skedde vanligen vid centralbyrån. I vissa fall sändes materialet till lantbruksnämnden.

Definitioner
Med *brukningsenhet* (företag) menades inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, fruktoch trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Tillarrenderad mark skulle räknas med i brukningsenheten men inte utarrenderad mark. Areal från vilken grödan hade överlåtits på rot och areal som tillfälligt hade upplåtits till bete skulle redovisas av markägaren. Med *brukare* (företagare) menades den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarat för brukningsenheten (företaget).

Följande definitioner av de olika ägoslagen har tillämpats.

Åker: mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slåtter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.

Kultiverad betesmark: gräsbärande mark som används för bete och har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap, gödsling eller insådd med vallväxter samt

gräsbärande mark som tidigare har varit åker och utnyttjas som bete.

Annan gräsbärande mark: gräsbärande mark som ej är att hänföra till åker eller kultiverad betesmark, gårdsplaner eller dylikt. Hit räknas bl a betes- och slåtterängar, strand- och hagmarksbeten samt tidigare åker, om den (åkern) inte används till bete eller för skogsändamål.

Skogsmark: mark som antingen är skogbärande eller kan göras skogbärande utan mera omfattande grundförbättringar och ej är att hänföra till åker, kultiverad betesmark eller annan gräsbärande mark.

Övrig mark (även tomt och trädgård): gårdsplaner, bebyggd mark, mark för hemträdgård och park, vägar, större avloppsdiken o dyl. Hit räknas även ej odlade eller trädbevuxna mossar och myrar, kärr, berg och annan dylik mark som inte kan hänföras till något annat ägoslag.

Redovisning

Registret, som årligen aktualiseras genom totalundersökningen i juni, finns dels centralt i form av magnetband på statistiska centralbyrån, dels lokalt utskrivet i klartext på varje lantbruksnämnd. Uppgifterna i registret läggs till grund för en omfattande årlig statistikproduktion som huvudsakligen publiceras i Statistiska meddelanden.

Resultatens tillförlitlighet

Redovisningsprinciper

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel brukningsenheter med mer än 2,0 hektar åker. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen överstiger 2,0 hektar.

I åkerarealen har inräknats även ej utnyttjad åker (med nyssnämnda undantag) bestående av slåtter- och betesvallar som ej utnyttjades 1970 samt annan obrukad åker. Helträda har hänförts till utnyttjad åker.

Metodförändringar

Inga ändringar i tillämpad metodik har gjorts sedan lantbruksregistret infördes 1968. Om hänsyn tas till förändringar i den administrativa indelningen (se s 31) bör uppgifterna för åren 1968—1970 vara helt jämförbara, vilket även torde gälla för tidigare totalundersökningar dvs jordbruksräkningarna.

Det bör emellertid observeras att uppgifterna för enskilda år kan växla något beroende på tillfälligheter vid uppgiftslämning samt insamling och bearbetning av materialet. Dessutom bör beaktas att uppgifter år 1969 inte kunde inhämtas från 1 098 företag med sammanlagt ca 14 000 hektar. Motsvarande siffror för 1970 är 45 företag med ca 700 hektar.

Resultat

I *tab 1—4* redovisas uppgifter för brukningsenheter med mer än 2,0 ha åker enligt lantbruksregistret 1970. Uppgifterna ges med uppdelning på län och produktionsområden. Dessutom ges uppgifter på riksnivå enligt lantbruksregistret 1968 och 1969. I tab 1 och 2 lämnas även uppgifter enligt jordbruksräkningarna 1961 och 1966.

Av tab 1 framgår antalet ägda och arrenderade brukningsenheter, arealen ägd resp arrenderad åker samt arealen för resp kultiverad betesmark, annan gräsbärande mark samt skogsmark. I tab 2 redovisas antalet brukningsenheter samt åkerarealen inom olika storleksgrupper.

Uppgifter om brukningsenheternas och åkerarealens fördelning på olika brukarekategorier samt uppgifter om antalet brukningsenheter med mer än 100 hektar åker uppdelade på storleksgrupper återfinns i tab 3 resp 4.

Övrig publicering

Statistik baserad på uppgifterna i lantbrukets företagsregister publiceras årligen i Sta-

Tabell 1 Antal ägda och arrenderade brukningsenheter, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag inom län och produktionsområden år 1970

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; år	Antal brukningsenheter			
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	Summa
Län				
Stockholms	1 303	883	936	3 122
Uppsala	1 455	877	1 008	3 340
Södermanlands	1 329	1 190	914	3 433
Östergötlands	2 438	2 111	1 545	6 094
Jönköpings	4 782	1 259	2 738	8 779
Kronobergs	4 043	563	2 031	6 637
Kalmar	3 675	1 238	2 120	7 033
Gotlands	1 735	217	1 306	3 258
Blekinge	1 928	190	790	2 908
Kristianstads	5 945	1 156	2 363	9 464
Malmöhus	5 299	2 153	2 327	9 779
Hallands	4 649	654	1 660	6 963
Göteborgs o Bohus	3 679	503	1 469	5 651
Älvsborgs	7 697	1 089	3 231	12 017
Skaraborgs	6 366	1 856	3 016	11 238
Värmlands	5 704	709	2 296	8 709
Örebro	2 473	707	1 451	4 631
Västmanlands	1 922	884	1 043	3 849
Kopparbergs	2 542	337	2 106	4 985
Gävleborgs	3 337	302	2 203	5 842
Västernorrlands	5 049	226	2 155	7 430
Jämtlands	3 245	295	1 671	5 211
Västerbottens	5 956	326	3 492	9 774
Norrbottens	3 449	155	1 613	5 217
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	6 678	2 238	2 860	11 776
» mellanbygder	7 732	1 686	3 952	13 370
» norra slättbygder	9 224	2 882	4 154	16 260
Svealands slättbygder	8 943	4 354	5 278	18 575
Götalands skogsbygder	27 186	5 619	13 012	45 817
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 401	1 731	4 330	14 462
Nedre Norrland	11 411	762	6 357	18 530
Övre Norrland	10 425	608	5 541	16 574
Hela riket				
1970	90 000	19 880	45 484	155 364
1969	94 835	18 504	48 816	162 155
1968	106 061	21 921	43 920	171 902
1966[1]	121 938	22 122	42 207	186 267
1961[1]	160 471	30 727	41 722	232 920

[1] Enligt jordbruksräkningen den 15 september respektive år.

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Åkerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Annan gräsbärande mark, hektar	Skogsmark, hektar	Övrig mark, hektar
Ägd	Arrenderad	Summa				
54 748	59 869	114 617	3 798	6 902	128 743	22 553
76 111	57 292	133 403	3 766	7 337	88 894	11 666
71 882	78 651	150 533	4 586	7 694	143 661	18 858
112 333	105 370	217 703	13 168	26 981	176 609	29 641
60 804	43 655	104 459	17 608	22 055	289 268	75 031
46 540	19 405	65 945	9 819	11 058	231 276	57 472
91 393	57 631	149 024	7 614	27 714	317 977	54 338
63 860	17 689	81 549	3 054	7 590	89 787	32 902
31 402	11 423	42 825	2 567	4 685	107 818	9 587
135 211	60 138	195 349	16 217	14 977	128 768	25 584
176 854	127 024	303 878	12 677	11 445	38 464	12 564
93 805	32 015	125 820	5 610	4 027	115 691	34 768
52 075	21 032	73 107	3 847	7 277	96 773	73 908
119 554	46 737	166 291	10 281	13 495	304 391	96 592
191 041	95 820	286 861	9 821	15 574	159 822	38 681
91 639	36 966	128 605	1 870	6 589	328 900	39 223
79 552	45 009	124 561	2 443	3 797	168 139	20 188
89 648	57 698	147 346	3 060	4 204	175 528	16 505
43 991	24 193	68 184	1 143	3 508	240 437	21 425
56 049	25 408	81 457	1 375	4 394	370 621	25 625
50 123	17 875	67 998	2 230	8 641	430 346	67 073
35 117	14 387	49 504	2 048	5 039	430 232	193 336
74 437	24 678	99 115	1 871	5 219	595 386	210 773
39 138	15 121	54 259	1 296	4 985	438 589	233 839
225 546	136 043	361 589	10 609	8 069	43 970	14 944
232 851	101 040	333 891	19 231	38 049	242 671	72 511
302 452	167 000	469 452	14 178	29 042	212 044	57 959
392 611	296 955	689 566	16 818	29 764	637 927	80 856
387 070	210 973	598 043	65 340	86 576	1 456 557	371 704
145 402	82 906	228 308	6 710	14 012	640 159	75 740
131 059	57 688	188 747	5 335	17 750	1 175 274	194 833
120 316	42 481	162 797	3 548	11 925	1 187 518	553 585
1 937 307	1 095 086	3 032 393	141 769	235 187	5 596 120	1 422 132
2 017 771	1 016 881	3 034 652	141 698	239 641	5 803 691	1 510 345
2 002 652	1 067 479	3 070 131	141 784	246 714	6 230 335	1 617 260
2 122 768	935 643	3 058 411	193 691	..	..	..
2 338 982	957 436	3 296 418	162 052	..	..	..

Tabell 2 Antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa brukningsenheter den 26 juni 1970

Område	Antal brukningsenheter inom storleksgrupper, hektar åker						
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0[1]
Län							
Stockholms	240	387	748	556	564	433	194
Uppsala	153	276	780	610	796	558	167
Södermanlands	178	393	746	616	639	559	302
Östergötlands	530	845	1 343	959	1 136	949	332
Jönköpings	2 481	3 062	2 066	659	351	135	25
Kronobergs	2 083	2 689	1 324	327	159	45	10
Kalmar	941	1 760	1 923	1 068	866	370	105
Gotlands	428	472	768	643	652	257	38
Blekinge	704	1 014	652	233	190	101	14
Kristianstads	1 345	2 265	2 956	1 348	969	428	153
Malmöhus	978	1 469	2 606	1 817	1 680	872	357
Hallands	1 104	1 820	2 220	924	604	218	73
Göteborgs o Bohus	1 223	1 994	1 540	515	267	100	12
Älvsborgs	3 000	3 667	3 175	1 164	690	265	56
Skaraborgs	1 127	2 053	3 446	1 900	1 613	830	269
Värmlands	2 670	2 736	1 702	642	534	326	99
Örebro	661	908	1 087	723	693	424	135
Västmanlands	176	310	788	829	968	591	187
Kopparbergs	1 617	1 287	1 087	496	359	126	13
Gävleborgs	1 232	1 785	1 679	667	365	101	13
Västernorrlands	2 736	2 794	1 354	331	159	51	5
Jämtlands	1 885	1 858	1 045	265	117	37	4
Västerbottens	2 830	3 699	2 312	639	242	48	4
Norrbottens	1 800	1 874	962	323	178	71	9
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	1 011	1 591	3 395	2 210	2 096	1 059	414
» mellanbygder	1 500	2 408	3 786	2 428	2 104	899	245
» norra slättbygder	1 467	2 660	4 697	2 685	2 582	1 605	564
Svealands slättbygder	1 252	2 197	4 188	3 389	3 842	2 681	1 026
Götalands skogsbygder	11 366	15 708	11 572	3 979	2 163	850	179
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 643	4 308	3 411	1 467	996	519	118
Nedre Norrland	6 363	6 425	3 864	1 116	585	160	17
Övre Norrland	5 520	6 120	3 396	980	423	122	13
Hela riket							
1970	32 122	41 417	38 309	18 254	14 791	7 895	2 576
1969	35 513	43 950	39 852	18 463	14 485	7 435	2 457
1968	40 246	47 349	41 701	18 789	14 284	7 110	2 423
1966[2]	47 301	55 025	43 754	18 433	13 231	6 280	2 243
1961[2]	66 635	75 017	53 446	18 266	11 960	5 410	2 186

[1] I tab 4 redovisas för år 1970 en storleksgruppering av brukningsenheter med mer än 100 hektar åker. — [2] Enligt jordbruksräkningen den 15 september respektive år.

Number of holdings in different size groups, and the area of arable land on these holdings on June 26th, 1970

	Åkerareal i hektar inom storleksgrupper, hektar åker							
Summa	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
3 122	901	3 118	11 581	13 871	21 964	30 090	33 092	114 617
3 340	569	2 148	12 224	15 438	31 139	38 156	33 729	133 403
3 433	699	3 161	11 630	15 663	25 288	39 011	55 081	150 533
6 094	2 015	6 606	20 595	24 218	44 771	65 435	54 063	217 703
8 779	9 628	22 902	29 709	16 244	13 328	9 004	3 644	104 459
6 637	8 171	19 948	18 902	8 095	6 087	3 224	1 518	65 945
7 033	3 685	13 573	28 907	26 871	33 609	24 913	17 466	149 024
3 258	1 561	3 608	11 834	16 030	25 305	16 739	6 472	81 549
2 908	2 734	7 714	9 638	5 820	7 440	6 622	2 857	42 825
9 464	5 039	17 589	44 011	33 532	37 494	29 335	28 349	195 349
9 779	3 527	11 569	39 070	45 345	65 497	58 623	80 247	303 878
6 963	4 287	13 947	32 823	22 855	22 834	14 391	14 683	125 820
5 651	4 681	15 068	22 378	12 574	10 101	6 567	1 738	73 107
12 017	11 237	27 810	46 188	28 546	26 225	17 797	8 488	166 291
11 238	4 258	16 153	52 282	47 679	62 855	56 224	47 410	286 861
8 709	9 765	20 266	24 822	16 082	20 517	22 209	14 944	128 605
4 631	2 490	6 958	16 372	18 039	27 186	29 030	24 486	124 561
3 849	691	2 500	12 501	20 970	38 400	39 884	32 400	147 346
4 985	5 729	9 393	16 005	12 281	13 813	8 133	2 830	68 184
5 842	4 542	13 616	24 508	16 241	13 863	6 284	2 403	81 457
7 430	10 038	20 562	19 049	8 098	5 966	3 502	783	67 998
5 211	7 051	13 699	15 177	6 417	4 431	2 273	456	49 504
9 774	10 703	27 653	32 752	15 464	8 881	3 123	539	99 115
5 217	6 706	13 610	13 621	7 897	6 643	4 490	1 292	54 259
11 776	3 597	12 675	50 906	55 045	80 779	71 391	87 196	361 589
13 370	5 579	18 804	57 829	60 727	81 755	59 830	49 367	333 891
16 260	5 541	20 916	71 259	67 544	100 949	109 320	93 923	469 452
18 575	4 736	17 422	65 243	85 630	150 915	184 138	181 482	689 566
45 817	43 842	118 439	168 011	98 068	82 987	57 283	29 413	598 043
14 462	13 534	32 290	49 858	36 319	38 442	35 012	22 853	228 308
18 530	23 236	47 626	55 384	27 142	22 175	10 279	2 905	188 747
16 574	20 642	44 999	48 089	23 795	15 635	7 806	1 831	162 797
155 364	120 707	313 171	566 579	454 270	573 637	535 059	468 970	3 032 393
162 155	133 965	333 947	590 976	460 289	562 039	504 368	449 068	3 034 652
171 902	150 659	358 563	615 856	467 419	553 206	481 940	442 488	3 070 131
186 267	179 118	419 495	651 582	461 612	514 712	429 472	402 420	3 058 411
232 920	251 276	572 384	789 605	456 882	464 850	371 756	389 665	3 296 418

Tabell 3 Antal brukningsenheter samt arealen åker på dessa fördelade efter brukarekategori år 1970

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; storleksgrupp	Antal brukningsenheter brukade av						
	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommun och allmänningar	Andra kategorier	Okänd brukarekategori
Län							
Stockholms	2 989	83	19	7	6	13	5
Uppsala	3 270	43	15	5	2	3	2
Södermanlands	3 324	65	26	5	–	8	5
Östergötlands	5 959	100	21	2	4	7	1
Jönköpings	8 501	263	6	4	3	1	1
Kronobergs	6 438	185	2	2	4	4	2
Kalmar	6 880	130	15	2	–	2	4
Gotlands	3 162	87	6	1	1	–	1
Blekinge	2 834	65	2	1	2	2	2
Kristianstads	9 244	160	28	9	5	9	9
Malmöhus	9 530	139	65	6	4	20	15
Hallands	6 750	179	10	4	4	5	11
Göteborgs o Bohus	5 449	184	5	1	–	5	7
Älvsborgs	11 583	404	7	9	3	4	7
Skaraborgs	10 962	214	26	10	2	7	17
Värmlands	8 184	493	15	4	3	3	7
Örebro	4 457	141	17	1	1	7	7
Västmanlands	3 747	73	16	3	6	2	2
Kopparbergs	4 630	334	6	2	2	9	2
Gävleborgs	5 548	265	13	5	3	7	1
Västernorrlands	7 016	371	5	6	7	21	4
Jämtlands	4 972	220	2	1	5	10	1
Västerbottens	9 534	222	2	5	3	4	4
Norrbottens	5 036	161	5	5	3	7	–
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	11 476	170	79	6	6	21	18
» mellanbygder	13 044	256	35	7	4	10	14
» norra slättbygder	15 855	315	37	15	6	13	19
Svealands slättbygder	17 958	445	85	21	16	30	20
Götalands skogsbygder	44 438	1 259	35	23	14	22	26
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 684	700	41	8	6	14	9
Nedre Norrland	17 481	966	14	10	15	38	6
Övre Norrland	16 063	470	8	10	6	12	5
Storleksgrupp, hektar åker							
2,1 – 5,0	30 371	1 690	8	4	5	5	39
5,1 – 10,0	39 836	1 501	18	8	7	21	26
10,1 – 20,0	37 330	850	38	31	3	31	26
20,1 – 30,0	17 926	264	12	14	13	17	8
30,1 – 50,0	14 573	149	31	6	5	21	6
50,1 – 100,0	7 699	83	43	14	23	26	7
Över 100,0	2 264	44	184	23	17	39	5
Hela riket							
1970	149 999	4 581	334	100	73	160	117
1969	156 231	5 023	312	100	86	148	255
1968	165 539	5 519	326	106	88	159	165

Number of holdings, and the area of arable land on these holdings distributed according to the category of holder

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

	Åkerareal i hektar brukad av							
Summa	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommun och allmänningar	Andra kategorier	Okänd brukarekategori	Summa
3 122	107 083	1 982	2 176	1 159	875	1 300	42	114 617
3 340	124 803	1 175	5 550	1 211	183	319	162	133 403
3 433	140 969	2 477	5 423	479	–	1 152	33	150 533
6 094	209 935	2 714	3 446	156	433	1 014	5	217 703
8 779	101 878	1 726	617	57	158	19	4	104 459
6 637	64 311	1 140	41	152	182	103	16	65 945
7 033	143 585	2 178	2 825	201	–	207	28	149 024
3 258	78 827	1 393	1 009	117	197	–	6	81 549
2 908	40 836	871	900	44	111	35	28	42 825
9 464	187 294	3 068	3 132	273	409	901	272	195 349
9 779	277 483	4 867	18 124	463	191	2 340	410	303 878
6 963	120 076	2 380	2 028	110	582	476	168	125 820
5 651	70 756	1 644	297	17	–	259	134	73 107
12 017	160 654	3 523	1 001	397	201	273	242	166 291
11 238	273 735	4 551	6 600	865	171	664	275	286 861
8 709	121 135	4 451	2 397	234	157	119	112	128 605
4 631	116 480	3 546	3 480	50	202	636	167	124 561
3 849	137 699	2 140	5 739	342	1 065	332	29	147 346
4 985	63 893	2 394	1 239	90	126	425	17	68 184
5 842	76 782	2 633	1 419	242	26	343	12	81 457
7 430	64 173	2 469	558	151	189	405	53	67 998
5 211	47 612	1 468	43	36	89	252	4	49 504
9 774	96 881	1 415	59	387	152	160	61	99 115
5 217	52 178	1 003	717	156	110	95	–	54 259
11 776	332 569	5 923	18 375	507	875	2 956	384	361 589
13 370	318 719	5 108	8 159	404	424	685	392	333 891
16 260	450 031	7 076	8 390	1 277	528	1 674	476	469 452
18 575	649 168	11 521	19 526	3 162	2 401	3 337	451	689 566
45 817	579 941	10 896	4 619	660	615	976	336	598 043
14 462	211 771	7 129	7 585	482	323	914	104	228 308
18 530	178 855	6 699	1 378	354	381	1 008	72	188 747
16 574	158 004	2 856	788	543	262	279	65	162 797
32 122	114 241	6 237	30	17	17	20	145	120 707
41 417	301 381	11 157	144	65	53	168	203	313 171
38 309	552 387	12 228	592	460	44	490	378	566 579
18 254	446 094	6 566	306	359	327	413	205	454 270
14 791	565 294	5 618	1 220	247	207	828	223	573 637
7 895	520 854	5 713	3 265	1 115	1 734	1 957	421	535 059
2 576	378 807	9 689	63 263	5 126	3 427	7 953	705	468 970
155 364	2 879 058	57 208	68 820	7 389	5 809	11 829	2 280	3 032 393
162 155	2 882 207	61 333	59 681	8 822	5 679	10 491	6 439	3 034 652
171 902	2 914 914	65 145	60 742	9 234	5 509	10 639	3 948	3 070 131

Tabell 4 Antal brukningsenheter med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper den 26 juni 1970
Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups on June 26th, 1970

Område	Storleksgrupp, hektar åker					
	100,1 – 200,0	200,1 – 300,0	300,1 – 400,0	400,1 – 500,0	Över 500,0	Summa
Län						
Stockholms	150	28	11	2	3	194
Uppsala	119	30	8	2	8	167
Södermanlands	220	57	13	7	5	302
Östergötlands	277	39	8	3	5	332
Jönköpings	20	5	–	–	–	25
Kronobergs	8	2	–	–	–	10
Kalmar	84	15	4	1	1	105
Gotlands	32	3	1	1	1	38
Blekinge	10	3	–	–	1	14
Kristianstads	109	31	5	5	3	153
Malmöhus	240	47	27	15	28	357
Hallands	51	15	2	2	3	73
Göteborgs o Bohus	11	1	–	–	–	12
Älvsborgs	49	5	1	1	–	56
Skaraborgs	217	26	13	4	9	269
Värmlands	88	8	1	1	1	99
Örebro	99	24	7	–	5	135
Västmanlands	152	19	7	5	4	187
Kopparbergs	9	1	1	1	1	13
Gävleborgs	8	5	–	–	–	13
Västernorrlands	4	1	–	–	–	5
Jämtlands	4	–	–	–	–	4
Västerbottens	4	–	–	–	–	4
Norrbottens	7	2	–	–	–	9
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	281	61	28	17	27	414
» mellanbygder	181	40	9	7	8	245
» norra slättbygder	463	63	20	6	12	564
Svealands slättbygder	789	157	42	15	23	1 026
Götalands skogsbygder	147	26	3	–	3	179
Mellersta Sveriges skogsbygder	87	15	6	5	5	118
Nedre Norrland	13	3	1	–	–	17
Övre Norrland	11	2	–	–	–	13
Hela riket						
1970	1 972	367	109	50	78	2 576
1969	1 880	347	105	45	80	2 457
1968	1 859	334	102	48	80	2 423

tistiska meddelanden. Uppgifterna i dessa avser vanligen statistik för naturliga jordbruksområden, län, produktionsområden och hela riket. Resultaten för 1970 återfinns vad avser antal brukningsenheter och areal av olika ägoslag i Statistiska meddelanden J 1970:12 och beträffande antalet brukningsenheter och arealen åker fördelade efter brukarekategorier i samma serie nr J 1970:14.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 1 och 2 för åren 1944, 1951 och 1956.

3. Befolkning och arbetskraft

Population and labour force

3.1. Folkräkningen

Vid statistiska centralbyrån utförs folkräkningar med i regel femårsintervaller. I räkningarna ingår bl a uppgifter av intresse för belysning av vissa förhållanden inom jordbruket. Sålunda redovisas data rörande befolkningens fördelning på städer och landsbygd samt på tätort och glesbygd, befolkningens åldersfördelning, antalet förvärvsarbetande inom olika näringsgrenar etc.

Folkräkningens uppläggning

I programmet för den kombinerade folk- och bostadsräkningen 1965, vilken i sin helhet utfördes av statistiska centralbyrån, ingick en totalundersökning, en urvalsundersökning och en intervjuundersökning.

Totalundersökningen genomfördes i två etapper av vilka den första innebar en bearbetning av demografiska uppgifter enligt mantalslängderna och den andra en samkörning av mantalslängderna med uppgifter om sysselsättning, bostadsförhållanden m m, vilka insamlats på särskild blankett.

Urvalsundersökningen omfattade dels en redovisning av den förvärvsarbetande befolkningen efter yrke, dels inkomststatistik. I undersökningen ingick omkring 1/30 av befolkningen.

I intervjudelen slutligen ingick en undersökning av bl a hushållens bostadskostnader. Uppgifterna i denna del skulle också användas för kvalitetskontroll av de uppgifter som lämnades i totalundersökningen.

Resultat

Uppgifter från folkräkningen 1965 om folkmängdens fördelning på större åldersgrupper inom olika län belyses i *tab 5* medan befolkningens fördelning på landsbygd och städer resp glesbygd och tätort har sammanställts i *tab 6* och *tab 7*.

Av redovisade uppgifter framgår bl a att landsbygdsbefolkningens andel av den totala befolkningen minskat från 87 % år 1870 till 46 % år 1965. Endast något mer än en femtedel av befolkningen var sistnämnda år bosatt i egentlig glesbygd.

Övrig publicering

I publikationen Folk- och bostadsräkningen den 1 november 1965, I—IX (SOS) återfinns detaljerade resultat för bl a församlingar, kommuner och kommunblock.

Tabell 5 Folkmängdens fördelning på större åldersgrupper år 1965

Län	Män			
	0–14 år	15–44 år	45–64 år	Över 64 år
Glesbygd[1]				
Stockholms (och stad)	6 787	12 407	9 208	5 466
Uppsala	4 482	8 017	6 094	3 646
Södermanlands	5 597	9 788	7 624	4 470
Östergötlands	8 529	15 168	12 368	7 175
Jönköpings	7 776	13 977	11 633	7 362
Kronobergs	5 675	11 352	10 310	6 936
Kalmar	7 284	14 056	12 419	7 589
Gotlands	3 238	5 380	4 052	2 435
Blekinge	3 848	8 202	7 130	4 378
Kristianstads	8 431	16 827	13 885	7 802
Malmöhus	10 793	19 582	15 451	8 300
Hallands	7 338	13 698	10 384	5 898
Göteborgs o Bohus	6 974	13 187	10 334	6 650
Älvsborgs	10 996	21 690	17 605	11 203
Skaraborgs	10 698	19 119	15 491	9 549
Värmlands	9 816	18 737	16 203	9 823
Örebro	5 514	10 395	9 021	5 498
Västmanlands	4 548	8 321	6 619	3 750
Kopparbergs	6 346	12 037	10 431	6 351
Gävleborgs	7 265	14 386	12 160	7 021
Västernorrlands	8 361	16 959	14 034	7 793
Jämtlands	6 564	12 536	10 544	6 517
Västerbottens	10 609	19 210	14 840	7 065
Norrbottens	8 764	16 548	10 978	4 940
Hela riket	176 233	331 579	268 818	157 617
All bebyggelse				
Stockholms (och stad)	140 528	298 044	166 288	61 752
Uppsala	20 368	38 602	20 937	11 014
Södermanlands	26 660	49 639	30 484	14 375
Östergötlands	38 726	74 250	47 710	22 095
Jönköpings	32 609	59 426	38 502	18 146
Kronobergs	17 161	33 066	21 963	11 996
Kalmar	24 602	46 154	32 218	16 398
Gotlands	6 361	10 494	6 751	3 572
Blekinge	15 475	31 194	19 320	9 545
Kristianstads	27 294	52 323	33 991	18 021
Malmöhus	67 935	139 164	83 231	37 848
Hallands	19 519	36 227	23 657	11 724
Göteborgs o Bohus	69 927	141 899	83 302	35 717
Älvsborgs	41 802	78 472	50 788	24 226
Skaraborgs	27 764	50 531	33 209	17 696
Värmlands	29 594	56 456	39 568	19 641
Örebro	27 303	53 552	36 463	16 766
Västmanlands	28 717	55 102	30 640	12 610
Kopparbergs	30 401	55 593	38 294	18 475
Gävleborgs	30 602	58 899	39 236	19 047
Västernorrlands	29 074	56 380	37 108	17 555
Jämtlands	13 863	25 255	18 301	9 800
Västerbottens	26 925	49 266	30 140	12 811
Norrbottens	33 270	58 662	30 361	11 350
Hela riket	826 480	1 608 650	992 462	452 180

[1] Som tätort har i allmänhet räknats alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt icke överstigit 200 meter. Övriga områden har i regel hänförts till glesbygd.

Distribution of the population by large age groups

Kvinnor				Summa			
0 – 14 år	15 – 44 år	45 – 64 år	Över 64 år	0 – 14 år	15 – 44 år	45 – 64 år	Över 64 år
6 289	10 429	8 141	5 275	13 076	22 836	17 349	10 741
4 069	6 737	5 321	3 389	8 551	14 754	11 415	7 035
5 365	8 390	6 709	4 013	10 962	18 178	14 333	8 483
7 855	12 819	11 007	6 485	16 384	27 987	23 375	13 660
7 376	11 642	10 347	6 826	15 152	25 619	21 980	14 188
5 377	8 699	8 651	6 271	11 052	20 051	18 961	13 207
6 826	11 280	10 841	6 921	14 110	25 336	23 260	14 510
3 056	4 346	3 741	2 449	6 294	9 726	7 793	4 884
3 594	6 335	6 250	4 181	7 442	14 537	13 380	8 559
8 108	13 235	12 051	7 580	16 539	30 062	25 936	15 382
9 933	16 688	13 551	8 128	20 726	36 270	29 002	16 428
6 803	11 331	8 876	5 610	14 141	25 029	19 260	11 508
6 295	10 637	9 388	6 612	13 269	23 824	19 722	13 262
10 438	17 443	15 853	11 125	21 434	39 133	33 458	22 328
9 868	15 450	13 461	8 770	20 566	34 569	28 952	18 319
8 953	15 723	14 325	9 455	18 769	34 460	30 528	19 278
5 266	8 629	8 055	5 026	10 780	19 024	17 076	10 524
4 307	6 669	5 653	3 502	8 855	14 990	12 272	7 252
5 717	10 093	9 612	6 020	12 063	22 130	20 043	12 371
6 847	11 732	10 804	6 863	14 112	26 118	22 964	13 884
7 957	13 743	12 951	7 465	16 318	30 702	26 985	15 258
6 002	10 055	9 010	5 782	12 566	22 591	19 554	12 299
9 903	15 703	12 598	6 148	20 512	34 913	27 438	13 213
8 412	12 829	9 506	4 388	17 176	29 377	20 484	9 328
164 616	270 637	236 702	148 284	340 849	602 216	505 520	305 901
133 717	295 994	187 046	95 028	274 245	594 038	353 334	156 780
19 113	38 434	21 750	13 483	39 481	77 036	42 687	24 497
25 157	47 416	30 207	16 564	51 817	97 055	60 691	30 939
36 731	72 093	48 022	26 156	75 457	146 343	95 732	48 251
30 917	58 163	37 499	20 541	63 526	117 589	76 001	38 687
16 350	30 885	20 156	12 590	33 511	63 951	42 119	24 586
23 457	43 825	30 987	17 950	48 059	89 979	63 205	34 348
5 964	9 885	6 735	3 989	12 325	20 379	13 486	7 561
14 611	28 717	18 898	11 394	30 086	59 911	38 218	20 939
26 187	49 305	33 156	21 331	53 481	101 628	67 147	39 352
64 389	135 779	88 420	50 389	132 324	274 943	171 651	88 237
18 344	34 412	22 717	13 436	37 863	70 639	46 374	25 160
65 685	135 816	87 373	45 690	135 612	277 715	170 675	81 407
39 196	76 288	51 134	28 244	80 998	154 760	101 922	52 470
26 156	47 997	31 741	19 526	53 920	98 528	64 950	37 222
27 981	53 969	38 442	21 486	57 575	110 425	78 010	41 127
26 244	51 988	36 040	19 633	53 547	105 540	72 503	36 399
27 185	51 385	28 998	14 533	55 902	106 487	59 638	27 143
28 455	52 832	37 390	20 653	58 856	108 425	75 684	39 128
28 983	55 293	38 780	21 741	59 585	114 192	78 016	40 788
27 434	53 318	36 700	19 728	56 508	109 698	73 808	37 283
12 905	24 127	16 809	9 986	26 768	49 382	35 110	19 786
25 581	47 658	28 023	13 019	52 506	96 924	58 163	25 830
31 306	54 162	28 175	12 132	64 576	112 824	58 536	23 482
782 048	1 549 741	1 005 198	549 222	1 608 528	3 158 391	1 997 660	1 001 402

Tabell 6 Folkmängdens fördelning på städer och landsbygd år 1965 Distribution of the population by towns and country areas

Område	Städer			Landsbygd			Hela folkmängden		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Län									
Stockholms (och stad)	485 368	535 593	1 020 961	181 244	176 192	357 436	666 612	711 785	1 378 397
Uppsala	49 140	53 923	103 063	41 781	38 857	80 638	90 921	92 780	183 701
Södermanlands	77 836	78 807	156 643	43 322	40 537	83 859	121 158	119 344	240 502
Östergötlands	107 419	112 716	220 135	75 362	70 286	145 648	182 781	183 002	365 783
Jönköpings	71 812	75 741	147 553	76 871	71 379	148 250	148 683	147 120	295 803
Kronobergs	19 883	21 474	41 357	64 303	58 507	122 810	84 186	79 981	164 167
Kalmar	43 520	46 150	89 670	75 852	70 069	145 921	119 372	116 219	235 591
Gotlands	8 199	9 169	17 368	18 979	17 404	36 383	27 178	26 573	53 751
Blekinge	29 124	31 502	60 626	46 410	42 118	88 528	75 534	73 620	149 154
Kristianstads	30 963	34 202	65 165	100 666	95 777	196 443	131 629	129 979	261 608
Malmöhus	221 665	237 876	459 541	106 513	101 101	207 614	328 178	338 977	667 155
Hallands	38 525	41 110	79 635	52 602	47 799	100 401	91 127	88 909	180 036
Göteborgs o Bohus	251 643	259 820	511 463	79 202	74 744	153 946	330 845	334 564	665 409
Älvsborgs	78 009	84 026	162 035	117 279	110 836	228 115	195 288	194 862	390 150
Skaraborgs	47 321	50 464	97 785	81 879	74 956	156 835	129 200	125 420	254 620
Värmlands	55 739	58 774	114 513	89 520	83 104	172 624	145 259	141 878	287 137
Örebro	73 789	77 352	151 141	60 295	56 553	116 848	134 084	133 905	267 989
Västmanlands	74 638	73 863	148 501	52 431	48 238	100 669	127 069	122 101	249 170
Kopparbergs	44 486	46 062	90 548	98 277	93 268	191 545	142 763	139 330	282 093
Gävleborgs	63 867	65 683	129 550	83 917	79 114	163 031	147 784	144 797	292 581
Västernorrlands	55 982	57 895	113 877	84 135	79 285	163 420	140 117	137 180	277 297
Jämtlands	12 126	13 472	25 598	55 093	50 355	105 448	67 219	63 827	131 046
Västerbottens	38 662	40 575	79 237	80 480	73 706	154 186	119 142	114 281	233 423
Norrbottens	45 113	44 605	89 718	88 530	81 170	169 700	133 643	125 775	259 418
Hela riket									
1965	2 024 829	2 150 854	4 175 683	1 854 943	1 735 355	3 590 298	3 879 772	3 886 209	7 765 981
1960	1 862 705	1 998 815	3 861 520	1 875 991	1 757 618	3 633 609	3 738 696	3 756 433	7 495 129
1950	1 567 120	1 711 184	3 278 304	1 939 322	1 824 203	3 763 525	3 506 442	3 535 387	7 041 829
1945	1 325 705	1 481 535	2 807 240	1 994 272	1 872 237	3 866 509	3 319 977	3 353 772	6 673 749
1940	1 111 210	1 269 702	2 380 912	2 048 918	1 941 602	3 990 520	3 160 128	3 211 304	6 371 432
1930	919 697	1 076 178	1 995 875	2 101 151	2 045 165	4 146 316	3 020 848	3 121 343	6 142 191
1920	811 354	931 757	1 743 111	2 086 902	2 074 476	4 161 378	2 898 256	3 006 233	5 904 489
1910	631 472	736 128	1 367 600	2 067 257	2 087 546	4 154 803	2 698 729	2 823 674	5 522 403
1900	507 780	596 171	1 103 951	1 998 656	2 033 834	4 032 490	2 506 436	2 630 005	5 136 441
1890	410 693	489 005	899 698	1 906 494	1 978 789	3 885 283	2 317 187	2 467 794	4 784 981
1880	313 423	377 008	690 431	1 901 820	1 973 417	3 875 237	2 215 243	2 350 425	4 565 668
1870	244 081	295 568	539 649	1 772 572	1 856 304	3 628 876	2 016 653	2 151 872	4 168 525

Tabell 7 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort[1] år 1965

Distribution of the population by sparsely populated areas and built-up areas

Län	Glesbygd				Tätort				Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden
	Lands-kommuner	Köpingar	Städer	Summa	Lands-kommuner	Köpingar	Städer	Summa	
Stockholms (och stad)	55 164	493	8 345	64 002	213 260	88 519	1 012 616	1 314 395	4,6
Uppsala	39 314	643	1 798	41 755	37 076	3 605	101 265	141 946	22,7
Södermanlands	44 597	2 151	5 208	51 956	32 550	4 561	151 435	188 546	21,6
Östergötlands	69 717	3 161	8 528	81 406	42 031	30 739	211 607	284 377	22,3
Jönköpings	64 506	4 323	8 110	76 939	52 320	27 101	139 443	218 864	26,0
Kronobergs	49 491	12 555	1 225	63 271	28 971	31 793	40 132	100 896	38,5
Kalmar	71 615	3 161	2 440	77 216	54 758	16 387	87 230	158 375	32,8
Gotlands	27 560	742	395	28 697	6 279	1 802	16 973	25 054	53,4
Blekinge	42 759	230	929	43 918	36 776	8 763	59 697	105 236	29,4
Kristianstads	76 037	8 985	2 897	87 919	68 003	43 418	62 268	173 689	33,6
Malmöhus	92 654	6 304	3 468	102 426	72 213	36 443	456 073	564 729	15,4
Hallands	67 794	64	2 080	69 938	29 323	3 220	77 555	110 098	38,8
Göteborgs o Bohus	65 427	—	4 650	70 077	88 519	—	506 813	595 332	10,5
Älvsborgs	105 848	4 106	6 399	116 353	93 139	25 022	155 636	273 797	29,8
Skaraborgs	91 672	6 407	4 327	102 406	42 760	15 996	93 458	152 214	40,2
Värmlands	83 770	12 059	7 206	103 035	43 506	33 289	107 307	184 102	35,9
Örebro	40 100	7 156	10 148	57 404	28 699	40 893	140 993	210 585	21,4
Västmanlands	35 953	2 089	5 327	43 369	39 686	22 941	143 174	205 801	17,4
Kopparbergs	62 627	1 487	2 493	66 607	105 667	21 764	88 055	215 486	23,6
Gävleborgs	65 136	3 043	8 899	77 078	84 701	10 151	120 651	215 503	26,3
Västernorrlands	77 899	1 245	10 119	89 263	69 380	14 896	103 758	188 034	32,2
Jämtlands	65 521	1 030	459	67 010	28 634	10 263	25 139	64 036	51,1
Västerbottens	78 911	9 129	8 036	96 076	51 254	14 892	71 201	137 347	41,2
Norrbottens	72 769	590	3 006	76 365	92 751	3 590	86 712	183 053	29,4
Hela riket	1 546 841	91 153	116 492	1 754 486	1 442 256	510 048	4 059 191	6 011 495	22,6

[1] Se not till tab 5.

3.2. Arbetskraftsundersökningarna

Sedan januari 1970 utför statistiska centralbyrån månatliga arbetskraftsundersökningar. Dessa baseras på tre separata urval om vardera cirka 18 000 personer, vilket motsvarar en urvalskvot på cirka 1:350. Personerna i vart och ett av dessa urval, som förnyas med 1/8 vid varje tillfälle, intervjuas en gång i kvartalet. Skattningar för ett helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Mätperioden är fr o m 1970 en period om två angränsande mätveckor i varje månad. Uppgifter inhämtades för varje intervjuperson om arbetsförhållande m m under en viss mätvecka.

Genom en särskild bearbetning anpassades resultaten för arbetskraftsundersökningarna i

Tabell 8 Förvärvsarbetande befolkning[1] inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen år 1970
Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population

Område	Antal inom jordbruk, skogsbruk m m förvärvsarbetande, 100-tal							Inom jordbruk, skogsbruk m m förvärvsarbetande personer i procent av totala antalet förvärvsarbetande
	Jordbruk och jakt	Skogsbruk	Summa[2]	Därav				
				Företagare	Anställda (inkl medhjälpare)	Män	Kvinnor	
Län								
Stockholms	97	23	120	52	68	101	20	1,7
Uppsala	66	18	83	30	53	68	15	9,4
Södermanlands	69	19	89	33	56	76	13	8,6
Östergötlands	112	22	133	59	74	115	19	8,1
Jönköpings	133	15	148	78	70	107	41	10,6
Kronobergs	95	20	115	63	51	89	25	14,6
Kalmar	152	26	180	76	104	132	48	17,8
Gotlands	49	1	52	26	26	40	12	21,8
Blekinge	41	7	50	23	27	42	8	8,0
Kristianstads	154	14	171	86	85	136	35	15,2
Malmöhus	255	5	263	103	161	192	71	7,8
Hallands	106	7	120	80	40	103	17	13,2
Göteborgs o Bohus	87	7	121	72	49	96	24	4,0
Älvsborgs	160	33	193	100	93	150	43	10,2
Skaraborgs	178	10	189	92	97	146	43	17,3
Värmlands	128	47	176	81	94	134	42	14,0
Örebro	57	27	84	30	54	63	21	7,2
Västmanlands	77	17	93	38	56	72	21	7,7
Kopparbergs	57	52	109	28	81	82	27	9,8
Gävleborgs	82	53	134	45	89	114	20	10,7
Västernorrlands	74	38	114	40	74	76	38	10,2
Jämtlands	67	36	103	45	58	84	19	19,1
Västerbottens	96	55	151	53	98	114	37	16,1
Norrbottens	44	51	100	27	73	83	17	10,0
Hela riket								
1970	2 435	603	3 092	1 361	1 731	2 415	677	8,6

[1] Avser personer födda 1954 eller tidigare, vilka under mätveckan arbetat 20 timmar eller mer. — [2] Inkl förvärvsarbetande befolkning inom fiske.

september, oktober, november 1970 till de i folk- och bostadsräkningen 1970 använda begreppen. Som förvärvsarbetande person avsågs då den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande avsågs även alla medhjälpande familjemedlemmar oavsett om de haft lön eller inte.

Resultat

I *tab 8* redovisas uppgifter från de till folk- och bostadsräkningen 1970 anpassade arbetskraftsundersökningarna 1970. Det bör observeras att vissa länsuppgifter är baserade på små stickprov varför slumpfelen här kan vara avsevärda.

Övrig publicering

Resultat från arbetskraftsundersökningarna redovisas fortlöpande i Statistiska meddelanden, undergrupp Am. Uppgifter från arbetskraftsundersökningarna under september, oktober och november med resultaten anpassade till folk- och bostadsräkningen 1970 återfinns i Am 1971:23.

3. 3. Lantbrukets företagsregister

Till lantbruksregistret (se s 33) insamlas bl a uppgifter om brukarnas födelsenummer. Detta har gjort det möjligt att erhålla upplysningar om åldersstrukturen för olika områden och verksamhetsgrenar. För åren 1968 — 1970 har specialbearbetningar gjorts för att belysa strukturförhållandena inom mjölkproduktionen med avseende på brukarens ålder och besättningarnas storlek.

Resultat

I *tab 9* redovisas antal brukningsenheter och antal kor med fördelning efter enskilda brukares ålder och kobesättningarnas storlek för åren 1968—1970. De brukningsenheter som redovisat mer än en brukare har klassificerats efter den som upptagits först på uppgiftsblanketten, vilket enligt anvisningarna skall vara den äldste.

I *tab 10* redovisas uppgifter enligt lantbrukets företagsregister om jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper resp inom produktionsområden. Redovisningen omfattar samtliga brukare (fysiska personer). Om flera personer hade brukat en brukningsenhet gemensamt medtogs uppgifter för högst 3 brukare. Det bör alltså observeras att totalsumman i tab 9 avser antalet brukningsenheter, medan motsvarande uppgifter i tab 10 avser antalet brukare.

Övrig publicering

Statistik framställd på basis av lantbruksregistret redovisas i Statistiska meddelanden. Uppgifterna om nötkreatursbesättningarnas storlek och företagarnas ålder återfinns i denna serie nr J 1971:25 medan uppgifter om jordbrukarnas åldersfördelning återfinns i nr J 1971:14.

Tabell 9 Antal brukningsenheter och antal kor fördelade efter enskilda brukares ålder samt kobesättningarnas storlek den 26 juni 1968–1970. Hela riket

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Number of holdings and number of cows distributed by age of holders and size of cow-stocks on June 26th, 1968–1970

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Besättningsstorlek	År	Brukare i åldern, år									Övriga brukare-kategorier[1]	Summa
		Under 30	30–39	40–49	50–54	55–59	60–66	67–74	Över 74	Uppgift saknas		
Antal brukningsenheter												
Besättningsstorlek												
Utan nötkreatur	1970	1 830	4 970	9 403	6 150	6 275	8 075	5 877	2 156	244	2 489	47 469
	1969	1 593	4 711	9 146	5 689	5 867	7 379	5 451	2 172	314	2 543	44 865
	1968	1 703	4 875	9 414	5 680	5 899	7 395	5 741	2 377	116	2 783	45 983
0 Kor[2]	1970	663	1 897	2 964	1 630	1 548	1 815	976	212	30	273	12 008
	1969	715	1 972	2 849	1 545	1 507	1 655	903	222	61	298	11 727
	1968	802	2 072	2 820	1 403	1 413	1 567	802	190	7	266	11 342
1– 3 »	1970	485	1 803	4 636	3 460	4 107	6 342	4 304	1 360	55	1 000	27 552
	1969	458	1 900	5 126	3 693	4 514	6 734	4 592	1 442	86	1 143	29 688
	1968	629	2 286	5 968	4 199	5 168	7 316	4 880	1 524	43	1 250	33 263
4– 9 »	1970	861	3 542	8 810	6 809	7 602	8 868	2 960	944	61	999	41 456
	1969	928	4 249	10 417	7 657	8 589	9 870	3 434	1 063	134	1 281	47 622
	1968	1 192	5 181	12 272	8 562	9 528	10 627	3 655	1 147	37	1 367	53 568
10–24 »	1970	1 042	4 051	7 382	4 091	3 396	2 718	679	214	36	372	23 981
	1969	1 090	4 431	7 908	4 147	3 600	2 808	735	242	50	425	25 436
	1968	1 159	4 521	7 929	4 068	3 460	2 694	748	221	10	448	25 258
25–49 »	1970	145	512	793	336	248	191	62	24	3	100	2 414
	1969	128	487	773	329	235	181	63	17	7	108	2 328
	1968	101	409	687	271	207	163	53	22	1	124	2 038
Över 49 »	1970	24	42	111	54	49	44	13	11	4	132	484
	1969	19	54	111	50	46	44	18	13	8	126	489
	1968	14	47	99	44	44	41	18	11	7	125	450
Summa	1970	5 050	16 817	34 099	22 530	23 225	28 053	14 871	4 921	433	5 365	155 364
	1969	4 931	17 804	36 330	23 110	24 358	28 671	15 196	5 171	660	5 924	162 155
	1968	5 600	19 391	39 189	24 227	25 719	29 803	15 897	5 492	221	6 363	171 902

Antal kor												
Besättningsstorlek												
1 – 3 Kor	1970	962	3 534	9 480	7 341	8 783	13 535	8 631	2 739	117	2 117	57 239
	1969	901	3 786	10 687	7 951	9 832	14 589	9 381	2 932	178	2 430	62 667
	1968	1 228	4 636	12 533	9 084	11 337	16 005	10 078	3 091	90	2 731	70 813
4 – 9 »	1970	5 558	22 937	55 863	42 477	46 235	52 274	16 468	5 394	349	5 731	253 286
	1969	6 086	27 514	66 165	47 670	52 460	57 937	19 222	5 988	800	7 488	291 330
	1968	7 744	33 514	77 737	52 852	57 430	61 681	20 290	6 484	201	7 842	325 775
10 – 24 »	1970	15 035	58 637	103 411	56 009	45 443	35 735	9 046	2 752	459	5 150	331 677
	1969	15 475	63 139	109 588	56 333	47 824	36 938	9 658	3 075	664	5 847	348 541
	1968	16 069	62 943	108 155	54 424	45 307	35 227	9 821	2 811	126	5 961	340 844
25 – 49 »	1970	4 387	16 275	25 037	10 583	7 827	6 009	2 069	777	84	3 639	76 687
	1969	3 947	15 269	24 377	10 329	7 345	5 814	2 094	643	242	3 782	73 842
	1968	3 094	12 788	21 551	8 576	6 604	5 181	1 822	753	33	4 294	64 696
Över 49 »	1970	1 606	2 898	8 126	3 805	3 732	3 380	877	1 086	510	12 840	38 860
	1969	1 443	3 766	7 976	3 714	3 225	3 361	1 318	1 251	804	12 559	39 417
	1968	1 124	3 204	7 132	3 116	3 413	3 192	1 217	1 034	625	12 158	36 215
Summa	1970	27 548	104 281	201 917	120 215	112 020	110 933	37 091	12 748	1 519	29 477	757 749
	1969	27 852	113 474	218 793	125 997	120 686	118 639	41 673	13 889	2 688	32 106	815 797
	1968	29 259	117 085	227 108	128 052	124 091	121 286	43 228	14 173	1 075	32 986	838 343

[1] Inkl enheter för vilka uppgift om brukarekategori saknas. — [2] Avser brukningsenheter med enbart andra nötkreatur än kor.

Tabell 10 Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper och produktionsområden den 26 juni 1970

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Age distribution of holders with holdings in different size groups and production areas on June 26th, 1970

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Storleksgrupp; område	Antal brukare i åldern, år									Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 54	55 – 59	60 – 66	67 – 74	Över 74	Uppgift saknas	
Storleksgrupp, hektar åker										
2,1 – 5,0	582	2 123	5 410	4 101	4 904	7 573	5 872	2 204	290	33 059
5,1 – 10,0	1 011	3 463	8 199	6 269	7 131	9 822	5 559	1 775	255	43 484
10,1 – 20,0	1 507	4 505	9 684	6 503	6 732	7 522	2 974	910	171	40 508
20,1 – 30,0	1 068	3 009	5 502	3 158	2 913	2 623	809	216	75	19 373
30,1 – 50,0	1 163	3 058	4 773	2 585	2 030	1 641	510	139	33	15 932
50,1 – 100,0	798	1 884	2 655	1 329	1 004	784	224	57	21	8 756
Över 100,0	252	526	761	399	325	261	90	47	13	2 674
Produktionsområden										
Götalands södra slättbygder	582	1 767	3 006	1 814	1 826	2 036	787	222	48	12 088
» mellanbygder	749	1 976	3 458	2 093	2 126	2 109	882	298	49	13 740
» norra slättbygder	1 030	2 352	4 100	2 540	2 567	2 972	1 402	434	59	17 456
Svealands slättbygder	972	2 479	4 811	3 075	2 931	3 376	1 496	465	87	19 692
Götalands skogsbygder	1 728	5 337	10 505	6 992	7 415	9 206	5 376	1 819	203	48 581
Mellersta Sveriges skogsbygder	441	1 420	3 112	2 149	2 261	2 971	1 933	758	136	15 181
Nedre Norrland	454	1 624	3 964	2 867	3 045	4 064	2 370	865	122	19 375
Övre Norrland	425	1 613	4 028	2 814	2 868	3 492	1 792	487	154	17 673
Hela riket										
1970	6 381	18 568	36 984	24 344	25 039	30 226	16 038	5 348	858	163 786
1969	6 232	19 613	39 447	24 947	26 230	30 887	16 381	5 603	1 343	170 683
1968	6 947	21 243	42 412	26 072	27 674	32 000	17 065	5 919	580	179 912

3.4. Jordbruksinventeringarna

Statistiska centralbyrån har t o m 1968 under en följd av år genomfört stickprovsundersökningar — jordbruksinventeringar — tre gånger om året. Undersökningarna har utförts i månaderna mars, juni och oktober. Vid omläggningarna av jordbruksstatistiken i anslutning till upprättandet av lantbrukets företagsregister (se s 33) beslöts att inventeringarna i juni och oktober skulle utgå från och med 1969, medan undersökningen i mars skulle behållas med något ändrad utformning.

Viss information om inventeringarnas metodik etc lämnas på s 33 och s 175 medan utförligare redogörelse återfinns i tidigare årgångar av denna publikation.

Undersökningarnas innehåll

Innehåll t o m 1969

T o m 1969 inhämtades uppgifter om totala antalet män och kvinnor över 15 år sysselsatta i jordbruket vid de olika undersökningstidpunkterna. Redovisningen omfattade två huvudgrupper, dels brukaren och dennes fa-

Tabell 11 Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 4 juni 1968
Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on June 4th, 1968

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				Samtliga sysselsatta	
			Fast anställda		Tillfälligt anställda			
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Produktionsområden								
Götalands södra slättbygder	12 540	7 580	4 060	590	2 490	2 890	19 090	11 060
» mellanbygder	14 560	9 270	2 880	480	1 410	1 370	18 850	11 120
» norra slättbygder	17 870	10 170	3 030	430	1 000	180	21 900	10 780
Svealands slättbygder	19 560	11 520	5 110	540	1 240	230	25 910	12 290
Götalands skogsbygder	47 700	30 800	2 870	1 240	2 100	740	52 670	32 780
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 730	6 960	1 140	290	580	120	12 450	7 370
Nedre Norrland	11 440	8 200	390	230	610	190	12 440	8 620
Övre Norrland	10 760	7 360	280	230	490	130	11 530	7 720
Riksområden								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	64 540	38 530	15 080	2 040	6 140	4 670	85 760	45 240
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	58 430	37 760	4 010	1 530	2 680	860	65 120	40 150
Norra Sverige	22 190	15 570	670	460	1 100	320	23 960	16 350
Hela riket[1]								
1968	145 160	91 860	19 760	4 030	9 920	5 850	174 840	101 740
1967	158 590	101 770	20 630	4 310	11 140	6 230	190 360	112 310
1966	179 090	123 620	22 370	4 430	10 410	5 250	211 870	133 300
1965	195 490	139 360	23 650	5 190	12 180	6 680	231 320	151 230
1964	208 530	151 680	26 450	6 680	15 660	9 330	250 640	167 690

[1] Avser förhållandena någon av dagarna 1—4 juni respektive år.

Tabell 12 Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft år 1969. 1 000-tal timmar
Number of hours worked by holders, holders' families and hired labour

Storleksgrupp; område	Brukare och maka/make[1]			Övriga familjemedlemmar[2]			Lejd arbetskraft[2]	
	Män födda		Kvinnor födda	Män födda		Kvinnor födda	Män födda	Kvinnor födda
	1902 – 1953	1901 och tidigare	1953 och tidigare	1902 – 1953	1901 och tidigare	1953 och tidigare	1953 och tidigare	1953 och tidigare
Storleksgrupp, hektar åker								
2,1 – 5,0	22 988	6 534	14 693	1 443	..	..	1 961	1 563
5,1 – 10,0	60 740	5 711	27 614	3 340	..	1 913	3 994	2 288
10,1 – 20,0	83 665	5 376	30 044	6 870	1 252	2 309	6 956	2 588
20,1 – 30,0	47 967	1 654	16 077	4 889	771	946	4 352	1 025
30,1 – 50,0	39 067	1 202	10 083	4 605	724	690	7 464	1 295
50,1 – 100,0	19 608	..	3 624	3 279	333	249	9 793	903
Över 100,0	4 780	..	479	847	..	62	17 883	1 113
Riksområden								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	134 427	6 625	39 494	12 796	1 964	2 577	34 713	5 355
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	104 247	9 849	38 933	9 240	1 766	2 462	13 686	3 785
Norra Sverige	40 141	4 333	24 188	3 237	..	1 574	4 006	1 634
Hela riket	278 815	20 807	102 615	25 273	4 234	6 613	52 405	10 774

[1] Avser arbete inom den egna brukningsenheten. — [2] Som »Övriga familjemedlemmar» räknas brukarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft».

miljemedlemmar, dels lejd arbetskraft. Den senare var i sin tur uppdelad på fast och tillfälligt anställda. Dessutom var samtliga grupper uppdelade efter kön.

Enligt anvisningarna för uppgiftslämnandet skulle under rubriken "brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes maka och hemmavarande barn samt föräldrar. Som lejd arbetskraft betraktades även brukarens syskon, mågar, sonhustrur, barnbarn och ej hemmavarande barn, vilka på undersökningsdagen mot avlöning utfört jordbruksarbete för brukaren. Några närmare anvisningar i övrigt för uppgiftslämnandet, t ex i fråga om avgränsningen i förhållande till hemsysslor, skogsarbete eller annat arbete som kunde vara kombinerat med jordbruksarbete, lämnades inte.

En redovisning av antalet sysselsatta vissa bestämda dagar påverkas i stor utsträckning av sådana faktorer som väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling etc. Då detta är särskilt utpräglat beträffande den lejda arbetskraften, inhämtades även uppgift om totala antalet lejda arbetstimmar under närmast föregående kalenderår. Under senare år skedde detta i mars.

Innehåll fr o m 1970

Fr o m 1970 insamlas vid inventeringen i mars uppgifter om den totala arbetsinsatsen (arbetstimmar) under föregående år. På uppgiftsblanketten (se *bilaga 3)* skall brukarna

ange det totala antalet arbetstimmar under föregående år i jordbruks- och skogsarbete vid brukningsenheten som utförts av brukaren och brukarens maka/make, av övriga familjemedlemmar samt av lejd arbetskraft. Hushållsarbete och arbete som uförts av personer födda efter 1953 skulle ej ingå. För brukaren och maka/make skulle även redovisas antalet arbetstimmar utanför brukningsenheten.

Som "Övriga familjemedlemmar" räknas enligt anvisningarna endast brukarens föräldrar och hemmavarande barn. Andra släktingar betraktas som "Lejd arbetskraft" oavsett om lön för det utförda arbetet utgår eller ej. Detta innebär en utvidgning av begreppet lejd arbetskraft jämfört med tidigare undersökningar, då endast lejda arbetstimmar medräknats för vilka lön utbetalts.

För juridiska personer (inklusive oskifta dödsbon) skall all arbetsinsats vid brukningsenheten redovisas som "Lejd arbetskraft".

I särskilda anvisningar ges exempel på vilka sysslor som betraktas som arbete inom jordbruk resp skogsbruk. Däremot lämnas inga anvisningar för hur avgränsningen skall göras mellan arbetstid och tid för annan sysselsättning.

Vid granskningen av 1970 års blanketter framgick att det i vissa fall varit förenat med icke obetydliga svårigheter att uppskatta antalet arbetstimmar för brukaren och familjemedlemmarna, medan antalet lejda arbetstimmar i regel varit lättare att ange.

Tabell 13 Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1969. 1 000-tal timmar
Number of working-hours in forestry

Storleksgrupp; område	Brukare och maka/make[1]		Övriga familjemedlemmar[2]	Lejd arbetskraft[2]
	Män	Kvinnor		
Storleksgrupp, hektar åker				
2,1 – 5,0	5 190	..	..	1 022
5,1 – 10,0	10 107	..	832	1 209
10,1 – 20,0	8 053	..	978	1 286
20,1 – 30,0	3 072	..	412	560
30,1 – 50,0	2 198	..	421	712
50,1 – 100,0	1 010	..	199	1 024
Över 100,0	279	..	..	3 312
Riksområden				
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	5 991	112	770	3 949
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	15 700	121	1 308	3 995
Norra Sverige	8 217	..	1 065	1 181
Hela riket	29 908	268	3 143	9 125
Därav personer födda 1902 – 1953	28 369	267	2 922	..
Därav personer födda 1901 och tidigare	1 539	..	221	..

[1] Avser arbete inom den egna brukningsenheten. – [2] Som »Övriga familjemedlemmar» räknas brukarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft».

En viss överskattning av hustrurnas arbetsvolym samt någon förskjutning för brukarna från skogsarbete till arbete i jordbruket kan ej uteslutas. Redovisningen av arbetsinsatser i "annan verksamhet" var förhållandevis ofullständig och några resultat har därför inte publicerats.

Resultat

I *tab 11* redovisas antalet sysselsatta i jordbruket den 4 juni 1968. Nedanstående tablå visar antalet lejda arbetstimmar inom jordbruket åren 1964—1968 enligt jordbruksinventeringarna i mars åren 1965—1969.

År	Totala antalet lejda arbetstimmar i milj
1968	66,6
1967	69,7
1966	79,3
1965	82,9
1964	94,8

I *tab 12* och *tab 13* redovisas antalet utförda arbetstimmar i jordbruk resp skogsbruk år 1969 enligt marsinventeringen 1970. Uppgifter ges med uppdelning på olika kategorier för storleksgrupper, riksområden och hela riket.

Övrig publicering

Resultaten från inventeringarna i mars 1969 och 1970 återfinns i Statistiska meddelanden nr J 1969:21 resp J 1970:50.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 11 fr o m år 1951 samt antal i jordbruket sysselsatta personer inom olika storleksgrupper åren 1954—1968.

3.5. Löneförhållandena för lantarbetare

Statistik över lantarbetarnas löner utarbetas årligen av statistiska centralbyrån. De i föreliggande redogörelse införda uppgifterna avser i huvudsak 1969.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Primärmaterialet till undersökningen av lantarbetarnas löner 1969 insamlades från samma urval av brukningsenheter som föregående två år. Till detta urval uttogs från RLFs jordbruksregister enligt ett systematiskt urvalsförfarande brukningsenheter med mer än 10 hektar åker. I följande tablå redovisas uppgiftsmaterialets omfattning vid det senaste undersökningstillfället.

Storleksgrupp (hektar åker)	Urvalskvot	Antal uttagna brukningsenheter	Bortfall (procent)
10,1—20,0	1/87	500	14,2
20,1—50,0	1/35	835	13,3
Över 50,0	1/4	1 976	17,1
Summa		3 311	15,7

Lejd arbetskraft anlitades under året vid 1 255 av de brukningsenheter för vilka uppgift inkom. Totalt redovisades för dessa brukningsenheter cirka 4 300 arbetare.

Blankett, definitioner m m

Liksom tidigare begärs uppgifter om arbetstid och löner för lejda arbetare (exkl brukarens familjemedlemmar). Endast lantarbetare redovisas. Sålunda redovisas inte befallningsmän, inspektorer m fl, skogsarbetare, trädgårdsarbetare och arbetare vid maskinstationer. Av lantarbetare utfört skogsarbete medräknas endast om det utförts mot samma lön

som jordbruksarbetet. Beträffande den använda yrkesgrupperingen, som framgår av förspalten i tab 14, kan nämnas att till gruppen "specialarbetare" räknas maskinskötare, lastbilsförare, smeder och reparatörer. Gruppen "övriga lantarbetare", som motsvarar gruppen "egentliga lantarbetare" i statistiken för tidigare år, består av arbetare för vilka inte någon särskild yrkesspecialitet uppgivits.

Särskilda uppgifter inhämtas om hur den kontanta lönen för ackordsarbete fördelar sig på olika slag av dylikt arbete. "Fria naturaprodukter" — t ex mjölk eller bränsle — värderas av uppgiftslämnaren enligt gällande marknadspriser. För fritt logi, fri bostad, fri kost och fri tvätt anges under vilken tidsperiod respektive förmån åtnjutits samt förmånens omfattning.

Blanketterna utsänds direkt till de berörda brukarna, medan insamlingen sker under medverkan av lantbruksnämnderna i respektive län enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 418) om uppgifter till lantarbetarstatistiken.

Tabell 14 Genomsnittliga timförtjänster samt timförtjänsternas spridning år 1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år

Average hourly earnings and the variation in hourly earnings for male farm workers in the age group 18–64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal
m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Kategori		Timförtjänst, öre			
		Genomsnittlig förtjänst[1]	Undre kvartil[2]	Median[2]	Övre kvartil[2]
Arbetare utan naturaförmåner					
Rättare	m k	1 124	1 039	1 086	1 218
Traktorförare	m k	1 006	947	991	1 044
	u k	1 020	906	1 009	1 071
Ladugårdförmän	m k	1 253	1 074	1 250	1 413
Djurskötare	m k	1 089	1 006	1 057	1 168
	u k	1 000	833	902	1 000
Specialarbetare	m k	1 092	1 010	1 078	1 114
Övriga lantarbetare	m k	935	800	908	987
	u k	830	714	800	929
Arbetare med kost och logi					
Övriga lantarbetare	u k	695	438	628	983
Samtliga arbetare (oavsett löneform)	m k	1 037	914	995	1 075
	u k	839	711	833	1 000
	Totalt	977	800	940	1 035
Rättare	m k	1 141	1 046	1 111	1 234
Traktorförare	m k	1 007	946	991	1 044
	u k	1 013	900	1 012	1 071
Ladugårdsförmän	m k	1 270	1 112	1 271	1 423
Djurskötare	m k	1 089	1 005	1 057	1 169
	u k	793	652	840	1 800
Specialarbetare	m k	1 095	1 012	1 078	1 124
Övriga lantarbetare	m k	920	790	905	987
	u k	747	700	800	926

[1] Se texten. — [2] Om arbetare i en viss grupp ordnas i stigande följd efter förtjänstens storlek, är undre kvartilen, medianen och övre kvartilen den förtjänst som uppnås eller överskrids av resp 75,50 och 25% av samtliga arbetare i gruppen. Median- och kvartiltimförtjänsterna avser de *individuella* genomsnittliga timförtjänsterna.

Tabell 15 Tim- och årsförtjänsternas spridning år 1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år på brukningsenheter av olika storlek
The variation in hourly and annual earnings for male farm workers in the age group 18–64 on holdings of different size

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal
m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Storleksgrupp (hektar åker); kategori		Timförtjänst, öre			Årsförtjänst, kronor		
		Undre kvartil[1]	Median[1]	Övre kvartil[1]	Undre kvartil[1]	Median[1]	Övre kvartil[1]
10,1–20,0 hektar							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	u k	714	800	1 000	..	..	..
	Totalt	740	800	1 000	..	..	..
Övriga lantarbetare	u k	700	800	889	..	..	..
20,1–50,0 hektar							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	m k	779	934	1 009	..	..	..
	u k	702	846	1 000	..	..	..
	Totalt	714	860	1 000	..	..	..
Övriga lantarbetare	u k	672	808	936	..	..	..
Över 50,0 hektar							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	m k	940	1 008	1 100	20 120	22 180	24 910
	u k	746	900	1 000	13 760	18 430	21 560
	Totalt	911	997	1 085	19 570	21 830	24 610
Rättare	m k	1 041	1 115	1 238	22 190	24 000	26 640
Traktorförare	m k	950	995	1 050	19 470	20 820	22 510
	u k	850	955	1 002	17 750	19 580	20 780
Ladugårdsförmän	m k	1 169	1 290	1 451	26 320	29 200	31 610
Djurskötare	m k	1 021	1 076	1 195	21 930	24 420	26 550
	u k	630	891	1 010	..	..	..
Specialarbetare	m k	1 010	1 061	1 128	20 420	21 960	23 940
Övriga lantarbetare	m k	851	928	1 000	17 500	19 700	22 430
	u k	700	850	976	10 760	15 990	18 330

[1] Se not 2 till tab 14.

Resultatberäkning

Användbara blanketter inkom från 2 792 brukningsenheter. Beräkningarna av de i tabellerna redovisade uppgifterna har gjorts med användande av uppräknade primäruppgifter. Dessa erhålls för varje storleksgrupp genom att primäruppgifterna multipliceras med en faktor som utgörs av kvoten mellan hela antalet brukningsenheter (enligt 1966 års jordbruksräkning) inom storleksgruppen och antalet brukningsenheter från vilka svar erhålls.

Den *genomsnittliga timförtjänsten* för olika grupper framräknas på så sätt att den sammanlagda lönesumman för samtliga arbetare inom respektive grupp divideras med det antal arbetstimmar som dessa arbetare utfört mot tidlön. Den *individuella genomsnittliga timförtjänsten* definieras som kvoten mellan en arbetares lönesumma och det antal arbetstimmar han utfört mot tidlön. Den *genomsnittliga årsförtjänsten* erhålls genom att dividera summan av arbetarnas förtjänster under året med antalet arbetare; vid dessa beräkningar medtas dock endast arbetare med minst 230 arbetsdagar under året hos den arbetsgivare som lämnat uppgifterna. Vid beräkningarna av årsförtjänsten medtas lön för ackordsarbete i lönesummorna men inte vid timförtjänstberäkningarna.

Vid bearbetningen av materialet värderas

Tabell 16 Timförtjänsternas sammansättning år 1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år (oavsett löneform)

Composition of hourly earnings for male farm workers in the age group 18–64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal
m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Kategori		Total genomsnittlig timförtjänst[1], öre	Därav (öre)				
			Kontant tidlön[2] (exkl övertidstillägg)	Övertidstillägg	Semesterlön och semesterersättning	Provisioner och övriga kontanta ersättningar	Naturaförmåner
Rättare	m k	1 141	1 007	32	70	20	12
Traktorförare	m k	1 007	902	25	73	3	2
	u k	1 013	937	5	58	1	12
Ladugårdsförmän	m k	1 270	1 075	15	78	92	10
Djurskötare	m k	1 089	974	16	72	25	2
	u k	793	687	1	26	3	76
Specialarbetare	m k	1 095	970	21	84	18	3
Övriga lantarbetare	m k	920	834	11	60	3	12
	u k	747	654	1	21	—	72

[1] Se texten. — [2] Häri ingår grundlön, ackordskompensation vid ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar, vid förberedelse- och avslutningsarbete samt vid annat övertidsarbete, tillägg för obekväm arbetstid och månadstillägg för skolad rättare, reparatör eller skolad djurskötare i förmansställning.

Tabell 17 Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1965–1969 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år

Average hourly and annual earnings for male farm workers in the age group 18–64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal
m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

År	Samtliga yrkesgrupper (oavsett löneform och kollektivavtal)	Traktorförare utan naturaförmåner, m k	Djurskötare utan naturaförmåner, m k	Övriga lantarbetare utan naturaförmåner, u k	Övriga lantarbetare med kost och logi, u k
Timförtjänster, öre					
1969	977	1 006	1 089	830	695
1968	896	931	1 027	756	640
1967	827	867	945	723	493
1966	752	808	874	596	..
1965	686	723	774	611	..
Årsförtjänster, kronor[1]					
1969	20 620	21 100	24 240	..	..
1968	19 300	20 110	23 080	..	..
1967	17 790	18 830	21 490	..	..
1966	16 839	17 493	20 460	..	..
1965	14 911	16 041	18 170	..	..

[1] T o m 1966 för arbetare med minst 250 arbetsdagar per år, fr o m 1967 minst 230 arbetsdagar.

numera förmånen av fritt logi och fri bostad enligt de värden som fastställts av prövningsnämnderna till ledning vid taxeringen.

Resultat

Vissa huvudresultat för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år från undersökningen avseende 1969 redovisas i *tab 14—17*.

I tab 14 lämnas uppgifter om timförtjänsternas genomsnittliga storlek samt om timförtjänsternas spridning. Tab 15 innehåller uppgifter om tim- och årsförtjänsterna inom olika storleksgrupper av jordbruk. I tab 16 redovisas timförtjänsternas sammansättning. Tab 17 slutligen visar de beräknade genomsnittliga förtjänsterna för vissa grupper av lantarbetare under perioden 1965—1969.

Av tabelluppgifterna framgår bl a att den genomsnittliga timförtjänsten för män steg med 9 % från 1968 till 1969. Vidare noteras att den genomsnittliga timförtjänsten 1969 inom gruppen "övriga lantarbetare utan naturaförmåner" var 13 % högre på brukningsenheter där kollektivavtal tillämpades än på övriga brukningsenheter.

Övrig publicering

Uppgifter om lantarbetarnas löner år 1969 återfinns i Statistiska meddelanden Am 1971: 8 samt i Löner 1969, Del 2 (SOS).

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 17 fr o m år 1946.

3.6. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk

Statistiska centralbyrån — tidigare arbetsmarknadsstyrelsen — har varje år i februari, maj, augusti och november utfört särskilda undersökningar rörande sysselsättningen inom det enskilda skogsbruket. Dessa undersökningar baseras på uppgifter för ett slumpmässigt urval av brukningsenheter i RLFs jordbruksregister.

Undersökningarnas genomförande

I det ursprungliga urvalet (uttaget år 1957), ingick sammanlagt 6 010 brukningsenheter, motsvarande $^1/_{25}$ av de i RLF-registret medtagna enheterna, med minst 25 hektar skogsmark i norra Sverige eller med minst 10 hektar skogsmark i mellersta och södra Sverige. Av de ursprungligen uttagna brukningsenheterna har en del enheter på grund av olika förändringar, t ex sammanslagning med andra brukningsenheter eller uppdelning på flera enheter, borttagits ur undersökningsurvalet. För åren 1966—1970 har totalantalet uppgiftslämnare vid undersökningarna varierat mellan 4 747 och 5 531.

På särskilda blanketter, vilka utsänds direkt till uppgiftslämnarna, skall vid varje undersökningstillfälle uppgifter lämnas om sysselsättningen i skogsarbete för gårdens räkning under en viss angiven vecka. Uppgifterna skall avse antalet dagsverken som utförts på gårdens skogsareal beträffande leverans- och husbehovsvirke samt skogsvård och andra skogsarbeten. Som ett dagsverke räknas 6 à 8 timmars arbetsdag. Skilda uppgifter anges för å ena sidan skogsägaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, å andra sidan fast och tillfälligt lejd arbetskraft.

Vid bearbetningen multipliceras de redovisade uppgifterna om antalet dagsverken med talet 28, dvs med inverterade värdet av den ursprungliga urvalskvoten.

Resultat

I *tab 18* redovisas resultat från undersökningarna för åren 1966—1970. Av uppgifterna framgår bl a att antalet dagsverken totalt sett, som utförts under respektive mätveckor, varierar starkt under året.

Antalet dagsverken var lägst i augusti under samtliga år och högst i februari alla år utom 1966 och 1969, då det högsta antalet redovisades i november.

Övrig publicering

Uppgifter från 1970 års undersökningar i februari, maj, augusti och november finns publicerade i Statistiska meddelanden Am 1970:19, 45, 57 resp 1971:2.

Tabell 18 Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk under vissa veckor åren 1966–1970

Employment in private forestry during specified weeks

År; vecka	Antal dagsverken, i 1 000-tal, utförda av								Summa dagsverken, 1 000-tal			
	Lejd arbetskraft				Skogsägarna och deras familjer							
	Södra Sverige[1]	Mellersta Sverige[2]	Norra Sverige	Hela riket	Södra Sverige[1]	Mellersta Sverige[2]	Norra Sverige	Hela riket	Södra Sverige[1]	Mellersta Sverige[2]	Norra Sverige	Hela riket
1970												
9–14 nov	47	32	20	99	59	26	42	127	106	58	62	226
10–15 aug	34	27	11	72	49	19	25	94	83	46	36	166
11–16 maj	59	33	23	115	52	27	31	110	111	60	54	225
9–14 febr	35	36	25	97	88	50	41	178	123	86	66	275
1969												
10–15 nov	63	44	18	125	121	49	54	224	184	93	72	349
11–16 aug	19	18	11	48	32	14	22	68	51	32	33	115
5–19 maj	52	22	12	87	59	23	36	118	111	45	48	204
10–15 febr	48	30	21	98	71	31	29	131	119	61	50	230
1968												
11–16 nov	51	35	26	113	71	30	50	151	122	65	76	263
12–17 aug	28	20	20	68	42	15	31	88	70	35	51	156
13–18 maj	55	28	21	103	58	23	38	119	113	51	59	223
12–17 febr	62	38	25	125	82	40	45	167	144	78	70	292
1967												
6–11 nov	37	36	28	101	53	27	58	138	90	63	86	239
7–12 aug	37	27	19	83	52	21	37	110	89	48	56	193
8–13 maj	60	43	30	132	57	29	56	142	117	72	86	276
13–18 febr	78	54	29	161	129	61	51	241	207	115	80	401
1966												
7–12 nov	42	44	35	121	70	40	80	190	112	84	115	311
8–13 aug	34	29	16	79	54	25	39	118	88	54	55	196
9–14 maj	54	37	31	122	63	32	55	150	117	69	86	272
7–12 febr	35	33	21	90	61	22	43	126	96	55	64	214

[1] Omfattar Götalands södra slättbygder, Götalands mellanbygder, Götalands skogsbygder samt Götalands norra slättbygder. — [2] Omfattar Svealands slättbygder samt Svealands skogsbygder.

3.7. Struktur- och befolknings-utredningarna

Som komplement till den officiella statistiken har inom Jordbrukets utredningsinstitut utförts s k struktur- och befolkningsutredningar åren 1956, 1961 och 1966 med syfte att främst belysa förändringar inom lantbruket.

Den egentliga struktur- och befolkningsutredningen 1966 grundades på ett nytt urval och hade delvis ett annat syfte än de tidigare undersökningarna. I stället för att lägga tyngdpunkten på undersökning av brukningsenheter och arealer knöts intresset denna gång i första hand till befolkning och arbetskraft inom jordbruket. Vidare ingick en studie av jordbrukarnas attityder i fråga om deras situation som jordbruksföretagare resp framtida möjligheter.

Genomförandet av 1966 års undersökning

Omfattning

Urvalet till 1966 års struktur- och befolkningsutredning drogs från RLFs (Riksförbundet Landsbygdens Folk) register och omfattade 7 169 brukningsenheter av vilka senare 928 visade sig ha upphört som självständiga brukningsenheter. För att erhålla säkrare resultat än vid tidigare undersökningar stratifierades urvalet med avseende på dels brukningsenheternas storlek, dels geografiskt område. Från varje stratum togs enheterna ut så att den statistiska säkerheten skulle bli

Tabell 19 Jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden år 1966. Hela riket
Occupational status of holders

Sysselsättningsförhållanden	Antal brukare i åldern . . . år							Åldern okänd	Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 59	60 – 64	65 – 69	Över 69		
Ej förvärvsarbetande	11	7	146	411	988	881	2 867	173	5 484
Förvärvsarbetande endast på brukningsenheten — minst halv normal årsarbetstid	2 780	12 063	23 821	30 638	13 580	9 545	6 663	510	99 600
Förvärvsarbetande endast på brukningsenheten — mindre än halv normal årsarbetstid	26	162	459	1 478	1 065	705	2 096	129	6 120
Förvärvsarbetande utom brukningsenheten	2 622	9 935	16 258	20 518	6 768	3 370	787	297	60 555
Därav brukare med förvärvsarbete endast utom brukningsenheten	87	154	783	851	481	280	—	—	2 636
Därav brukare med mer än 150 dagsverken utom brukningsenheten	1 040	4 166	7 175	10 796	2 163	603	—	—	25 943
Uppgift saknas	35	212	534	2 038	680	1 324	1 237	676	6 736
Summa	5 474	22 379	41 218	55 083	23 081	15 825	13 650	1 785	178 495

Tabell 20 Jordbrukarnas utbildningsnivå år 1966. Hela riket
Holders' level of education

Ålder	Utbildning utöver folkskola[1]				Lantbruksskola			
	Brukningsenhetens storlek, hektar åker				Brukningsenhetens storlek, hektar åker			
	2,1–10,0	10,1–30,0	Över 30,0	Totalt	2,1–10,0	10,1–30,0	Över 30,0	Totalt
Antal brukare								
39 år och yngre	1 934	4 692	3 946	10 572	1 617	3 824	3 361	8 802
40–49 år	1 257	4 298	3 688	9 243	867	3 135	2 915	6 917
50–64 år	3 129	5 340	3 706	12 175	1 740	3 516	2 477	7 733
65 år och äldre	1 259	1 264	700	3 223	677	762	493	1 932
Åldern okänd	—	11	41	52	—	—	41	41
Totalt	7 579	15 605	12 081	35 265	4 901	11 237	9 287	25 425
Procent av antalet brukare i respektive grupp								
39 år och yngre	22,1	38,0	70,6	39,6	18,5	31,0	60,2	33,0
40–49 år	7,5	26,9	56,4	23,5	5,1	19,6	44,6	17,6
50–64 år	7,6	19,7	50,8	16,1	4,2	13,0	34,0	10,2
65 år och äldre	5,8	20,7	64,0	11,2	3,1	12,5	45,1	6,7
Åldern okänd	—	..	..	3,4	—	—	..	2,7
Totalt	8,5	25,2	58,8	20,5	5,5	18,1	45,2	14,8

[1] Hit räknas brukare, som genomgått en eller flera skolor (kurser), t ex lantbruksskola, utöver folkskola.

ungefär densamma vid redovisning av resultat för varje kombination av storleksgrupp och riksområde. Detta innebar att relativt sett fler enheter drogs bland de större brukningsenheterna resp från de glesare befolkade delarna av landet. Urvalssannolikheten för olika grupper varierade mellan 1 och 1/80.

Insamling av primäruppgifter

Uppgiftsblanketterna utsändes som tidigare till institutets kontaktmän, vilka även svarade för uppgiftsinsamlingen. Totalt medverkade drygt 2 000 kontaktmän vid insamlingen av primäruppgifterna. I ett fåtal fall översändes blanketterna direkt till de utvalda jordbrukarna.

De lämnade uppgifterna skulle avse förhållandena den 15 september 1966, dvs samma tidpunkt som gällde för 1966 års jordbruksräkning.

Resultatberäkning

Vid bearbetningen, som huvudsakligen utfördes maskinellt, skattades totalsummor för olika variabler. Därvid uppräknades respektive variabelvärde för varje brukningsenhet med inverterade värdet av brukningsenhetens sannolikhet att komma med i urvalet. Vid uppräkningen gjordes korrigering för bortfall, varvid det antogs att bortfallet hade samma karaktär som de bearbetade svaren.

Resultatets tillförlitlighet

Varje redovisad uppgift är behäftad med viss osäkerhet på grund av den använda stickprovsmetodiken. För större grupper och hela riket är felen relativt små. Beträffande totala antalet huvudbrukare[1], som beräknats till 172 210, uppgår det relativa felet sålunda till 0,8 %. Vid regionala uppdelningar ökar detta fel väsentligt. Felet för motsvarande länssiffror uppgår sålunda till mellan 4,5 och 10,3 %. Vid uppdelning av materialet efter gårdsstorlek ökar emellertid inte felet på samma sätt, eftersom stratifiering gjorts efter denna variabel.

Svarsprocenten uppgick vid 1966 års undersökning till 93 %. Arealuppgifter samt vissa uppgifter om brukningsförhållandena i övrigt kunde emellertid för de resterande sju procenten erhållas genom RLFs länsförbund.

Resultat

I *tab 19—20* presenteras vissa resultat från 1966 års undersökning. Huvudvikten är i denna redovisning lagd vid sådana data som ej tidigare framkommit i den officiella statistiken och som därför anses ha speciellt intresse.

I tab 19 kan jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden studeras, medan tab 20 ger upplysningar om hur många jordbrukare som har utbildning utöver folkskola resp genomgått lantbruksskola (lantmannaskola). Beträffande jordbrukarnas utbildning framgår att yngre jordbrukare och jordbrukare med större gårdar har mer utbildning än äldre brukare och brukare med mindre gårdar. Detta förhållande gäller både för utbildning utöver folkskola och genomgången lantbruksskola.

Övrig publicering

Huvudresultaten från den senaste struktur- och befolkningsutredningen har av Jordbrukets utredningsinstitut publicerats i häftena nr 2—68 och 3—68 i institutets meddelandeserie. I den första delen återfinns en beskrivning av undersökningens uppläggning samt uppgifter om strukturförhållanden inom jordbruket, brukarnas åldersfördelning, utbildning, sysselsättning och ledighet. I den andra delen redovisas uppgifter om jordbrukarnas attityder till sin situation som jordbrukare.

---

[1] Vid brukningsenhet, där fler än en brukare redovisades, klassificerades en av dessa som huvudbrukare.

4. Fastigheter och byggnader

Real estates and buildings

4.1. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden

Uppgifter om taxeringsutfallet (enligt taxeringsnämndernas beslut) publiceras årligen av statistiska centralbyrån. I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1970 års allmänna fastighetstaxering. Som underlag för denna statistikproduktion har använts kopior av de magnetband på vilka länsstyrelserna förvarar fastighetslängderna.

Resultat från taxeringsstatistiken finns även intagna i kapitlet "Jordbruksekonomiska uppgifter" (s 202).

Undersökningens genomförande

Närmast föregående allmänna fastighetstaxeringar ägde rum 1957 och 1965. I fortsättningen kommer de att utföras vart femte år.

För jordbruksfastigheter skulle vid 1970 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdenivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under 1968. Vid jämförelser med resultaten från 1957 och 1965 måste bl a beaktas att denna rekommendation principiellt avviker från tidigare rekommendationer. Dessa innebar att man med ledning av uppgifter från statistiska centralbyråns köpeskillingsstatistik (se s 68) om genomsnittlig överprisprocent inom länen för olika fastighetstyper skulle eftersträva en viss *procentuell höjning* av *fastighetsvärdet* från närmast föregående allmänna taxering.

Det totala taxeringsvärdet uppdelades i fem delvärden vid 1970 års taxering. Vid föregående taxeringar skedde en uppdelning i tre delvärden. I tablån nedan redovisas sambandet mellan uppdelningarna vid de två senaste allmänna fastighetstaxeringarna.

1965 års taxering	*1970 års taxering*
jordbruksvärde	jordbruksvärde + övrig marks värde + värde på särskilda tillgångar + skogsmarksvärde
skogsvärde	skogsbruksvärde ./. skogsmarksvärde
tomt- och industrivärde	exploateringsvärde (Begreppet exploateringsvärde har en vidare innebörd än begreppet tomt- och industrivärde)

Under år då allmän fastighetstaxering icke sker skall i vissa fall verkställas s k särskild fastighetstaxering. De vanligaste fallen av dylik taxering är nytaxering av avstyckade tomter samt omtaxering av fastighet, vars värde ändrats väsentligt genom ny-, till- eller ombyggnad. Om nytaxering icke ägt rum upptas vid taxeringen fastighetens värde till det vid den senaste allmänna fastighetstaxeringen åsatta. Detta innebär att förändringarna år från år i fråga om fastighetsvärdena — bortsett från år då allmän taxering äger rum — blir förhållandevis små, speciellt för jordbruksfastigheter.

Resultat

I *tab 21* redovisas de vid 1970 års allmänna fastighetstaxering åsatta värdena fördelade på delvärden. Jämförelser med föregående år är

Tabell 21 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden och antal taxeringsenheter enligt fastighetstaxeringen år 1970. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates and number of assessed units according to the real estate assessment

Område	Jordbruks-värde	Därav åkervärde	Skogs-bruks-värde	Därav skogs-marks-värde	Övrig marks värde	Värde av särskilda tillgångar	Exploa-teringsvärde	Totalt taxerings-värde	Antal taxerings-enheter
Län									
Stockholms	539 671	476 991	303 722	38 329	6 087	93 629	192 491	1 135 600	6 424
Uppsala	558 869	523 656	282 672	34 657	1 591	45 213	44 801	933 146	5 823
Södermanlands	644 847	571 278	347 942	49 333	3 087	48 246	27 984	1 072 107	6 037
Östergötlands	1 274 700	1 200 960	762 061	104 470	2 437	40 828	34 349	2 114 375	10 726
Jönköpings	644 863	559 437	996 053	147 055	2 659	30 262	20 158	1 693 995	16 649
Kronobergs	522 616	465 976	808 886	126 561	4 034	19 969	9 091	1 364 595	14 243
Kalmar	779 465	682 988	964 054	142 113	4 457	31 846	12 034	1 791 856	13 242
Gotlands	299 818	279 853	34 871	3 269	928	3 442	2 105	341 164	6 336
Blekinge	331 245	302 804	215 578	50 201	592	8 164	7 406	562 985	5 850
Kristianstads	1 625 926	1 476 694	297 363	78 417	1 998	30 286	22 847	1 978 419	18 198
Malmöhus	3 230 981	3 041 802	60 323	22 118	4 701	31 735	76 546	3 404 285	16 625
Hallands	915 374	869 471	217 233	54 125	2 988	16 967	27 441	1 180 004	11 046
Göteborgs o Bohus	492 656	453 504	127 733	26 531	3 294	10 650	135 892	770 225	9 446
Älvsborgs	930 043	860 896	791 240	125 668	2 764	27 200	29 946	1 781 193	23 642
Skaraborgs	1 489 046	1 401 306	481 777	76 955	1 981	16 805	15 534	2 005 142	19 164
Värmlands	638 168	576 671	1 223 816	145 062	4 854	19 706	7 507	1 894 051	23 855
Örebro	532 075	488 583	621 343	73 216	2 100	32 512	35 948	1 223 979	9 523
Västmanlands	586 216	546 321	421 323	48 427	2 238	25 068	21 457	1 056 302	6 392
Kopparbergs	601 879	542 753	1 083 386	59 657	2 889	19 023	4 524	1 711 702	33 538
Gävleborgs	374 121	321 532	871 579	49 250	1 830	26 423	6 000	1 279 954	14 882
Västernorrlands	364 576	330 573	698 663	29 845	3 053	17 568	7 136	1 090 996	19 483
Jämtlands	314 242	295 162	377 105	9 638	4 049	97 486	3 772	796 653	16 302
Västerbottens	535 234	496 811	651 949	21 700	2 988	17 222	5 815	1 213 209	24 769
Norrbottens	361 775	338 600	464 925	14 462	5 620	20 027	5 230	857 578	19 073
Hela riket	18 588 406	17 104 620	13 105 599	1 531 056	73 217	730 276	756 015	33 253 513	351 268

Tabell 22 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt fastighetstaxeringen år 1970. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the real estate assessment

Område	Fysisk person	Juridisk person						Ägaren okänd	Samtliga ägarekategorier
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktiebolag	Annan juridisk person		
Län									
Stockholms	589 098	62 996	174 107	31 225	94 158	135 726	48 291	—	1 135 600
Uppsala	526 090	46 593	43 546	31 228	35 601	162 225	87 862	1	933 146
Södermanlands	787 194	56 874	50 975	28 357	60 277	48 319	40 110	1	1 072 107
Östergötlands	1 484 174	126 015	91 837	64 533	94 820	157 984	95 013	—	2 114 375
Jönköpings	1 311 970	81 023	44 147	54 427	122 309	65 708	14 411	—	1 693 995
Kronobergs	1 044 747	54 401	27 877	43 527	81 776	102 485	9 782	—	1 364 595
Kalmar	1 375 920	133 196	41 054	38 999	86 614	93 298	22 776	—	1 791 856
Gotlands	304 577	4 159	2 367	7 681	15 740	5 714	927	—	341 164
Blekinge	484 771	11 074	22 022	7 610	20 840	15 291	1 377	—	562 985
Kristianstads	1 679 002	72 418	45 176	55 764	67 954	38 138	19 930	38	1 978 419
Malmöhus	2 584 067	121 661	226 344	175 005	104 343	139 023	53 703	140	3 404 285
Hallands	983 209	29 764	40 224	30 795	67 204	19 253	9 415	141	1 180 004
Göteborgs o Bohus	548 085	19 937	102 810	14 064	48 017	26 754	10 558	—	770 225
Älvsborgs	1 412 768	52 768	54 584	37 505	117 304	74 920	31 333	11	1 781 193
Skaraborgs	1 575 817	107 799	30 725	79 443	103 981	70 098	37 278	1	2 005 142
Värmlands	1 122 008	38 378	30 809	42 527	134 258	514 578	11 475	18	1 894 051
Örebro	702 482	151 994	46 525	18 436	57 964	210 131	36 443	4	1 223 979
Västmanlands	624 888	107 401	51 068	27 630	56 762	152 334	34 918	1 301	1 056 302
Kopparbergs	843 085	117 636	19 389	12 400	161 470	494 148	63 570	3	1 711 702
Gävleborgs	654 585	57 280	18 327	20 653	57 403	452 561	19 146	—	1 279 954
Västernorrlands	559 203	52 019	16 112	22 781	63 334	367 480	9 950	118	1 090 996
Jämtlands	424 472	58 151	6 140	11 308	45 407	247 595	3 580	—	796 653
Västerbottens	750 802	188 766	12 313	5 932	47 065	198 092	10 240	—	1 213 209
Norrbottens	462 219	243 771	7 416	3 070	40 238	70 599	30 265	—	857 578
Hela riket	22 835 232	1 996 071	1 205 894	864 899	1 784 837	3 862 451	702 352	1 777	33 253 513

inte möjliga att göra utan att olikheter i klassificeringar (definitioner av delvärden) beaktas enligt tablån ovan.

En ungefärlig jämförelse ger nedanstående tablå där uppgifterna för hela riket avseende år 1970 har omräknats enligt 1965 års definition (milj kr).

	1965	*1970*
Jordbruksvärde	16 428	20 923
Skogsvärde	9 563	11 575
Tomt- och industrivärde	434	756
Totalt taxeringsvärde	26 425	33 254

Av det totala värdet för skattepliktiga jordbruksfastigheter år 1970 utgjorde (enl 1970 års definition) jordbruksvärdet 56 % och skogsbruksvärdet 39 %. Av *tab 22,* där taxeringsvärdena redovisas fördelade efter ägarkategori, framgår att 22 835 milj kr eller 69 % belöpte sig på fysiska personer.

Övrig publicering

Resultaten från de allmänna fastighetstaxeringarna redovisas fr o m 1970 i Allmän fastighetstaxering (SOS). Uppgifter om taxeringsutfallet vid de särskilda fastighetstaxeringarna redovisas fr o m taxeringsåret 1968 i Taxeringsutfallet (SOS).

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 återfinns en sammanfattning av efterkrigstidens allmänna fastighetstaxeringar samt uppgifter om de särskilda taxeringarna under slutet av 1960-talet.

4.2. Jordbruksfastigheternas priser

Statistiska centralbyrån upprättar årligen statistik över priser på jordbruksfastigheter för vilka lagfart sökts på grund av köp vid frivillig försäljning. En översyn av statistiken utfördes år 1965, varvid systemet för uppgiftsinsamlingen lades om, medan statistikens innehåll i huvudsak förblev oförändrat. Bedömningen av vilka köp som skall medtas i statistiken, vilken tidigare helt gjorts av uppgiftslämnarna, fördelades därvid mellan centralbyrån och uppgiftslämnarna. Till följd av detta är uppgifterna fr o m 1965 inte helt jämförbara med uppgifter för tidigare år.

Undersökningens genomförande

Statistiken grundar sig på lagfartsunderrättelser från inskrivningsdomarna, vilka kompletteras med uppgifter från taxeringslängderna om taxeringsvärde, areal, församling m m. Statistiken omfattar i princip frivilliga köp av fastigheter taxerade som jordbruksfastighet. För att ett köp skall medtas i statistiken erfordras dock att a) fastighetens taxeringsvärde överstiger 5 000 kronor, b) lagfart sökts inom sex månader från köpekontraktets datum, c) köpet inte avsevärt avviker från prisbildningen på normala, självständiga jordbruksfastigheter. Förvärv på exekutiv auktion, genom inlösen, expropriation eller annat s k extinktivt fång, ingår enligt anvisningarna ej i redovisningen. Även vissa frivilliga köp, vilka inte kan anses representativa för prisbildningen på den allmänna fastighetsmarknaden, lämnas utanför statistiken. Hit hör exempelvis de s k släktköpen.

Resultat

I *tab 23* redovisas antalet under 1968 försålda fastigheter, den totala köpeskillingen och det sammanlagda taxeringsvärdet för dessa samt den s k överprisprocenten inom län och produktionsområden. Överprisprocenten anger förhållandet mellan å ena sidan skillnaden mellan köpeskilling och taxeringsvärde samt å andra sidan taxeringsvärdet. Den har beräknats dels som ett ovägt medeltal av alla överprisprocenter, dels som en med taxeringsvärdena vägd genomsnittsprocent.

Tabell 23 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1968 frivilligt försålda jordbruksfastigheter

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold

Område	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Taxeringsvärde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent[1]	
				Vägd	Ovägd
Län					
Stockholms	13	2 346,2	975,2	140,6	102,0
Uppsala	27	9 380,8	3 835,2	144,6	101,6
Södermanlands	48	8 299,6	4 587,3	80,9	78,9
Östergötlands	86	18 294,0	9 271,8	97,3	91,4
Jönköpings	66	10 296,5	5 370,1	91,7	81,7
Kronobergs	71	7 277,0	3 748,4	94,1	89,8
Kalmar	44	7 629,3	4 309,1	77,1	79,0
Gotlands	20	1 504,7	723,4	108,0	88,4
Blekinge	20	1 891,0	1 128,1	67,6	70,1
Kristianstads	126	16 361,1	8 775,5	86,4	87,1
Malmöhus	252	49 304,2	23 361,9	111,0	97,7
Hallands	60	7 617,1	4 194,8	81,6	84,0
Göteborgs o Bohus	24	1 854,7	1 052,7	76,2	89,3
Älvsborgs	118	9 845,7	5 871,3	67,7	76,1
Skaraborgs	188	18 895,4	10 088,2	87,3	82,5
Värmlands	117	7 789,8	5 128,9	51,9	58,6
Örebro	71	7 573,8	4 120,2	83,8	83,6
Västmanlands	42	6 238,0	3 204,1	94,7	83,3
Kopparbergs	27	1 415,0	933,5	51,6	63,2
Gävleborgs	56	2 969,0	1 672,6	77,5	74,8
Västernorrlands	84	4 152,9	2 508,8	65,5	69,5
Jämtlands	34	1 509,1	988,6	52,7	47,6
Västerbottens	56	2 783,4	1 811,2	53,7	53,5
Norrbottens	36	1 690,5	849,6	99,0	91,2
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	197	43 260,1	20 824,1	107,7	95,9
» mellanbygder	175	24 437,6	12 631,5	93,5	88,0
» norra slättbygder	240	29 546,9	15 462,6	91,1	83,5
Svealands slättbygder	217	34 828,4	17 858,9	95,0	77,0
Götalands skogsbygder	421	49 380,2	26 484,5	86,4	85,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	153	11 506,9	6 903,8	66,7	71,3
Nedre Norrland	188	9 254,8	5 553,0	66,7	68,5
Övre Norrland	95	4 703,9	2 792,1	68,5	68,6
Hela riket					
1968	1 686	206 918,8	108 510,5	90,7	81,4
1967	1 896	235 675,8	125 879,8	87,2	79,9
1966	1 870	191 143,7	109 032,1	75,3	70,3
1965	2 025	165 418,6	109 970,4	50,4	52,6

[1] Se texten.

Tabell 24 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1968 frivilligt försålda jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet

Område	Taxeringsvärde, kronor						
	5 100 – 20 000				20 100 – 50 000		
	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor
Län							
Stockholms	1	32,0	15,0	113,3	4	249,2	123,9
Uppsala	2	48,0	29,9	60,5	7	438,8	219,5
Södermanlands	2	70,0	27,8	151,8	18	1 005,5	570,4
Östergötlands	9	227,7	117,5	93,8	22	1 256,5	724,4
Jönköpings	4	113,0	53,8	110,0	25	1 591,5	899,3
Kronobergs	10	346,0	162,6	112,8	35	2 069,5	1 153,8
Kalmar	—	—	—	—	17	950,0	532,0
Gotlands	11	240,9	127,6	88,8	3	120,0	70,3
Blekinge	6	179,0	86,6	106,7	6	266,0	181,1
Kristianstads	14	403,9	201,9	100,0	51	3 167,2	1 741,6
Malmöhus	37	990,0	555,7	78,2	85	5 267,1	2 784,0
Hallands	1	55,0	19,4	183,5	29	1 792,1	940,7
Göteborgs o Bohus	5	147,0	64,0	129,7	11	657,5	358,1
Älvsborgs	28	832,0	424,1	96,2	48	2 815,7	1 644,0
Skaraborgs	43	1 109,7	604,9	83,5	72	4 306,7	2 435,3
Värmlands	34	851,0	471,6	80,4	47	2 230,3	1 489,0
Örebro	9	246,9	136,1	81,4	42	2 630,4	1 417,3
Västmanlands	4	142,0	71,3	99,2	14	889,5	490,7
Kopparbergs	12	331,8	171,5	93,5	9	378,0	273,7
Gävleborgs	25	553,3	333,4	66,0	23	1 352,7	738,0
Västernorrlands	37	816,9	499,8	63,4	38	2 310,0	1 313,0
Jämtlands	15	368,0	246,6	49,2	14	559,1	427,4
Västerbottens	16	327,5	219,6	49,1	30	1 620,9	966,3
Norrbottens	12	324,0	163,8	97,8	23	1 178,5	628,6
Hela riket							
1968	337	8 755,6	4 804,5	82,2	673	39 102,7	22 122,4
1967	454	11 758,3	6 468,6	81,8	709	42 198,3	23 740,5
1966	405	10 168,6	5 774,8	76,1	763	42 894,0	25 786,3
1965	475	11 115,6	6 697,1	66,0	796	38 962,7	26 354,0

[1] Se texten.

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold distributed by the assessed value

	50 100 – 100 000				Över 100 000			
Överpris-procent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd
101,1	7	840,0	459,3	82,9	1	1 225,0	377,0	224,9
99,9	10	1 402,0	797,7	75,8	8	7 492,0	2 788,1	168,7
76,3	14	1 743,0	975,4	78,7	14	5 481,1	3 013,7	81,9
73,5	18	2 430,8	1 250,2	94,4	37	14 379,0	7 179,7	100,3
77,0	22	2 672,0	1 568,1	70,4	15	5 920,0	2 848,9	107,8
79,4	18	2 343,5	1 277,2	83,5	8	2 518,0	1 154,8	118,0
78,6	13	1 591,0	881,1	80,6	14	5 088,3	2 896,0	75,7
70,7	5	843,8	394,4	113,9	1	300,0	131,1	128,8
46,9	5	538,0	364,7	47,5	3	908,0	495,7	83,2
81,9	35	4 573,5	2 433,2	88,0	26	8 216,5	4 398,8	86,8
89,2	59	8 443,0	4 262,9	98,1	71	34 604,1	15 759,3	119,6
90,5	19	2 243,5	1 387,6	61,7	11	3 526,5	1 847,1	90,9
83,6	7	892,0	472,4	88,8	1	158,2	158,2	0,0
71,3	29	3 188,5	1 942,9	64,1	13	3 009,5	1 860,3	61,8
76,8	54	6 852,0	3 708,0	84,8	19	6 627,0	3 340,0	98,4
49,8	27	2 800,5	1 868,3	49,9	9	1 908,0	1 300,0	46,8
85,6	10	1 310,0	752,4	74,1	10	3 386,5	1 814,4	86,6
81,3	17	2 249,5	1 287,3	74,7	7	2 957,0	1 354,8	118,3
38,1	4	327,0	224,8	45,5	2	378,2	263,5	43,5
83,3	6	665,0	361,3	84,1	2	398,0	239,9	65,9
75,9	8	875,0	592,0	47,8	1	151,0	104,0	45,2
30,8	5	582,0	314,6	85,0	–	–	–	–
67,7	10	835,0	625,3	33,5	–	–	–	–
87,5	1	188,0	57,2	228,7	–	–	–	–
76,8	403	50 428,6	28 258,3	78,5	273	108 631,9	53 325,3	103,7
77,7	423	53 609,6	30 102,1	78,1	310	128 109,6	65 568,6	95,4
66,3	457	53 032,2	31 954,3	66,0	245	85 048,9	45 516,7	86,9
47,8	523	53 127,7	36 463,9	45,7	231	62 212,6	40 455,4	53,8

Tabell 25 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1968 frivilligt försålda jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper

Avser jordbruksfastigheter med ett värde av skog och skogsmark uppgående till högst 25 av totala taxeringsvärdet

Område	Storleksgrupp, hektar åker									
	Högst 5,0				5,1 – 10,0				10,1 – 20,0	
	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor
Län										
Stockholms	3	162,0	74,7	116,9	4	319,2	182,2	75,2	–	–
Uppsala	4	166,8	74,1	125,1	2	140,0	65,2	114,7	3	230,0
Södermanlands	9	411,5	201,9	103,8	2	170,0	126,5	34,4	8	831,0
Östergötlands	18	673,7	358,3	88,0	2	78,5	66,8	17,5	9	1 568,1
Jönköpings	3	138,5	58,5	136,8	4	256,0	159,2	60,8	2	170,0
Kronobergs	8	337,5	192,0	75,8	5	266,5	168,0	58,6	–	–
Kalmar	1	60,0	27,7	116,6	1	50,0	29,6	68,9	2	174,0
Gotlands	9	205,9	109,1	88,7	3	105,0	55,1	90,6	1	40,0
Blekinge	4	118,0	55,6	112,2	3	139,0	96,8	43,6	1	190,0
Kristianstads	36	1 672,2	909,3	83,9	33	2 617,4	1 459,3	79,4	27	4 300,5
Malmöhus	93	4 166,5	2 373,2	75,6	47	4 680,4	2 347,3	99,4	62	10 922,9
Hallands	7	510,0	251,5	102,8	15	958,0	566,6	69,1	12	1 609,0
Göteborgs o Bohus	3	117,0	47,0	148,9	8	558,0	305,0	83,0	7	830,0
Älvsborgs	18	648,0	335,5	93,1	16	814,8	476,8	70,9	17	1 405,3
Skaraborgs	34	979,5	554,6	76,6	34	1 625,9	924,6	75,8	31	3 154,7
Värmlands	32	864,6	525,2	64,6	12	503,0	369,9	36,0	2	110,0
Örebro	18	674,1	390,0	72,8	10	697,7	348,2	100,4	10	700,5
Västmanlands	7	335,0	166,0	101,8	6	348,0	190,5	82,7	7	548,5
Kopparbergs	11	363,3	218,2	66,5	2	97,5	72,3	34,9	–	–
Gävleborgs	31	939,8	544,2	72,7	6	370,0	210,2	76,0	2	120,0
Västernorrlands	44	1 342,2	772,8	73,7	7	336,0	216,0	55,6	1	40,0
Jämtlands	21	583,5	418,2	39,5	4	181,0	143,3	26,3	3	269,7
Västerbottens	22	655,9	445,0	47,4	8	408,0	275,1	48,3	6	489,0
Norrbottens	14	411,4	259,5	58,5	7	346,0	188,4	83,7	3	371,0
Hela riket										
1968	450	16 536,9	9 362,1	76,6	241	16 065,9	9 042,9	77,7	216	28 074,2
1967	526	18 454,1	10 529,3	75,3	187	11 454,5	6 632,2	72,7	222	26 703,3
1966	490	16 205,6	9 808,2	65,2	249	16 031,3	9 599,5	67,0	271	29 135,3
1965	519	16 310,0	10 512,5	55,1	289	15 093,8	10 417,9	44,9	288	26 801,4

[1] Se texten.

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold by different size groups

Figures refer to agricultural real estates maximum value of forest and forest land 25 % of total assessed value

		20,1 – 50,0				50,1 – 100,0				Över 100,0			
Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överpris-procent[1], vägd
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
158,9	44,7	6	980,0	488,3	100,7	2	1 201,0	444,6	170,1	2	3 900,0	1 427,2	173,3
505,1	64,5	6	1 306,1	868,4	50,4	2	975,0	537,2	81,5	1	1 550,0	609,6	154,3
772,8	102,9	14	5 009,0	2 421,2	106,9	2	1 555,0	675,0	130,4	—	—	—	—
107,7	57,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
103,3	68,4	—	—	—	—	1	505,0	245,2	106,0	—	—	—	—
26,9	48,7	4	693,8	346,7	100,1	1	225,0	96,8	132,4	—	—	—	—
129,2	47,1	1	500,0	241,4	107,1	—	—	—	—	—	—	—	—
2 453,6	75,3	14	4 581,0	2 246,7	103,9	2	1 555,0	876,3	77,5	—	—	—	—
5 629,1	94,0	44	20 239,4	8 938,8	126,4	1	1 100,0	562,0	95,7	5	8 195,0	3 511,5	133,4
1 013,5	58,8	8	2 506,5	1 215,7	106,2	—	—	—	—	—	—	—	—
409,5	102,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
890,4	57,8	4	513,0	294,4	74,3	1	310,0	140,6	120,5	—	—	—	—
1 638,0	92,6	15	2 733,5	1 393,5	96,2	1	420,0	201,9	108,0	1	950,0	486,0	95,5
120,0	–8,3	1	92,0	58,2	58,1	—	—	—	—	—	—	—	—
431,2	62,5	9	1 619,0	995,1	62,7	2	1 100,0	547,2	101,0	—	—	—	—
310,2	76,8	5	795,0	419,7	89,4	1	765,0	332,3	130,2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70,3	70,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30,0	33,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
148,4	81,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
366,2	33,5	1	60,0	51,5	16,5	—	—	—	—	—	—	—	—
139,1	166,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 453,4	81,7	132	41 628,3	19 979,6	108,4	16	9 711,0	4 659,1	108,4	9	14 595,0	6 034,3	141,9
14 891,6	79,3	147	43 496,5	22 796,3	90,8	17	11 575,0	5 590,1	107,1	4	6 751,8	2 842,4	137,5
17 926,2	62,5	119	26 547,1	15 376,4	72,6	17	10 656,7	5 698,1	87,0	5	7 487,4	3 332,2	124,7
18 520,9	44,7	128	23 147,2	15 964,9	45,0	11	3 927,0	2 654,1	48,0	3	1 795,0	1 432,3	25,3

Tabell 26 Köpeskillingar och taxeringsvärden för frivilligt försålda jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier åren 1967 och 1968

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold by categories of buyers and sellers

Köpare- och säljarekategorier			Samtliga försålda jordbruksfastigheter				Därav med mer än 5 hektar åker samt skogsmark och skog till högst 50 procent av taxeringsvärdet			
			Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent[1], vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Tax.-värde, 1 000-tal kronor	Överprisprocent[1], vägd
Köpare	— *Säljare*									
Fysisk person, dödsbo	— Fysisk person, dödsbo	1968	1 365	172 892,9	89 876,5	92,4	670	122 735,8	62 451,2	96,5
		1967	1 520	185 460,2	98 442,5	88,4	682	117 659,0	62 317,4	88,8
Staten[2]	— Fysisk person, dödsbo	1968	264	25 462,1	14 351,2	77,4	170	18 854,7	10 517,7	79,3
		1967	292	34 183,1	18 487,9	84,9	142	16 258,9	9 468,0	71,7
Kommun eller annan menighet	— Fysisk person, dödsbo	1968	16	3 843,3	1 495,0	157,1	4	2 098,0	706,6	196,9
		1967	15	2 609,1	1 475,6	76,8	5	1 062,1	537,6	97,6
Aktiebolag	— Fysisk person, dödsbo	1968	18	2 021,0	1 086,1	86,1	6	450,0	275,7	63,2
		1967	45	7 361,0	3 810,2	93,2	16	2 125,8	1 264,7	68,1
Annan juridisk person	— Fysisk person, dödsbo	1968	7	977,5	516,1	89,4	1	42,5	18,1	134,8
		1967	11	4 540,2	2 714,2	67,3	4	882,0	483,4	82,5
	Summa transaktioner	1968	1 670	205 196,8	107 324,9	91,2	851	144,181,0	73 969,3	94,9
		1967	1 883	234 153,6	124 930,4	87,4	849	137 987,8	74 071,1	86,3

[1] Se texten. — [2] Domänstyrelsens och fortifikationsförvaltningens köp ingår ej.

För 1968 lämnas i *tab 24* motsvarande uppgifter med fördelning efter taxeringsvärdet och i *tab 25* med fördelning efter åkerarealen.

I *tab 26* redovisas uppgifter för 1967 och 1968 om köpens fördelning på vissa köpare- och säljarekategorier.

Övrig publicering

Detaljerade resultat från undersökningen med bl a redovisning för naturliga jordbruksområden ges årligen i Statistiska meddelanden. Beträffande undersökningen för 1967 hänvisas till nr P 1969:6 och för 1968 till nr P 1970:44.

Vidare återfinns en sammanfattande redogörelse för perioden 1957—1964 i nr R 1966:28.

4.3. Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket

Vid institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, LBT (tidigare statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader, SFL) företas årliga undersökningar för att belysa nybyggnadsverksamheten inom jordbruket. Genom dessa undersökningar erhålls statistik över bl a antalet nyuppförda byggnader av olika slag samt kostnaderna för nybyggnadsverksamheten. Undersökningarna utförs under medverkan av lokala ombud vid lantbruksnämnderna och hushållningssällskapen.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Primäruppgifter till undersökningen för 1970 insamlades från 477 socknar (församlingar), vilka uttagits från en population omfattande samtliga socknar i riket. Uppgiftslämnandet, vilket enligt reglerna för undersökningen skall avse brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, berörde nästan 34 000 gårdar representerande cirka 20 % av landets totala åkerareal.

Innehåll

För uppgiftsinsamlingen används särskilda frågeformulär, fastställda av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Uppgifterna gäller dels rena nybyggnader, dels byggnader som uppförts på gammal grund eller på gamla murar. Även mera omfattande ombyggnader beaktas.

Resultatberäkning

Skattningar av totalsummor för de undersökta variablerna utförs med utgångspunkt från relationen mellan antalet brukningsenheter enligt föregående års lantbruksregister (tidigare enligt senaste allmänna jordbruksräkning) och antalet i undersökningen ingående brukningsenheter. Vid beräkningarna uppdelas materialet på fyra större produktionsområden — se not till tab 28 — samt storleksgrupperna 2—10, 10—20, 20—50 och över 50 hektar åker.

Kostnaderna för den i undersökningen redovisade byggnadsverksamheten uppskattas fr o m 1966 med ledning av enhetspriser, vilka framräknas inom institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Enhetspriserna grundar sig på en undersökning 1966 av mängd- och storleksuppgifter, som insamlats från material ur lantbruksstyrelsens låne- och bidragsverksamhet. I enhetspriserna ingår inte byggmästararvoden och liknande kostnader, som kraftigt varierar beroende på jordbrukarens eget engagemang i byggnationen.

Tabell 27 Antal nyuppförda byggnader av olika slag inom jordbruket samt antal nyuppförda ladugårdar i procent av totalantalet åren 1966–1970
Number of newly-erected buildings of different kinds, and number of newly erected cow-sheds in per cent of the total number of buildings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Typ av byggnad	1966	1967	1968	1969	1970
Antal nyuppförda byggnader					
Ladugårdar	566	377	390	308	287
Häststallar	37	16	25	20	15
Svinhus	369	338	341	287	461
Hus för fjäderfä	96	195	178	75	77
Maskinutrymmen	249	391	450	342	342
Logar och lador	194	95	184	91	140
Magasin	73	28	55	71	18
Gödselstäder	153	142	139	102	78
Urinbrunnar	72	94	27	57	57
Gödselbehållare	459	293	318	167	165
Traktorgarage	449	311	387	288	230
Spannmålstorkar	1 935	1 541	1 869	1 190	1 293
Ensilagesilos	276	264	224	143	74
Nybyggnadsprocent[1]					
Ladugårdar	0,24	0,20	0,21	0,17	0,18

[1] Antalet nyuppförda byggnader i procent av totalantalet byggnader.

Tabell 28 Antal nyuppförda kreatursplatser åren 1966–1970
Number of newly erected cattle places

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	1966	1967	1968	1969	1970
Antal nyuppförda kreatursplatser[1]					
Södra Sveriges slättbygder[2]	10 388	8 355	11 069	7 482	13 673
Mellersta Sveriges slättbygder[3]	7 658	7 292	10 827	11 701	7 970
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	6 854	6 942	7 015	5 662	6 242
Norra Sverige	5 343	4 128	3 501	2 700	2 383
Hela riket	30 243	26 717	32 412	27 545	30 268

[1] Se not till texten. — [2] Omfattar Skåne—Hallands slättbygder samt sydsvenska mellanbygden. — [3] Omfattar Öland, Gotland, Östgötaslätten, Vänerslätten samt Mälar- och Hjälmarbygden.

Tabell 29 Kostnader för nyuppförda ekonomibyggnader åren 1966–1970. Milj kronor
Costs of newly erected farm buildings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

År	Löpande priser	1949 års priser
1970	130	52
1969	118	51
1968	156	65
1967	129	53
1966	131	57

Resultatens tillförlitlighet

För flertalet av undersökningsvariablerna redovisas årligen uppgifter om resultatens medelfel. Av denna redovisning framgår att slumpfelen i vissa fall är av betydande storlek.

Resultat

I *tab 27* har för åren 1966—1970 sammanställts uppgifter om antalet nyuppförda byggnader av olika slag. *Tab 28* innehåller för samma period beräknade värden för antalet nyuppförda kreatursplatser[1] inom vissa större jordbruksområden. I *tab 29* slutligen redovisas kostnaderna för nyuppförda ekonomibyggnader under åren 1966—1970, uttryckta i såväl löpande som fasta priser.

[1] En kreatursplats = så stor del av en stallbyggnad som erfordras för ett fullvuxet nötkreatur motsvarande 2 ungdjur eller kalvar, 2/3 häst, 4/3 unghäst eller föl, 10/3 får eller get, 5 svin eller 20 höns.

Övrig publicering

Resultaten från 1970 års undersökning återfinns i stenciltryck nr 1036 från institutionen för lantbrukets byggnadsteknik.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 27, 28 och 29 fr o m år 1945.

4.4. Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader

Från och med juli 1970 har beräkningarna av byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader (jordbrukets byggnadskostnadsindex) överförts från Lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (SFL) till statistiska centralbyrån. Beräkning sker dels per den 1 juli varje år och dels per den första i varje kvartal. Uppgifterna för juli (årsstatistiken) beräknas för fem olika områden medan kvartalsstatistiken endast avser ett sådant område (Östra Mellansverige).

Beräkningsmetodik

Indexen som är av fastbastyp enligt Laspeyres' modell, har 1964 som bas (= 100). En utförlig redogörelse för hur indexberäkningarna utförts lämnas i stenciltryck nr 1002 från SFL, april 1966, vilket också innehåller en utförlig beskrivning av de fem områdena.

Till grund för beräkningarna ligger uppgifter rörande material- och arbetskostnader. Materialprisuppgifter (cirkapriser) erhålls genom hänvändelse till drygt hundratal tillverkare och försäljare av byggnadsmaterial, medan arbetskostnaderna beräknas med utgångspunkt från avtalslönen enligt gällande ackordsprislista. För vart och ett av de fem områdena beräknas en gårdsindex genom att indextal för olika byggnadsdelar sammanvägs

till en index för en totalbyggnad omfattande ladugård, loge och magasin.

Ett för hela landet gällande totalindex erhålls genom sammanvägning av gårdsindexen.

Resultat

I *tab 30* redovisas utvecklingen för gårdsindex under åren 1966—1970. Uppdelning görs på sten- och trähus, resp hög- och låghus. Av tabellen framgår att index, som mellan 1968 och 1969 sjönk p g a omläggningen från allmän varuskatt till mervärdeskatt, har stigit med 8—12 enheter mellan 1969 och 1970. Index har vidare stigit mest i de norra delarna av landet. Enligt nedanstående tablå, som visar utvecklingen av totalindex (1964 = 100), steg materialkostnaden mellan 1969 och 1970 mer än arbetskostnaden beräknad enligt avtalslön.

År	Arbete	Material	Totalt
1970	122	121	121
1969	115	111	113
1968	115	117	116
1967	112	118	116
1966	108	115	112

Övrig publicering

En utförligare redogörelse för undersökningen ges i Statistiska meddelanden Bo 1970:41.

Tabell 30 Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1966–1970
Agricultural building cost index
1964 = 100

Område[1]	Gårdsindex			
	Ladugård, höghus		Ladugård, låghus	
	Stenhus	Trähus	Stenhus	Trähus
Södra Sveriges slättbygder				
1970	120	119	120	119
1969	111	111	112	111
1968[2]	116	116	116	116
1967	115	115	115	115
1966	112	112	112	112
Sydsvenska höglandet				
1970	120	121	120	121
1969	112	113	112	113
1968[2]	117	118	117	118
1967	115	116	115	116
1966	112	113	112	113
Västra Mellansverige				
1970	122	122	121	122
1969	113	113	113	113
1968[2]	116	116	116	116
1967	115	115	115	115
1966	111	112	111	112
Östra Mellansverige				
1970	121	121	120	120
1969	112	112	112	112
1968[2]	115	115	115	115
1967	115	116	115	116
1966	111	112	111	112
Nordsverige				
1970	126	127	126	127
1969	115	115	115	115
1968[2]	117	117	117	117
1967	116	117	116	117
1966	114	115	114	114

[1]Beträffande områdesindelningen, se stenciltryck nr 1002 från SFL. — [2]Inkl allmän varuskatt t o m 1968, exkl mervärdeskatt fr o m 1969.

5. Maskiner och anläggningar m m

Machinery and plants etc.

5. 1. 1966 års allmänna jordbruksräkning

Till 1966 års jordbruksräkning — se närmare s 33 — inhämtades vissa uppgifter rörande innehavet av maskiner och anläggningar. På blanketten skulle brukaren sålunda dels uppge antalet ägda traktorer, skördetröskor och självbindare, dels meddela om skulltork, spannmålstork eller silo fanns vid brukningsenheten.

Resultat

Redovisningen av maskininnehavet m m 1966 har uppdelats på två tabeller. I den första — *tab 31* — ingår uppgifter om antalet brukningsenheter med maskiner och anläggningar av olika slag. I den andra — *tab 32* — redovisas antalet maskiner.

Resultaten visar att traktor fanns vid omkring två tredjedelar av samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Självbindare förekom på 37 % och skördetröska på 22 % av gårdarna.

Övrig publicering

En utförlig redogörelse för innehavet 1966 av maskiner och anläggningar återfinns i publikationen Jordbruksräkningen 1966 (SOS). Utöver de i tab 31 och tab 32 redovisade resultaten lämnas där data för bl a olika storleksgrupper av jordbruk.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 31 för åren 1944, 1951 och 1961.

5.2. Traktorernas användningsområden m m

Som ett led i kontrollarbetet vid 1966 års jordbruksräkning gjordes en särskild undersökning för att belysa redovisningen av traktorbeståndet. I samband därmed erhölls även uppgifter om antalet traktorer inom andra verksamhetsområden än jordbruket samt om antalet s k dragbilar som inregistrerats som traktorer.

Undersökningens genomförande

Undersökningen berörde ett urval om 7/1 000 av samtliga traktorer i länsstyrelsernas traktorregister. Från besiktningsinstrumenten för de uttagna traktorerna inhämtades uppgifter om traktorns fabrikat, ålder, registreringstidpunkt, drivmedelsslag samt ägare. Genom telefonintervju med ägaren erhölls information om traktorns användning.

Såväl genomgången av länsstyrelsernas traktorregister som intervjuerna utfördes under medverkan av organisationen för objektiva skördeuppskattningar.

Resultat

Resultat från undersökningen redovisas i *tab 33—35*. Beträffande fördelningen på drivmedelsslag i tab 33 bör påpekas att traktorer med tändkulemotorer förts till gruppen dieseldrivna och traktorer med hesselmanmotorer till gruppen fotogendrivna. Vidare bör nämnas att dragbilar i tab 35 har placerats efter ursprungsfordonets årsmodell och inte efter ombyggnadsåret.

Tabell 31 Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar den 15 september 1966

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Number of holdings with different types of machines and plants

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område	Antal brukningsenheter med egen (egna) eller samägd(-a) maskin(-er) av nedanstående slag				Antal brukningsenheter med anläggningar av nedanstående slag					
	Traktor	Skördetröska		Själv-bindare	Skulltork	Spannmålstork		Silo för ensilering		
		Själv-gående	Bogserad			Med varmluft	Med kalluft	Tornsilo av betong	Tornsilo av trä, plåt etc	Gropsilo, plansilo etc
Län										
Stockholms (och stad)	3 130	664	1 005	2 165	171	287	518	311	291	273
Uppsala	3 357	954	1 232	2 331	163	620	742	403	264	337
Södermanlands	3 555	885	1 258	2 619	157	322	803	414	658	400
Östergötlands	5 991	1 645	1 920	3 849	383	366	928	539	1 259	754
Jönköpings	5 787	277	338	3 902	534	54	711	620	614	464
Kronobergs	3 886	115	443	2 476	147	47	583	287	410	301
Kalmar	5 833	868	1 132	3 517	261	73	876	578	537	867
Gotlands	2 980	265	1 493	705	61	46	285	325	348	629
Blekinge	1 899	301	343	741	69	19	235	110	86	419
Kristianstads	8 377	956	1 644	4 090	435	159	1 694	338	353	2 557
Malmöhus	9 399	1 664	3 634	3 404	483	356	2 018	326	225	3 285
Hallands	6 024	521	1 351	3 713	381	101	1 559	1 009	1 616	1 405
Göteborgs o Bohus	4 197	186	346	2 987	589	72	774	229	219	153
Älvsborgs	8 910	544	1 050	6 181	939	165	1 620	548	616	409
Skaraborgs	10 603	1 380	2 610	7 821	1 049	470	1 930	826	703	592
Värmlands	5 466	404	868	3 127	270	150	677	150	396	226
Örebro	4 151	692	1 453	2 904	184	253	691	220	237	174
Västmanlands	3 880	1 007	1 945	2 585	159	608	1 004	322	304	199
Kopparbergs	3 595	250	851	2 031	129	269	523	306	210	369
Gävleborgs	4 098	299	468	2 564	194	121	1 210	223	82	125
Västernorrlands	3 800	235	302	1 068	257	118	1 689	65	126	47
Jämtlands	2 652	86	149	1 066	135	26	639	150	331	122
Västerbottens	5 852	336	88	1 655	434	97	1 597	308	58	281
Norrbottens	3 058	186	134	617	172	89	792	100	158	78
Produktionsområden										
Götalands södra slättbygder	11 540	2 083	4 262	4 441	587	483	2 868	898	1 106	3 812
» mellanbygder	12 287	1 791	3 814	5 028	554	182	2 134	903	720	3 341
» norra slättbygder	15 130	2 850	4 197	10 444	1 461	819	3 020	1 206	1 407	1 101
Svealands slättbygder	18 366	4 336	6 914	12 687	868	2 151	3 879	1 653	1 842	1 430
Götalands skogsbygder	32 764	1 787	3 630	21 934	2 603	397	4 972	2 575	3 548	3 452
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 630	742	2 111	6 658	466	383	1 352	624	732	635
Nedre Norrland	10 143	604	901	4 538	580	285	3 461	373	469	289
Övre Norrland	9 620	527	228	2 388	637	188	2 412	475	277	406
Hela riket	120 480	14 720	26 057	68 118	7 756	4 888	24 098	8 707	10 101	14 466

Tabell 32 Antal maskiner den 15 september 1966
Number of machines

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område	Traktorer	Skördetröskor				Självbindare
		Självgående	Bogserade		Summa	
			Med hjälpmotor	Utan hjälpmotor		
Län						
Stockholms (och stad)	4 999	698	39	964	1 701	2 186
Uppsala	5 613	980	33	1 211	2 224	2 338
Södermanlands	6 129	919	30	1 238	2 187	2 652
Östergötlands	10 099	1 657	48	1 889	3 594	3 869
Jönköpings	6 598	245	12	320	577	3 604
Kronobergs	4 212	109	11	401	521	2 104
Kalmar	8 004	737	35	1 057	1 829	3 435
Gotlands	4 011	196	46	1 292	1 534	694
Blekinge	2 519	212	19	301	532	710
Kristianstads	12 441	964	51	1 602	2 617	4 049
Malmöhus	16 944	1 782	103	3 606	5 491	3 420
Hallands	7 558	524	44	1 210	1 778	3 517
Göteborgs o Bohus	4 640	177	13	322	512	2 623
Älvsborgs	10 589	508	36	953	1 497	5 636
Skaraborgs	14 838	1 390	60	2 509	3 959	7 753
Värmlands	6 436	373	47	767	1 187	2 674
Örebro	6 065	699	41	1 410	2 150	2 880
Västmanlands	6 555	1 023	37	1 915	2 975	2 597
Kopparbergs	4 251	200	41	727	968	1 808
Gävleborgs	4 496	226	23	404	653	2 278
Västernorrlands	4 100	121	18	219	358	881
Jämtlands	2 820	56	13	106	175	631
Västerbottens	6 214	142	10	50	202	997
Norrbottens	3 273	55	8	74	137	419
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	20 168	2 211	133	4 158	6 502	4 408
» mellanbygder	18 213	1 565	118	3 498	5 181	4 966
» norra slättbygder	22 676	2 871	100	4 069	7 040	10 341
Svealands slättbygder	29 729	4 427	192	6 723	11 342	12 678
Götalands skogsbygder	38 531	1 641	116	3 359	5 116	20 255
Mellersta Sveriges skogsbygder	12 990	713	86	1 926	2 725	6 032
Nedre Norrland	10 886	363	54	686	1 103	3 606
Övre Norrland	10 211	202	19	128	349	1 469
Hela riket						
1966	163 404	13 993	818	24 547	39 358	63 755
1961	148 245	4 154	1 129	21 062	26 345	90 913
1951	69 292	..	..	..	8 347	101 608

Tabell 33 Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag, årsmodell och motoreffekt[1] den 31 december 1966. Hela riket

Användningsområde	Antal traktorer	Fördelning efter drivmedelsslag			
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa
Traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk	183 572[3]	16	60	24	100
Därav med användning inom enbart					
jordbruk	108 161	16	54	30	100
både jordbruk och skogsbruk	71 389	17	67	16	100
enbart skogsbruk	4 022	4	68	28	100
Traktorer, vars ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk	32 463	8	69	23	100
Därav med huvudsaklig användning inom					
jordbruk	6 320	16	50	34	100
skogsbruk	5 027	3	86	11	100
entreprenadarbeten	6 464	2	96	2	100
kommunala arbeten	2 729	5	90	5	100
andra arbeten[4]	11 923	11	53	36	100
Traktorer ur bruk	19 679	7	47	46	100
Därav					
varaktigt ur bruk (skrotade)	9 768	3	32	65	100
tillfälligt ur bruk (till försäljning)	9 911	10	62	28	100
Samtliga traktorer	235 714	14	60	26	100

[1] Se texten. — [2] Årsmodell 62—66 samt traktorer, som inregistrerats år 1966. — [3] Av dessa användes 20 % även utanför den egna brukningsenheten. — [4] Hit har även förts traktorer med mera vidsträckt användningsområde och traktorer med kort årlig användningstid.

Tabell 34 Antal traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk, fördelade efter fabrikat och motoreffekt[1] den 31 december 1966. Hela riket
Number of tractors with owners employed in agriculture or forestry, by brand and engine power

Fabrikat	Motoreffekt[1], hästkrafter					Summa
	0–17,9	18,0–26,9	27,0–36,9	37,0–55,9	Över 55,9	
BM/Volvo	—	17 093	25 137	20 684	10 486	73 400
David Brown	—	1 005	3 304	3 735	—	8 044
Ferguson/Massey Ferguson	—	—	33 037	19 104	3 304	55 445
Fordson	—	—	7 613	12 353	862	20 828
International Harvester	..	861	3 735	4 884	144	9 624
Nuffield	—	—	1 293	3 016	1 867	6 176
Övriga fabrikat	2 873	2 299	1 867	2 729	287	10 055
Summa	2 873	21 258	75 986	66 505	16 950	183 572

[1] Se texten.

Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel, year model and engine power

Fördelning efter årsmodell					Fördelning efter motoreffekt[1], hästkrafter					
51 och äldre	52–56	57–61	62–66[2]	Summa	0–17,9	18,0–26,9	27,0–36,9	37,0–55,9	Över 55,9	Summa
21	31	22	26	100	2	12	41	36	9	100
25	33	22	20	100	2	14	42	32	10	100
15	29	24	32	100	1	8	40	44	7	100
32	18	11	39	100	4	18	24	25	29	100
20	29	20	31	100	2	15	25	39	19	100
30	31	23	16	100	4	23	39	30	4	100
11	11	26	52	100	..	9	17	40	34	100
2	24	29	45	100	..	2	7	44	47	100
..	26	11	63	100	..	..	21	58	21	100
34	37	13	16	100	2	24	31	37	6	100
51	31	12	6	100	3	19	40	34	4	100
84	15	1	—	100	3	29	37	31	..	100
19	46	22	13	100	3	10	44	36	7	100
23	31	21	25	100	2	13	39	37	9	100

Tabell 35 Antal dragbilar med procentuell fördelning efter drivmedelsslag och årsmodell den 31 december 1966. Hela riket

Number of lorries and a percentage distribution by kind of motor fuel and year model

Användningsområde	Antal dragbilar	Fördelning efter drivmedelsslag				Fördelning efter årsmodell[1]				
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa	51 och äldre	52–56	57–61	62–66[2]	Summa
Dragbilar, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk	1 573	82	9	9	100	82	18	..	..	100
Dragbilar, vars ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk	4 147	41	55	4	100	56	31	10	3	100
Dragbilar ur bruk	2 145	40	20	40	100	93	..	..	7	100
Summa	7 865	49	36	15	100	71	20	7	2	100

[1] Avser ursprungsfordonets årsmodell. — [2] Årsmodell 62–66 samt dragbilar, som inregistrerats 1966.

Principerna för redovisning av traktorernas motoreffekt har bestämts efter samråd med statens maskinprovningar. Som utgångspunkt har använts uppgiften för respektive modell om den maximala effekten på kraftuttaget eller — om officiell sådan uppgift saknats — om remskiveeffekten. Därefter har omvandling till motoreffekt skett på så sätt att kraftuttagseffekten ökats med 3 % och remskiveeffekten med 5 %. För traktortyper som helt

saknar officiella uppgifter om kraftuttagseffekten har approximativa värden erhållits efter omräkning av andra effektuppgifter eller med utgångspunkt från besiktningsinstrumentets uppgift om effekten på motoraxeln.

Det beskrivna förfarandet har — liksom den klassindelning efter motoreffekt som använts vid redovisningen — rekommenderats av FAO att tillämpas vid jordbruksräkningarna omkring år 1970.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för undersökningen av traktorernas användningsområden m m den 31 december 1966 har lämnats i Statistiska meddelanden J 1968:12.

5.3. Maskindriften m m inom jordbruket

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade statistiska centralbyrån vid jordbruksinventeringen i mars 1970 uppgifter om dels antalet maskiner per den 1 januari 1970, dels dessa maskiners driv- och smörjmedelsförbrukning kalenderåret 1969. Uppgifterna avsåg maskiner i jordbruksdrift respektive jordbruk i kombination med skogsbruk. Närmast föregående undersökning av maskinbeståndet utfördes i samband med 1967 års jordbruksinventering i mars och avsåg maskinbeståndet per den 1 januari 1967 samt driv- och smörjmedelsförbrukningen un-

Tabell 36 Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket den 1 januari 1970
Number of machines etc. of different kinds in the agricultural sector

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Traktorer	Dragbilar och jeepar	Skördetröskor				Stationära förbränningsmotorer
			Självgående	Bogserade		Summa	
				Med hjälpmotor	Utan hjälpmotor		
Storleksgrupp, hektar åker							
2,1 — 5,0	16 407	176	83	—	298	381	563
5,1 — 10,0	32 830	103	510	230	1 267	2 007	814
10,1 — 20,0	45 497	193	2 376	409	5 969	8 754	741
20,1 — 30,0	28 811	72	3 272	210	6 014	9 496	461
30,1 — 50,0	28 461	73	6 299	171	4 563	11 033	520
50,1 — 100,0	18 889	253	5 878	32	1 171	7 081	308
Över 100,0	10 624	183	2 996	24	350	3 370	220
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	21 784	113	3 355	146	2 794	6 295	489
» mellanbygder	20 320	87	2 339	143	2 624	5 106	751
» norra slättbygder	25 089	79	4 231	118	3 559	7 908	245
Svealands slättbygder	31 265	244	6 367	291	4 551	11 209	541
Götalands skogsbygder	44 809	138	3 083	126	3 664	6 873	989
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 684	117	953	136	1 767	2 856	172
Nedre Norrland	12 767	248	657	88	542	1 287	291
Övre Norrland	11 801	27	429	28	131	588	149
Hela riket							
1970	181 519	1 053	21 414	1 076	19 632	42 122	3 627
1967	174 067	1 520	14 056	963	23 564	38 583	3 719
1964	166 532	2 256	7 516	1 012	23 860	32 388	5 292
1960	152 974	3 974	3 345	1 288	20 274	24 907	7 510
1957	134 724	4 660	1 873	1 512	16 268	19 653	6 218

Tabell 37 Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket med fördelning på olika drivmedelsslag åren 1957–1970
Number of machines of different kinds in the agricultural sector distributed by kind of motor fuel

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Drivmedelsslag; år	Traktorer	Dragbilar och jeepar[1]	Skördetröskor[1]		Stationära förbränningsmotorer[1]
			Självgående	Bogserade med hjälpmotor	
Bensin					
1970	24 170	384	4 175	162	2 104
1967	26 337	986	3 772	202	2 121
1964	27 404	1 563	2 332	232	3 313
1960	26 654	2 531	1 624	514	4 908
1957	20 632	2 987	1 162	592	4 520
Fotogen					
1970	28 704	75	318	271	434
1967	38 493	211	241	322	527
1964	50 870	454	223	416	960
1960	66 695	1 324	344	593	1 302
1957	74 800	1 651	436	800	945
Brännolja					
1970	128 645	594	16 921	643	1 089
1967	109 237	323	10 043	439	1 071
1964	88 258	190	4 961	364	1 019
1960	59 625	119	1 377	181	1 300
1957	39 292	22	316	135	776

[1] 1957 ingår totalt 14 jeepar, 41 självgående skördetröskor och 15 bogserade skördetröskor med hjälpmotor samt 23 förbränningsmotorer hos maskinhållare.

Tabell 38 Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket åren 1957–1969
Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Driv- och smörjmedelsslag	1957	1960[1]	1963	1966	1969
Drivmedel, 1 000-tal liter					
Startbensin	21 871	18 142	12 014	7 790	5 189
Drivbensin	31 613	36 392	31 111	25 460	21 476
Fotogen	169 813	132 055	78 040	43 637	24 832
Brännolja	97 069	132 820	179 242	208 305	236 716
Samtliga drivmedelsslag	320 366	319 409	300 407	285 192	288 213
Smörjmedel, ton					
Olja	..	11 205	9 700	8 669	9 026
Fett	..	1 395	1 387	1 292	1 338
Samtliga smörjmedelsslag	12 188	12 600	11 087	9 961	10 364

[1] Inkl motorsågar.

der 1966. Samma slag av undersökningar har under efterkrigstiden utförts med i regel treårsintervaller.

Undersökningsmetodiken vid jordbruksinventeringarna har beskrivits i ett annat avsnitt — se s 175 — till vilket hänvisas. Uppgifterna om antalet maskiner samt driv- och smörjmedelsförbrukningen inhämtades genom tilläggsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1970 ingick cirka 12 600 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Undersökningens innehåll

I uppgiftsblanketterna skulle följande slag av maskiner m m redovisas.

Traktorer (såväl hjul- som bandtraktorer)
Dragbilar, s k "epa-traktorer" (ombyggda bilar)
Jeepar
Självgående skördetröskor
Bogserade skördetröskor med hjälpmotor
Bogserade skördetröskor utan hjälpmotor (direktdrivna)
Stationära förbränningsmotorer (ej elektriska motorer)

Den för samtliga redovisade maskinslag totala driv- och smörjmedelsförbrukningen skulle uppges med fördelning på följande poster.

Startbensin
Drivbensin
Fotogen
Brännolja till diesel- eller tändkulemotorer
Smörjmedel, olja
Smörjmedel, fett

Dessutom skulle antalet cisterner för flytande motorbränsle (s k farmaggregat) anges.

Resultat

Uppgifter om maskindriften inom jordbruket enligt undersökningarna i anslutning till marsinventeringen 1970 redovisas i *tab 36—38*. I tab 36 återfinns uppgifter om antalet maskiner av olika slag. Av denna framgår att antalet traktorer och självgående skördetröskor ökade mellan 1967 och 1970, medan antalet bogserade skördetröskor minskade. Övriga maskinslag uppvisar, med ett undantag, smärre minskningar under denna period. Tab 37 innehåller uppgifter om maskinernas fördelning på drivmedelsslag. Där framgår att antalet brännoljedrivna maskiner ökade liksom även bensindrivna självgående skördetröskor, medan övriga bensindrivna och samtliga fotogendrivna maskinslag minskade. Av tab 38 framgår att förbrukningen av brännolja ökat mellan 1966 och 1969, medan övriga drivmedelsslag visar minskad förbrukning. Uppgifterna för 1957 och 1960 avser den faktiska förbrukningen under tiden 1 januari—30 september samt den beräknade förbrukningen för tiden 1 oktober—31 december.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av maskindriften inom jordbruket finns redovisade i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1970:11.

5.4. Jordbrukets inköp av maskiner, redskap m m

Inom Jordbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften. Primärmaterialet härför insamlas från tillverkare och importörer, som uppger försäljningsvärdet på den svenska marknaden beräknat i förbrukarpriser, s k bruttopriser (katalogpriser).

För att förenkla undersökningen tillskrivs företag, vilkas omsättning under tre år understiger ett visst belopp per år, endast vart tredje år. Sedan 1967 års undersökning har

detta årliga belopp varit 100 000 kronor. Antalet ej tillskrivna företag 1969 var 72 med ett sammanlagt leveransvärde år 1968 av 2,1 milj kronor (exkl moms), vilket påförts respektive maskingrupper. Antalet faktiska uppgiftslämnare till 1969 års undersökning var 214. Av dessa var 16 nytillkomna.

Sedan lång tid har en viss direktimport av traktorer genom privatpersoner eller kommissionärer förekommit. Denna import, som fram till mitten av 1960-talet utgjorde ca en procent av försäljningssumman, har ökat under senare år och uppgick 1969 till tre procent av leveranserna. På grund av svårigheten att införskaffa direkta uppgifter har denna import tidigare inte ingått i beräkningen av jordbrukets inköp av traktorer. Med hjälp av data från den officiella registreringsstatistiken har antalet tidigare ej medräknade traktorer beräknats för åren 1965—1969. Dessa har värdeberäknats enligt priser, som baserats på uppgifter ur enkäterna. Resultatet av beräkningarna, som också ingår i tabellerna 39 och 40, framgår av nedanstående tablå.

År	Antal	Värde, milj kr
1965	213	2,1
1966	192	2,1
1967	303	3,9
1968	412	5,4
1969	485	6,3

Det bör beaktas att ovan beskrivna förfarande ger något osäkra värden.

Tabell 39 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1965–1969. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector

Varuslag	1965[1]	1966[1]	1967[1]	1968[1]	1969[2]
Löpande priser					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	260,4	236,1	208,8	221,5	207,4
Övriga traktorer	28,2	22,9	12,8	10,8	11,2
Jordbearbetningsredskap	44,5	41,5	45,4	53,5	58,2
Redskap för sådd, spridning m m	39,7	37,9	33,1	35,3	38,6
Redskap för skörd och tröskning	160,2	157,5	152,2	163,3	152,0
Kombivagnar	7,5	7,6	8,4	9,3	10,8
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	24,1	26,8	25,0	30,4	25,9
Potatis- och rotfruktsredskap	13,6	12,8	14,9	21,2	18,6
Transportredskap och lastapparater[3]	34,4	42,7	34,6	40,7	41,1
Mjölkningsmaskinanläggningar jämte andra fasta och lösa inventarier i djurstallar	12,4	11,9	14,0	16,3	16,2
Mjölktransportkärl[4]	14,7	15,6	14,8	21,8	19,6
Diverse	17,7	17,1	17,0	19,7	19,5
Summa	657,4	630,4	581,0	643,8	619,1
1969 års priser					
Traktorer	263,6	232,6	199,0	212,6	207,4
Övriga maskiner och redskap	403,6	392,2	360,9	401,8	411,7
Summa	667,2	624,8	559,9	614,4	619,1

[1] Inkl oms. — [2] Exkl moms. — [3] Exkl vagnar. — [4] Inkl gårdstankar.

Tabell 40 Antal levererade traktorer, genomsnittlig effekt samt medelpris per traktor åren 1965–1969
Number of tractors delivered to the agricultural sector, their average capacity and average price

Antal	1965	1966	1967	1968	1969
Antal levererade traktorer	124 90	108 44	8 960	9 055	8 657
Genomsnittligt antal hästkrafter per traktor	40,4	41,4	44,4	47,0	47,3
Medelpris[1] per traktor, kronor	20 849	21 772	23 304	24 462[2]	23 957

[1] Inkl oms t o m 1968, exkl moms fr o m 1969. — [2] Motsvarande värde beräknat exkl oms blir 22 993 kronor.

För vissa maskingrupper har det av olika skäl inte ansetts möjligt att erhålla uppgifter till undersökningen. De viktigaste av dessa grupper är elektriska motorer, pumpar, hydroforer samt äggkläckningsmaskiner och annan utrustning för hönsgårdar.

Uppgifter om anskaffningen av vagnar har infordrats i de fall tillverkarnas adresser kunnat erhållas. Sannolikt har därvid praktiskt taget alla större tillverkare blivit medtagna. Däremot torde uppgifter från ett stort antal småtillverkare saknas.

Resultat

Jordbrukets inköp av maskiner åren 1965—1969 framgår av *tab 39*. Värdesummorna för investeringarna redovisas där i löpande priser samt för varugrupperna som helhet även i fasta priser.

För åren 1965—1968 är omsättningsskatten inkluderad i värdesummorna, medan mervärdeskatten inte ingår 1969, eftersom den är kvittningsbar mot mervärdeskatt erhållen vid produktförsäljning.

Vid användningen av undersökningsresultaten bör observeras att eventuella rabatter på de av tillverkarna och importörerna angivna riktpriserna (katalogpriserna) i regel ej kunnat beaktas i undersökningen. Vidare bör erinras om att möjligheter saknats att för vissa var för sig mindre betydande grupper av inventarier frilägga jordbrukets andel (gäller bl a utrustning till traktorer, handredskap o d). I sådana fall har beloppen i sin helhet upptagits som hörande till jordbruket, såvida det ansetts att huvudparten i själva verket gått till detta, men utelämnats om största delen antagits gå till andra områden (trädgårdsodling, skogsbruk etc).

Anskaffningen till jordbruket av nya traktorer åren 1965—1969 belyses närmare i *tab 40*. Därav framgår att försäljningen under 1969 uppgick till drygt 8 600 traktorer till ett genomsnittligt pris av ungefär 24 000 kronor.

Övrig publicering

Resultaten från Jordbrukets utredningsinstituts undersökningar av maskininköpen m m publiceras i två stencilerade redogörelser vanligen 4 à 5 månader efter undersökningsårets utgång. I den ena rapporten redogörs för anskaffningen av traktorer, medan den andra innehåller en sammanfattande redovisning för samtliga i undersökningen ingående varuslag.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades antal levererade traktorer, medelpris per traktor samt inköpsvärden för traktorer resp övriga maskiner och redskap åren 1945—1968.

6. Förnödenheter

Requisites

6.1. Förbrukningen av handelsgödsel

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över den inhemska förbrukningen av handelsgödsel. Som primärmaterial för beräkningarna används uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. Förutom denna statistik över förbrukningen redovisar jordbruksnämnden på grundval av uppgifter från Svenska Superfosfatförsäljnings Aktiebolaget även prisuppgifter för vissa gödselslag (avser förbrukarpriser).

Resultat

Förbrukningen av handelsgödsel under gödselåren 1965/66—1969/70 uttryckt i milj kilogram kväve (N), fosforsyra (P_2O_5) resp kali (K_2O) redovisas i *tab 41*. Av denna framgår bl a att användningen av sammansatta gödselmedel ökat under perioden och att dessa 1969/70 svarade för 33, 89 resp 98 % av den totala kväve-, fosfor- resp kaliumgödselförbrukningen.

Uppgifter om priserna lämnas i *tab 42*.

Tabell 41 Inhemsk förbrukning av handelsgödselmedel gödselåren[1] 1965/66–1969/70. Milj kilogram

Domestic consumption of fertilizers

Avser mängd kväve (N), fosforsyra (P_2O_5) resp kali (K_2O)

Figures refer to the amount of nitrogenous (N), phosphoric (P_2O_5) and potassium (K_2O) fertilizers in mill. kg.

Gödselslag	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Kvävegödsel					
Enkla gödselmedel	126	123	130	132	137
Sammansatta gödselmedel	35	41	51	59	68
Summa	161	164	181	191	205
Fosforgödsel					
Enkla gödselmedel	16	15	15	17	15
Sammansatta gödselmedel	104	104	114	122	124
Summa	120	119	129	139	139
Kaliumgödsel					
Enkla gödselmedel	5	4	3	3	3
Sammansatta gödselmedel	101	102	116	123	126
Summa	106	106	119	126	129

[1] Avser perioden juni—maj.

Tabell 42 Priser[1] på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1965/66–1969/70 samt 1966–1970. Kronor per deciton
Prices of certain types of fertilizers

År	Chilesalpeter	Kalksalpeter	Ammonsulfat	Kalkammonsalpeter[2]	Superfosfat[3]	Thomasfosfat[4]	Kalisalt[5]	Kalisuper PK 8–15[6]
1970	36,89	22,30	22,17	31,64	26,40	15,22	31,51	27,97
1969	36,50	23,16	27,25	33,32	..	14,88	31,92	..
1968	35,95	24,02	28,72	35,26	21,32	14,43	31,92	24,62
1967	33,89	23,75	30,54	34,98	21,04	13,75	31,49	24,40
1966	33,38	23,65	33,40	..	20,38	..	31,69	23,95
1969/70	36,50	22,56	26,20	31,98	26,64	15,04	31,92	28,39
1968/69	36,37	24,01	28,69	35,23	21,32	14,64	31,92	24,62
1967/68	34,85	24,03	28,72	35,26	21,32	14,14	31,92	24,62
1966/67	33,35	23,75	33,25	34,86	20,67	13,18	31,23	24,10
1965/66	33,42	23,50	33,73	33,70	20,15	12,35	32,20	24,03

[1] Förbrukarpris banfritt Stockholm (med ev tariffhamnstillägg). — [2] Fr o m juni 1966 26 % kväve (tidigare 25 %). — [3] Kornad vara, före juni 1966 8–9 % P, därefter 11 % P (tidigare, jämför not 6, 19–20 % resp 25 %). — [4] Före juni 1966 pulveriserad vara, därefter kornad. — [5] Kornad vara, 50 % K (tidigare, jämför not 6, 60 % K_2O). — [6] T o m maj 1969 PK 7–12, därefter PK 8–15 (enligt tidigare benämningar, som angav halten av P_2O_5 resp K_2O, PK 15–15 resp PK 18–18. De nya talen anger halt av ren P och ren K).

Övrig publicering

En utförlig redogörelse rörande försörjningen med handelsgödsel publiceras varje år i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I tabelldelen till denna publikation ges dessutom i varje nummer uppgifter om priserna för olika gödselslag.

Beträffande förbrukning m m gödselåret 1969/70 hänvisas till den särskilda redogörelsen i häfte nr 1970:12 av tidskriften.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 41 och 42 fr o m gödselåret 1944/45.

6.2. Förbrukningen av fodermedel

Sammanställningar över förbrukningen av s k köpfodermedel upprättas varje år av statens jordbruksnämnd. Till grund för denna statistik ligger uppgifter, som jordbruksnämnden erhåller dels från tillverkare och importörer, dels från den officiella handelsstatistiken.

Resultat

Förbrukningen av vissa huvudtyper av fodermedel åren 1965/66—1969/70 redovisas i *tab 43*. Uppgifter om produktionen av foder-

blandningar för fjäderfän, svin och nötkreatur m fl samt om de använda råvarorna lämnas för samma år i *tab 44*.

Tab 43 visar att förbrukningen av fiskmjöl, som ökade under hela 1960-talet, visar en mindre nedgång under 1969/70. Användningen av oljekraftfoder är i stort sett oförändrad sedan föregående år. Däremot har en omfördelning skett inom denna grupp från kokoskakor/expeller till sojamjöl samt raps, rybs och senapsmjöl.

Det svenska jordbrukets behov av proteinrika fodermedel täcks till stor del genom import. Omfattningen härav framgår av tab 119 (s 201), som för kalenderåren 1966—1970 innehåller uppgifter om utrikeshandeln med jordbruksprodukter.

Förbrukningen av köpfodermedel påverkas i väsentlig utsträckning av den aktuella tillgången på foderspannmål. I tab 60 (s 118) belyses närmare storleken av fodersädesskördarna under perioden 1966—1970.

Övrig publicering

Uppgifter om inhemsk tillverkning, utrikeshandel, förbrukning m m beträffande fodermedel meddelas årligen av statens jordbruksnämnd i stencilform.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 43 och 44 fr o m år 1960/61.

Tabell 43 Beräknad förbrukning av fodermedel åren[1] 1965/66–1969/70. Milj kilogram

Estimated consumption of certain types of feeding stuffs

Slag av fodermedel	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Fiskmjöl	53,3	58,4	70,5	81,8	80,6
Köttfodermjöl	20,3	22,3	23,5	23,5	26,4
Fodertran	2,9	2,4	3,0	4,2	14,3[2]
Diverse vitaminfodermedel	19,8	19,3	20,5	20,5	20,0
Foderfosfater	37,4	42,6	38,4	42,9	44,6
därav foderbenmjöl	6,0	5,0	4,5	4,5	3,9
» monokalciumfosfat	—	—	0,6	21,4	20,1
» dikalciumfosfat	23,8	29,7	27,0	15,3	19,6
» trikalciumfosfat	1,6	0,6	0,2	0,2	0,1
» mononatriumfosfat	0,7	1,1	0,6	0,8	0,6
» dinatriumfosfat	5,3	6,2	5,5	0,7	0,3
Oljekraftfoder	508,0	503,4	448,8	424,1	423,6
därav bomullsfrökakor/expeller	111,7	110,8	98,5	101,4	100,8
» jordnötskakor/expeller	57,7	58,7	44,2	49,7	50,4
» sojamjöl	178,4	173,5	161,4	144,1	152,7
» kokoskakor/expeller	53,0	57,2	51,3	51,4	30,4
» raps-, rybs- och senapsmjöl	93,2	82,0	75,6	72,9	84,4
» annat oljekraftfoder	14,0	21,2	17,8	4,6	4,9

[1] Redovisningsåren avser perioden juli—juni. — [2] Inkl foderfett.

Tabell 44 Produktion av foderblandningar för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren[1] 1965/66–1969/70. Milj kilogram
Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures

Slag av blandning; råvara	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Blandningar för fjäderfän					
Råg och vete[2]	..	44,0	53,7	74,9	92,6
Majs	44,4	54,8	63,1	58,8	36,7
Annan spannmål	165,0	130,8	151,7	151,5	137,1
Vetekli	15,3	8,8	9,5	9,7	} 10,9
Andra kvarnbiprodukter	3,3	3,7	1,6	1,0	
Oljekraftfoder	66,5	65,8	64,5	60,7	56,6
Fiskmjöl	19,2	19,9	25,9	31,0	25,6
Köttfodermjöl	4,1	5,3	5,5	5,5	7,3
Lusernmjöl	15,4	15,9	17,0	17,6	15,9
Andra råvaror	27,0	31,4	35,8	42,2	46,3
Summa	360,2	380,4	428,3	452,9	429,0
Blandningar för svin[3]					
Råg och vete[2]	..	24,0	20,8	41,0	41,4
Majs	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan spannmål	360,9	330,4	361,7	326,1	337,4
Vetekli	20,1	17,0	19,5	25,5	} 39,5
Andra kvarnbiprodukter	18,5	18,0	11,4	11,5	
Oljekraftfoder	78,4	53,2	47,8	41,2	41,8
Fiskmjöl	31,4	35,7	41,5	47,0	50,7
Köttfodermjöl	13,1	13,5	15,0	13,5	14,7
Lusernmjöl	6,1	6,1	6,5	6,5	6,2
Andra råvaror	50,1	32,8	36,5	46,4	48,0
Summa	578,7	530,7	560,7	558,7	579,7
Blandningar för nötkreatur m fl[3]					
Råg och vete	..	2,3	4,6	2,2	7,0
Majs	..	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan spannmål	..	57,4	69,3	72,7	103,1
Vetekli	..	6,5	10,1	12,9	} 21,1
Andra kvarnbiprodukter	..	1,0	0,9	1,6	
Oljekraftfoder	..	45,2	57,3	77,4	92,7
Fiskmjöl	..	0,5	1,1	2,5	2,1
Köttfodermjöl	..	0,4	1,0	1,2	2,4
Lusernmjöl	..	1,9	6,1	5,3	6,4
Andra råvaror	..	37,1	49,1	74,6	100,2
Summa	..	152,3	199,5	250,4	335,0

[1] Redovisningsåren avser perioden juli–juni. — [2] Ingår 1965/66 i annan spannmål. — [3] För 1965/66 ingår blandningar för nötkreatur i uppgifterna för svin.

6.3. Inköpen av växtskyddsmedel m m

Uppgifter rörande försäljningen av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsodling insamlas varje år av Jordbrukets utredningsinstitut. Primärmaterialet till denna undersökning utgörs av sammanställningar över leveransernas storlek och värde, upprättade av de företag som under respektive kalenderår haft import eller tillverkning av berörda preparat. För att underlätta uppgiftslämnandet redovisar företagen fr o m 1966 för varje preparat en totalsumma som fördelas på jordbruk resp trädgårdsodling enligt tidigare års redovisning. Under 1969 hade 47 företag medverkat som uppgiftslämnare.

Resultat

I *tab 45* och *tab 46* har för åren 1965—1969 sammanställts data rörande jordbrukets resp trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel mm. De uppgifter som nu redovisas i tab 45 för tidigare år är något justerade beroende på att nya uppgifter erhållits.

I undersökningen har en så exakt fördelning som möjligt av försäljningen till jordbruk resp trädgårdsbruk eftersträvats. Vissa preparat används emellertid inom båda produktionsgrenarna. I sådana fall har varje vara, som inte kunnat fördelas, påförts den produktionsgren där den haft sin huvudsakliga användning.

De leveransvärden som redovisas i tabellerna skall i princip grundas på förbrukarpriserna. Vissa svårigheter torde dock ha förelegat för uppgiftslämnarna att ange dessa priser eftersom de av återförsäljarna ev lämnade rabatterna ej varit kända.

Vid studiet av förändringarna i användningen av bekämpningsmedel bör observeras att preparaten från år till år varierar i kon-

Tabell 45 Jordbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1965–1969
Total purchases by the agricultural sector of pesticides etc.

Kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel					Baljväxtbakterier	Rengörings- och desinfektionsmedel
	Insektsmedel	Medel mot växtsjukdomar[1]	Ogräsmedel	Övriga preparat för växtodling och lagring	Summa		
Kvantitet, ton							
1969	691	2 124	5 196	45	8 056	..	2 468
1968	798	2 045	5 428	24	8 295	..	2 201
1967	1 071	1 805	5 614	9	8 499	..	2 468
1966	876	2 067	4 430	..	7 373	..	2 284
1965	1 217	1 957	4 123	..	7 297	..	2 229
Värde, 1 000-tal kronor							
1969	6 457	6 545	38 050	721	51 773	40	4 959
1968	5 118	7 785	38 003	308	51 214	42	4 825
1967	5 337	7 212	37 524	140	50 213	62	5 423
1966	5 085	7 778	28 390	..	41 253	70	4 900
1965	5 995	8 198	24 828	..	39 021	80	4 861

[1] Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen.

Tabell 46 Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1965–1969
Total purchases by the horticultural sector of pesticides

Kvantitet resp värde; år	Insektsmedel	Medel mot växtsjukdomar[1]	Ogräsmedel	Övriga preparat för växtodling och lagring	Summa
Kvantitet, ton					
1969	215	443	74	14	746
1968	214	392	60	31	697
1967	225	420	99	38	782
1966	272	304	90	22	688
1965	264	315	66	22	667
Värde, 1 000-tal kronor					
1969	3 640	3 769	1 361	243	9 013
1968	1 902	3 337	1 172	353	6 764
1967	1 863	3 161	1 253	273	6 550
1966	2 467	2 828	1 331	140	6 766
1965	2 129	2 642	935	141	5 847

[1] Se not till tab 45.

centration och sammansättning. De redovisade kvantiteterna är inte justerade med hänsyn till detta.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för jordbrukets och trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel m m utges årligen i stencilform av Jordbrukets utredningsinstitut. Dessa resultat föreligger i regel 4 à 5 månader efter redogörelseårets utgång.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 45 fr o m 1948 och tab 46 fr o m år 1951.

7. Växtodling. Vegetabilisk produktion

Crop farming. Vegetable production

7. 1. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls fr o m 1968 genom den årliga uppgiftsinsamlingen i juni till lantbrukets företagsregister.

Dessa uppgifter insamlas från samtliga brukningsenheter med minst 2 hektar åker. Motsvarande uppgifter erhölls tidigare vid de årliga jordbruksinventeringarna i juni. För närmare information om lantbruksstatistikens uppläggning hänvisas till avsnitt 2.1, där även lantbrukets företagsregister beskrivs. I föreliggande avsnitt redovisas i huvudsak resultat från lantbruksregistret 1970.

Resultat

I *tab 47* redovisas med fördelning på län, produktionsområden och hela riket uppgifter om åkerjordens användning 1970 vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Av tabellen framgår att den totala åkerarealen uppvisar en smärre nedgång mellan 1969 och 1970, medan den utnyttjade arealen har ökat. I någon mån kan detta förhållande kanske förklaras av att uppgiftsinsamlingen varit fullständigare 1970 (se s 34). För enskilda grödor har arealen ökat mest för havre, ca 33 000 hektar, och minskat mest för höstraps, ca 15 000 hektar. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper framgår av *tab 48*. I *tab 49* har sammanställts uppgifter om olika växtslagsgruppers procentuella andel av den odlade åkerarealen under tiden 1945—1970. Av tabellen framgår att odlingen av fodersäd fortsatt att öka sin andel, medan andelen foderväxter fortsatt att minska. I *tab 50* redovisas uppgifter om köksväxtarealens fördelning på olika slag av köksväxter enligt en undersökning som utfördes i anslutning till juniinventeringen 1964 på begäran av statens jordbruksnämnd. Granskningen och bearbetningen av detta speciella avsnitt i juniinventeringen utfördes separat, vilket torde vara den huvudsakliga anledningen till att länsuppgifterna för köksväxtarealen på åkern något avviker från motsvarande uppgifter som framkom vid den ordinarie bearbetningen.

Övrig publicering

Uppgifter om åkerjordens användning 1970 har redovisats i Statistiska meddelanden nr J 1971:13.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 47 fr o m år 1945.

Tabell 47 Åkerjordens användning år 1970[1]. Hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; år	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Foder-ärter och vicker	Kok-ärter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs
Län												
Stockholms	11 540	3 070	1 906	21	23 944	24 039	6 294	32	171	478	990	1 409
Uppsala	14 930	3 382	2 748	35	37 626	24 890	9 990	57	148	307	1 666	1 633
Södermanlands	18 495	2 415	2 154	..	29 374	45 942	2 922	93	633	338	2 454	883
Östergötlands	43 312	4 327	11 551	73	38 215	40 456	11 255	411	2 314	2 859	1 607	2 178
Jönköpings	710	442	398	43	14 281	22 359	5 224	43	..	163	48	46
Kronobergs	100	179	503	42	8 419	13 416	2 494	36	..	..	27	84
Kalmar	11 254	1 431	8 203	186	29 460	18 660	5 485	74	293	1 939	138	279
Gotlands	9 693	412	5 986	48	19 410	2 748	713	62	493	1 030	236	1 814
Blekinge	1 744	2 030	2 350	75	8 516	2 685	990	20	..	360	215	17
Kristianstads	10 701	3 960	13 073	345	49 886	13 350	4 401	230	12	7 602	1 159	688
Malmöhus	40 854	10 232	12 944	426	79 563	25 108	4 475	301	127	30 850	1 143	1 249
Hallands	3 226	2 162	1 851	68	34 765	27 708	4 114	241	..	63	832	27
Göteborgs o Bohus	1 652	707	464	18	12 471	15 748	2 358	50	..	..	426	–
Älvsborgs	3 352	646	928	36	26 261	43 902	3 325	126	11	123	1 673	85
Skaraborgs	33 244	938	8 037	42	51 279	93 443	4 360	246	99	1 784	3 093	1 317
Värmlands	3 312	233	567	..	29 461	18 739	1 063	48	–	..	80	121
Örebro	5 778	1 361	2 294	31	30 402	40 611	966	75	48	93	2 761	307
Västmanlands	10 826	2 389	2 143	11	42 219	45 506	3 376	64	138	240	5 732	547
Kopparbergs	682	50	253	..	22 273	9 619	896	21	..	14	35	161
Gävleborgs	411	101	135	11	20 240	12 674	2 011	11	..	..	..	281
Västernorrlands	70	..	..	11	14 076	1 690	1 477	16	..	–	–	–
Jämtlands	..	..	..	..	7 523	699	760	..	..	–	–	–
Västerbottens	16	..	–	14	20 208	1 803	2 772	23	..	–	–	–
Norrbottens	..	..	..	22	6 883	485	533	20	..	–	–	–
Produktionsområden												
Götalands södra slättbygder	47 572	12 690	14 748	200	97 993	39 184	5 322	544	127	31 760	2 673	1 601
Götalands mellanbygder	25 136	5 778	26 392	801	85 654	19 957	5 373	244	740	9 227	788	2 382
Götalands norra slättbygder	71 697	4 959	17 419	86	86 559	129 355	9 656	693	2 252	4 396	5 799	3 336
Svealands slättbygder	62 781	12 572	11 167	87	171 362	180 720	23 778	336	1 133	1 435	13 268	4 851
Götalands skogsbygder	11 853	3 812	6 237	287	94 914	118 716	27 297	352	117	1 298	1 180	412
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 512	624	2 433	55	52 260	43 672	3 578	59	142	132	607	288
Nedre Norrland	340	36	95	30	40 316	12 325	3 835	33	..	17	..	256
Övre Norrland	24	..	..	36	27 697	2 351	3 415	46	14	–	–	–
Hela riket												
1970	225 915	40 475	78 492	1 582	656 755	546 280	82 254	2 307	4 530	48 265	24 321	13 126
1969	222 371	44 670	70 956	1 868	639 159	513 344	83 727	2 387	4 179	63 385	18 163	15 303
1968	197 487	52 320	67 762	1 991	599 831	518 872	95 468	2 310	4 558	60 230	22 492	18 433
1967	204 077	52 008	60 146	1 717	571 200	487 644	102 537	2 517	4 331	51 700	18 036	18 289
1966	132 213	63 703	38 125	1 929	608 115	493 302	124 984	3 285	5 187	24 092	13 601	8 548

[1] Reviderade uppgifter för åren 1966 – 1968. Tidigare publicerade i Jordbruksstatistisk årsbok 1970. – [2] Inkl övriga oljeväxter.

Use of arable land in hectares

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Vår-rybs	Vit-senap[2]	Grön-foder- och en-silage-växter	Slåtter-vall ut-nyttjad 1970	Frö-vall	Betes-vall ut-nyttjad 1970	Mat- och foder-potatis	Fab-riks-potatis	Socker-betor	Övriga växt-slag	Hel-tråda	Summa utnytt-jad åker 1970	Slåtter- och betes-vallar ej ut-nyttja-de 1970	Annan obru-kad åker	Hela åker-arealen
304	..	728	21 500	236	6 226	1234	..	–	343	8 525	113 003	632	982	114 617
426	27	684	19 349	173	5 973	826	..	–	204	7 539	132 614	436	353	133 403
1 081	..	1 014	25 464	583	9 255	659	..	–	145	5 657	149 568	377	588	150 533
234	267	1 560	37 967	1 522	6 325	2 102	57	–	317	8 109	217 018	280	405	217 703
78	–	1 025	46 995	226	8 700	1 806	27	–	391	638	103 644	459	356	104 459
32	..	878	27 546	121	8 615	1 503	141	–	241	567	64 953	599	393	65 945
14	54	1 777	43 329	441	13 296	3 121	422	2 646	1 856	3 005	147 363	830	831	149 024
301	177	868	19 675	231	8 734	959	..	3 290	987	3 035	80 910	348	291	81 549
–	..	449	10 639	59	5 013	1 476	3 951	623	665	430	42 313	314	198	42 825
103	169	2 645	38 738	457	18 788	4 950	7 350	9 497	4 600	1 041	193 745	787	817	195 349
73	951	2 939	31 270	904	14 384	6 372	1 115	23 371	10 868	2 489	302 008	853	1 017	303 878
185	43	1 414	28 053	301	13 077	4 273	97	543	988	848	124 884	500	436	125 820
34	–	456	25 124	212	8 709	1 394	..	–	192	2 037	72 067	582	458	73 107
317	–	956	59 710	723	16 497	2 248	–	–	657	2 682	164 258	1 026	1 007	166 291
331	–	1 401	56 773	651	16 452	3 214	295	–	630	7 735	285 364	620	877	286 861
3 365	15	1 042	45 425	1 039	12 940	2 204	..	–	285	4 509	124 463	2 185	1 957	128 605
447	..	589	22 926	1 184	7 699	1 378	46	–	390	3 937	123 324	562	675	124 561
910	25	562	19 456	894	6 231	362	–	–	62	4 996	146 689	290	367	147 346
358	..	779	22 185	119	6 003	1 301	..	–	79	1 876	66 732	811	641	68 184
118	–	643	32 073	280	7 085	1 564	..	–	193	1 531	79 383	1 067	1 007	81 457
–	–	1 434	38 231	337	5 661	2 217	–	–	102	635	65 963	1 265	770	67 998
–	–	1 642	31 273	51	4 628	1 247	..	–	69	309	48 226	885	393	49 504
–	–	1 608	61 833	233	4 918	2 804	..	–	53	635	96 934	1 493	688	99 115
–	–	1 020	36 195	236	3 179	2 291	..	–	96	1 127	52 107	1 388	764	54 259
305	769	3 038	32 616	1 179	16 640	8 128	1 452	27 119	11 824	2 325	359 809	755	1 025	361 589
348	607	4 338	69 170	713	29 520	8 616	9 532	12 287	6 682	6 565	330 850	1 583	1 458	333 891
798	259	2 310	82 259	2 191	22 250	4 267	209	–	1 356	14 987	467 093	995	1 364	469 452
5 875	75	3 515	111 969	3 416	36 806	4 495	52	–	1 170	32 270	683 133	2 798	3 635	689 566
230	32	6 230	226 242	1 514	66 463	11 725	2 269	564	2 446	7 321	591 511	3 542	2 990	598 043
1 082	14	2 170	77 104	1 071	21 528	3 591	12	–	521	6 299	223 754	2 506	2 048	228 308
73	–	3 448	97 445	651	16 337	5 339	..	–	260	2 336	183 190	3 346	2 211	188 747
–	–	3 064	104 924	478	8 844	5 344	..	–	154	1 789	158 193	3 064	1 540	162 797
8 711	1 756	28 113	801 729	11 213	218 388	51 505	13 541	39 970	24 413	73 892	2 997 533	18 589	16 271	3 032 393
7 984	2 515	30 784	815 460	11 456	221 514	51 990	12 810	40 285	23 409	93 411	2 991 130	20 928	22 594	3 034 652
7 157	3 516	32 039	850 021	18 091	237 462	53 286	15 269	41 978	23 332	94 710	3 018 615	24 604	26 912	3 070 131
5 871	3 988	36 750	901 383	21 613	239 446	66 748		39 318	24 917	103 718	3 017 954	55 346		3 073 300
4 028	6 440	42 708	944 500	25 595	268 954	66 194		39 979	25 203	124 282	3 064 967	68 060		3 133 027

Tabell 48 Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper den 26 juni 1970. Hela riket
Use of arable land in different size groups on June 26th, 1970

Gröda	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
Höstvete	1 010	4 007	17 524	23 990	46 674	61 683	71 027	225 915
Vårvete	409	1 459	3 914	4 502	7 827	10 609	11 755	40 475
Höstråg	706	2 553	8 419	10 014	17 240	19 592	19 968	78 492
Vårråg	72	168	321	238	248	269	266	1 582
Summa brödsäd	2 197	8 187	30 178	38 744	71 989	92 153	103 016	346 464
Korn	11 281	44 667	112 333	102 352	139 806	135 423	110 893	656 755
Havre	10 829	40 443	98 499	85 952	113 373	108 687	88 497	546 280
Blandsäd	3 283	12 027	23 508	15 569	15 401	9 197	3 269	82 254
Summa fodersäd	25 393	97 137	234 340	203 873	268 580	253 307	202 659	1 285 289
Foderärter och vicker	64	161	312	250	387	443	690	2 307
Kokärter	17	54	183	340	736	1 441	1 759	4 530
Summa baljväxter	81	215	495	590	1 123	1 884	2 449	6 837
Höstraps	146	477	2 982	5 404	10 905	12 637	15 714	48 265
Vårraps	24	157	694	1 023	3 582	7 115	11 726	24 321
Höstrybs	69	177	677	1 187	2 562	3 881	4 573	13 126
Vårrybs	28	94	423	586	1 597	2 797	3 186	8 711
Vitsenap	10	28	108	197	303	442	552	1 640
Övriga oljeväxter	—	6	19	28	25	24	14	116
Summa oljeväxter	277	939	4 903	8 425	18 974	26 896	35 765	96 179
Grönfoder- och ensilageväxter	2 173	3 987	5 994	4 338	4 567	3 623	3 431	28 113
Slåttervall utnyttjad 1970	65 487	148 591	202 193	128 934	124 399	81 898	50 227	801 729
Frövall	235	798	1 522	1 372	1 974	2 823	2 489	11 213
Betesvall utnyttjad 1970	10 696	27 315	47 061	36 207	39 281	30 457	27 371	218 388
Summa vall	76 418	176 704	250 776	166 513	165 654	115 178	80 087	1 031 330
Mat- och foderpotatis	5 146	8 752	10 793	7 180	8 171	6 304	5 159	51 505
Fabrikspotatis	94	596	2 324	2 236	3 176	2 798	2 317	13 541
Summa potatis	5 240	9 348	13 117	9 416	11 347	9 102	7 476	65 046
Sockerbetor	409	1 420	6 030	7 201	10 162	8 419	6 329	39 970
Övriga växtslag	1 493	2 277	3 867	2 719	3 929	4 392	5 736	24 413
Helträda	2 317	4 923	9 665	8 584	13 160	16 413	18 830	73 892
Slåtter- och betesvallar ej utnyttjade 1970	2 978	4 911	3 786	1 935	2 054	1 507	1 418	18 589
Annan obrukad åker	1 731	3 123	3 428	1 932	2 098	2 185	1 774	16 271
Summa åker	120 707	313 171	566 579	454 270	573 637	535 059	468 970	3 032 393

Tabell 49 Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen[1] under tiden 1945–1970

Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land

Grödgrupp	1945/49	1950/54	1955/59	1960/64	1965	1966	1967	1968	1969	1970
Brödsäd	13,1	14,3	13,4	11,2	11,6	8,0	10,9	10,9	11,7	11,9
Fodersäd	25,7	27,4	32,1	35,8	37,5	41,7	39,9	41,5	42,7	44,0
Baljväxter	0,8	0,7	0,7	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
All säd	39,6	42,4	46,2	47,5	49,4	50,0	51,0	52,7	54,6	56,1
Potatis och rotfrukter	7,0	6,2	5,7	5,0	4,1	3,8	3,8	3,8	3,6	3,6
Foderväxter	50,8	46,7	45,1	44,4	42,6	43,6	41,1	38,9	37,3	36,2
Oljeväxter	2,0	4,1	2,4	2,4	3,3	1.9	3,4	3,8	3,7	3,3
Övriga växtslag	0 6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Summa åker[1]	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

[1] Exkl helträda och obrukad åker.

Tabell 50 Köksväxtarealens fördelning på olika växtslag år 1964. Hektar

Acreages for kitchen vegetables with distribution on different species

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vitkål	Blomkål	Morötter	Rödbetor	Gul och röd lök	Andra ärter än kokärter och foderärter	Bruna bönor	Gurkor	Spenat	Övriga köksväxter	Summa köksväxter på åker
Kalmar län	5	—	46	61	158	110	960	190	29	21	1 580
Gotlands län	—	—	101	21	2	394	11	59	..	41	629
Kristianstads län	75	32	316	242	12	113	11	202	171	192	1 366
Malmöhus län	419	305	530	134	48	3 757	22	49	236	734	6 234
Övriga Götaland	68	51	124	42	10	351	—	229[2]	4	197	1 076
Svealand	32	51	227	43	4	14	—	10	2	87	470
Norrland	26	38	25	44	1	20	—	—	—	35	189
Hela riket[1]	655	496	1 417	610	249	4 759	1 014	779	443	1 421	11 843

[1] Inkl brukningsenheter med 0,26–2,0 hektar åker. — [2] Därav 146 hektar i Blekinge län.

7.2. 1966 års allmänna jordbruksräkning

Vid 1966 års jordbruksräkning inhämtades uppgifter om hur åkerarealen utnyttjades för olika grödor under sommaren 1966. De insamlade uppgifterna möjliggjorde en redovisning av antal brukningsenheter med odling av olika grödor samt odlingarnas genomsnittliga storlek.

Tabell 51 Antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1966

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker[1]

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Oljeväxter	Slåttervall på åker	Betesvall på åker	Potatis	Sockerbetor	Totala antalet brukningsenheter
Län													
Stockholms (och stad)	1 257	999	136	..	2 161	2 287	1 706	311	3 040	1 551	2 037	—	3 607
Uppsala	1 282	922	287	..	2 947	2 333	2 252	410	3 149	1 750	1 747	—	3 793
Södermanlands	2 014	594	215	..	2 725	3 449	682	203	3 388	2 027	1 715	—	3 963
Östergötlands	3 168	1 741	524	34	4 378	4 619	2 933	645	5 914	2 175	2 690	62	7 059
Jönköpings	634	1 504	370	97	3 680	7 410	2 603	45	9 831	3 597	7 409	—	10 169
Kronobergs	468	588	603	66	3 145	5 515	1 999	20	7 832	3 937	5 836	..	8 219
Kalmar	2 649	1 415	1 929	210	4 481	3 708	2 193	320	7 459	4 434	5 353	1 084	7 911
Gotlands	2 465	286	1 598	17	3 266	815	392	718	3 346	2 308	1 790	2 113	3 632
Blekinge	567	446	722	76	1 958	1 219	878	105	3 095	1 967	2 931	324	3 329
Kristianstads	1 840	1 507	2 011	256	7 030	3 747	3 292	1 090	9 314	5 176	6 754	4 379	10 779
Malmöhus	4 996	3 256	2 041	136	8 670	4 771	3 410	3 185	8 026	3 835	4 190	6 669	11 054
Hallands	118	1 006	512	62	5 364	5 426	2 041	80	7 067	4 556	4 381	458	7 948
Göteborgs o Bohus	286	1 861	111	20	3 033	4 578	1 431	30	6 075	3 635	4 715	—	6 533
Älvsborgs	588	1 548	235	31	6 540	10 966	1 818	146	13 543	7 105	8 986	—	14 408
Skaraborgs	3 174	968	799	34	8 048	11 780	1 525	538	11 210	6 335	5 177	—	13 101
Värmlands	1 088	375	170	..	5 018	5 759	492	190	9 874	5 183	6 274	—	10 767
Örebro	707	354	231	..	3 732	3 998	409	307	4 305	2 475	2 489	—	5 231
Västmanlands	1 044	567	176	..	3 544	3 439	956	484	3 508	2 171	1 092	—	4 296
Kopparbergs	526	43	165	..	4 167	2 854	411	63	5 360	2 234	3 204	—	5 909
Gävleborgs	281	108	64	..	5 376	3 631	1 424	80	6 979	3 374	4 655	—	7 484
Västernorrlands	17	..	..	..	5 698	1 119	1 328	..	9 016	3 404	6 687	—	9 810
Jämtlands	..	..	..	..	3 526	522	370	..	6 571	2 367	4 031	—	6 904
Västerbottens	..	..	..	..	7 417	354	1 146	..	12 328	4 350	8 717	—	12 948
Norrbottens	—	—	..	..	2 451	180	295	..	6 696	2 337	4 614	—	7 413
Produktionsområden													
Götalands södra slättbygder	5 576	4 137	2 460	132	10 993	6 839	3 386	3 773	9 350	4 986	4 707	7 322	13 273
» mellanbygder	5 903	1 969	5 245	430	11 815	5 006	3 824	1 605	13 605	8 159	9 566	6 834	15 028
» norra slättbygder	5 633	2 565	1 161	34	12 048	15 932	2 962	1 208	15 548	8 648	6 186	59	18 569
Svealands slättbygder	6 526	3 553	1 037	26	15 216	15 953	6 011	1 823	17 642	10 547	8 864	—	21 236
Götalands skogsbygder	3 417	7 186	2 466	434	23 255	34 572	13 871	312	51 032	25 632	37 757	873	53 819
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 814	634	402	21	9 680	9 932	1 440	180	16 241	8 430	9 919	..	17 772
Nedre Norrland	302	57	135	..	14 972	5 633	2 994	77	22 421	8 756	16 044	—	24 029
Övre Norrland	..	..	..	..	10 376	612	1 498	..	21 087	7 125	14 431	—	22 541
Hela riket	29 172	20 106	12 911	1 090	108 355	94 479	35 986	8 984	166 926	82 283	107 474	15 090	186 267

[1] Där antalet brukningsenheter är mindre än tio har .. ersatt antalsuppgiften.

Tabell 52 Genomsnittlig areal av olika grödor per brukningsenhet år 1966. Hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker där odling av respektive gröda förekom[1]

Average acreage per holding for different kinds of crops

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where cultivation of respectively crop occured

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Oljeväxter	Slättervall på åker	Betesvall på åker	Potatis	Sockerbetor
Län												
Stockholms (och stad)	5,5	4,7	3,2	..	10,0	8,4	5,9	6,4	8,7	4,6	0,7	—
Uppsala	5,4	5,4	4,6	..	11,6	9,3	6,5	5,8	7,9	3,7	0,6	—
Södermanlands	5,9	5,4	3,8	..	10,6	11,9	0,6	9,4	9,1	5,1	0,5	—
Östergötlands	6,7	5,6	3,4	1,7	9,6	8,9	5,4	7,8	7,1	3,3	0,8	2,3
Jönköpings	1,2	0,5	1,0	0,5	3,0	2,8	2,7	4,9	4,9	2,3	0,4	—
Kronobergs	0,8	0,5	0,8	0,7	2,2	2,3	1,8	5,4	3,9	2,2	0,4	..
Kalmar	3,6	1,7	2,9	1,4	6,1	4,4	3,3	5,2	6,0	3,3	0,7	2,3
Gotlands	3,6	1,8	2,4	2,3	5,9	2,0	2,6	3,4	6,3	3,7	0,5	1,5
Blekinge	2,5	4,1	2,1	2,0	4,4	2,0	1,8	3,8	3,8	2,7	1,8	2,0
Kristianstads	4,6	3,9	4,5	2,8	6,4	3,0	3,1	5,5	4,6	3,4	1,9	2,1
Malmöhus	7,2	5,2	4,3	3,9	8,2	4,8	3,4	7,3	4,8	3,8	1,6	3,6
Hallands	2,9	3,6	2,1	1,8	5,2	4,7	3,2	10,1	4,9	3,4	0,9	1,4
Göteborgs o Bohus	1,2	0,9	1,0	1,3	3,1	3,2	2,3	5,2	4,6	2,5	0,4	—
Älvsborgs	1,9	0,8	1,4	1,2	3,4	3,8	2,3	6,2	5,0	2,6	0,3	—
Skaraborgs	3,6	2,0	2,4	1,1	6,2	8,0	4,4	6,3	6,1	3,2	0,7	—
Värmlands	1,7	1,0	1,6	..	4,5	3,5	2,9	7,5	5,3	2,9	0,4	—
Örebro	3,3	3,1	2,6	..	9,5	8,1	3,8	6,4	6,0	3,6	0,6	—
Västmanlands	4,6	5,0	4,3	..	12,2	10,9	6,5	7,5	7,4	3,8	0,4	—
Kopparbergs	1,4	0,8	1,5	..	5,1	2,5	2,3	4,2	4,8	2,8	0,4	—
Gävleborgs	1,7	1,3	1,8	..	3,5	2,4	2,2	3,7	5,6	2,3	0,4	—
Västernorrlands	1,1	..	..	..	2,2	1,1	1,4	..	4,5	1,9	0,4	—
Jämtlands	..	..	..	..	2,1	0,9	1,3	..	5,0	2,1	0,3	—
Västerbottens	..	..	..	..	2,5	0,9	1,6	..	5,4	1,6	0,3	—
Norrbottens	—	—	..	..	2,6	1,2	1,8	..	5,5	1,9	0,3	—
Produktionsområden												
Götalands södra slättbygder	6,8	5,2	3,9	2,7	8,1	5,4	3,4	6,9	4,6	3,8	1,8	3,7
» mellanbygder	3,9	3,6	3,5	2,9	6,6	3,3	3,2	5,0	5,6	3,7	1,8	1,8
» norra slättbygder	5,2	4,3	2,8	2,2	7,2	8,2	5,0	7,1	6,3	3,1	0,7	2,3
Svealands slättbygder	5,1	4,8	3,8	9,6	10,9	9,8	6,1	7,0	7,9	4,1	0,6	—
Götalands skogsbygder	2,2	0,9	1,3	0,9	3,4	3,2	2,7	5,6	4,8	2,6	0,5	0,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	1,5	1,8	2,5	5,1	3,7	3,3	5,6	5,4	2,8	0,4	..
Nedre Norrland	1,2	0,6	1,1	..	2,4	1,7	1,6	2,4	4,8	2,0	0,4	—
Övre Norrland	..	..	..	..	2,5	1,0	1,6	..	5,3	1,7	0,3	—
Hela riket	4,6	3,2	3,1	2,2	5,6	5,2	3,5	6,5	5,4	2,9	0,6	2,7

[1] Där antalet brukningsenheter med odling av respektive gröda är mindre än tio har .. ersatt medeltalet.

Resultat

I *tab 51* redovisas antalet brukningsenheter med odling av olika grödor 1966 och i *tab 52* den genomsnittliga arealen av olika grödor på de brukningsenheter där odling av grödan i fråga förekom. Enligt tab 51 var slåttervall den vanligast förekommande grödan och odlades på omkring 90 % av brukningsenheterna. På mer än hälften av brukningsenheterna odlades korn, havre och potatis. Ur tab 52 kan utläsas att arealernas genomsnittliga storlek var mindre i Norrland än i Svealand och Götaland för alla grödor utom slåttervall.

Övrig publicering

Detaljerade uppgifter om odlingsfrekvensen för olika grödor inom kommunblock och större områden återfinns i publikationen Jordbruksräkningen 1966 (SOS).

7.3. Årsväxtrapporteringen

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799 och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltjämt existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av statistiska centralbyrån.

Undersökningens genomförande

Tidpunkter

Årsväxtrapporter avgavs vid tre tillfällen under 1970, nämligen den 19 maj, 29 juli och 14 oktober. Tidigare var rapportdagen den 15 i respektive månad, men fr o m 1969 frångicks detta. Numera tas hänsyn till infallande helger vid fastställandet av rapportdatum. Vidare flyttades rapporteringen på sommaren

Tabell 53 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1970
Percentage of area ploughed by the middle of May 1970 because of outwintering

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slåttervall
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	5,8	5,3	26,6	22,0	1,2
» mellanbygder	14,8	11,6	17,7	21,5	3,8
» norra slättbygder	3,7	6,9	48,6	54,4	6,6
Svealands slättbygder	33,5	36,8	26,8	24,9	21,2
Götalands skogsbygder	28,4	26,8	45,4	20,2	7,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	10,6	14,8	33,4	10,2	6,3
Nedre Norrland	1,6	—	—	23,0	0,8
Övre Norrland	—	—	—	—	—
Hela riket					
1970	16,7	15,5	28,6	33,8	7,7
1969	3,7	3,4	16,0	12,5	0,4
1968	4,4	2,2	6,5	9,1	0,3
1967	1,0	—	2,0	5,0	1,0
1966	27,0	29,0	45,0	54,0	4,0

Tabell 54 Medeltal av sifferomdömen[1] i maj 1970 för övervintringen
Averages of the May, 1970 assessments of the wintering

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slåttervall
Län					
Stockholms	2,0	1,9	2,2	2,3	2,0
Uppsala	2,0	2,0	2,6	2,0	2,4
Södermanlands	1,0	2,0	2,1	2,3	1,9
Östergötlands	2,7	2,5	1,8	1,6	2,2
Jönköpings	2,4	2,1	2,0	2,5	2,5
Kronobergs	1,9	2,0	—	2,1	2,6
Kalmar	1,9	1,9	1,9	1,7	2,2
Gotlands	3,0	2,9	2,3	2,1	2,7
Blekinge	2,1	2,5	2,3	—	2,1
Kristianstads	2,5	2,5	2,1	2,2	2,8
Malmöhus	2,3	2,2	1,9	2,0	2,7
Hallands	3,0	3,0	1,1	—	2,7
Göteborgs o Bohus	3,0	2,9	1,2	—	3,0
Älvsborgs	3,2	2,9	1,3	2,0	3,0
Skaraborgs	3,5	3,1	1,7	1,8	2,6
Värmlands	2,9	2,9	—	3,0	2,5
Örebro	2,2	2,1	1,4	2,3	2,3
Västmanlands	2,2	2,2	2,0	2,3	2,2
Kopparbergs	2,9	3,0	—	2,8	2,7
Gävleborgs	3,0	2,8	—	2,6	3,0
Västernorrlands	—	—	—	—	2,9
Jämtlands	—	—	—	—	2,9
Västerbottens	—	—	—	—	2,6
Norrbottens	—	—	—	—	2,5
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	2,4	2,4	1,9	2,0	2,8
» mellanbygder	2,3	2,4	2,1	2,1	2,6
» norra slättbygder	3,1	2,8	1,8	1,6	2,6
Svealands slättbygder	2,1	2,0	2,2	2,2	2,2
Götalands skogsbygder	2,1	2,1	1,7	2,2	2,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,5	2,4	1,7	2,3	2,5
Nedre Norrland	2,9	2,7	—	2,6	2,9
Övre Norrland	—	—	—	—	2,6
Hela riket					
Maj 1970	2,5	2,4	1,9	1,9	2,6
» 1969	2,9	2,9	2,2	2,1	3,0
» 1968	3,0	3,1	2,9	2,6	3,1
» 1967	3,5	3,4	3,5	3,1	3,1
» 1966	2,1	2,0	1,7	1,6	2,6

[1] Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Tabell 55 Medeltal av sifferomdömen[1] i juli 1970 för skördeutsikterna

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vårråg	Korn	Havre	Bland-säd
Län							
Stockholms	2,2	2,3	2,3	–	2,3	2,7	2,7
Uppsala	2,4	2,2	2,4	–	2,3	2,6	2,5
Södermanlands	2,3	2,3	2,4	–	2,3	2,7	2,7
Östergötlands	2,9	2,7	2,9	–	2,7	2,9	2,8
Jönköpings	2,7	2,9	2,6	2,6	3,0	2,7	2,8
Kronobergs	2,6	2,9	2,6	2,7	3,3	2,7	2,9
Kalmar	2,5	2,6	2,4	2,6	3,0	2,8	2,9
Gotlands	3,3	3,1	3,0	–	3,4	3,3	3,3
Blekinge	2,8	3,2	2,8	–	3,1	2,4	2,8
Kristianstads	3,1	2,7	2,5	2,0	2,7	2,7	2,8
Malmöhus	3,0	2,8	2,7	1,7	2,9	2,9	2,8
Hallands	3,3	3,2	3,0	2,6	3,3	3,4	3,1
Göteborgs o Bohus	3,1	2,8	2,9	–	2,9	2,8	3,1
Älvsborgs	3,5	2,8	3,0	2,0	2,8	3,0	3,0
Skaraborgs	3,4	2,8	3,2	–	2,9	3,0	3,1
Värmlands	3,2	2,9	3,0	–	2,9	3,3	3,1
Örebro	2,8	2,7	2,6	–	2,7	3,0	2,9
Västmanlands	2,6	2,6	2,7	–	2,6	3,0	3,1
Kopparbergs	2,8	3,0	3,2	3,0	3,2	3,2	3,2
Gävleborgs	3,1	2,7	2,8	–	2,8	3,3	3,0
Västernorrlands	3,0	–	–	–	3,2	3,1	3,1
Jämtlands	–	–	–	–	3,2	3,1	3,1
Västerbottens	–	–	–	–	3,2	3,1	3,1
Norrbottens	–	–	–	–	3,0	2,9	3,0
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	3,1	2,8	2,8	1,8	3,0	3,2	3,1
» mellanbygder	2,9	2,9	2,6	1,9	3,0	2,8	2,9
» norra slättbygder	3,2	2,7	3,1	–	2,8	3,0	3,0
Svealands slättbygder	2,4	2,4	2,5	–	2,4	2,8	2,7
Götalands skogsbygder	2,4	2,8	2,6	2,8	3,0	2,8	2,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,8	2,7	2,7	2,0	2,9	3,2	3,1
Nedre Norrland	3,0	3,0	2,7	3,0	3,1	3,3	3,1
Övre Norrland	–	–	–	–	3,1	3,1	3,1
Hela riket							
Juli 1970	2,9	2,7	2,7	2,0	2,8	2,9	2,9
» 1969	2,8	2,5	2,6	2,2	2,4	2,3	2,3
» 1968	3,4	3,2	3,2	2,9	3,1	3,1	3,1
» 1967	3,7	3,2	3,3	2,8	3,1	3,0	3,1
» 1966	2,5	2,6	2,4	2,7	2,7	2,7	2,8

[1] Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Averages of the July, 1970 assessments of the harvest prospects

Kok-ärter	Foder-ärter och vicker	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Vit-senap	Potatis	Socker-betor	Hö från vall	Bete
2,9	3,0	2,4	2,4	2,4	2,6	—	3,0	—	2,7	2,5
2,7	—	2,8	2,6	2,8	2,2	—	2,8	—	2,8	2,5
2,9	3,0	2,6	2,5	2,6	2,6	—	2,9	—	2,8	2,5
3,0	2,9	2,3	2,5	2,3	2,0	2,2	3,2	—	2,9	2,6
—	3,7	2,5	—	3,1	3,6	—	3,2	—	2,9	3,0
—	3,0	—	—	2,8	—	—	3,2	—	3,1	3,2
3,3	—	2,2	—	1,9	—	3,0	3,2	3,2	3,0	3,1
3,6	3,6	2,4	3,1	2,3	3,8	3,4	3,8	3,4	3,2	3,4
—	3,0	2,8	2,9	3,0	—	—	3,4	3,3	3,0	3,1
—	3,2	2,3	2,6	2,4	2,5	2,8	3,3	3,0	3,0	3,0
3,0	2,6	2,5	2,3	2,4	3,0	2,5	3,3	3,3	2,7	2,6
3,0	2,9	0,9	2,8	—	3,0	3,0	3,3	3,2	3,2	3,4
—	2,9	3,0	3,0	—	—	—	3,0	—	2,5	3,1
—	3,0	2,0	2,9	2,3	2,7	—	3,1	—	2,8	2,9
3,0	3,5	2,5	2,7	2,7	3,3	—	3,2	—	2,9	2,7
—	2,9	—	3,0	2,5	3,4	—	3,2	—	3,1	3,0
3,5	3,1	2,5	2,8	2,7	2,8	—	3,3	—	3,0	2,6
3,0	—	2,3	2,9	2,7	2,9	—	3,0	—	3,1	2,6
—	—	—	—	2,3	3,3	—	3,2	—	3,0	3,1
3,0	3,0	—	3,0	3,1	2,9	—	3,2	—	2,9	2,9
—	—	—	—	—	—	—	3,1	—	3,0	3,1
—	—	—	—	—	—	—	3,1	—	3,2	3,1
—	—	—	—	—	—	—	3,3	—	2,7	2,9
—	—	—	—	—	—	—	3,3	—	2,5	2,4
3,0	2,9	2,5	2,5	2,3	2,8	2,6	3,4	3,3	3,0	3,0
3,5	2,8	2,5	2,9	2,3	3,8	2,8	3,3	3,2	3,0	3,0
3,0	3,1	2,4	2,7	2,5	2,7	2,2	3,2	—	2,8	2,6
2,9	3,0	2,7	2,8	2,6	3,0	—	3,0	—	2,9	2,5
2,8	3,0	2,1	2,9	2,4	3,4	2,0	3,2	3,0	2,9	3,0
3,5	3,3	2,2	3,0	2,5	3,1	—	3,3	—	3,0	2,9
3,0	3,0	—	3,0	3,1	—	—	3,1	—	3,0	3,1
—	—	—	—	—	—	—	3,3	—	2,7	2,8
3,1	3,0	2,5	2,7	2,5	3,0	2,6	3,2	3,2	2,9	2,9
2,4	2,6	2,7	2,0	2,6	1,9	2,3	2,4	2,3	2,8	1,8
3,0	3,1	3,2	2,7	3,0	2,6	3,0	3,2	3,4	3,4	3,1
3,0	3,0	3,7	3,1	3,4	2,8	3,0	3,0	3,1	3,5	3,0
2,6	2,9	2,3	2,3	2,3	2,0	2,7	3,0	2,8	2,9	2,9

Tabell 56 Medeltal av sifferomdömen[1] i oktober 1970 för skördeutfallet

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vårråg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter
Län								
Stockholms	2,1	2,1	2,1	—	2,4	2,7	2,8	2,8
Uppsala	2,3	2,3	2,3	—	2,8	2,8	3,0	2,6
Södermanlands	2,2	2,4	2,3	—	2,6	3,0	2,7	3,0
Östergötlands	3,0	2,6	3,0	—	3,1	3,2	3,0	3,1
Jönköpings	2,8	2,8	2,6	2,6	3,0	2,6	2,7	—
Kronobergs	2,1	2,9	2,3	2,7	3,1	2,4	2,6	—
Kalmar	2,5	2,6	2,6	2,6	3,0	2,7	2,7	3,7
Gotlands	3,4	2,9	3,3	—	3,4	3,2	3,4	3,4
Blekinge	2,6	2,6	2,7	2,7	2,9	2,2	2,5	—
Kristianstads	3,0	2,7	2,5	2,2	2,7	2,6	2,7	—
Malmöhus	2,9	2,7	2,9	2,1	2,9	2,5	2,7	3,5
Hallands	3,0	3,0	3,0	2,6	2,8	2,8	2,6	—
Göteborgs o Bohus	3,1	2,8	3,0	—	3,1	3,0	3,1	—
Älvsborgs	3,5	2 9	3,1	1,4	3,1	3,2	2,9	—
Skaraborgs	3,5	2,9	3,3	—	3,3	3,5	3,3	3,1
Värmlands	3,4	2,9	3,1	—	3,2	3,6	3,3	—
Örebro	2,9	2,9	2,9	—	3,4	3,9	3,5	—
Västmanlands	2,6	2,6	2,7	—	3,1	3,4	3,1	2,6
Kopparbergs	2,9	—	3,3	4,0	3,3	3,5	3,0	—
Gävleborgs	3,0	2,2	2,9	—	2,7	3,2	2,9	3,0
Västernorrlands	2,5	—	—	—	3,2	3,0	3,1	—
Jämtlands	—	—	—	—	3,2	3,0	3,0	—
Västerbottens	—	—	—	—	3,6	3,6	3,6	—
Norrbottens	—	—	—	—	2,9	3,0	3,0	—
Produktionsområden								
Götalands södra slättbygder	3,0	2,8	3,1	1,8	2,9	2,8	2,8	3,5
» mellanbygder	2,9	2,6	2,6	2,3	2,9	2,5	2,8	3,6
» norra slättbygder	3,3	2,7	3,2	—	3,2	3,5	3,2	3,0
Svealands slättbygder	2,3	2,4	2,4	—	2,9	3,2	2,9	2,8
Götalands skogsbygder	2,4	2,7	2,6	2,8	2,9	2,7	2,7	3,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,9	2,5	2,9	2,5	3,1	3,5	3,1	3,4
Nedre Norrland	2,7	3,0	2,9	4,0	3,1	3,1	3,0	3,0
Övre Norrland	—	—	—	—	3,4	3,4	3,5	—
Hela riket								
Oktober 1970	2,8	2,6	2,8	2,3	3,0	3,1	2,9	3,1
» 1969	2,8	2,6	2,6	2,3	2,5	2,2	2,3	2,2
» 1968	3,7	3,3	3,3	2,8	3,2	3,2	3,2	3,2
» 1967	4,0	3,3	3,5	2,6	3,2	3,2	3,2	3,0
» 1966	2,3	2,4	2,4	2,6	2,5	2,5	2,6	2,5

[1] Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Averages of the October, 1970 assessments of the harvest outcome

Foder-ärter och vicker	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Vit-senap	Potatis	Socker-betor	Hö från vall	Bete på slåtter-vall	Övrigt bete
3,0	2,5	2,5	2,5	2,7	—	3,2	—	2,8	2,3	2,2
2,4	2,8	2,7	2,9	2,6	—	3,2	—	2,9	2,7	2,6
3,0	2,5	3,0	2,6	2,7	—	3,4	—	2,9	2,8	2,6
3,1	2,3	3,2	2,3	2,7	2,5	3,9	—	3,0	3,1	2,9
3,0	2,5	3,0	3,0	2,8	—	3,6	—	3,0	3,1	3,0
2,9	—	—	3,0	—	—	3,5	—	3,1	3,2	3,2
—	2,5	—	2,7	—	—	3,7	3,6	3,0	3,2	3,1
3,5	2,1	3,0	2,2	3,7	2,5	3,7	3,5	3,3	3,3	3,3
3,0	2,7	3,0	—	—	—	3,7	2,9	3,1	3,2	3,2
2,5	2,7	2,7	2,7	3,0	2,6	3,6	3,2	3,0	3,1	3,0
2,4	2,6	2,4	2,5	3,0	2,4	3,8	3,4	2,9	2,9	2,9
3,2	1,5	2,8	—	2,9	2,5	3,4	3,0	3,1	3,3	3,3
2,8	3,0	3,0	—	3,0	—	3,4	—	2,7	3,2	3,1
2,6	1,9	3,0	2,6	2,8	—	3,5	—	2,9	3,3	3,1
3,6	2,5	3,2	2,6	3,6	—	3,7	—	3,1	3,2	3,1
3,0	—	3,5	2,8	3,7	—	3,7	—	3,2	3,1	3,1
3,5	3,0	3,4	2,9	3,0	—	3,7	—	3,1	3,1	2,8
3,0	2,3	2,7	2,8	2,9	—	3,3	—	3,1	2,9	2,7
—	—	—	2,4	3,4	—	3,6	—	3,1	3,1	3,1
3,0	—	3,0	3,1	2,9	—	3,2	—	2,9	2,8	3,0
—	—	—	—	—	—	3,6	—	3,1	3,1	2,9
—	—	—	—	—	—	3,5	—	3,2	3,2	3,1
—	—	—	—	—	—	4,0	—	2,9	3,0	2,9
—	—	—	—	—	—	3,7	—	2,8	2,8	2,8
2,7	2,6	2,6	2,5	3,0	2,5	3,6	3,4	3,1	3,1	3,1
2,7	2,5	2,9	2,3	3,7	2,5	3,6	3,4	3,1	3,1	3,1
3,4	2,4	3,2	2,5	3,1	2,5	3,7	—	3,0	3,2	3,0
2,9	2,7	2,9	2,7	3,3	—	3,4	—	3,0	2,8	2,6
2,8	2,2	2,7	2,6	2,9	2,0	3,6	3,2	3,0	3,2	3,1
3,0	2,4	3,7	2,5	3,2	—	3,7	—	3,1	3,1	3,0
3,0	—	3,0	3,1	—	—	3,5	—	3,1	3,0	3,0
—	—	—	—	—	—	3,8	—	2,9	3,0	2,9
2,9	2,6	2,9	2,6	3,2	2,5	3,6	3,4	3,0	3,1	3,0
2,5	2,7	2,0	2,5	1,9	2,2	2,3	2,7	2,7	2,0	2,1
3,1	3,4	2,9	3,1	2,8	2,9	3,3	3,9	3,4	3,1	3,1
3,1	3,8	3,2	3,4	2,9	3,0	3,2	3,6	3,5	3,1	3,1
2,8	2,3	2,6	2,2	2,2	2,5	3,1	3,0	2,9	2,9	2,9

Tabell 57 Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1970
Number of parishes by the report on the quality of the harvest

Gröda (grödgrupp); uppgift om skördens kvalitet	Götalands södra slättbygder	Götalands mellanbygder	Götalands norra slättbygder	Svealands slättbygder	Götalands skogsbygder	Mellersta Sveriges skogsbygder	Nedre Norrland	Övre Norrland	Hela riket
Höstsäd									
bättre än normal	41	9	118	109	15	14	1	—	307
normal	202	206	250	270	311	111	27	—	1 377
sämre än normal	30	33	4	16	89	6	6	—	184
uppgift saknas[1]	9	5	6	15	272	44	141	99	591
blankett ej inkommen	3	6	—	—	4	2	—	—	15
Vårsäd									
bättre än normal	10	4	4	9	2	1	4	7	41
normal	80	130	231	146	225	91	102	56	1 061
sämre än normal	187	114	141	245	444	75	51	5	1 262
uppgift saknas[1]	5	5	2	10	16	8	18	31	95
blankett ej inkommen	3	6	—	—	4	2	—	—	15
Höstoljeväxter									
bättre än normal	—	—	—	7	1	1	1	—	10
normal	208	150	202	210	81	27	13	3	894
sämre än normal	26	45	47	42	11	6	—	—	177
uppgift saknas[1]	48	58	129	151	594	141	161	96	1 378
blankett ej inkommen	3	6	—	—	4	2	—	—	15
Våroljeväxter									
bättre än normal	—	—	2	2	2	1	—	—	7
normal	114	86	137	175	44	41	9	2	608
sämre än normal	45	14	71	115	34	20	—	—	299
uppgift saknas[1]	123	153	168	118	607	113	166	97	1 545
blankett ej inkommen	3	6	—	—	4	2	—	—	15
Potatis									
bättre än normal	17	26	32	63	84	20	7	19	268
normal	178	203	289	290	532	142	152	69	1 855
sämre än normal	8	9	3	2	44	2	6	3	77
uppgift saknas[1]	79	15	54	55	27	11	10	8	259
blankett ej inkommen	3	6	—	—	4	2	—	—	15
Hö									
bättre än normal	22	12	15	49	11	4	1	7	121
normal	202	198	309	322	413	105	86	48	1 683
sämre än normal	3	32	34	27	231	59	77	35	498
uppgift saknas[1]	55	11	20	12	32	7	11	9	157
blankett ej inkommen	3	6	—	—	4	2	—	—	15

[1] Avser i huvudsak församlingar där grödan inte odlats 1970.

från mitten av juli till omkring månadsskiftet juli—augusti. Härigenom kan mera aktuella uppgifter om skördeutsikterna föreligga till prisförhandlingarna i augusti.

Innehåll
Rapporteringarnas innehåll vid de olika rapporttillfällena under 1970 framgår av följande sammanställning:

19 maj
Omdöme om övervintringen
Omfattning av ev utvintring
Orsaker till ev utvintring
Tidpunkt för vårsådden
Orsaker till ev senare vårsådd än normalt
Utsikter för vårsådda grödor

29 juli
Omdöme om skördeutsikterna
Väderlekens inflytande på växtligheten under tiden 20 maj—29 juli 1970
Orsaker till större skador på växtligheten under tiden 20 maj—29 juli 1970
Upplysningar om höskördens kvalitet

14 oktober
Omdöme om skördeutfallet
Väderlekens inflytande på växtligheten under tiden 30 juli—14 oktober 1970
Orsaker till större skador på växtligheten under tiden 30 juli—14 oktober 1970
Upplysningar om skördens kvalitet
Tidpunkt för höstsådden

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärden enligt följande skala: 4 = mycket god övervintring, 3 = god (normal) övervintring, 2 = övervintring sämre än normal, 1 = fullständig eller nästan fullständig utvintring. Uppgifterna om utvintringens omfattning avser storleken av den på grund av utvintring upplöjda (uppharvade) arealen. Värdena anges här i procent av besådd areal. Uppgifterna i juli och oktober om skördeutsikterna resp skördeutfallet lämnas enligt följande sifferskala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under medelmåttig skörd, 1 = nära missväxt, 0 = fullständig missväxt.

Rapporteringens övriga uppgifter inhämtas med utnyttjande av fasta svarsalternativ. Utformningen av de under 1970 utnyttjade blanketterna framgår av *bilagorna 4—6.*

Insamling av primäruppgifter
Fr o m juli 1967 lämnas årsväxtrapporterna av lantbruksnämndernas ortsombud. Materialet granskas av respektive nämnd, som sedan sänder det till statistiska centralbyrån.

I rapporteringen ingår fr o m 1970 de församlingar, som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 ha. Samma arealgräns gällde 1968 och 1969, men då enligt 1966 års jordbruksräkning. Dessförinnan ingick samtliga församlingar med åkerareal.

Komplettering och granskning
På centralbyrån verkställs erforderliga kompletteringar av uppgiftsmaterialet samt en ytterligare granskning av primäruppgifterna. Denna granskning, vilken främst avser s k logiska kontroller, sker numera så gott som helt med dator.

Resultatberäkning
För varje naturligt jordbruksområde sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman till medeltal för län, produktionsområden och hela riket. För övriga uppgifter beräknas ovägda medeltal.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om övervintringen 1969/70 enligt de i maj avgivna omdömena framgår av *tab 54*. I *tab 53* redovisas uppgifter om de på grund av övervintringen upplöjda arealerna.

Av tabellerna framgår att övervintringen för höstvete, höstråg och första års vallar var något sämre än normal. För höstraps och höstrybs var övervintringen sämre än normal. Andelen upplöjd areal var mycket stor, cirka 16 % för brödsäd, cirka 30 % för höstoljeväxter samt närmare 8 % för första års slåttervall.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i juli — se *tab 55* — var skördeutsikterna för höstoljeväxter något sämre än normala, medan utsikterna för övriga grödor i stort sett var normala.

Oktoberrapporten

Enligt de i oktober avgivna omdömena blev skördeutfallet — se *tab 56* — mycket olika för de olika grödorna.

Skördeutfallet angavs sålunda vara något sämre än normalt för höstvete och höstråg, men betydligt under normalskörd för vårvete, vårråg, höstraps, höstrybs och vitsenap. För övriga grödor rapporteras ungefär normal skörd, med undantag för potatis och sockerbetor för vilka skördeutfallet rapporterades vara betydligt bättre än normalt.

Skörden angavs i huvuddelen av församlingarna vara av normal kvalitet, vilket framgår av *tab 57*. För vårsäd rapporterades kvaliteten dock vara sämre än normalt i majoriteten av församlingarna.

Dessutom angavs för ett betydande antal församlingar att skörden inte var avslutad den 14 oktober.

Övrig publicering

Utförliga redogörelser för årsväxtrapporteringen under 1970 har publicerats i Statistiska meddelanden J 1970:19, 36 och 49.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 53 fr o m år 1953 och motsvarande tab 55 och 56 fr o m år 1945.

7.4. De objektiva skördeuppskattningarna

De objektiva skördeuppskattningarna, som årligen utförs av statistiska centralbyrån, avser främst att bestämma skörden per hektar för olika grödor.

Uppskattningarna omfattade under 1970 liksom de närmast föregående åren dels en huvudundersökning avseende den på fältet befintliga skörden per hektar — s k biologisk skörd —, dels en serie specialundersökningar för bestämning av spill, bärgningsförluster, kvalitet m m.

Huvudundersökning

Omfattning

De objektiva skördeuppskattningarna avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och har sedan 1960 omfattat höstvete, höstråg, vårvete, korn, havre, slåttervall, matpotatis och fabrikspotatis och sedan 1961 även blandsäd.

Urval av brukningsenheter

Undersökningarna berör inom varje skördeuppskattningsområde (se s 31) ett urval av brukningsenheter, vilka uttas slumpmässigt med sannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Sammanlagt ingick cirka 13 000 brukningsenheter i 1970 års urval.

Fältarbetets genomförande

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av statistiska centralbyrån, medan fältarbetet genomförs i samarbete med

lantbruksnämnderna. Hos varje nämnd anställs dels en ledare, dels ett antal provtagare bosatta i olika delar av länet. Antalet provtagare uppgick 1970 totalt till 420. Utbildning av ledarna sker vid centrala kurser och konferenser i centralbyråns regi. Utbildningen av provtagarna sker vid lokala endagskurser. En särskild handbok med anvisningar för olika moment i fältarbetet utges också årligen.

Fältarbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provytor samt provtagning.

Sedan centralbyrån verkställt urvalet av provytegårdar och upprättat förteckningar över dessa sker utläggningen av provytor under våren och försommaren. För varje gröda, som ingår i skördeuppskattningarna (se ovan) och som finns representerad vid gården, skall ett fält utväljas för provtagning. Även detta sker slumpmässigt och med sannolikheten proportionell mot fältarealen. Efter uppmätning av de uttagna fältens längd och bredd väljs med hjälp av slumptalstabell två punkter ut, vilka bildar mittpunkter i provytorna.

Vid provtagningen, som skall utföras i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt, avgränsas provytorna för spannmål och vall, vilka omfattar 1 kvadratmeter, med hjälp av cirkelinstrument. För potatis utgör provytan 4 längdmeter av en fåra. All skörd på provytan tillvaratas vid provtagningen, dvs spill skall i möjligaste mån undvikas. Den nära anslutningen till jordbrukarens skörd kan ibland vara svår att uppnå. Sålunda kan exempelvis regn orsaka uppskov med skörden. Speciellt i fråga om vallarna kan detta få betydelse för kvantiteten och särskilda uppgifter inhämtas därför för dessa om tidsdifferensen mellan provyteskörd och jordbrukarens skörd. Dessa uppgifter används sedan vid korrektionsberäkningar, se s 113.

Proven av spannmål och hö förtorkas hos provtagarna och insamlas därefter länsvis i särskilda lagerlokaler, där ytterligare torkning eventuellt sker. Proven skickas sedan till statistiska centralbyråns skördestation. Vid skördestationen finns utrustning för tröskning resp hackning samt nedtorkning och vägning. Med hjälp av en speciellt konstruerad torkanläggning torkas hela provyteskörden ned till torrsubstans, varefter vägning sker.

Provyteskörden av potatis vägs i omedelbar anslutning till provtagningen. Två slag av biologisk skörd beräknas för denna gröda, dels total biologisk skörd, dels skörd efter reducering för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar. För fabrikspotatis görs dock reducering endast för rötskador.

Granskning och bearbetning

Bearbetningen av det stora antalet uppgifter sker centralt sedan ledarna för fältarbetet utfört viss kontroll av uppgiftsmaterialet.

Vid centralbyrån granskas materialet mer ingående varefter den biologiska skörden per hektar skattas på grundval av provyteskördarna.

Uppgifterna för spannmål och slåttervall omräknas samtidigt till att gälla 16,5 % vattenhalt. Med ledning av resultaten från de särskilda undersökningarna rörande spill, bärgningsförluster och tillväxt på slåttervall, (för närmare beskrivning se s 113 och 116) sker slutligen en omräkning av den skattade biologiska skörden till att avse bärgad skörd.

Skattningarna av de biologiska hektarskördarna utförs i första hand för varje skördeuppskattningsområde. Genom sammanvägningar erhålls sedan skattningar för län, produktionsområden och hela riket.

Resultatens tillförlitlighet

För att möjliggöra en bedömning av resultatens tillförlitlighet lämnas i följande tablå för åren 1966—1970 uppgifter om dels det totala antalet för skördeuppskattning uttagna brukningsenheter, dels bortfallet bland dessa med fördelning efter orsak. Bortfall har uppstått

dels då en gård visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar e d, dels då vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen.

År	Antal uttagna brukningsenheter	Bortfall beroende på	
		nedläggning o d	vägran
1970	12 908	331	304
1969	12 989	433	96
1968	12 908	324	156
1967	12 898	678	135
1966	12 899	622	118

Dessutom uttas samtliga brukningsenheter där potatisarealen överstiger en viss gräns. Vidare gjordes i vissa skördeuppskattningsområden ett extra urval för spannmål. Antalet sålunda uttagna brukningsenheter var 1970 2185 resp 719.

Eftersom de uttagna gårdarna i regel ej odlar samtliga undersökta grödor, blir antalet fält per gröda betydligt lägre än antalet provytegårdar. I vissa fall förekommer dessutom bortfall av provtagning av utlagda provytor, varför antalet fält med skördeuppgift reduceras ytterligare något. Provytefält, som blivit obärgade, har dessutom uteslutits i samband med att separat korrigering för obärgad areal blivit gjord. I nedanstående tablå anges för åren 1966—1970 för olika grödor uppgift om antalet fält som ingått i bearbetningen samt bortfallet av uttagna fält år 1970 fördelade efter bortfallsorsak.

Resultat

I *tab 58* redovisas för län, produktionsområden och hela riket den på grundval av provytorna skattade biologiska skörden per hektar för olika grödor. *Tab 59* innehåller uppgifter om bärgad skörd. Denna har, som tidigare nämnts, erhållits genom korrigering av den biologiska skörden med avseende på det spill och de bärgningsförluster m m som redovisats i specialundersökningarna.

Den bärgade skörden per hektar i genomsnitt för hela riket 1970 var större än 1969 för alla grödor utom slåttervall. De regionala variationerna är dock avsevärda. Vidare bör beaktas att 1969 års skörd var mycket låg.

Specialundersökningar av spill, bärgningsförluster m m

Nedan ges kortfattade beskrivningar av de specialundersökningar, vars resultat utnyttjas vid beräkning av den bärgade skörden per hektar (se ovan). För övriga specialundersökningar lämnas särskilda redogörelser på annan plats i denna publikation.

Gröda	Antal brukningsenheter (fält) som ingått i bearbetningen					Bortfall av uttagna fält 1970	
	1966	1967	1968	1969	1970	Ej provtaget	Obärgat eller annan orsak
Höstvete	2 940	3 783	3 896	4 211	4 366	72	44
Vårvete	1 805	1 685	1 710	1 352	1 342	34	36
Höstråg	1 197	1 808	2 057	2 161	2 450	52	16
Korn	8 375	8 295	9 182	9 304	9 537	207	141
Havre	7 114	7 095	7 709	7 757	8 006	151	209
Blandsäd	2 338	2 022	1 937	1 672	1 560	54	58
Slåttervall	10 395	10 211	10 198	9 943	9 776	289	37
Matpotatis	2 932	2 837	3 073	3 392	4 554	231	25
Fabrikspotatis	597	541	587	578	491	13	10

Flertalet specialundersökningar omfattar ett underurval av de i huvudundersökningen ingående brukningsenheterna (i vissa fall tas samtliga gårdar i huvudundersökningen med). Härvid tillämpas i regel en särskild områdesindelning. Skördeuppskattningsområdena (se s 31) har sålunda sammanförts till 11 s k spillområden. Vid denna gruppering har man i huvudsak utgått från den i jordbruksstatistiken använda indelningen i naturliga jordbruksområden (se s 31). Fr o m 1966 års skörd har spillet för spannmål primärt skattats för de naturliga jordbruksområdena.

Spill för spannmål

Särskilda undersökningar av spillet för spannmål utförs på omkring hälften av de för huvudundersökningen uttagna brukningsenheterna. Vid dessa undersökningar, som äger rum omedelbart efter jordbrukarens egen skörd, fastställs genom noggrann kontroll av ett antal små provytor hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet efter skörden. Spillets storlek i kilogram per hektar åren 1966—1970 för de olika grödorna framgår av följande tablå (avser rikssiffror).

Gröda	1966	1967	1968	1969	1970
Höstvete	186	146	106	130	166
Vårvete	208	124	102	130	140
Höstråg	163	148	130	106	186
Korn	222	190	156	184	228
Havre	199	164	136	156	226
Blandsäd	222	176	162	182	212

Tillväxt för slåttervall

I fråga om slåttervall skall den biologiska skörden justeras för tillväxten mellan provyteskörden och jordbrukarens skörd. För varje provytefält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeuppskattningsområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksmedeltal av resultaten vid undersökningarna 1960—1965 och uppgår till 2,4 % per dag.

Bärgningsförluster på slåttervall

För bestämning av bärgningsförlusterna på slåttervall läggs ett stort antal provytor ut på fält (eller del av fält) vid cirka 700 provytegårdar. I samband med jordbrukarens bärgning fastställs sedan den bärgade skörden på denna areal. Vidare uppmäts arealen för beräkning av bärgad skörd per hektar. Skillnaden mellan provyteskörd — justerad för tillväxten mellan provtagningen och jordbrukarens skörd — och bärgad skörd utgör den s k bärgningsförlusten. Denna beror till viss del även av skillnader i stubbhöjd m m vid jordbrukarens skörd resp provyteskörden. Resultaten för 1970 visar att bärgningsförlusterna totalt sett utgjorde 686 kilogram per hektar eller 14,5 % av den biologiska skörden.

Återväxt på slåttervall

Återväxten på slåttervall bestäms genom särskilda provtagningar på ett underurval av brukningsenheter i huvudundersökningen. På uttagna gårdar, där återväxten tillvaratas, skördas två provytor på samma fält som användes för huvudundersökningen. Provtagningen sker sista betesdagen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. För att kunna beakta ofullständig betning skördas på betade fält även ytor på betad areal.

Återväxten per hektar slåttervall där återväxten tillvaratas 1970 beräknas totalt för hela riket ha uppgått till 1 760 kilogram eller 42 % av den biologiska första skörden.

Tabell 58 Biologisk skörd[1] år 1970. Kilogram per hektar
Biological yield. Kilogrammes per hectare

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slåtter-vall	Mat-potatis	Fabriks-potatis
Län									
Stockholms	2 800	2 260	2 280	3 000	3 090	3 080	3 690	20 760	—
Uppsala	3 080	2 890	2 440	3 330	3 470	3 330	3 740	23 600	—
Södermanlands	2 760	2 530	2 630	3 110	3 360	2 990	3 960	26 500	—
Östergötlands	4 230	3 210	3 560	3 760	3 740	3 010	3 870	36 400	..
Jönköpings	..	2 120	..	2 870	2 510	2 450	4 300	33 040	..
Kronobergs	..	..	2 120	3 080	2 620	2 600	4 980	31 840	..
Kalmar	3 480	2 260	2 650	2 900	2 680	2 390	4 640	34 700	..
Gotlands	3 550	..	3 010	2 930	2 530	..	4 290	32 190	..
Blekinge	4 220	3 140	2 630	3 000	2 170	..	4 890	31 100	35 760
Kristianstads	4 500	3 340	2 860	3 460	3 310	2 650	4 650	35 740	35 950
Malmöhus	4 420	3 890	3 450	3 810	3 600	3 030	4 500	40 090	33 750
Hallands	4 170	4 060	2 780	3 480	3 850	3 310	4 610	35 270	..
Göteborgs o Bohus	4 250	3 440	..	3 570	3 890	3 780	4 420	29 810	—
Älvsborgs	3 910	3 070	3 030	3 360	3 610	3 090	4 240	32 050	..
Skaraborgs	4 650	3 570	3 570	3 850	4 160	3 480	4 300	37 330	..
Värmlands	3 480	..	3 540	2 930	3 610	..	4 190	30 930	—
Örebro	3 520	3 340	2 870	3 430	3 920	..	4 400	29 790	..
Västmanlands	3 330	2 700	2 760	3 730	3 990	3 550	4 240	27 300	—
Kopparbergs	3 050	..	..	3 330	3 510	..	4 120	29 480	—
Gävleborgs	..	..	..	2 650	3 150	3 170	4 220	23 990	—
Västernorrlands	..	—	—	3 040	3 230	2 590	3 900	25 230	—
Jämtlands	—	—	—	3 170	..	..	4 050	28 740	—
Västerbottens	—	—	—	2 900	3 230	3 120	3 280	28 380	—
Norrbottens	—	—	—	2 650	..	..	3 220	27 510	—
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	4 480	3 910	3 550	3 930	3 960	3 470	4 620	36 940	35 790
» mellanbygder	3 840	3 120	2 760	3 120	2 890	2 500	4 620	37 340	36 020
» norra slättbygder	4 490	3 380	3 660	3 840	4 120	3 490	4 150	37 220	..
Svealands slättbygder	3 060	2 660	2 670	3 360	3 660	3 250	4 020	26 570	..
Götalands skogsbygder	3 430	2 540	2 450	3 130	3 100	2 710	4 460	32 670	35 080
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 020	2 620	2 550	3 080	3 360	2 780	4 150	29 170	—
Nedre Norrland	..	..	..	2 890	3 060	2 830	4 040	26 490	—
Övre Norrland	—	—	—	2 840	3 060	3 020	3 270	27 960	—
Hela riket									
1970	3 930	3 200	3 070	3 370	3 600	3 010	4 150	33 060	35 840
1969	3 690	3 020	2 700	2 860	2 530	2 470	3 990	22 930	21 930
1968	4 610	3 730	3 230	3 350	3 410	3 120	4 750	30 470	34 270
1967	4 850	3 580	3 390	3 180	3 370	3 010	4 790	30 690	32 710
1966	3 390	2 920	2 410	2 710	2 720	2 520	3 920	31 010	28 530

[1] Uppgifterna i denna tabell bygger på resultaten från huvudundersökningen, varvid talen för spannmål och slåttervall omräknats att avse 16,5 % vattenhalt. I fråga om slåttervall har endast den s k första skörden beaktats. För potatis har reducering gjorts för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar (för fabrikspotatis reducering endast för rötskador).

Tabell 59 Bärgad skörd[1] år 1970. Kilogram per hektar
Actual yield. Kilogrammes per hectare

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slåtter-vall[2]	Mat-potatis[3]	Fabriks-potatis[4]
Län									
Stockholms	2 550	2 090	2 130	2 720	2 910	2 910	3 280	15 520	—
Uppsala	2 870	2 710	2 330	3 090	3 310	3 120	3 330	18 350	—
Södermanlands	2 410	2 430	2 290	2 880	3 190	2 790	3 510	21 530	—
Östergötlands	4 060	3 080	3 320	3 540	3 520	2 790	3 420	30 280	..
Jönköpings	..	1 960	..	2 660	2 210	2 180	3 830	26 410	..
Kronobergs	..	..	1 940	2 840	2 020	2 310	4 460	24 320	..
Kalmar	3 290	2 120	2 520	2 700	2 480	2 200	4 130	28 890	..
Gotlands	3 410	..	2 840	2 800	2 410	..	3 730	26 940	..
Blekinge	4 040	3 030	2 490	2 840	2 030	..	4 370	26 380	32 030
Kristianstads	4 380	3 220	2 670	3 230	3 020	2 370	4 130	28 040	31 690
Malmöhus	4 270	3 750	3 280	3 600	3 270	2 730	3 980	33 690	30 130
Hallands	4 020	3 810	2 570	3 180	3 390	2 950	4 120	26 920	..
Göteborgs o Bohus	4 050	2 720	..	3 090	3 130	3 500	3 990	23 730	—
Älvsborgs	3 750	2 840	2 840	3 010	3 180	2 760	3 780	24 810	..
Skaraborgs	4 520	3 360	3 380	3 570	3 840	3 180	3 820	30 650	..
Värmlands	3 320	..	3 290	2 590	3 260	..	3 740	25 070	—
Örebro	3 320	3 210	2 640	3 190	3 700	..	3 920	24 430	..
Västmanlands	3 170	2 530	2 620	3 570	3 830	3 290	3 750	21 360	—
Kopparbergs	2 900	..	..	2 900	3 180	..	3 720	24 260	—
Gävleborgs	..	..	..	2 400	2 850	2 880	3 820	18 660	—
Västernorrlands	..	—	—	2 580	2 540	2 240	3 500	19 680	—
Jämtlands	—	—	—	2 770	..	..	3 650	22 950	—
Västerbottens	—	—	—	2 730	2 920	2 880	2 920	21 720	—
Norrbottens	—	—	—	2 250	..	..	2 910	21 100	—
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	4 350	3 770	3 380	3 710	3 610	3 090	4 080	29 480	32 480
» mellanbygder	3 680	2 970	2 600	2 930	2 650	2 250	4 070	31 060	32 030
» norra slättbygder	4 340	3 240	3 450	3 580	3 810	3 220	3 670	30 580	..
Svealands slättbygder	2 810	2 510	2 470	3 130	3 470	3 040	3 560	21 140	..
Götalands skogsbygder	3 210	2 270	2 250	2 830	2 660	2 450	3 990	25 920	30 410
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 860	2 460	2 350	2 740	3 070	2 530	3 740	23 540	—
Nedre Norrland	..	..	..	2 540	2 680	2 520	3 640	21 040	—
Övre Norrland	—	—	—	2 600	2 770	2 790	2 940	21 460	—
Hela riket									
1970	3 750	3 040	2 890	3 120	3 310	2 760	3 710	26 610	31 810
1969	3 560	2 880	2 590	2 670	2 370	2 280	3 730	17 150	19 480
1968	4 500	3 630	3 100	3 190	3 270	2 960	4 490	24 470	30 820
1967	4 710	3 430	3 240	2 950	3 070	2 740	4 620	24 520	29 560
1966	3 210	2 710	2 260	2 490	2 520	2 310	3 830	25 250	25 460

[1] Avser biologisk skörd minus spill och med reducering för obärgad areal. — [2] Avser bärgad första skörd. — [3] Efter reducering för stora, små och skadade knölar. — [4] Efter reducering för rötskadade knölar.

Vallåterväxtens tillvaratagande
Uppgift om vallåterväxtens användning inhämtas från samtliga gårdar i huvudundersökningen, där slåttervall förekom. Av resultaten för hela riket framgår att på omkring 69 resp 5 % av arealen slåttervall användes återväxten 1970 till bete och grönfoder resp ensilage medan 24 % av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slåttervall.

Spill för potatis
Genom undersökningar på cirka var fjärde provytegård (efterskörd på tre provytor) fastställs spillet för potatis, dvs den i jorden kvarlämnade kvantiteten. För matpotatis utgjorde det totala spillet 1970 2 400 kilogram per hektar (7,3 % av den biologiska skörden) och för fabrikspotatis 2 930 kilogram per hektar (8,2 %).

Obärgad areal
Uppgifter om bärgningen inhämtas på samtliga provytegårdar. I november görs en allmän förfrågan. Gårdar med obärgad areal besökes sedan för kontroll. Ny kontakt tages med sådana gårdar i början av december för slutgiltig bestämning av obärgad areal.

Resultaten från undersökningen visar att i medeltal för hela riket blev 0,2—2,8 % av arealerna obärgade för de grödor som undersöks genom objektiv skördeuppskattning. Största obärgade andelen uppvisar mat- och fabrikspotatis (2,8 resp 2,7 %) samt havre (2,2 %). Av enskilda län uppvisar Göteborgs och Bohus samt Kronobergs län särskilt stora andelar obärgad areal. För havre uppgick den obärgade arealen för dessa län till drygt 12 %.

Övrig publicering
Resultaten från 1970 års objektiva skördeuppskattningar (huvudundersökningen samt vissa specialundersökningar) har redovisats i Statistiska meddelanden J 1971:8.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 58 och 59 fr o m år 1960 resp 1945.

7.5. Totalskörden av spannmål, slåttervall och potatis

Uppgifter om hektarskördens storlek 1970 har lämnats för spannmål, slåttervall och potatis i tab 58 och tab 59. I detta avsnitt redovisas beräkningar av totalskörden för dessa grödor.

Beräkningsunderlag. Beräkningarnas utförande
Eftersom resultaten enligt de objektiva skördeuppskattningarna avser skörd på enbart besådd areal har arealuppgifterna (se tab 47) inte kunnat utnyttjas för totalskördeberäkningarna förrän vissa justeringar blivit utförda. I syfte att erhålla underlag för sådana justeringar har i anslutning till de objektiva

skördeuppskattningarna under en följd av år utförts fältmätningar på ett urval av brukningsenheter. Resultaten från dessa mätningar har utnyttjats vid fastställandet av följande korrigeringstal, som anger med hur många procent arealuppgifterna reducerats för att de skall avse den besådda arealen.

Grödgrupp (gröda)	Riksområde[1]	Reduceringstal, procent
Brödsäd	A	0
(höstvete, vårvete	B	7
och höstråg)	C	10
Fodersäd	A	5
(korn, havre och	B	10
blandsäd)	C	15
Slåttervall	Samtliga	7
Potatis	A	5
	B	25
	C	50
Oleväxter[2]	A	0
(höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs och vitsenap)	B och C	5

[1]Se bilaga 1. — [2]I fråga om oljeväxter har den reducerade arealen använts vid beräkning av hektarskörden. Se närmare härom s 124.

Det bör påpekas att tidigare publicerade uppgifter om totalskörden beräknats på basis av arealuppgifter, som reducerats med de under respektive period tillgängliga talen. De tal som nu använts vid reduceringen till besådd areal, och som först tillämpades för hela perioden 1960—1969 i Jordbruksstatistisk årsbok 1970, har grundats på den samlade informationen från fältmätningarna.

Vid beräkningarna har de reducerade arealerna för naturliga jordbruksområden summerats till länstal, varefter totalskörden beräknats genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar. Rikstalen för totalskörden av spannmål, potatis och slåttervall har erhållits genom summering av länstalen. På grund av vägnings- och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av respektive hektarskörd för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av respektive hektarskörd och motsvarande besådd areal från den för produktionsområden redovisade totalskörden.

Resultat

Av *tab 60* framgår att skörden för 1970 för de flesta av de i tabellen redovisade grödorna var större än föregående år. Undantag utgör vårvete och slåttervall.

Övrig publicering

Beräkningar av totalskörden baserade på objektivt uppskattade skördar redovisas årligen i Statistiska meddelanden. Resultaten avseende skördeåret 1970 återfinns i denna serie nr J 1971:21.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 60 fr o m år 1945.

Tabell 60 Total skörd av spannmål, slåttervall och potatis år 1970[1]

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar	Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar	Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar
Län						
Stockholms	29 430	11 540	6 420	3 070	4 070	1 906
Uppsala	42 800	14 930	9 150	3 382	6 410	2 748
Södermanlands	44 550	18 495	5 860	2 415	4 940	2 154
Östergötlands	173 760	42 851	13 210	4 291	37 880	11 413
Jönköpings	..	..	810	411	..	..
Kronobergs	..	..	..	..	910	468
Kalmar	36 290	11 016	2 900	1 371	20 380	8 087
Gotlands	33 080	9 693	..	..	16 970	5 986
Blekinge	7 010	1 733	6 100	2 017	5 790	2 328
Kristianstads	46 860	10 689	12 700	3 946	34 810	13 018
Malmöhus	174 300	40 810	38 360	10 219	42 470	12 931
Hallands	12 850	3 197	8 160	2 140	4 690	1 828
Göteborgs o Bohus	6 230	1 536	1 790	658	..	..
Älvsborgs	12 430	3 312	1 770	623	2 560	902
Skaraborgs	150 090	33 170	3 120	931	27 000	7 984
Värmlands	10 800	3 253	..	..	1 830	555
Örebro	18 930	5 706	4 330	1 352	5 970	2 264
Västmanlands	34 300	10 809	6 030	2 385	5 610	2 140
Kopparbergs	1 840	632	..	..	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..	—	—
Norrbottens	..	..	..	..	..	..
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	206 460	47 572	48 040	12 690	50 020	14 748
» mellanbygder	92 420	25 136	17 280	5 778	68 820	26 392
» norra slättbygder	310 880	71 697	16 140	4 959	60 210	17 419
Svealands slättbygder	176 100	62 781	31 720	12 572	27 740	11 167
Götalands skogsbygder	35 250	11 023	8 100	3 545	13 100	5 800
Mellersta Sveriges skogsbygder	17 240	6 056	1 440	580	5 330	2 263
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..
Hela riket						
1970	839 340	224 593	122 790	40 160	225 340	77 876
1969	787 760	220 976	128 770	44 363	181 690	70 384
1968	885 380	196 220	188 170	51 882	209 090	67 176
1967	954 230	202 707	176 100	51 543	194 500	59 636
1966	420 120	131 389	170 910	63 210	85 570	37 847

[1] Reviderade uppgifter åren 1966 och 1967, se texten. — [2] Avser bärgad skörd per hektar × besådd areal. Samtliga tal omräknade att motsvara 16,5 % vattenhalt. — [3] Beträffande innebörden av begreppet »besådd areal», se texten. — [4] Avser bärgad skörd per hektar × besådd areal. Reducering har gjorts för stora, små och skadade knölar.

Total harvest of grain, hay and potatoes

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Korn		Havre		Blandsäd		Slåttervall, första skörd		Potatis	
Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar	Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar	Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar	Total skörd[2], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar	Total skörd[4], ton	Beräknad besådd areal[3], hektar
61 890	22 747	66 550	22 837	17 410	5 979	65 520	19 995	18 230	1 175
110 560	35 745	78 170	23 646	29 570	9 490	59 900	17 995	14 420	786
80 370	27 905	139 230	43 645	7 730	2 776	83 150	23 682	13 520	628
126 850	35 784	132 360	37 646	29 000	10 398	120 900	35 309	59 130	1 929
34 230	12 853	44 530	20 123	10 240	4 702	167 260	43 705	36 420	1 375
21 500	7 577	24 390	12 074	5 180	2 245	114 380	25 618	30 500	1 233
74 210	27 454	42 150	17 022	11 020	5 008	166 340	40 296	91 730	3 083
51 560	18 440	6 300	2 611	..	..	68 320	18 298	24 760	919
22 660	7 981	5 090	2 508	..	..	43 210	9 894	150 550	4 927
151 460	46 950	37 740	12 505	9 650	4 073	148 750	36 026	339 390	11 228
271 190	75 289	77 650	23 732	11 480	4 204	115 660	29 081	231 250	6 974
103 480	32 510	87 550	25 812	11 250	3 818	107 490	26 089	108 350	3 986
34 690	11 224	44 400	14 173	7 430	2 122	93 210	23 365	24 830	1 046
73 210	24 298	129 170	40 618	8 350	3 030	210 070	55 530	43 990	1 773
172 880	48 425	338 340	88 225	13 040	4 101	201 900	52 799	95 900	3 130
71 010	27 394	57 180	17 555	..	..	158 170	42 245	41 780	1 667
90 880	28 463	140 940	38 061	..	..	83 540	21 322	29 910	1 220
142 880	39 989	164 890	43 040	10 530	3 199	67 820	18 094	7 150	335
57 400	19 814	27 370	8 597	..	..	76 770	20 632	20 000	824
42 070	17 530	31 320	10 974	5 000	1 735	114 000	29 828	17 520	939
30 890	11 965	3 650	1 436	2 810	1 255	124 340	35 555	21 820	1 108
17 690	6 395	..	..	..	..	106 270	29 084	14 310	624
46 930	17 177	4 480	1 533	6 790	2 356	168 200	57 505	30 500	1 404
13 160	5 851	..	..	..	..	98 020	33 661	24 200	1 147
345 270	93 094	134 280	37 225	15 580	5 056	123 960	30 333	271 370	9 101
237 920	81 372	50 170	18 959	11 410	5 105	262 250	64 328	542 340	17 241
293 800	82 231	468 490	122 887	29 450	9 173	281 120	76 501	130 470	4 252
508 380	162 794	594 770	171 684	68 410	22 589	371 200	104 131	91 100	4 320
241 480	85 423	283 920	106 845	60 010	24 567	839 460	210 405	278 500	10 495
128 720	47 034	120 600	39 305	8 120	3 220	268 670	71 707	63 320	2 702
86 870	34 269	28 080	10 476	8 160	3 260	329 670	90 624	55 930	2 673
61 210	23 543	5 520	1 998	8 050	2 903	286 860	97 579	57 130	2 676
1 903 650	609 760	1 685 830	509 379	209 190	75 873	2 763 190	745 608	1 490 160	53 460
1 575 180	593 368	1 129 220	478 687	177 100	77 275	2 824 910	758 381	931 160	52 684
1 776 000	556 718	1 584 060	483 952	262 190	88 221	3 556 160	790 518	1 486 160	56 316
1 563 950	530 035	1 395 860	454 972	259 220	94 794	3 884 990	838 286	1 398 310	54 594
1 402 960	565 218	1 154 160	460 290	267 300	1 157 22	3 378 190	878 386	1 339 690	53 731

7.6. Förmalningen av spannmål. Producentpriserna på vegetabilieprodukter m m

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl etc sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Vidare lämnas månadsvis uppgifter om prisutvecklingen för olika vegetabilieprodukter. Redovisningen ingår som en del i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik över produktion, försäljning, lagerhållning, utrikeshandel samt priser på jordbrukets produkter och förnödenheter.

Större delen av den löpande vegetabiliestatistiken baseras på uppgifter som insamlas i jordbruksnämndens egen regi. Insamling av uppgifter om priserna sker dock huvudsakligen av jordbrukets organisationer.

Uppgifterna sammanställs dels per kalenderår, dels per regleringsår. Regleringsåren avsåg tidigare i allmänhet tiden september—augusti men har från den 1 juli 1968 omlagts till att sammanfalla med budgetåret, dvs perioden juli—juni. Detta gäller dock inte för vissa uppgifter om brödsäd, fabrikspotatis och sockerbetor, där den gamla periodindelningen, som sammanhänger med den speciella prisregleringen för dessa varor, kvarstår.

Resultat

I *tab 61* och *tab 62* har för åren 1966—1970 och 1965/66—1969/70 sammanställts uppgifter om produktionen av vegetabilier etc samt om prisutvecklingen för dessa.

Tabell 61 Jordbrukares leveranser av spannmål, återförsålt utsäde, förmalning, leveranser av mjöl samt lager av vete och råg åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970. Milj kilogram

Farmers' deliveries of grain, resold grain seed, deliveries of flour, and storage of wheat and rye

År	Jordbrukares leveranser[1]			Återförsålt utsäde			Förmalning[2]			Leveranser av vete- o råg-mjöl[3]	Lager av spannmål[4]		Därav lager hos handelskvarnar	
	Höst-vete[5]	Vår-vete[6]	Råg	Höst-vete	Vår-vete	Råg	Vete	Råg	Havre		Vete	Råg	Vete	Råg
1970	712	98	195	..	..	..	487	123	26	492	628	259	207	81
1969	696	123	166	..	..	..	479	122	22	483	734	227	205	86
1968	755	155	190	..	..	..	478	118	24	471	830	236	181	95
1967	734	150	178	..	..	..	486	127	25	485	856	192	176	91
1966	427	135	78	..	..	..	489	135	26	492	718	126	189	80
1969/70	678	109	164	29	8	13	493	121	25	481	344	143	145	63
1968/69	750	163	193	28	12	11	480	118	23	484	458	148	124	72
1967/68	853	145	186	24	9	10	491	123	24	485	485	112	125	75
1966/67	360	139	74	34	13	10	491	133	25	493	401	60	126	50
1965/66	763	131	139	26	14	9	500	137	25	497	565	68	128	41

[1] Leveranser till handelskvarnar och spannmålshandlare av respektive års skörd. Regleringsåren avser skörden under det först angivna året, d v s perioden sept–aug. — [2] Förmalning av inhemsk och utländsk spannmål vid handelskvarnar (exkl s k löneförmalning). Regleringsåren avser t o m 1966/67 perioden sept–aug och därefter juli–juni. — [3] Leveranser från handelskvarnar. Regleringsåren avser t o m 1966/67 perioden sept–aug och därefter juli–juni. — [4] Lager hos handelskvarnar, Svensk Spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. Avser lager av inhemsk och utländsk spannmål sista dagen respektive år (d v s för regleringsåren lagren av gammal skörd per den 31 aug). — [5] Fr o m sept 1967 avses normalvete. — [6] Fr o m sept 1967 avses kvalitetsvete.

Tabell 62 Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbetor samt partipris på matpotatis åren 1965/66–1969/70 och 1966–1970[1]. Kronor per deciton

Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing and sugar beets, and wholesale price of table potatoes

År	Vete	Råg[2]	Havre[3]	Korn[3]	Vallhö[4]	Matpotatis[4 5]	Fabrikspotatis[6]	Sockerbetor[7]
1970	50,48	50,48	43,61	46,88	31,67	43,43	15,63	9,40
1969	50,53	50,53	44,98	48,28	23,79	43,38	16,13	9,40
1968	52,18	52,18	46,72	50,06	19,00	36,64	16,13	10,03
1967	55,06	55,06	46,05	48,94	22,99	38,74	16,15	10,50
1966	54,96	54,96	44,79	46,92	25,90	39,99	15,98	11,36
1969/70	50,53	50,53	43,74	47,01	31,43	61,94	15,79	9,40
1968/69	49,57	49,57	46,67	50,02	18,00	35,75	16,29	10,03
1967/68	53,40	53,40	46,85	50,17	19,66	38,09	16,15	10,50
1966/67	55,90	55,90	44,99	47,31	25,82	36,59	16,15	11,36
1965/66	54,61	54,61	44,38	46,31	25,99	40,98	15,90	10,38

[1] Beträffande den närmare innebörden i redovisade priser se texten. — [2] Regleringsåren avser perioden sept—aug. — [3] Regleringsåren avser perioden aug—juni. — [4] Regleringsåren avser perioden sept—aug t o m 1966/67 och därefter juli—juni. — [5] Sortklass I. — [6] Regleringsåren avser perioden sept—aug. Priset inkluderar skördeskadeavgift. — [7] Inkl skördeskadeavgift. Samma priser är insatta på kalenderår och det regleringsår, som börjar under kalenderåret. De avser perioden maj—jan 1965/66—1966/67, sept—juni 1967/68 och därefter juli—juni. Periodindelningen sammanhänger med den speciella sockerregleringen.

Den första tabellen innehåller kvantitetsdata om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, återlevererat utsäde, kvarnarnas förmalning samt saluförd produktion av mjöl. Vidare ingår vissa uppgifter om lagren av vete och råg (avseende lagren den sista dagen respektive år). Redovisningen i tabellen baseras dels på uppgifter som jordbruksnämnden insamlat direkt från handelskvarnarna, dels på statistik som sammanställts i samarbete med föreningen Svensk Spannmålshandel.

De i tab 62 redovisade producentpriserna på vegetabilieprodukter (för matpotatis engrospris) avser i samtliga fall ovägda årsgenomsnitt av respektive månadsvärden. För vete och råg utgör priserna medeltal av Sveriges Lantbruksförbunds (fr o m 1971 Lantbrukarnas Riksförbunds) noteringar (exkl förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej funnits, gällande inlösenpriser. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbruksförbundets noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för prima välsorterad vara (sortklass I) och priset för fabrikspotatis det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriidkare fastställda priset vid 17,5 % stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor slutligen utgör grundpriset till producent för vara med 16 % sockerhalt.

Övrig publicering

Fortlöpande uppgifter om försörjningen med vegetabilieprodukter och om prisutvecklingen redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I samma tidskrift införs dessutom årligen sammanfattande artiklar rörande produktionen m m av jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 61 och 62 fr o m år 1944/45.

Tabell 63 Oljeväxtodlingen år 1970. Preliminära uppgifter

Område	Höstraps			Vårraps		
	Skörd per hektar[1], kilogram	Beräknad besådd areal[2], hektar	Total skörd[1 3], ton	Skörd per hektar[1], kilogram	Beräknad besådd areal[2], hektar	Total skörd[1 3] ton
Län						
Stockholms	..	..	710	1 580	990	1 570
Uppsala	..	..	380	1 880	1 666	3 140
Södermanlands	..	..	370	1 750	2 454	4 300
Östergötlands	2 050	2 851	5 850	1 940	1 595	3 090
Jönköpings	..	..	290	..	..	60
Kronobergs	..	..	10	..	..	50
Kalmar	1 660	1 930	3 200	..	..	180
Gotlands	1 250	1 030	1 290	..	..	330
Blekinge	..	..	820	..	..	520
Kristianstads	2 360	7 594	17 940	1 770	1 157	2 050
Malmöhus	2 420	30 826	74 590	1 470	1 141	1 680
Hallands	..	..	160	2 280	828	1 890
Göteborgs o Bohus	..	..	10	..	..	760
Älvsborgs	..	..	230	1 980	1 662	3 300
Skaraborgs	1 670	1 774	2 970	2 070	3 088	6 380
Värmlands	..	..	..	..	..	140
Örebro	..	..	90	2 300	2 744	6 310
Västmanlands	..	..	120	1 910	5 728	10 910
Kopparbergs	..	..	..	..	..	20
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..
Hela riket						
1970	2 260	48 193	109 030	1 930	24 231	46 680
1969[4]	2 450	63 250	155 070	1 040	18 112	18 890
1968[4]	2 880	60 124	173 270	1 950	22 421	43 640
1967[4]	3 190	51 567	164 430	1 730	17 960	31 160
1966[4]	2 250	24 065	54 110	1 660	13 561	22 490

[1] Avser frö med 18 % vattenhalt. — [2] Se s 117. — [3] = levererade kvantiteter (leveranser efter den 1 februari respektive år delvis ej beaktade). — [4] Definitiva uppgifter.

Cultivation of oleiferous plants. Preliminary results

Höstrybs			Vårrybs			Vitsenap		
Skörd per hektar[1], kilogram	Beräknad besådd areal[2], hektar	Total skörd[1 3], ton	Skörd per hektar[1], kilogram	Beräknad besådd areal[2], hektar	Total skörd[1 3], ton	Skörd per hektar[1], kilogram	Beräknad besådd areal[2], hektar	Total skörd[1 3], ton
1 750	1 409	2 460	..	..	410	..	..	..
1 920	1 633	3 140	..	..	320	..	..	40
1 650	883	1 460	1 360	1 081	1 470	..	..	..
1 810	2 171	3 930	..	..	330	..	..	490
..	..	80	..	..	80	—	—	—
..	..	190	..	..	40	..	..	..
..	..	450	..	..	20	..	..	60
1 190	1 814	2 160	..	..	410	..	..	250
..	..	20	—	—	—	..	..	..
1 930	688	1 330	..	..	160	..	..	190
1 890	1 247	2 360	..	..	110	1 280	913	1 170
..	..	..	..	..	340	..	..	80
—	—	—	..	..	70	—	—	—
..	..	110	..	..	450	—	—	—
1 720	1 312	2 260	..	..	510	..	..	..
..	..	20	1 820	3 344	6 090	—	—	—
..	..	460	..	..	700	..	..	..
1 670	547	910	1 550	909	1 410	..	..	10
..	..	260	..	..	610	..	..	10
..	..	430	..	..	110	—	—	—
1 680	13 078	22 020	1 580	8 642	13 640	1 420	1 638	2 320
1 750	15 248	26 680	940	7 922	7 460	1 160	2 324	2 690
1 990	18 374	36 510	1 340	7 097	9 500	1 690	3 448	5 840
2 320	18 237	42 220	1 350	5 808	7 850	1 510	3 972	5 990
1 620	8 512	13 810	1 150	3 996	4 600	1 310	6 322	8 270

7.7. Odlingen av oljeväxter

Detaljerad information om oljeväxtodlingen redovisas årligen i föreningen Sveriges Oljeväxtintressenters s k kontrakts- och leveransstatistik. För olika grödor och län lämnas sålunda data rörande bl a kontrakterad areal, totalskörd samt skördens vatten- resp oljehalt. Eftersom odlingen av oljeväxter till viss del sker utanför kontrakt företer Oljeväxtintressenternas arealstatistik vissa avvikelser i förhållande till de arealuppgifter som redovisas i tab 47.

Resultat

Uppgifter länsvis om skörden av oljeväxter 1970 lämnas i *tab 63*. Under kolumnrubriken "Total skörd" redovisas i tabellen de av Sveriges Oljeväxtintressenter mottagna kvantiteterna. Hektarskördetalen utgör kvoten mellan dessa totalskördar och motsvarande besådda arealer (se närmare s 117).

Av tab 63 framgår att totalskörden för höstoljeväxterna var lägre 1970 än året innan. För våroljeväxterna, med undantag för vitsenap, var totalskörden däremot väsentligt högre.

Övrig publicering

Uppgifter för 1970 om skörden av oljeväxter har av statistiska centralbyrån redovisats i Statistiska meddelanden J 1971:21.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 publicerades uppgifter om oljeväxtodlingen 1962 — 1969 för län och hela riket. För länen erhålls endast preliminära uppgifter om totalskörden. För att få jämförbarhet mellan hektarskördarna för länen och hela riket, beräknades hektarskördarna för samtliga områden på grundval av den preliminära totalskörden.

7. 8. Odlingen av sockerbetor

De officiella skördeuppgifterna för sockerbetor bygger på Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets s k kontrakts- och leveransstatistik.

Resultat

I *tab 64* har uppgifter rörande arealer och skördeutfall sammanställts för de län där sockerbetsodling förekom. Dessa uppgifter är preliminära, men de definitiva uppgifterna har tidigare år inneburit relativt obetydliga avvikelser från de preliminära.

De i tab 64 redovisade arealuppgifterna avviker något från motsvarande uppgifter enligt lantbruksregistret — se tab 47.

Under senare år har Sockerbolagets kontraktsteckning även omfattat vissa odlingar i Danmark. Från dessa har dock bortsetts vid sammanställningen av tabelluppgifterna. Avkastningen från de danska odlingarna redovisas som import, se tab 119.

Tabell 64 Sockerbetsodlingen år 1970. Preliminära uppgifter
Cultivation of sugar beets. Preliminary results

Område	Areal, hektar	Skörd per hektar, kilogram	Total skörd, ton
Kalmar	2 584	38 670	99 910
Gotlands	3 231	37 600	121 510
Blekinge	598	35 420	21 180
Kristianstads	9 425	38 810	365 760
Malmöhus	23 318	40 040	933 650
Hallands	515	34 160	17 590
Hela riket			
1970	39 671	39 310	1 559 600
1969[1]	39 666	37 070	1 470 300
1968[1]	40 957	48 380	1 981 540
1967[1]	41 234	43 600	1 797 740
1966[1]	41 250	34 760	1 433 890

[1] Definitiva uppgifter.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om sockerbetsodlingen lämnas fortlöpande i Sockerbolagets månadsrapporter samt i dess årsberättelser. Utöver de i föreliggande publikation meddelade resultaten ges där bl a uppgifter om försäljningen av socker och sirap samt om avkastningens råsockervärde.

Beträffande 1970 års sockerbetsodling har i *Statistiska meddelanden J 1971:21* lämnats uppgifter om skördad areal samt hektar- och totalskörd.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 64 fr o m år 1945.

7.9. Statsplomberingen av utsäde

Sedan 1961 har utsäde av stråsäd och baljväxter varit underkastat obligatorisk statsplombering. Fr o m 1 juli 1968 gäller detta enligt Kungl Maj:ts förordning av den 27 april 1967 (nr 139) även övriga jordbruksväxter med undantag av sockerbetor, lin och hampa. Med anledning av detta utarbetades en ny plomberingskungörelse. Bestämmelserna reviderades därvid på flera väsentliga punkter. Kraven på utsäde i det nya plomberingssystemet har även anpassats till dem som gäller i OECD-systemet för plombering av utsäde.

Plomberingsverksamhetens organisation m m

I *lantbruksstyrelsens kungörelse 1968:5* har Kungl Maj:t fastställt vilka organ som får utföra statsplombering och vilka grundläggande krav som dessa organ skall uppfylla. Förutom av statens centrala frökontrollanstalt, som är centralt organ för den statliga och den med statsunderstöd bedrivna frökontrollverksamheten inom riket, får plombering sålunda utföras av sådan lokal frökontrollanstalt som lantbruksstyrelsen förklarat behörig härtill. Sådan behörighet hade under verksamhetsåret 1969/70 frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara.

Det ankommer vidare på lantbruksstyrelsen att utfärda närmare föreskrifter rörande plomberingsförfarandet. Med stöd härav har lantbruksstyrelsen som grundläggande villkor för statsplombering föreskrivit att vederbörande uppdragsgivare skall disponera lokaler och anordningar för rensning av utsädet. Varuparti provtas i sådan lokal av provtagare från frökontrollanstalt, behörig att utföra statsplombering.

Plomberingen utförs enligt de nya bestämmelserna i någon av plomberingsklasserna A (stamutsäde), B (basutsäde), C, D, E eller U. Med hänsyn till kvalitetskraven överensstämmer klasserna B, C, D, E och U i allt väsentligt med de tidigare klasserna Original, KOB, A, B och U.

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Plombering i klass U förekommer främst under bristsituationer. Kvalitetskrav för klassen bestäms därför först då sådan plombering behöver tillgripas.

Enligt bestämmelserna får statsplombering ske endast av utsäde av sådan sort som en av lantbruksstyrelsen tillsatt nämnd — den s k originalutsädesnämnden — prövat och funnit lämplig för odling inom landet (eller för export). I vissa fall kan lantbruksstyrelsen dock medge statsplombering även av annat utsäde.

Enligt bestämmelserna skall ett parti för att kunna statsplomberas uppfylla vissa krav avseende bl a sortrenhet, renhetsgrad, ogräshalt, grobarhet, vattenhalt, halten av främmande gagnväxter och sundhet.

Varje kolli med statsplomberad utsädesvara förses med plomberingsbevis innehållande uppgift om plomberingsklass, renhetsgrad i viktsprocent, antal skadliga gagnväxter per kilogram, främmande gagnväxter i viktsprocent, antal ogräsfrön per kilogram, rent grott frö i procent m m.

Tabell 65 Total kvantitet statsplomberat utsäde i deciton år[1] 1969/70. Hela riket
Total quantity of sealed seed

Utsädesslag	Plomberat utsäde med statsplomb						
	A	B	C	D	E	U	Summa
Stråsäd	82 648	228 612	353 546	1 265 168	93 405	11 228	2 034 607
Baljväxter	1 764	1 940	4 536	14 757	6 614	377	29 988
Vallväxter	565	1 312	4 104	30 837	16 953	88	53 859
Rotfruktsväxter	1	294	13	97	303	—	708
Olje- och spånadsväxter samt övriga jordbruksväxter[2]	143	4 219	2 416	5 587	2 044	151	14 560
Summa							
1969/70	85 121	236 377	364 615	1 316 446	119 319	11 844	2 133 722
1968/69	65 115	222 973	479 479	1 062 117	122 069	1 219	1 952 972

[1] Avser tiden 1 juli—30 juni. — [2] Exkl köksväxter.

Resultat

Omfattningen av statsplomberingsverksamheten 1969/70 belyses i *tab 65*. Dessa uppgifter har erhållits genom summering av uppgifter för den centrala verksamheten samt för de lokala anstalterna i Örebro, Linköping och Skara.

Tabellen visar att 62 % av hela den för statsplombering godkända kvantiteten 1969/70 statsplomberats enligt plomberingsklass D. Plombering enligt klass C omfattade 17 % och plombering enligt klasserna B och E 11 resp 6 %.

Övrig publicering

I de olika frökontrollanstalternas årsredogörelser återfinns detaljuppgifter om plomberingsverksamhetens omfattning.

7.10. Utsädesmängderna för spannmål

År 1965 inhämtade statistiska centralbyrån i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) upgifter om utsädesmängderna för spannmål. Undersökningen av utsädesmängden baserades på samma urval av gårdar som skördeuppskattningarna (sammanlagt cirka 12 700). Uppgifterna om utsädeskvantiteten per hektar inhämtades av fältpersonalen genom förfrågan hos brukaren vid besök för utläggning av provytor.

Resultat

De skattade utsädeskvantiteterna per hektar 1965 inom län och hela riket redovisas i *tab 66*, som också innehåller uppgifter om de beräknade totala utsädesmängderna samma år.

Som framgår av tabellen föreligger vissa regionala skillnader i fråga om utsädesmängderna per hektar. Sålunda konstateras för Norrland något lägre tal än för landet i övrigt.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för utsädesundersökningen 1965 har lämnats i Statistiska meddelanden J 1966:5.

Tabell 66 Utsädesmängderna för spannmål år 1965 Quantities of grain seed

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker *Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land*

Län	Utsädesmängd per hektar, kilogram						Total utsädesmängd, ton					
	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd
Stockholms	225	242	207	220	225	233	3 105	1 063	270	3 419	3 755	2 748
Uppsala	222	241	207	217	222	231	3 619	1 318	564	5 273	3 792	3 899
Södermanlands	221	249	197	219	222	225	4 811	788	274	4 969	8 148	1 032
Östergötlands	218	229	201	210	217	223	10 126	889	1 333	5 169	7 535	3 895
Jönköpings	219	211	205	210	221	222	323	210	148	1 760	5 019	1 877
Kronobergs	208	211	200	208	249	215	143	90	159	1 094	3 959	1 061
Kalmar	213	229	198	204	223	220	3 023	494	1 588	4 019	3 980	1 971
Gotlands	216	222	199	193	187	196	1 864	146	992	3 387	280	159
Blekinge	215	240	204	211	214	218	470	445	485	1 395	510	528
Kristianstads	219	244	196	203	204	211	2 459	1 139	1 991	7 400	2 070	2 843
Malmöhus	216	243	199	203	201	214	7 645	4 067	1 726	11 821	3 420	3 403
Hallands	212	232	200	202	212	217	600	728	409	5 163	5 384	1 599
Göteborgs o Bohus	211	226	201	212	222	223	438	309	123	1 655	3 403	837
Älvsborgs												
norra delen	215	221	200	211	227	232	757	279	199	3 168	6 565	483
södra »	219	200	195	205	214	214	53	71	37	1 298	2 918	730
Skaraborgs	223	225	204	216	229	228	5 853	247	1 069	8 791	19 694	1 796
Värmlands	208	211	193	210	222	213	853	144	141	4 099	5 298	368
Örebro	206	234	200	215	224	229	1 170	524	304	6 148	7 536	436
Västmanlands	217	243	190	218	223	221	1 938	1 133	288	7 145	8 229	1 871
Kopparbergs	204	201	177	201	222	221	340	10	114	3 887	1 898	340
Gävleborgs	222	226	198	213	226	221	195	63	31	3 593	2 186	932
Västernorrlands	—	..	—	186	187	200	—	..	—	2 072	337	653
Jämtlands	—	—	—	158	157	141	—	—	—	1 341	109	154
Västerbottens	—	—	..	155	138	155	—	—	..	2 999	65	501
Norrbottens	—	—	—	152	142	151	—	—	—	1 154	46	112
Hela riket	218	238	199	204	221	219	49 768	14 179	12 231	101 691	105 617	34 258

7.11. Höstsådda arealer

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) utförs fr o m 1969 en undersökning av de höstsådda arealernas storlek. Tidigare har motsvarande uppgifter inhämtats vid jordbruksinventeringarna i oktober. Uppgifter om areal, som under hösten besåtts med höstvete, höstråg, höstraps och höstrybs, inhämtas för hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen.

Tabell 67 Höstsådda arealer i hektar år 1970
Autumn-sown acreages

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
Stockholms	11 269	1 871	1 328	2 953
Uppsala	14 792	2 012	393	2 244
Södermanlands	18 195	2 430	524	1 503
Östergötlands	39 721	11 481	7 100	2 892
Jönköpings	621	161	132	73
Kronobergs	158	351	—	68
Kalmar	11 554	8 251	2 521	237
Gotlands	8 661	5 909	1 723	1 375
Blekinge	1 471	1 782	273	33
Kristianstads	9 753	11 897	7 800	891
Malmöhus	37 329	17 894	34 341	2 077
Hallands	2 311	1 155	173	32
Göteborgs o Bohus	707	315	—	—
Älvsborgs	2 484	417	232	73
Skaraborgs	29 604	7 553	2 740	1 393
Värmlands	2 651	280	—	28
Örebro	4 920	2 322	125	495
Västmanlands	8 498	1 865	220	649
Kopparbergs	563	135	—	337
Gävleborgs	460	109	—	129
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottens	..	..	..	..
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	42 177	18 855	35 140	2 319
» mellanbygder	24 887	24 927	10 905	2 122
» norra slättbygder	66 247	17 537	9 558	4 177
Svealands slättbygder	59 047	10 453	2 568	7 813
Götalands skogsbygder	8 881	4 934	1 308	492
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 444	1 385	146	494
Nedre Norrland	39	99	—	65
Övre Norrland	..	..	..	..
Hela riket				
1970[1]	205 722	78 190	59 625	17 482
1969[1]	267 823	86 880	65 314	18 180
1968[1]	229 734	74 853	73 808	18 635
1967	201 875	65 084	62 324	21 098
1966	206 255	58 780	53 860	19 417

[1] Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Tabell 68 Arealerna spannmål fördelade på olika sorter år 1968. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete						Vårvete							Höstråg	
	Starke	Odin	Norre	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Svenno	Ring	Prins	Pompe	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Kungs II	Petkus II
Län															
Stockholms	79,7	10,1	7,7	1,4	1,1	100	32,6	47,6	16,1	0,5	1,9	1,3	100	93,0	—
Uppsala	82,6	7,9	8,5	0,5	0,5	100	45,7	39,7	9,7	0,6	3,7	0,6	100	94,3	—
Södermanlands	89,6	2,4	5,3	1,6	1,1	100	24,0	65,4	8,3	0,5	0,5	1,3	100	94,8	0,3
Östergötlands	98,8	0,2	—	0,2	0,8	100	32,8	51,6	11,6	0,2	1,6	2,2	100	95,3	3,3
Jönköpings	78,5	0,9	2,3	0,9	17,4	100	53,3	4,4	2,7	—	9,8	29,8	100	69,2	9,6
Kronobergs	87,3	—	—	2,3	10,4	100	58,0	21,5	—	—	..	20,5	100	48,5	43,4
Kalmar	89,4	0,3	0,5	3,5	6,3	100	43,1	37,7	5,6	—	11,7	1,9	100	34,0	43,8
Gotlands	33,5	—	—	62,1	4,4	100	..	..	..	..	..	..	100	6,3	59,6
Blekinge	95,1	—	—	0,6	4,3	100	12,1	76,7	0,7	3,8	..	6,7	100	26,0	69,3
Kristianstads	94,7	—	—	2,7	2,6	100	35,3	58,2	4,3	0,8	1,0	0,4	100	23,8	75,4
Malmöhus	97,3	—	—	1,5	1,2	100	24,3	59,8	2,7	9,0	2,8	1,4	100	67,0	23,5
Hallands	98,0	—	—	..	2,0	100	59,7	19,6	8,8	11,7	0,2	—	100	96,0	1,4
Göteborgs o Bohus	50,8	15,2	9,2	5,1	19,7	100	26,1	18,7	25,1	—	10,0	20,1	100	51,5	—
Älvsborgs	68,1	15,3	4,3	2,0	10,3	100	44,2	14,2	8,7	—	15,7	17,2	100	84,4	—
Skaraborgs	89,9	1,6	—	0,5	8,0	100	51,8	28,5	0,8	0,7	6,1	12,1	100	91,4	—
Värmlands	14,9	15,2	37,5	26,3	6,1	100	38,2	13,7	—	—	46,5	1,6	100	98,7	—
Örebro	81,2	6,6	5,6	3,0	3,6	100	53,1	33,9	1,6	4,3	2,6	4,5	100	90,5	—
Västmanlands	65,1	17,1	14,5	0,6	2,7	100	30,7	60,7	2,4	1,7	2,4	2,1	100	96,2	1,1
Kopparbergs	35,5	7,2	22,9	11,3	23,1	100	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Produktionsområden															
Götalands södra slättbygder	97,3	—	—	1,6	1,1	100	30,4	54,5	3,7	8,3	2,4	0,7	100	70,1	24,4
» mellanbygder	72,0	—	—	23,1	4,9	100	23,1	64,0	3,2	4,0	1,2	4,5	100	21,6	62,8
» norra slättbygder	94,0	1,2	0,1	0,3	4,4	100	35,7	49,4	7,7	0,1	2,9	4,2	100	94,7	1,1
Svealands slättbygder	79,3	8,6	9,1	1,5	1,5	100	37,2	48,9	8,4	1,1	2,8	1,6	100	94,4	0,3
Götalands skogsbygder	84,9	3,3	1,8	2,3	7,7	100	45,9	16,4	14,3	0,3	10,3	12,8	100	62,2	25,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	56,7	6,0	14,8	13,5	9,0	100	40,5	20,8	20,1	2,4	10,7	5,5	100	83,5	2,4
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket															
1968	85,6	3,3	3,4	4,5	3,2	100	33,6	49,4	6,7	3,6	3,3	3,4	100	60,4	29,8
1967	84,4	5,5	4,2	3,4	2,5	100	36,3	48,2	7,6	—	4,5	3,4	100	58,9	28,7

Acreages of grain by species

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

				Korn										Havre						
Värne	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Ingrid	Birgitta	Arla	Foma	Mari	Rika	Edda II	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Sol II	Blenda	Condor	Linda	Övriga sorter	Sort okänd	Summa
—	—	7,0	100	75,1	9,6	2,3	3,7	0,4	1,7	2,1	4,3	0,8	100	39,7	14,1	18,9	8,5	17,5	1,3	100
—	0,4	5,3	100	76,8	6,7	2,3	3,4	2,1	1,0	1,6	5,2	0,9	100	32,4	7,7	30,2	7,5	20,8	1,4	100
—	—	4,9	100	87,5	6,3	1,7	1,4	0,3	—	1,1	0,8	0,9	100	65,7	1,8	6,3	4,1	22,0	0,1	100
0,2	—	1,2	100	72,4	3,7	2,7	2,0	2,4	0,7	12,3	3,5	0,3	100	36,8	11,5	16,3	5,4	29,0	1,0	100
—	6,4	14,8	100	73,7	16,4	2,7	0,3	0,3	3,4	1,4	0,4	1,4	100	7,5	48,8	7,5	16,7	17,2	2,3	100
—	—	8,1	100	66,5	17,2	1,6	—	0,6	7,0	0,1	3,9	3,1	100	7,0	34,8	9,6	22,8	23,9	1,9	100
15,8	0,4	6,0	100	66,0	4,4	0,8	3,7	2,9	15,8	0,4	3,3	2,7	100	21,2	26,2	10,5	18,2	23,1	0,8	100
22,8	5,1	6,2	100	90,5	3,0	1,9	—	—	0,5	—	2,7	1,4	100	8,2	37,0	10,0	16,1	16,1	12,6	100
0,9	—	3,8	100	71,2	9,9	2,3	1,3	0,3	5,8	0,0	7,0	2,2	100	2,8	35,8	14,3	11,0	33,6	2,5	100
—	—	0,8	100	78,0	2,7	0,5	1,3	3,2	9,0	—	4,6	0,7	100	4,6	27,4	21,1	7,8	35,1	4,0	100
0,9	0,9	7,7	100	65,7	3,6	2,3	0,7	9,5	12,4	0,3	4,8	0,7	100	3,5	11,4	33,7	6,0	43,2	2,2	100
—	—	2,6	100	75,2	6,8	0,0	4,3	1,5	5,5	0,2	6,1	0,4	100	20,4	11,2	25,2	9,0	32,7	1,5	100
—	15,6	32,9	100	60,1	17,0	4,3	6,6	1,0	0,8	0,7	1,7	7,8	100	31,7	11,7	15,2	10,9	23,5	7,0	100
—	2,7	12,9	100	55,9	21,5	5,4	3,5	1,3	3,9	0,3	3,4	4,8	100	34,5	12,2	12,0	7,8	31,7	1,8	100
0,1	1,7	6,8	100	65,7	9,6	4,1	8,4	0,7	1,7	1,8	3,8	4,2	100	37,0	7,6	18,7	10,2	25,4	1,1	100
—	—	1,3	100	44,5	22,1	11,7	1,1	6,4	8,9	0,8	3,1	1,4	100	17,3	8,5	39,6	6,0	26,9	1,7	100
—	0,6	8,9	100	60,8	13,8	6,4	7,7	0,8	3,4	1,2	4,8	1,1	100	44,5	8,6	16,0	2,1	28,3	0,5	100
—	—	2,7	100	78,1	5,5	2,1	2,7	0,8	7,4	0,2	1,2	2,0	100	50,2	6,0	22,7	4,1	15,8	1,2	100
..	..	..	100	62,8	11,4	8,7	—	3,4	4,0	4,3	2,5	2,9	100	14,2	24,7	6,5	3,3	48,2	3,1	100
..	..	..	100	44,6	18,2	14,3	0,3	10,0	0,2	6,6	3,9	1,9	100	0,5	13,6	2,5	1,2	77,3	4,9	100
—	—	—	—	10,5	20,9	7,1	—	15,3	—	32,8	11,9	1,5	100	—	—	—	—	97,4	2,6	100
—	—	—	—	—	—	7,5	—	32,8	—	26,1	30,0	3,6	100	—	—	—	—	78,9	21,1	100
—	—	—	—	—	1,8	3,7	—	6,8	—	70,4	13,8	3,5	100	—	—	—	—	86,4	13,6	100
—	—	—	—	—	—	—	—	4,8	—	79,5	13,7	2,0	100	..	..	..	..	..	..	100
0,9	0,7	3,9	100	70,5	3,9	1,3	1,6	8,3	8,1	0,0	5,9	0,4	100	11,6	6,5	28,6	7,6	44,1	1,6	100
9,5	1,1	5,0	100	74,7	3,9	1,7	1,3	2,3	10,6	0,2	4,0	1,3	100	4,7	31,3	20,7	12,3	28,4	2,6	100
—	0,6	3,6	100	66,7	8,0	3,9	5,9	1,4	1,3	6,3	3,8	2,7	100	38,2	8,3	17,6	8,1	26,8	1,0	100
—	0,3	5,0	100	73,9	9,1	3,2	3,7	1,3	3,6	0,9	3,1	1,2	100	47,4	6,4	19,4	4,8	21,0	1,0	100
0,9	1,3	9,9	100	68,7	12,3	1,9	2,6	1,1	6,5	1,2	2,6	3,1	100	19,7	25,2	13,1	13,6	25,4	3,0	100
—	2,7	11,4	100	64,2	12,6	8,2	1,1	2,6	4,4	1,8	3,1	2,0	100	31,4	14,8	16,2	5,1	31,2	1,3	100
..	..	..	100	18,4	17,5	12,4	—	17,2	—	20,8	10,7	3,0	100	0,1	8,1	1,2	1,0	84,9	4,7	100
—	—	—	—	—	1,3	2,7	—	6,4	—	72,5	14,0	3,1	100	—	—	—	—	80,7	19,3	100
3,7	1,0	5,1	100	64,8	8,4	3,6	2,7	3,6	4,9	5,7	4,4	1,9	100	32,8	12,6	17,6	8,0	27,3	1,7	100
4,1	0,5	7,8	100	61,0	6,0	4,6	4,5	4,0	7,4	6,1	4,8	1,6	100	36,6	19,3	19,4	7,1	15,5	2,1	100

Tabell 69 Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1969. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete				Vårvete				Höstråg	
	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare
Län										
Stockholms	97,7	2,3	—	100	97,2	2,8	—	100	97,3	2,7
Uppsala	99,4	0,6	—	100	99,4	0,6	—	100	99,8	0,2
Södermanlands	98,7	1,3	—	100	99,7	0,3	—	100	97,5	2,5
Östergötlands	98,8	1,1	0,1	100	96,0	4,0	—	100	98,2	1,7
Jönköpings	87,9	11,4	0,7	100	41,1	53,6	5,3	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	100	..	..	..	100	83,9	7,9
Kalmar	96,3	3,7	—	100	78,2	16,7	5,1	100	97,0	3,0
Gotlands	100,0	—	—	100	..	..	..	100	100,0	—
Blekinge	99,6	0,4	—	100	99,3	0,5	0,2	100	98,1	1,4
Kristianstads	100,0	—	—	100	99,4	0,6	—	100	99,7	0,3
Malmöhus	99,9	0,1	—	100	99,3	0,7	—	100	99,3	0,7
Hallands	98,3	1,7	—	100	96,3	3,3	0,4	100	97,0	3,0
Göteborgs o Bohus	88,4	11,6	—	100	62,9	32,3	4,8	100	84,1	12,8
Älvsborgs	89,5	10,1	0,4	100	70,7	28,2	1,1	100	79,4	15,3
Skaraborgs	96,6	3,4	0,0	100	81,7	18,3	—	100	89,9	10,1
Värmlands	98,1	1,7	0,2	100	75,5	19,5	5,0	100	100,0	—
Örebro	99,1	0,6	0,3	100	98,7	1,3	—	100	100,0	—
Västmanlands	99,3	0,7	—	100	98,5	1,5	—	100	100,0	—
Kopparbergs	95,5	4,5	—	100	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	100	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	..	..	..	100	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Produktionsområden										
Götalands södra slättbygder	99,9	0,1	—	100	99,5	0,5	—	100	99,3	0,7
» mellanbygder	99,6	0,4	—	100	98,8	1,2	—	100	99,5	0,5
» norra slättbygder	97,7	2,3	0,0	100	92,2	7,8	—	100	93,6	6,3
Svealands slättbygder	98,8	1,2	—	100	98,5	1,4	0,1	100	99,2	0,8
Götalands skogsbygder	91,8	8,0	0,2	100	68,6	26,8	4,6	100	91,9	6,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	96,5	2,8	0,7	100	91,9	8,1	—	100	95,4	2,6
Nedre Norrland	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket										
1969	98,4	1,6	0,0	100	96,0	3,6	0,4	100	97,5	2,3
1968	98,4	1,6	0,0	100	94,6	5,2	0,2	100	98,0	1,7
1967	97,3	2,7	0,0	100	92,3	7,1	0,6	100	95,7	3,6
1966	96,6	3,3	0,1	100	92,2	7,2	0,6	100	95,2	3,8
1965	93,9	5,9	0,2	100	86,8	12,2	1,0	100	91,0	7,7

Distribution of grain acreages by method of harvesting

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Korn						Havre				Blandsäd			
Övriga skördesätt	Summa	Skördetröska	Bindare	Övriga skördesätt	Summa	Skördetröska	Bindare	Övriga skördesätt	Summa	Skördetröska	Bindare	Övriga skördesätt	Summa
—	100	99,1	0,9	—	100	93,0	7,0	—	100	58,3	41,7	—	100
—	100	99,4	0,5	0,1	100	98,5	0,9	0,6	100	83,5	16,5	—	100
—	100	99,5	0,5	—	100	94,4	5,3	0,3	100	48,8	51,2	—	100
0,1	100	99,6	0,4	0,0	100	89,6	10,2	0,2	100	74,3	25,5	0,2	100
..	100	94,9	4,7	0,4	100	67,5	27,3	5,2	100	50,7	46,4	2,9	100
8,2	100	96,4	2,5	1,1	100	75,4	19,2	5,4	100	63,4	33,2	3,4	100
—	100	97,8	1,8	0,4	100	84,2	14,3	1,5	100	68,1	24,0	7,9	100
—	100	100,0	—	0,0	100	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100
0,5	100	97,1	1,2	1,7	100	92,4	4,3	3,3	100	87,0	8,5	4,5	100
—	100	99,3	0,7	0,0	100	96,6	3,0	0,4	100	74,7	25,0	0,3	100
—	100	99,4	0,6	—	100	99,1	0,9	—	100	71,3	28,7	—	100
—	100	99,8	0,2	0,0	100	93,5	6,3	0,2	100	82,9	17,1	—	100
3,1	100	96,9	2,4	0,7	100	79,5	20,4	0,1	100	58,8	41,0	0,2	100
5,3	100	98,2	1,5	0,3	100	75,1	23,8	1,1	100	46,0	52,2	1,8	100
—	100	99,3	0,7	—	100	82,3	17,6	0,1	100	63,6	32,8	3,6	100
—	100	99,8	0,1	0,1	100	91,6	7,8	0,6	100	87,9	11,2	0,9	100
—	100	99,0	0,8	0,2	100	96,4	3,3	0,3	100	..	..	..	100
—	100	100,0	—	—	100	97,5	2,5	—	100	88,9	11,1	—	100
..	100	98,4	1,4	0,2	100	87,4	12,0	0,6	100	83,6	16,4	—	100
..	100	94,6	5,0	0,4	100	82,9	16,7	0,4	100	77,6	22,4	—	100
—	—	84,9	13,2	1,9	100	76,8	21,0	2,2	100	63,4	34,8	1,8	100
—	—	61,5	35,4	3,1	100	..	..	..	100	..	..	..	100
—	—	77,2	22,5	0,3	100	97,4	2,0	0,6	100	81,9	18,1	—	100
—	—	85,3	11,8	2,9	100	..	..	..	100	..	..	..	100
—	100	99,9	0,1	—	100	98,9	1,1	—	100	89,0	11,0	—	100
—	100	99,0	0,9	0,1	100	99,0	1,0	—	100	79,8	19,9	0,3	100
0,1	100	99,3	0,6	0,1	100	84,3	15,7	0,0	100	71,1	27,0	1,9	100
—	100	99,7	0,3	0,0	100	96,1	3,7	0,2	100	73,7	26,3	—	100
1,7	100	97,2	2,3	0,5	100	76,5	20,9	2,6	100	58,7	38,2	3,1	100
2,0	100	99,0	0,7	0,3	100	87,4	12,0	0,6	100	86,4	13,2	0,4	100
..	100	85,1	13,7	1,2	100	80,4	18,4	1,2	100	65,3	34,0	0,7	100
—	—	78,5	20,3	1,2	100	96,1	3,2	0,7	100	81,1	18,3	0,6	100
0,2	100	97,5	2,3	0,2	100	88,4	10,9	0,7	100	70,4	28,3	1,3	100
0,3	100	96,8	2,9	0,3	100	84,4	15,0	0,6	100	63,1	34,9	2,0	100
0,7	100	95,2	4,3	0,5	100	77,4	21,7	0,9	100	54,1	43,7	2,2	100
1,0	100	94,1	5,3	0,6	100	74,5	24,3	1,2	100	51,3	46,2	2,5	100
1,3	100	90,8	8,0	1,2	100	66,0	31,7	2,3	100	44,5	51,9	3,6	100

Resultat

Omfattningen av höstsådden 1970 inom län, produktionsområden och hela riket redovisas i *tab 67*. Därav framgår att de höstsådda arealerna för samtliga grödor minskat jämfört med 1969 års höga nivå. Störst är minskningen av höstvetearealen, vilken gått ned med 23 %.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av höstsåddens omfattning 1970 återfinns i Statistiska meddelanden J 1970:58.

7.12. Odlingen av olika spannmålssorter

Statistiska centralbyrån företog i samband med de objektiva skördeuppskattningarna 1968 liksom 1967 (se närmare s 110) undersökningar av hur odlingen av spannmål (blandsäd ingick inte i sortundersökningen) fördelade sig på olika sorter. Uppgifter om arealer av spannmål och odlade sorter inhämtades av provtagarna vid besök på brukningsenheterna för utläggning av provytor. Bestämningen av sort grundades helt på jordbrukarnas uppgifter.

Resultat

I *tab 68* redovisas den procentuella andelen av arealerna för höstvete, vårvete, höstråg, korn resp havre som 1968 utnyttjades för odling av de olika sorterna. I tabellen har ett flertal mindre vanliga sorter sammanförts i kolumnerna för "Övriga sorter". Bland dessa odlades höstvetet Werla på nästan 60 % av höstvetearealen i Gotlands län och vårvetet Diamant II på drygt 30 % av vårvetearealen i Värmlands län. Havresorterna Nina och Sörbo upptog cirka 20 % vardera av havrearealerna i Götalands södra slättbygder. I Nedre Norrland dominerade havresorterna Blixt och Titus. Som framgår av tabellen dominerade för hela riket ett fåtal sorter starkt för samtliga grödor medan avsevärda regionala variationer förekom.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna 1967 och 1968 av spannmålens sortfördelning finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1968: 15 resp 1969:23, där även uppgifter för mindre vanliga sorter finns särredovisade.

7.13. Skördesättet för spannmål

Statistiska centralbyrån inhämtar årligen i samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) uppgifter rörande skördesättet för spannmål. Undersökningen omfattar samtliga gårdar i huvudundersökningen.

Resultat

Skördesättet 1969 inom län, produktionsområden och hela riket redovisas grödvis i *tab 69*. Av tabellen framgår att spannmålen huvudsakligen skördades med skördetröska. Stora delar av arealerna blandsäd och havre skördades dock med bindare.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av skördesättet för spannmål framläggs årligen i Statistiska meddelanden. Beträffande 1969 års undersökning hänvisas till nr J 1970:44 i denna serie.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 69 fr o m år 1958.

7.14. Brödsädens kvalitet

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) utför statistiska centralbyrån vissa undersökningar av brödsädens kvalitet. Undersökningarna är avsedda att ge såväl underlag för skördeskadeskyddets prisberäkningar (se s 159) som allmän information om skördens kvalitet.

Undersökningarnas genomförande

Kvalitetsuppgifterna erhålls dels från leveransbesked, dels genom analys av särskilt uttagna prov. På grundval av de förstnämnda uppgifterna görs bestämningar för den levererade brödsäden, medan de senare används för beräkningar avseende totalskörden.

Upplysningar om den levererade brödsädsskörden insamlas från samtliga provytegårdar där leverans skett före den 1 januari. Till grund för undersökningen ligger leveransbeskedens uppgifter om avräkningspriser, torkningskostnader och falltal.

Beträffande den totala skörden baseras undersökningarna på prov uttagna på ett urval av provytegårdar. Analyser av dessa prov utförs vid Cereallaboratoriet i Svalöv, varvid i första hand falltal och proteinhalt fastställs. Vidare bestäms genom analyserna brödsädens renhet och hektolitervikt.

Resultat

Av *tab 70* framgår hur höstvete, vårvete och höstråg fördelar sig på olika kvalitetsgrupper åren 1968—1970. Vid grupperingen har nedre falltalsgränsen för vårvete satts till 70. Detta är nedre gränsen för kvalitetsvårvete, vilket utgör huvuddelen av vårvetet.

Övrig publicering

Uppgifter om den levererade brödsädens kvalitet 1970 återfinns i Statistiska meddelanden 1971:23. Där lämnas även uppgifter om kvaliteten hos den totala skörden av brödsäd.

Tabell 70 Den levererade brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper åren 1968–1970 i procent. Hela riket

Produced bread grain by quality groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Kvalitetsgrupp	Höstvete			Vårvete			Höstråg		
	1968	1969	1970	1968	1969	1970	1968	1969	1970
Ej inlösenbar brödsäd	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
Inlösenbar brödsäd	99,9	99,7	99,9	99,9	99,9	99,8	99,8	99,9	99,9
Därav avräknad till bottenpris på grund av låg volymvikt	1,7	0,6	0,6	0,9	0,6	6,2	3,4	0,1	0,5
» avräknad till bottenpris på grund av lågt falltal[1]	0,3	0,3	—	0,4	0,2	1,0	0,7	0,1	0,0
» med falltal i intervallen 80–180 (höstvete), 70–180 (vårvete) resp 80–150 (höstråg)	2,9	6,1	0,6	12,6	7,0	26,2	6,6	1,0	34,0
» med falltal över 180 (höstvete och vårvete) resp 150 (höstråg)	95,0	92,7	98,7	86,0	92,1	66,4	89,1	98,7	65,4

[1] Lägre än 80 (höstvete), 70 (vårvete) resp 80 (höstråg).

Tabell 71 Arealer för skörd av vallfrö i hektar år 1970
Areas cultivated as ley for seeds

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Timotejfrö	Rödklöverfrö	Alsikeklöverfrö	Annat vallfrö	Summa vallfrö
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	201	270	—	761	1 232
» mellanbygder	..	..	..	..	..
» norra slättbygder	839	926	32	68	1 865
Svealands slättbygder	2 320	643	—	35	2 998
Götalands skogsbygder	445	367	48	18	878
Mellersta Sveriges skogsbygder	596	311	12	15	934
Nedre Norrland	480	139	6	—	625
Övre Norrland	285	37	2	4	328
Hela riket					
1970	5 410	2 865	99	993	9 367
1969	4 610	2 580	290	1 780	9 260
1968[1]	8 820	4 490	430	3 290	17 030
1967[1]	10 850	6 380	1 530	4 310	23 070
1966[1]	14 440	7 890	1 460	3 880	27 670

[1] Enl jordbruksinventeringen i oktober.

7.15. Arealer av vallfrö

Fram t o m 1968 erhölls årligen uppgifter om odlingen av olika vallfröslag genom en särskild vallfröinventering i oktober. Sedan 1969 inhämtas motsvarande uppgifter genom de objektiva skördeuppskattningarnas fältpersonal, som under senare delen av juli gör en förfrågan om vallfröarealen hos brukare av gård som ingår i huvudundersökningen. Uppgifter om den totala vallfröarealen erhålls sedan 1968 på grundval av uppgifter i lantbruksregistret.

Resultat

Odlingen av olika slag av vallfrö inom produktionsområden och hela riket 1970 framgår av *tab 71*. Det bör observeras att uppgifterna t o m 1968 inhämtades i oktober och därefter i slutet av juli, varför de inte är helt jämförbara med uppgifter om den totala vallfröarealen i juni som redovisas i tab 47. Full jämförbarhet kan inte heller föreligga mellan uppgifter om vallfröarealen t o m 1968 och därefter eftersom de som ovan nämnts erhållits genom olika undersökningar.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av odlingen av vallfrö 1970 återfinns i Statistiska meddelanden J 1970:40.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 71 fr o m år 1953.

7.16. Slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning

Fortlöpande information om slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning erhålls varje år sedan 1959 genom de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110).

Tabell 72 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1970. Procent
Area of ley land distributed on different age groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Områden	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Summa
Län					
Stockholms	14,5	29,9	23,5	32,1	100
Uppsala	18,7	30,1	33,1	18,1	100
Södermanlands	16,6	35,5	30,6	17,3	100
Östergötlands	24,9	35,9	26,3	12,9	100
Jönköpings	19,2	26,0	22,9	31,9	100
Kronobergs	21,5	22,5	25,5	30,5	100
Kalmar	25,2	30,6	26,3	17,9	100
Gotlands	23,5	13,4	19,9	43,2	100
Blekinge	25,1	34,4	23,8	16,7	100
Kristianstads	32,8	32,6	17,4	17,2	100
Malmöhus	35,1	36,4	17,9	10,6	100
Hallands	36,3	39,8	16,0	7,9	100
Göteborgs o Bohus	30,2	27,4	19,5	22,9	100
Älvsborgs	27,5	30,0	27,6	14,9	100
Skaraborgs	28,3	34,6	23,0	14,1	100
Värmlands	18,3	30,4	25,7	25,6	100
Örebro	20,4	26,0	30,6	23,0	100
Västmanlands	18,7	30,5	32,0	18,8	100
Kopparbergs	23,4	27,0	26,0	23,6	100
Gävleborgs	34,7	29,4	20,4	15,5	100
Västernorrlands	26,0	22,8	20,6	30,6	100
Jämtlands	21,3	18,8	24,2	35,7	100
Västerbottens	27,2	23,9	23,5	25,4	100
Norrbottens	16,5	16,9	20,1	46,5	100
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	38,4	43,7	11,7	6,2	100
» mellanbygder	30,6	30,3	19,1	20,0	100
» norra slättbygder	28,9	35,2	22,8	13,1	100
Svealands slättbygder	17,4	31,1	28,6	22,9	100
Götalands skogsbygder	24,3	27,7	25,0	23,0	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	22,7	29,1	28,3	19,9	100
Nedre Norrland	27,3	23,6	21,9	27,2	100
Övre Norrland	22,9	20,9	22,2	34,0	100
Hela riket					
1970	24,9	28,6	23,8	22,7	100
1969	28,3	29,0	23,2	19,5	100
1968	30,2	28,9	23,1	17,8	100
1967	28,3	31,9	22,1	17,7	100
1966	32,6	30,8	20,2	16,4	100

Tabell 73 Biologisk första skörd från slåttervallar av olika ålder år 1970. Kilogram per hektar

Biological yield of hay from ley land of various ages

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Områden	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
Län					
Stockholms	2 920	4 150	4 140	3 290	3 690
Uppsala	2 660	3 730	4 260	3 800	3 720
Södermanlands	2 630	4 460	4 160	3 880	3 960
Östergötlands	3 010	4 200	4 300	3 700	3 870
Jönköpings	4 210	4 600	4 410	4 020	4 300
Kronobergs	4 970	5 350	5 000	4 780	5 010
Kalmar	4 210	5 240	4 540	4 340	4 640
Gotlands	4 170	4 620	4 600	4 090	4 280
Blekinge	4 910	5 450	4 660	4 190	4 920
Kristianstads	4 340	5 160	4 830	4 150	4 660
Malmöhus	4 150	4 960	4 580	4 010	4 500
Hallands	4 420	5 040	4 260	4 240	4 630
Göteborgs o Bohus	4 470	4 700	4 510	3 940	4 420
Älvsborgs	4 020	4 620	4 290	3 800	4 240
Skaraborgs	3 880	4 640	4 390	4 290	4 320
Värmlands	3 800	4 620	4 440	3 860	4 230
Örebro	3 810	4 890	4 680	3 980	4 400
Västmanlands	2 760	4 980	4 480	4 110	4 240
Kopparbergs	4 380	4 720	4 100	3 350	4 160
Gävleborgs	4 100	4 860	4 160	3 580	4 250
Västernorrlands	4 030	4 820	4 070	3 160	3 950
Jämtlands	4 190	4 610	4 110	3 590	4 030
Västerbottens	3 340	3 750	3 330	2 720	3 360
Norrbottens	3 090	3 720	3 350	3 030	3 220
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	4 460	4 910	4 320	3 990	4 610
» mellanbygder	4 240	5 180	4 720	4 220	4 620
» norra slättbygder	3 660	4 430	4 470	3 910	4 150
Svealands slättbygder	2 990	4 390	4 380	3 860	4 020
Götalands skogsbygder	4 260	4 870	4 490	4 190	4 470
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 960	4 790	4 200	3 520	4 180
Nedre Norrland	4 110	4 670	4 090	3 440	4 060
Övre Norrland	3 300	3 800	3 360	2 890	3 280
Hela riket					
1970	3 920	4 640	4 270	3 720	4 160
1969	4 000	4 420	3 950	3 380	3 990
1968	4 880	5 230	4 610	3 930	4 750
1967	4 950	5 210	4 720	3 860	4 790
1966	3 660	4 410	3 970	3 460	3 920

Resultat

I *tab 72* och *tab 73* redovisas vallarealens procentuella fördelning efter vallålder resp avkastningen (biologisk första skörd) från vallar av olika ålder. Av tabellerna framgår att vallåldern är lägre i södra Sverige än i norra och att tvåårsvallarna normalt ger den största avkastningen. Det framgår vidare att för hela riket har andelen äldre vallar ökat något.

Övrig publicering

Resultat från undersökningarna av vallarnas åldersfördelning och avkastning 1970 finns redovisade i Statistiska meddelanden J 1970: 56.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 72 och 73 fr o m år 1959.

7.17. Höskördens botaniska sammansättning och kvalitet

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) utförs årligen vissa undersökningar av höskördens kvalitet. Genom dessa erhålls information om dels skördens botaniska sammansättning dels skördens fodervärde.

Undersökningarnas genomförande

För bestämning av höskördens *botaniska sammansättning* analyseras skörden från provytor på de gårdar, som ingår i bärgningsförlustundersökningarna (se s 113). Analysen, som sker centralt vid statistiska centralbyråns skördestation, omfattar först en uppdelning av

Tabell 74 Höskördens botaniska sammansättning år 1970
Botanical composition of the hay harvest

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Skördens fördelning på olika botaniska grupper, procent						
	Klöver[1]	Lusern[2]	Sådda gräs[3]	Ej sådda gräs[4]	Halvgräs[5]	Örtartade ogräs[6]	Summa
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	25,9	0,0	58,1	12,2	0,7	3,1	100
» mellanbygder	12,6	4,3	66,6	7,2	0,0	9,3	100
» norra slättbygder	20,6	0,2	53,3	20,5	0,5	4,9	100
Svealands slättbygder	17,5	—	52,3	21,8	0,4	8,0	100
Götalands skogsbygder	14,8	0,0	52,8	24,0	0,7	7,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	15,5	—	49,2	26,7	0,4	8,2	100
Nedre Norrland	11,2	—	39,3	29,7	0,2	19,6	100
Övre Norrland	7,8	—	39,2	31,0	7,2	14,8	100
Hela riket							
1970	14,8	0,5	51,1	22,8	1,2	9,6	100
1969	19,2	0,4	54,9	17,2	1,0	7,3	100
1968	20,9	0,9	57,2	14,7	1,2	5,1	100
1967	23,9	0,5	51,8	14,9	0,9	8,0	100
1966	21,2	1,1	54,1	15,0	1,1	7,5	100

[1] Rödklöver, alsikeklöver, vitklöver och vildväxande klöver. — [2] Vanlig lusern och humlelusern. — [3] Timotej, ängssvingel, hundäxing, engelskt rajgräs, italienskt rajgräs, renlosta, foderlosta, ängskavle m fl. — [4] Kvickrot, krypven, kärrgröe, ängsgröe m fl. — [5] Tuvtåtel, kärrkavle och bladvass. — [6] T ex baldersbrå.

Tabell 75 Höskördens fodervärde år 1970
Fodder value of the hay harvest

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och skörd med 16,5 % vattenhalt
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and a harvest of 16,5 % moisture content

Område	Råprotein, procent	Växttråd, procent	Sockerhalt, procent	Antal foderenheter (fe/sk) per kilogram hö
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	9,7	28,2	6,8	0,46
» mellanbygder	9,3	29,0	6,9	0,44
» norra slättbygder	8,7	26,3	8,2	0,51
Svealands slättbygder	8,4	25,5	10,3	0,53
Götalands skogsbygder	8,8	27,4	7,9	0,48
Mellersta Sveriges skogsbygder	7,6	27,0	9,8	0,50
Nedre Norrland	7,7	25,8	10,2	0,53
Övre Norrland	7,7	25,2	10,9	0,54
Hela riket				
1970	8,5	26,8	8,9	0,50
1969	8,7	25,4	9,4	0,53
1968	7,9	26,7	9,5	0,50
1967	7,9	25,8	..	0,52
1966	7,8	27,0	..	0,49

skörden på följande grupper.

Klöver
Lusern
Sådda gräs
Ej sådda gräs
Halvgräs
Örtartade ogräs

Härefter fastställs vikten för varje prov och grupp. De erhållna vikttalen omräknas till gemensam vattenhalt (torrsubstans) och används sedan för skattning av kvantiteten per hektar för respektive grupp.

Undersökningen av skördens *fodervärde* baseras på särskilda höprov, som också tas på de ovan nämnda gårdarna. Analyserna av dessa prov avser att fastställa protein-, växttråd- samt fr o m 1968 även sockerhalt.

Med ledning av analysresultaten erhålls en uppskattning av antalet foderenheter (fe/sk) per kilogram hos undersökta prov. Dessa uppgifter används senare för beräkning av foderenhetsinnehållet hos den totala höskörden.

Resultat

I *tab 74* redovisas uppgifter om höskördens botaniska sammansättning och i *tab 75* ges upplysningar om skördens fodervärde. Av tab 74 framgår att andelen klöver och sådda gräs minskat mellan 1969 och 1970.

Övrig publicering

En separat redogörelse för undersökningarna av höskördens botaniska sammansättning och kvalitet har lämnats i Statistiska meddelanden J 1970:60.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 74 och 75 fr o m år 1963 resp 1961.

Tabell 76 Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1969. Procent

Area of ley land distributed by different methods of harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; Storleksgrupp	Hässjning	Krakning	Volmning	Torkning på slag	Skulltorkning	Ensilering	Annan metod	Ej tillvarataget	Summa
Län									
Stockholms	32,4	0,1	7,6	42,5	9,6	6,8	0,4	0,6	100
Uppsala	32,4	—	7,3	40,2	10,1	10,0	—	0,0	100
Södermanlands	34,5	—	0,9	39,3	6,7	18,1	0,5	—	100
Östergötlands	22,4	4,0	0,9	40,5	16,5	15,3	0,4	—	100
Jönköpings	36,1	12,1	3,4	25,7	17,2	5,5	—	—	100
Kronobergs	54,8	9,4	4,2	18,9	5,2	7,5	—	0,0	100
Kalmar	4,0	24,5	15,4	39,5	6,5	10,1	0,0	—	100
Gotlands	—	—	2,5	95,9	—	1,6	—	—	100
Blekinge	25,1	12,2	10,2	39,3	3,3	9,6	—	0,3	100
Kristianstads	21,5	0,1	2,4	56,2	6,8	12,1	0,3	0,6	100
Malmöhus	11,9	0,6	4,0	55,8	7,0	20,1	0,6	0,0	100
Hallands	48,0	1,2	1,0	18,5	12,4	18,9	—	—	100
Göteborgs o Bohus	33,0	14,6	4,6	15,6	25,7	5,6	0,1	0,8	100
Älvsborgs	28,5	12,3	20,4	15,7	17,3	5,2	0,3	0,3	100
Skaraborgs	17,1	20,4	7,0	22,7	23,7	8,7	0,4	0,0	100
Värmlands	39,5	1,2	17,1	20,7	12,4	7,3	0,2	1,6	100
Örebro	43,2	—	2,3	38,1	11,2	4,3	0,6	0,3	100
Västmanlands	35,8	—	4,3	38,1	13,4	8,0	—	0,4	100
Kopparbergs	75,2	—	—	8,6	5,8	9,6	0,4	0,4	100
Gävleborgs	75,4	—	0,5	11,6	11,0	1,2	0,2	0,1	100
Västernorrlands	84,7	—	—	4,6	6,6	2,9	—	1,2	100
Jämtlands	82,0	—	—	2,3	3,8	9,8	0,8	1,3	100
Västerbottens	79,8	—	0,5	4,2	13,3	1,5	0,1	0,6	100
Norrbottens	62,9	—	0,1	24,1	4,4	6,4	0,4	1,7	100
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	20,5	0,9	2,2	46,8	8,9	20,2	0,5	0,0	100
» mellanbygder	7,3	2,0	9,9	64,1	5,2	11,3	0,2	—	100
» norra slättbygder	18,8	17,4	10,1	23,6	20,8	8,9	0,4	0,0	100
Svealands slättbygder	33,3	0,5	6,1	38,0	10,9	10,4	0,3	0,5	100
Götalands skogsbygder	34,2	12,3	5,2	26,1	13,5	8,4	0,1	0,2	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	47,5	1,4	11,6	20,3	11,0	7,4	0,2	0,6	100
Nedre Norrland	81,4	—	0,1	5,0	7,7	4,5	0,3	1,0	100
Övre Norrland	74,7	—	0,3	11,0	9,5	3,3	0,2	1,0	100
Storleksgrupper, hektar åker									
2,1—10,0	62,9	7,1	6,9	17,4	3,1	1,2	0,2	1,2	100
10,1—20,0	47,5	7,8	6,1	23,4	9,8	5,1	0,1	0,2	100
20,1—50,0	26,2	3,9	5,3	36,3	17,0	11,0	0,3	0,0	100
Över 50,0	11,5	1,4	1,2	34,9	24,1	26,2	0,5	0,2	100
Hela riket									
1969	41,8	5,7	5,5	26,6	11,5	8,2	0,2	0,5	100
1968	50,8	6,9	5,7	18,4	9,4	8,3	0,1	0,4	100
1967	55,8	7,5	6,3	13,8	7,6	7,9	0,4	0,7	100
1966	58,7	7,6	7,1	12,5	4,9	8,2	0,3	0,7	100
1965	68,8	6,2	5,9	6,5	4,2	7,6	0,3	0,5	100

Tabell 77 Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter olika bärgningsmetoder år 1969. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och minst 0,13 hektar potatis
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,13 hectares of potatoes

Område	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Handupptagning	Kasthjulsmaskin	Sållmatteupptagare	Samlingsupptagare	Annan upptagare	Summa	Handupptagning	Kasthjulsmaskin	Sållmatteupptagare	Samlingsupptagare	Annan upptagare	Summa
Län												
Stockholms	10,1	2,6	32,2	55,1	—	100	—	—	—	—	—	—
Uppsala	7,9	1,1	19,3	71,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	12,0	12,9	21,6	53,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	6,8	6,2	10,0	73,5	3,5	100	..	..	..	..	..	100
Jönköpings	11,1	23,3	23,9	41,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	16,6	26,3	36,1	21,0	—	100	..	..	..	..	..	100
Kalmar	11,0	7,5	35,1	46,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Gotlands	5,9	6,4	9,5	78,2	—	100	—	—	—	—	—	—
Blekinge	15,1	32,0	27,4	25,5	—	100	0,1	7,1	14,5	78,3	—	100
Kristianstads	3,3	15,6	13,2	67,9	—	100	1,1	4,6	16,0	78,3	—	100
Malmöhus	4,9	4,6	20,8	69,6	0,1	100	1,0	0,9	25,5	72,6	—	100
Hallands	1,5	3,2	9,9	85,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Göteborgs o Bohus	3,7	49,8	39,0	7,5	—	100	..	..	..	..	..	100
Älvsborgs	11,7	44,4	28,8	15,1	—	100	..	..	..	..	..	100
Skaraborgs	1,0	5,8	10,8	82,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Värmlands	3,9	18,5	23,0	54,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Örebro	0,8	16,3	20,5	62,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Västmanlands	..	..	..	..	..	100	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	1,3	14,6	36,2	47,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	3,1	30,7	27,6	38,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	4,0	70,4	10,6	15,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	4,4	25,5	63,9	6,2	—	100	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	9,9	21,0	6,2	62,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	..	..	..	..	—	100	—	—	—	—	—	—
Produktionsområden												
Götalands södra slättbygder	4,1	1,5	9,9	84,4	0,1	100	0,8	—	7,6	91,6	—	100
Götalands mellanbygder	3,6	7,3	26,5	62,6	—	100	0,8	4,0	14,9	80,3	—	100
Götalands norra slättbygder	1,5	6,7	6,7	83,3	1,8	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	7,7	8,7	24,0	59,6	—	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	11,3	28,0	25,1	35,6	—	100	1,2	16,7	28,8	53,3	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,6	11,6	27,2	56,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	2,7	51,1	29,0	17,2	—	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	14,7	21,6	11,4	52,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Hela riket												
1969	6,2	14,7	20,4	58,5	0,2	100	0,8	5,8	16,2	77,2	—	100
1968	7,0	17,1	24,9	50,9	0,1	100	0,5	12,6	20,7	65,6	0,6	100
1967	9,3	20,1	31,1	39,5	0,0	100	1,0	12,3	24,6	62,1	—	100
1966	10,8	19,9	32,5	36,8	0,0	100	1,7	21,0	22,6	53,9	0,8	100
1965[1]	14,5	26,7	28,4	30,3	0,1	100	3,2	26,2	21,4	49,2	—	100

[1] Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och minst 0,15 hektar potatis.

7.18. Bärgningsmetoder för slåttervall och potatis

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) inhämtas årligen uppgifter om bärgningsmetoder för första skörd av slåttervall samt för potatis.

För slåttervall omfattar undersökningarna samtliga provytegårdar där vallodling förekommer och för potatis alla provytegårdar där potatisodlingen omfattar minst 0,13 hektar.

Resultat

Av *tab 76* framgår att hässjningen är den dominerande bärgningsmetoden i de mindre storleksgrupperna. Även totalt sett dominerar hässjningen, trots att metoden minskat kraftigt jämfört med föregående år. För bärgning av potatis är samlingsupptagaren vanligast och har ytterligare befäst sin ställning vilket framgår av *tab 77*.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av bärgningsmetoder för slåttervall och potatis år 1969 finns redovisade i Statistiska meddelanden J 1970:44. I denna finns en utförlig redovisning av bärgningsmetoderna för slåttervall inom olika storleksgrupper och områden.

7.19. Arealen av olika matpotatissorter

Statistiska centralbyrån företog i samband med de objektiva skördeuppskattningarna 1969 (se s 110) undersökningar av hur odlingen av matpotatis var fördelad på olika sorter. Undersökningar omfattande inte s k tidig potatis.

Resultat

Matpotatisarealens fördelning 1969 på olika sorter inom län, produktionsområden och hela riket framgår av *tab 78*. Undersökningen visade att sorterna Bintje, King Edward och Magnum Bonum dominerade kraftigt och att de tillsammans odlades på drygt 80 % av den samlade matpotatisarealen.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om matpotatisarealens fördelning på olika sorter 1969 finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1970:17. Resultat från undersökningarna 1965 och 1966 återfinns i samma serie, nr J 1965:36 resp 1967:9.

Tabell 78 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1969. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Area of table potatoes distributed on different kinds

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Bintje	King Edward	Magnum Bonum	Up to date	Majestic	British Queen	Eigen-heimer	Mandel, gul	Aquila	Elsa	Vit drott-ning	Övriga sorter	Sort okänd el. uppg. sakn.	Summa
Län														
Stockholms	13,2	1,5	35,4	—	—	—	—	—	—	0,1	46,1	2,0	1,7	100
Uppsala	63,3	3,5	26,9	0,5	—	0,6	—	—	0,2	—	1,8	1,0	2,2	100
Södermanlands	27,2	29,1	27,4	—	—	—	—	—	—	0,2	9,3	4,6	2,2	100
Östergötlands	24,0	16,1	54,8	1,7	0,2	0,2	—	—	0,8	0,2	1,1	0,7	0,2	100
Jönköpings	24,3	13,1	45,0	1,3	0,1	—	—	0,2	3,5	0,4	—	11,2	0,9	100
Kronobergs	23,4	58,8	1,2	2,4	0,7	—	—	—	6,7	0,2	—	4,2	2,4	100
Kalmar	71,7	2,2	9,8	9,9	0,2	—	—	0,1	0,7	3,1	—	1,3	1,0	100
Gotlands	87,5	—	0,1	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	7,2	100
Blekinge	15,5	25,2	—	6,5	0,4	—	—	—	7,6	34,8	—	3,7	6,3	100
Kristianstads	67,3	18,0	2,7	0 8	1,1	—	—	—	2,1	1,2	—	6,6	0,2	100
Malmöhus	83,8	0,4	0,2	—	—	—	—	—	—	0,1	—	5,2	10,3	100
Hallands	45,9	49,0	—	—	1,2	—	—	—	1,4	—	—	2,4	0,1	100
Göteborgs o Bohus	4,8	71,1	4,1	—	4,3	—	—	—	8,2	—	—	6,4	1,1	100
Älvsborgs	0,1	64,4	2,1	0,4	—	0,8	—	—	4,9	—	—	27,3	—	100
Skaraborgs	48,0	22,7	24,5	2,2	—	—	—	—	0,1	—	—	1,9	0,6	100
Värmlands	21,4	27,0	12,9	0,9	0,1	33,2	—	—	0,9	—	—	2,0	1,6	100
Örebro	44,4	18,7	32,8	0,3	0,3	1,0	—	—	1,2	—	0,2	0,2	0,9	100
Västmanlands	11,3	10,4	68,9	—	—	—	—	—	—	4,7	—	4,7	—	100
Kopparbergs	33,4	38,1	20,7	—	—	2,4	—	1,7	0,6	0,7	—	0,1	2,3	100
Gävleborgs	25,4	12,3	31,8	9,6	—	0,3	—	6,5	0,1	2,4	—	1,6	10,0	100
Västernorrlands	53,0	31,6	6,9	0,4	—	—	0,8	4,4	—	—	—	0,4	2,5	100
Jämtlands	59,1	5,0	1,2	—	—	—	1,5	9,5	—	—	—	17,5	6,2	100
Västerbottens	57,1	0,5	—	—	—	—	0,4	39,0	—	—	—	0,3	2,7	100
Norrbottens	50,7	0,4	—	—	—	—	2,4	46,5	—	—	—	—	—	100
Produktionsområden														
Götalands södra slättbygder	73,9	23,8	0,1	—	0,7	—	—	—	0,2	0,0	—	0,2	1,1	100
» mellanbygder	74,8	6,5	1,1	0,8	0,2	—	—	—	0,9	4,2	—	4,2	7,3	100
» norra slättbygder	40,3	23,3	33,5	0,8	—	—	—	—	0,3	0,1	0,5	0,7	0,5	100
Svealands slättbygder	39,3	14,0	27,2	0,4	0,1	0,6	—	—	0,5	0,1	14,4	1,8	1,6	100
Götalands skogsbygder	24,1	33,0	15,6	5,8	0,8	0,1	—	0,0	4,5	2,0	0,0	11,6	2,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	21,2	26,1	35,6	3,8	—	9,3	—	—	0,4	1,3	—	0,7	1,6	100
Nedre Norrland	46,6	23,4	9,2	0,2	—	—	4,8	6,4	0,2	—	—	3,4	5,8	100
Övre Norrland	54,4	0,5	0,1	—	—	—	0,9	41,0	—	—	—	1,1	2,0	100
Hela riket														
1969[1]	50,5	19,8	12,3	1,8	0,4	0,9	0,1	2,7	1,3	1,5	1,4	4,1	3,2	100
1966[2]	40,8	20,2	11,5	3,1	1,2	2,3	0,3	4,4	3,3	2,1	..	7,4	3,4	100
1965[2]	32,3	22,2	12,9	3,3	1,2	1,8	0,5	5,9			14,6		5,3	100

[1] Avser odlingar om minst 0,13 hektar. — [2] Avser odlingar om minst 0,05 hektar.

Tabell 79 Arealerna mat- resp fabrikspotatis fördelade efter odlingens storlek år 1968. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivation

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Storleksgrupp, hektar						Storleksgrupp, hektar					
	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Summa	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Summa
Produktionsområden												
Götalands södra slättbygder	2,9	6,0	8,4	20,4	62,3	100	0,6	4,8	16,6	10,3	67,7	100
Götalands mellanbygder	5,4	11,5	18,4	14,7	50,0	100	0,6	2,1	5,8	20,8	70,7	100
Götalands norra slättbygder	6,0	5,3	2,3	5,8	80,6	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	10,3	15,4	14,8	9,9	49,6	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	31,4	23,1	15,0	9,5	21,0	100	7,3	9,1	16,1	27,4	40,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	17,2	13,2	12,3	5,6	51,7	100	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	33,4	16,2	11,2	10,1	29,1	100	–	–	–	–	–	–
Övre Norrland	27,1	8,4	8,7	4,5	51,3	100	–	–	–	–	–	–
Hela riket												
1968	15,7	13,4	12,6	11,3	47,0	100	1,7	3,5	8,2	20,8	65,8	100
1967	17,4	13,6	11,1	14,4	43,5	100	1,8	3,1	10,4	17,8	66,9	100
1966	19,9	15,5	11,0	14,6	39,0	100	2,4	6,4	13,8	21,3	56,1	100
1965[1]	22,1	18,1	12,1	47,7		100	3,7	5,8	14,9	75,6		100

[1] Indelningen i grupper efter odlingens storlek framgår av tablån i texten.

Tabell 80 Biologisk skörd av mat- resp fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek år 1968. Kilogram per hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivation in different size groups

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Storleksgrupp, hektar						Storleksgrupp, hektar					
	0,13–0,3	0,4–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	Över 3,0	Totalt	0,13–0,3	0,4–0,8	0,9–1,5	1,6–3,0	Över 3,0	Totalt
Produktionsområden												
Götalands södra slättbygder	31 460	39 900	36 300	33 500	37 230	36 410	..	..	..	34 850	36 550	36 300
Götalands mellanbygder	24 450	31 070	34 660	34 640	38 230	35 510	..	33 460	33 380	33 840	34 110	33 940
Götalands norra slättbygder	27 640	31 790	27 120		27 280	27 560	..	..	..	..	..	..
Svealands slättbygder	22 570	25 280	20 400	24 050	29 410	26 220	..	..	..	..	..	..
Götalands skogsbygder	29 450	32 130	34 790	32 680	35 740	32 480	31 200	34 100	32 930	36 420	35 250	34 840
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 790	27 420	25 320	..	27 750	26 380	..	..	..	..	..	..
Nedre Norrland	20 350	23 330	22 200	22 240		21 260	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	17 390	20 460	..	20 400		19 910	—	—	—	—	—	—
Hela riket												
1968	25 640	29 950	30 870	30 490	32 150	30 480	30 340	34 360	34 020	34 210	34 400	34 270
1967	26 320	28 070	29 320	32 500	33 080	30 690	28 550	29 950	32 240	32 120	33 170	32 710
1966	26 410	27 220	31 280	31 470	33 900	31 010	28 760	24 860	26 910	28 060	29 240	28 530
1965[1]	25 710	27 740	31 600	33 810		30 670	34 150	28 330	30 070	31 600		30 670

[1] Se not till tab 79.

7.20. Skörd av potatis samt potatisarealens fördelning

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) utförs en särskild bearbetning med syfte att belysa potatisarealens fördelning med hänsyn till odlingarnas storlek samt avkastningen inom olika storleksgrupper. I bearbetningen ingår i princip alla provytegårdar med en potatisareal om minst 0,13 hektar.

Resultat

Den procentuella fördelningen inom produktionsområden år 1968 av arealen mat- resp fabrikspotatis på odlingar av olika storlek framgår av *tab 79*. Jämförelser med tidigare publicerade tal för 1965 försvåras då storleksgruppsindelningen ej helt överensstämmer. I nedanstående tablå redovisas indelningen i storleksgrupper de olika åren.

Storleksgrupper i hektar	
1966—1968	1965
0,13—0,3	0,15—0,3
0,4 —0,8	0,4 —0,8
0,9 —1,5	0,9 —1,5
1,6 —3,0	Över 1,5
Över 3,0	

Av tabellen kan utläsas att odlingarna genomsnittligt var större i södra Sverige än i norra samt att andelen odlingar i den största storleksgruppen ökade genom åren.

I *tab 80* redovisas skörd per hektar inom olika storleksgrupper. Även här har klassindelningen varierat enligt vidstående tablå.

De angivna skördesiffrorna avser biologisk skörd utan reducering för stora och små eller skadade knölar. Eftersom spillet kan variera mellan odlingar av olika storlek är det möjligt att skillnaderna i fråga om bärgad skörd avviker från de här redovisade.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av areal och avkastning av potatis avseende åren 1966—1968 har redovisats i Statistiska meddelanden J 1969:10.

7.21. Så- och skördetidpunkter, växtperiodens längd samt skördeavkastning efter såtidpunkt

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 110) inhämtar statistiska centralbyrån sedan 1966 uppgifter om tidpunkten för sådd och skörd av olika grödor. På grundval av dessa uppgifter görs även vissa bearbetningar som avser att belysa dels tidsperioden mellan sådd och skörd (växtperioden), dels skördeavkastningen på arealer med olika såtidpunkt.

Undersökningarnas genomförande

Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga brukningsenheter som ingår i huvudundersökningen.

Såtidsundersökningen 1969 omfattade höstvete, höstråg, höstraps, höstrybs, vårvete, korn, havre, blandsäd, matpotatis och fabrikspotatis. Undersökningen av skördetidpunkter omfattade förutom ovan nämnda grödor, med undantag av höstraps och höstrybs, även slåttervall.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna dels vid utläggningen av provytor, dels kort tid efter skörden.

Uppgifterna grupperas på ett tiotal tidsperioder (vanligen omfattande en vecka) som avpassats för de olika grödorna. Den areal som besåtts resp skördats under angivna perioder skattas för de olika grödorna, varefter

Tabell 81 Mediantidpunkt[1] för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1966–1969

Median date for grain sowing and potatosetting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; år	Höst-vete[2]	Höst-råg[2]	Vårvete	Korn	Havre	Bland-säd	Mat-potatis	Fabriks-potatis
Götalands södra slättbygder								
1969	21/9	20/9	19/4	22/4	29/4	1/5	30/4	7/5
1968	21/9	21/9	20/4	14/4	22/4	19/4	26/4	25/4
1967	..	..	18/4	20/4	27/4	27/4	27/4	5/5
1966	24/9	26/9	6/5	7/5	9/5	9/5	..	..
Götalands mellanbygder								
1969	23/9	22/9	30/4	7/5	7/5	7/5	17/5	19/5
1968	23/9	22/9	26/4	22/4	24/4	20/4	4/5	8/5
1967	..	..	24/4	27/4	28/4	28/4	6/5	7/5
1966	28/9	27/9	11/5	14/5	13/5	11/5	..	—
Götalands norra slättbygder								
1969	17/9	11/9	27/5	28/5	28/5	28/5	29/5	..
1968	16/9	9/9	30/4	26/4	28/4	27/4	2/5	..
1967	..	..	28/4	8/5	9/5	10/5	15/5	..
1966	27/9	23/9	10/5	13/5	14/5	14/5	..	..
Svealands slättbygder								
1969	10/9	6/9	8/5	17/5	18/5	16/5	27/5	..
1968	10/9	3/9	1/5	27/4	27/4	29/4	16/5	..
1967	..	..	29/4	12/5	12/5	11/5	29/5	..
1966	16/9	7/9	13/5	16/5	16/5	16/5	..	..
Götalands skogsbygder								
1969	19/9	21/9	28/5	27/5	27/5	26/5	25/5	23/5
1968	18/9	21/9	5/5	30/4	2/5	3/5	8/5	9/5
1967	..	..	30/4	7/5	9/5	9/5	10/5	9/5
1966	29/9	3/10	13/5	15/5	16/5	15/5	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder								
1969	11/9	12/9	22/5	25/5	25/5	26/5	26/5	—
1968	6/9	8/9	4/5	19/5	8/5	6/5	19/5	..
1967	..	..	13/5	23/5	21/5	21/5	17/5	—
1966	13/9	12/9	16/5	24/5	22/5	20/5	..	..
Nedre Norrland								
1969	..	..	..	29/5	28/5	31/5	1/6	—
1968	..	..	..	29/5	21/5	29/5	30/5	—
1967	..	..	..	3/6	31/5	3/6	4/6	—
1966	..	..	..	4/6	31/5	5/6	..	..
Övre Norrland								
1969	—	—	—	1/6	29/5	2/6	3/6	..
1968	—	—	—	31/5	12/6	31/5	3/6	—
1967	..	..	—	5/6	..	6/6	3/6	—
1966	—	—	—	7/6	..	7/6	..	..
Hela riket								
1969	16/9	16/9	5/5	21/5	24/5	23/5	23/5	20/5
1968	16/9	15/9	28/4	27/4	29/4	1/5	8/5	7/5
1967	..	..	26/4	8/5	10/5	9/5	11/5	8/5
1966	24/9	25/9	10/5	16/5	15/5	15/5	..	..

[1] Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd. — [2] Sådden av höstvete och höstråg år 1966 avser sådden hösten år 1965.

Tabell 82 Mediantidpunkt[1] för skörd av spannmål, slåttervall och potatis åren 1966–1969

Median date for harvesting grain, hay on ley and potatoes

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde: år	Höst-vete	Höst-råg	Vårvete	Korn	Havre	Bland-säd	Slåtter-vall[2]	Mat-potatis	Fabriks-potatis
Götalands södra slätt-bygder									
1969	24/8	7/8	1/9	13/8	24/8	19/8	16/6	20/9	7/10
1968	26/8	7/8	29/8	11/8	29/8	24/8	14/6	17/9	29/9
1967	26/8	10/8	27/8	17/8	26/8	21/8	12/6	20/9	9/10
1966	26/8	16/8	4/9	22/8	31/8	27/8	19/6	..	..
Götalands mellan-bygder									
1969	20/8	7/8	4/9	18/8	26/8	19/8	20/6	25/9	7/10
1968	25/8	9/8	2/9	18/8	1/9	24/8	17/6	23/9	25/9
1967	25/8	10/8	29/8	20/8	26/8	20/8	18/6	1/10	6/10
1966	26/8	17/8	11/9	27/8	5/9	29/8	23/6	..	..
Götalands norra slätt-bygder									
1969	18/8	13/8	7/9	5/9	3/9	4/9	27/6	29/9	..
1968	25/8	9/8	1/9	28/8	31/8	30/8	27/6	24/9	..
1967	30/8	24/8	10/9	1/9	10/9	7/9	27/6	28/9	..
1966	27/8	18/8	10/9	2/9	7/9	5/9	1/7	..	..
Svealands slättbygder									
1969	16/8	10/8	31/8	2/9	25/8	26/8	28/6	24/9	..
1968	25/8	15/8	2/9	31/8	2/9	1/9	27/6	22/9	..
1967	28/8	19/8	13/9	10/9	12/9	8/9	27/6	3/10	..
1966	19/8	15/8	13/9	15/9	12/9	13/9	1/7	..	..
Götalands skogsbygder									
1969	24/8	16/8	7/9	5/9	5/9	3/9	28/6	3/10	6/10
1968	26/8	17/8	5/9	30/8	5/9	2/9	29/6	25/9	24/9
1967	30/8	23/8	11/9	31/8	11/9	5/9	30/6	3/10	7/10
1966	3/9	26/8	13/9	5/9	12/9	9/9	1/7	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder									
1969	17/8	15/8	9/9	7/9	3/9	4/9	4/7	22/9	–
1968	26/8	19/8	8/9	13/9	7/9	8/9	4/7	20/9	..
1967	3/9	27/8	18/9	16/9	17/9	12/9	6/7	24/9	–
1966	27/8	26/8	14/9	17/9	17/9	16/9	7/7	..	..
Nedre Norrland									
1969	..	..	..	9/9	10/9	6/9	16/7	20/9	–
1968	..	..	..	14/9	16/9	6/9	11/7	22/9	–
1967	..	..	..	20/9	19/9	21/9	16/7	23/9	–
1966	..	..	..	15/9	22/9	11/9	14/7	..	..
Övre Norrland									
1969	–	–	–	30/8	9/9	3/9	17/7	14/9	..
1968	–	–	–	9/9	18/9	9/9	14/7	14/9	–
1967	–	–	–	14/9	..	14/9	16/7	17/9	–
1966	–	..	–	3/9	..	31/8	15/7	..	..
Hela riket									
1969	18/8	9/8	2/9	1/9	1/9	1/9	30/6	25/9	7/10
1968	25/8	10/8	1/9	28/8	2/9	31/8	1/7	22/9	25/9
1967	28/8	16/8	2/9	31/8	10/9	4/9	2/7	27/9	6/10
1966	26/8	17/8	9/9	4/9	10/9	6/9	4/7	..	..

[1] Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. — [2] Avser första skörd.

Tabell 83 Växtperiodens genomsnittliga längd för olika grödor åren 1966–1969 samt respektive grödas areal med procentuell fördelning på olika långa växtperioder år 1969

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Average number of days between sowing and harvesting and distribution of the acreage by time interval between sowing and harvesting

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Genomsnittligt antal dagar mellan sådd och skörd (växtperiodens längd)				Arealens fördelning på olika växtperiodslängder 1969, procent									
	1966	1967	1968	1969	Under 100 dagar	100–104	105–109	110–114	115–119	120–124	125–129	130–139	Över 139 dagar	Summa
Götalands södra slättbygder														
Vårvete	123	134	139	132	0,9	–	0,6	4,8	5,9	11,7	11,1	44,7	20,3	100
Korn	109	120	121	114	9,4	10,4	15,9	18,0	13,1	16,0	7,9	8,1	1,2	100
Havre	118	122	130	116	8,4	9,8	10,8	18,1	18,7	13,2	10,9	7,9	2,2	100
Blandsäd	113	116	125	110	16,7	23,7	9,0	17,9	10,8	16,8	–	5,1	–	100
Götalands mellanbygder														
Vårvete	123	130	135	122	1,9	6,4	7,1	12,2	17,2	8,9	13,2	27,9	5,2	100
Korn	108	114	118	104	33,6	19,7	17,2	13,8	7,3	4,2	2,2	1,6	0,4	100
Havre	116	118	129	109	20,5	13,1	13,8	24,3	13,0	7,4	3,4	3,9	0,6	100
Blandsäd	112	115	123	104	29,7	23,1	16,9	15,2	2,4	3,8	5,0	3,7	0,2	100
Götalands norra slättbygder														
Vårvete	125	132	131	107	17,9	26,9	19,1	14,5	10,9	7,0	1,5	2,2	–	100
Korn	115	119	122	101	46,8	26,9	11,1	8,3	2,2	3,5	0,9	0,3	0,0	100
Havre	119	122	124	98	63,8	18,9	8,3	5,1	2,1	1,0	0,7	0,1	0,0	100
Blandsäd	116	121	122	99	59,7	17,2	17,2	4,5	0,6	0,5	0,3	–	–	100
Svealands slättbygder														
Vårvete	124	132	131	112	8,5	14,0	16,8	17,0	21,5	16,2	4,3	1,3	0,4	100
Korn	121	119	123	106	25,4	22,5	19,1	13,6	7,6	6,8	3,7	1,0	0,3	100
Havre	118	121	124	102	42,3	24,1	13,9	9,8	5,4	2,8	0,9	0,6	0,2	100
Blandsäd	119	119	123	102	42,3	17,9	13,8	13,6	7,0	3,7	1,5	0,2	–	100
Götalands skogsbygder														
Vårvete	124	128	128	110	19,8	17,2	16,5	16,4	8,3	8,5	6,4	6,1	0,8	100
Korn	115	118	121	103	32,3	27,4	18,1	14,0	4,7	1,7	0,8	0,7	0,3	100
Havre	120	124	124	103	36,2	22,0	17,1	14,0	5,4	3,3	1,6	0,3	0,1	100
Blandsäd	117	120	121	102	40,0	24,8	11,0	12,7	6,6	2,2	1,6	0,9	0,2	100

Mellersta Sveriges skogsbygder														
Vårvete	122	126	129	110	23,7	15,5	8,8	27,6	2,2	6,0	8,0	8,2	—	100
Korn	116	119	120	106	27,1	22,0	19,3	15,8	4,0	4,9	5,1	1,6	0,2	100
Havre	118	124	121	101	47,0	19,5	14,7	9,4	4,8	2,2	0,9	1,5	0,0	100
Blandsäd	116	118	124	105	27,8	22,3	21,1	9,3	6,3	8,9	—	4,3	—	100
Nedre Norrland														
Vårvete	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Korn	104	111	110	104	39,1	15,5	10,8	15,3	4,4	6,8	4,0	4,1	—	100
Havre	113	112	115	108	26,3	16,9	16,1	16,4	5,5	8,3	6,0	4,5	—	100
Blandsäd	99	111	104	99	56,9	14,0	13,0	10,0	3,6	2,1	—	0,4	—	100
Övre Norrland														
Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korn	90	101	101	90	86,1	8,0	2,5	3,0	0,4	—	—	—	—	100
Havre	..	..	109	103	29,1	22,6	19,3	28,5	—	0,5	—	—	—	100
Blandsäd	92	99	102	94	79,4	6,6	8,2	2,3	1,5	2,0	—	—	—	100
Hela riket														
Vårvete	124	132	134	120	6,7	9,3	9,5	11,6	12,9	11,8	8,1	21,8	8,3	100
Korn	113	117	120	105	31,4	20,7	16,1	13,4	6,4	6,2	3,3	2,1	0,4	100
Havre	118	122	124	102	42,8	20,4	13,1	11,0	5,8	3,5	1,9	1,2	0,3	100
Blandsäd	116	118	121	102	42,4	20,4	13,3	11,9	5,6	3,7	1,4	1,2	0,1	100

Tabell 84 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1969. Kilogram per hektar

Biological yield per hectare on acreages with different sowing date

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Såtidpunkt (för potatis sättningstidpunkt)												
	Före 30/3	30/3 – 5/4 (el före 6/4)	6/4 – 12/4 (el före 13/4)	13/4 – 19/4 (el före 20/4)	20/4 – 26/4	27/4 – 3/5	4/5 – 10/5	11/5 – 17/5	18/5 – 24/5	25/5 – 31/5 (el efter 24/5)	1/6 – 7/6 (el efter 31/5)	8/6 – 14/6 (el efter 7/6)	Efter 14/6
Götalands södra slättbygder													
Vårvete	4 230	4 066	4 207	4 115	4 254	4 307	..	..	..	..			
Korn			5 014	4 618	4 448	4 238	4 077	3 647	3 796	3 407	..	–	
Havre			4 771	4 591	4 457	4 235	3 613	3 833	3 492	3 042	..	..	
Blandsäd			..	..	3 940	4 006	..	..	..	..	..	–	
Matpotatis				24 939	25 403	26 615	20 769	27 408	25 906	..	–	–	–
Fabrikspotatis		–	..	..	..	..	..	..	..	..	–		
Götalands mellanbygder													
Vårvete	..	..	3 502	3 771	3 293	3 237	3 136	2 876	2 480	1 360			
Korn			3 911	3 651	3 576	3 624	3 034	3 296	2 436	1 801	1 355	..	
Havre			3 926	3 306	3 816	3 549	3 568	3 308	2 424	2 500	2 694	..	
Blandsäd			..	..	3 870	3 175	3 454	2 461	2 137	2 088	..	..	
Matpotatis				..	26 293	21 368	25 004	26 569	22 672	23 046	16 866	18 590	..
Fabrikspotatis		–	..	–	..	14 379	20 655	21 424	21 426	22 614	22 474		
Götalands norra slättbygder													
Vårvete	–	–	–	–	..	2 500	2 324	..	1 914	2 203			
Korn			–	..	..	2 777	2 397	2 875	2 220	2 580	2 468	1 954	
Havre			–	..	..	2 950	2 331	2 213	2 256	2 473	2 247	1 713	
Blandsäd			–	–	–	..	..	..	2 188	2 059	2 317	..	
Matpotatis				–	..	..	27 766	25 223	24 779	19 465	20 542	26 346	–
Fabrikspotatis		–	–	..	–	..	–	–	–	..	..		
Svealands slättbygder													
Vårvete	–	–	–	–	..	2 513	2 308	2 141	2 320	1 540			
Korn			..	–	..	2 822	2 513	2 294	2 326	1 957	1 906	1 215	
Havre			–	–	..	2 685	2 433	2 343	2 299	2 113	2 034	1 750	
Blandsäd			–	–	–	3 084	2 402	2 467	2 605	2 082	1 319	..	
Matpotatis				–	–	..	..	12 539	24 018	19 863	19 598	21 915	..
Fabrikspotatis		–	–	–	–	–	–	–	–	..	..		

Götalands skogsbygder													
Vårvete	—	..	..	..	..	2 657	2 725	1 686	1 637	2 074			
Korn			..	..	3 908	3 233	3 050	2 884	2 757	2 688	2 214	2 263	
Havre			..	..	2 902	3 116	2 708	2 570	2 546	2 412	2 146	2 271	
Blandsäd			—	..	..	3 170	2 546	2 570	2 213	2 109	1 664	1 865	
Matpotatis				..	..	18 462	17 948	21 034	22 407	24 171	23 516	25 054	..
Fabrikspotatis		—	—	—	—	..	24 229	22 660	23 523	24 437	24 941		
Mellersta Sveriges skogsbygder													
Vårvete	—	—	—	—	—	—	..	..	1 266	..			
Korn			—	—	—	..	2 130	2 336	2 325	2 319	2 456	1 663	
Havre			—	—	—	..	2 017	2 224	2 182	1 932	1 820	..	
Blandsäd			—	—	—	—	..	..	2 471	2 006	1 820	..	
Matpotatis				—	—	—	..	19 948	21 397	22 102	21 276	18 682	—
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Nedre Norrland													
Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	..			
Korn			—	—	—	—	..	..	3 167	3 123	2 849	2 590	
Havre			—	—	—	—	—	..	3 291	3 184	2 833	2 587	
Blandsäd			—	—	—	—	—	—	..	2 994	2 854	..	
Matpotatis				—	—	—	—	..	25 872	20 876	22 240	23 243	..
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Övre Norrland													
Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Korn			—	—	—	—	—	—	3 307	2 919	2 971	2 593	
Havre			—	—	—	—	—	—	..	4 018	3 341	..	
Blandsäd			—	—	—	—	—	—	—	3 150	2 647	..	
Matpotatis				—	—	—	—	—	..	21 495	22 916	21 862	—
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	..		
Hela riket													
Vårvete	4 257	4 084	4 128	4 051	3 954	3 472	2 392	2 445	2 229	2 046			
Korn			4 871	4 254	4 147	3 665	2 674	2 742	2 470	2 509	2 469	2 152	
Havre			4 659	4 303	4 125	3 434	2 527	2 550	2 396	2 394	2 214	1 927	
Blandsäd			..	..	3 864	3 487	2 532	2 529	2 427	2 184	2 100	2 088	
Matpotatis				24 293	25 068	23 942	21 339	24 269	23 436	22 072	21 324	22 058	..
Fabrikspotatis		—	..	..	..	17 900	21 351	21 749	22 227	23 011	23 146		

den totala arealens procentuella fördelning på de olika tidsperioderna beräknas. Som ett sammanfattande uttryck för så- och skördetidpunkten görs en approximativ beräkning av mediantidpunkten, dvs den tidpunkt då hälften av arealen var sådd resp skördad.

Uppgifterna för så- och skördetidpunkten bearbetas för grödorna vårvete, korn, havre och blandsäd även med avseende på växtperiodens längd. Därvid beräknas först, för varje brukningsenhet i undersökningen, tidsperioden mellan sådd och skörd på provytefältet för respektive gröda. De sålunda erhållna tidsperioderna klassificeras dels efter längd (antal dagar), dels efter såtidpunkt. För olika grödor skattas den genomsnittliga längden av växtperioden primärt för skördeuppskattningsområden vilka sedan sammanvägs till större områden. På liknande sätt beräknas dels den totala grödarealens fördelning på olika växtperiodslängder, dels den biologiska skörden per hektar för de arealer som hänförts till de olika såtidsperioderna.

Resultat

I *tab 81—82* redovisas mediantidpunkterna för sådd resp skörd av de olika grödorna inom produktionsområden och hela riket för åren 1966—1969.

Av tab 81 framgår att tidpunkten för vårsådden varierar betydligt mellan olika områden. Sålunda var t ex hälften av arealen fodersäd i södra Götaland sådd drygt en månad tidigare än i övre Norrland. Även mellan år föreligger skillnader. För riket som helhet var halva vårsådden 1969 klar cirka tre veckor senare än 1968. För slåttervall var enligt tab 82 skillnaden i skördetidpunkt 1969 mellan södra Götaland och norra Sverige cirka en månad. Uppgifter om den genomsnittliga växtperioden åren 1966—1969 samt arealens fördelning på olika växtperioder år 1969 återfinns i *tab 83* för produktionsområden och hela riket. Det bör observeras att med växtperiod avses här tiden mellan sådd och skörd.

I *tab 84* redovisas vissa resultat för produktionsområden och hela riket från undersökningen av avkastningen på arealer med olika såtidpunkt. Det framgår av tabellen att avkastningen för undersökta grödor i allmänhet är lägre på senare sådda arealer. Undantag utgör år 1969 matpotatis, där inget samband kan urskiljas, och fabrikspotatis för vilken en sen sådd tycks ha medfört en högre skörd. Redovisade skördevariationer torde ej enbart bero av såtidpunkten vilket bör beaktas vid bedömningen av resultaten. Sålunda kan exempelvis jordart och belägenhet vara olika på arealer med olika såtidpunkt.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna 1969 av tidpunkten för sådd och skörd av olika grödor har redovisats i Statistiska meddelanden J 1970:61. Där redovisas för län och produktionsområden arealens procentuella fördelning efter tidpunkten för sådd och skörd för respektive grödor. Resultaten från undersökningen 1969 av tidsperioden mellan sådd och skörd återfinns i samma serie nr J 1970:64. För uppgifter om skördeavkastningen 1969 på arealer med olika såtidpunkt hänvisas till J 1971:3.

7. 22. Skörd av spannmål, slåttervall och potatis inom olika storleksgrupper

Statistiska centralbyrån utför en särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet från de objektiva skördeuppskattningarna i syfte att belysa avkastningen inom olika storleksgrupper av brukningsenheter.

Tabell 85 Biologisk skörd i kilogram per hektar inom olika storleksgrupper år 1969. Produktionsområden

Biological yield per hectare in different size groups of holdings

Gröda; storleksgrupp, hektar åker	Götalands södra slättbygder	Götalands mellanbygder	Götalands norra slättbygder	Svealands slättbygder	Götalands skogsbygder	Mellersta Sveriges skogsbygder	Nedre Norrland	Övre Norrland	Hela riket
Höstvete									
2,1—10,0	..	3 020	2 730	2 890	2 610	1 140	..	—	3 190
10,1—20,0	5 040	3 120	3 120	3 200	2 900	2 170	..	—	3 480
20,1—50,0	5 230	3 330	3 200	3 410	3 020	2 600	..	—	3 720
Över 50,0	5 300	4 180	3 390	3 370	3 000	2 710	..	—	3 750
Samtliga	5 260	3 600	3 280	3 360	2 960	2 450	..	—	3 690
Vårvete									
2,1—10,0	..	..	..	..	1 830	..	—	—	2 270
10,1—20,0	4 170	2 870	1 820	1 890	2 150	..	—	—	2 820
20,1—50,0	3 890	3 060	2 130	2 340	2 520	..	..	—	3 110
Över 50,0	4 240	3 220	2 240	2 300	..	..	—	—	3 060
Samtliga	4 060	3 030	2 160	2 310	2 220	1 440	..	—	3 020
Höstråg									
2,1—10,0	..	2 130	..	..	2 020	..	—	—	2 130
10,1—20,0	3 180	2 400	2 080	2 360	2 050	1 370	..	—	2 420
20,1—50,0	3 560	2 590	2 510	2 540	2 130	1 980	..	—	2 720
Över 50,0	3 690	2 880	2 520	2 600	2 630	2 100	..	—	2 830
Samtliga	3 490	2 640	2 450	2 560	2 240	1 880	..	—	2 700
Korn									
2,1—10,0	4 210	2 980	2 680	2 000	2 690	2 120	2 710	2 750	2 710
10,1—20,0	4 480	3 130	2 700	2 240	2 810	2 390	3 090	3 010	2 980
20,1—50,0	4 460	2 760	2 550	2 290	2 710	2 400	3 270	3 030	2 880
Över 50,0	4 550	3 330	2 380	2 370	2 580	2 210	3 160	..	2 800
Samtliga	4 480	2 990	2 500	2 310	2 710	2 310	3 020	2 930	2 860
Havre									
2,1—10,0	3 710	3 180	2 210	1 920	2 210	1 650	2 810	3 150	2 260
10,1—20,0	3 800	3 130	2 510	2 180	2 540	2 040	3 070	3 670	2 550
20,1—50,0	4 050	3 170	2 400	2 310	2 600	2 200	3 310	3 970	2 570
Över 50,0	4 350	3 360	2 310	2 400	2 440	1 980	3 600	..	2 580
Samtliga	4 100	3 220	2 380	2 320	2 460	2 030	3 120	3 640	2 530
Blandsäd									
2,1—10,0	..	3 190	2 050	1 790	2 150	..	2 850	..	2 340
10,1—20,0	4 320	2 670	2 460	2 420	2 310	2 130	3 020	..	2 550
20,1—50,0	3 330	2 870	1 920	2 610	2 260	2 290	3 250	..	2 540
Över 50,0	..	2 670	2 180	2 250	2 070	..	..	..	2 260
Samtliga	3 630	2 890	2 150	2 430	2 220	2 200	3 010	2 830	2 470
Matpotatis									
2,1—10,0	..	17 860	..	..	19 720	20 000	20 420	20 750	20 330
10,1—20,0	20 210	22 740	..	17 420	22 590	21 940	23 690	21 900	21 880
20,1—50,0	23 970	22 700	20 960	19 310	24 460	21 540	25 510	25 190	23 010
Över 50,0	28 420	22 190	22 960	20 140	24 840	26 560	34 060	32 540	25 050
Samtliga	25 190	22 150	22 130	19 980	22 600	22 460	23 640	24 860	22 930
Fabrikspotatis									
2,1—10,0	..	18 620	—	—	..	—	—	—	20 070
10,1—20,0	..	20 690	—	—	21 970	—	—	—	21 020
20,1—50,0	24 000	21 390	..	..	26 010	—	—	—	22 210
Över 50,0	24 420	22 240	..	..	..	—	—	..	22 640
Samtliga	23 450	21 340	..	..	23 860	—	—	..	21 930
Slåttervall									
2,1—10,0	4 820	4 630	4 330	3 310	4 570	3 170	2 950	2 660	3 640
10,1—20,0	4 970	5 060	4 980	3 560	4 730	3 620	3 350	2 820	4 110
20,1—50,0	5 000	5 050	4 580	3 780	4 620	3 610	3 680	2 750	4 250
Över 50,0	4 470	4 950	4 100	3 520	4 460	3 840	3 800	..	4 030
Samtliga	4 850	5 000	4 560	3 620	4 620	3 490	3 210	2 720	3 990

Tabell 86 Biologisk skörd i kilogram per hektar *inom olika* storleksgrupper år 1970. Produktionsområden

Biological yield per hectare in different size groups of holdings

Gröda: storleksgrupp, hektar åker	Götalands södra slättbygder	Götalands mellanbygder	Götalands norra slättbygder	Svealands slättbygder	Götalands skogsbygder	Mellersta Sveriges skogsbygder	Nedre Norrland	Övre Norrland	Hela riket
Höstvete									
2,1 – 10,0	..	..	4 310	2 400	3 720	1 670	..	–	3 360
10,1 – 20,0	4 400	3 630	4 410	2 960	3 540	3 240	..	–	3 870
20,1 – 50,0	4 510	3 770	4 620	3 090	3 420	3 240	..	–	4 050
Över 50,0	4 490	3 980	4 440	3 060	3 350	3 120	..	–	3 900
Samtliga	4 480	3 840	4 490	3 060	3 430	3 020	..	–	3 930
Vårvete									
2,1 – 10,0	..	..	..	..	2 220	..	..	–	2 740
10,1 – 20,0	3 790	2 840	2 870	2 740	1 920	..	..	–	2 910
20,1 – 50,0	3 750	3 080	3 320	3 070	2 900	..	..	–	3 330
Över 50,0	4 070	3 300	3 390	2 530	3 200	..	..	–	3 220
Samtliga	3 910	3 120	3 380	2 660	2 540	2 620	..	–	3 200
Höstråg									
2,1 – 10,0	..	2 340	..	..	2 260	..	..	–	2 530
10,1 – 20,0	3 190	2 540	3 660	2 580	2 330	2 350	..	–	2 810
20,1 – 50,0	3 620	2 820	3 620	2 790	2 430	2 340	..	–	3 100
Över 50,0	3 640	2 850	3 730	2 620	2 630	2 930	..	–	3 170
Samtliga	3 550	2 760	3 660	2 670	2 450	2 550	..	–	3 070
Korn									
2,1 – 10,0	3 360	2 890	3 460	2 910	2 810	2 440	2 750	2 610	2 840
10,1 – 20,0	3 780	2 990	3 570	3 050	3 170	2 970	2 920	2 950	3 190
20,1 – 50,0	3 950	3 090	3 700	3 450	3 200	3 300	2 930	2 980	3 420
Över 50,0	4 050	3 300	4 070	3 360	3 260	3 240	3 120	2 680	3 570
Samtliga	3 930	3 120	3 840	3 360	3 130	3 080	2 890	2 840	3 370
Havre									
2,1 – 10,0	3 720	2 520	3 600	3 200	2 730	2 890	2 860	2 340	3 020
10,1 – 20,0	3 720	2 830	3 940	3 550	3 030	3 130	2 920	3 270	3 400
20,1 – 50,0	3 870	2 800	4 200	3 750	3 190	3 390	3 190	3 470	3 680
Över 50,0	4 150	3 080	4 270	3 600	3 500	3 780	3 480	..	3 780
Samtliga	3 960	2 890	4 120	3 660	3 100	3 360	3 060	3 060	3 600
Blandsäd									
2,1 – 10,0	..	..	..	..	2 580	2 330	2 610	3 110	2 680
10,1 – 20,0	3 630	2 310	3 280	3 060	2 720	2 830	2 870	2 660	2 870
20,1 – 50,0	3 320	2 580	3 640	3 330	2 870	2 830	3 040	3 360	3 180
Över 50,0	..	..	3 490	3 350	2 770	3 220	..	..	3 290
Samtliga	3 470	2 500	3 490	3 250	2 710	2 780	2 830	3 020	3 010
Matpotatis									
2,1 – 10,0	29 860	29 170	36 910	21 290	30 320	26 270	25 670	26 890	28 350
10,1 – 20,0	33 880	37 080	34 780	23 730	31 320	27 820	26 100	31 190	31 560
20,1 – 50,0	36 760	37 330	36 580	27 520	35 160	28 730	26 480	27 950	33 590
Över 50,0	39 270	40 120	37 940	27 670	36 270	33 750	33 070	32 330	36 580
Samtliga	36 940	37 340	37 220	26 570	32 670	29 170	26 490	27 960	33 060
Fabrikspotatis									
2,1 – 10,0	–	32 210	..	..	31 970	–	–	–	32 150
10,1 – 20,0	..	33 800	..	..	34 400	–	–	–	33 650
20,1 – 50,0	35 120	37 290	..	..	35 680	–	–	–	36 920
Över 50,0	38 610	36 590	..	..	37 200	–	–	–	36 680
Samtliga	35 790	36 020	..	..	35 080	–	–	–	35 840
Slåttervall									
2,1 – 10,0	4 970	4 570	4 320	3 830	4 310	3 700	3 760	3 080	3 880
10,1 – 20,0	4 720	4 650	4 300	4 160	4 480	4 210	4 020	3 310	4 210
20,1 – 50,0	4 670	4 540	4 150	3 990	4 650	4 470	4 460	3 550	4 320
Över 50,0	4 310	4 800	3 930	4 050	4 510	4 330	4 560	4 050	4 230
Samtliga	4 620	4 620	4 150	4 020	4 460	4 150	4 040	3 270	4 150

Samtliga brukningsenheter och grödor (höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, matpotatis och fabrikspotatis) för vilka den biologiska skörden hade beräknats ingick i bearbetningen. För närmare information om urval, undersökningsmetod m m vid de objektiva skördeuppskattningarna hänvisas till s 110.

Den biologiska skörden av respektive gröda skattades för vardera av fyra storleksgrupper, nämligen för brukningsenheter med 2,1—10,0, 10,1—20,0, 20,1—50,0 resp mer än 50,0 hektar åker. Vid uppdelningen av provytegårdarna på storleksgrupper användes den areal som uppgivits för provtagaren i anslutning till utläggningen av provytor.

Resultat

I *tab 85* och *tab 86* redovisas uppgifter om den biologiska skörden per hektar inom de olika storleksgrupperna produktionsområdesvis för år 1969 resp 1970. Det bör observeras att beräkningarna av skörden gällde den biologiska skörden. Som uttryck för avkastningen torde den biologiska skörden vara lämpligast. Den bärgade skörden erhålls efter reducering för spill och bärgningsförluster, som torde variera något mellan större och mindre gårdar beroende på skillnader i skördemetoderna.

Vid bedömningen av skillnaderna i avkastning bör beaktas att dessa ej helt får tillskrivas gårdsstorleken. Mellan mindre och större gårdar kan förekomma skillnader i jordart, belägenhet m m, som påverkar avkastningen.

Övrig publicering

Resultaten från de särskilda bearbetningarna av materialet från de objektiva skördeuppskattningarna 1969 och 1970 återfinns i Statistiska meddelanden nr J 1970:22 och J 1971:19.

7.23. Jordbrukets skördeskadeskydd

År 1961 infördes ett system för permanent skördeskadeskydd. Detta skydd utformades som ett allriskskydd, dvs det skulle täcka alla typer av skador oavsett vad som förorsakat dessa. Huvudmyndighet för skördeskadeskyddet blev statens jordbruksnämnd, medan ersättningsberäkningar skulle utföras vid statistiska centralbyrån. Fr o m 1968 är enligt beslut av 1967 års riksdag anmälan till skördeskadeskyddet obligatorisk — se nedan.

I detta avsnitt ges en allmän beskrivning av skördeskadeskyddets utformning, finansiering m m jämte resultat av ersättningsberäkningarna för 1970 års skörd.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga jordbruk i riket med en åkerareal av minst 2 hektar.

Skyddet omfattar för närvarande följande grödor.

I Höstvete
Vårvete
Höstråg
Korn
Havre
Blandsäd
Vall till hö
Mat- o foderpotatis
Fabrikspotatis

II Höstraps
Vårraps
Höstrybs
Vårrybs
Vitsenap
Sockerbetor

III Övriga oljeväxter (vårraps)
Vårråg (vårvete)
Foderärter och vicker (blandsäd)
Grönfoder (vall till hö)
Betesvall på åker (vall till hö)
Vallfrö (vall till hö)

För grödor under I har skördestatistik erhållits genom de objektiva skördeuppskattningarna och för grödor under II genom kontrakts- och leveransuppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter resp Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget. För grödor under III däremot finns ingen särskild skördestatistik varför dessa vid ersättningsberäkningarna behandlats som de inom parentes angivna s k representantgrödorna.

Undersökningar av möjligheterna att utvidga skyddet till att gälla även andra grödor pågår.

Anmälan m m

Anmälan till skördeskadeskyddet samordnades 1968 med uppgiftsinsamlingen till lantbruksstatistiken och lantbruksregistret. I samband med detta blev uppgiftslämningen obligatorisk och flyttad från september till juni månad. På blanketten (se bilaga 2) inhämtas bl a uppgifter om åkerarealens användning. Själva insamlingsförfarandet och behandlingen av de insamlade uppgifterna har redovisats i ett tidigare avsnitt (se s 33), till vilket hänvisas.

I fråga om arealuppgifterna görs varje år en speciell kontroll. För detta syfte uttas slumpmässigt ett antal gårdar. Vid de uttagna gårdarna sker sedan kontrollen genom fältmätningar av de aktuella arealerna.

Ersättningsområden

För skördeskadeskyddets syften har riket indelats i cirka 420 s k ersättningsområden (se s 31). Enligt statsmakternas beslut skall den fastställda områdesindelningen i regel inte ändras under löpande skördeår. Vissa begränsade möjligheter finns dock att tillfälligt anpassa områdesindelningen efter skadornas utbredning. Denna möjlighet får tillgripas, då det uppstått "lokalt koncentrerade totalskador" på skörden. En förutsättning för att en sådan anpassning skall kunna göras är bl a att erforderlig skördestatistik kan erhållas för de tillfälliga områdena och dessa måste därför i regel vara minst lika stora som de fastställda ersättningsområdena. För 1970 års bearbetning har sålunda två områden delats. Genom den årliga översynen av områdesindelningen kom ny indelning 1970 att tillämpas i Östergötlands, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Skaraborgs län.

På grund av svårigheter att bärga skörden under hösten 1970 har särskilda regler för beaktande av obärgade vårsädesarealer tillämpats enligt de principer som utformades för 1967 års skörd. Reglerna innebär att de obärgade arealerna beaktas mer individuellt. Detta har skett inom ett sammanhängande skadeområde bestående av delar av Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Skaraborgs län samt ett annat omfattande delar av Västernorrlands och Jämtlands län.

För sockerbetor har areal som inte bärgats samt areal från vilken skörden inte har kunnat levereras på grund av frostskador beaktats individuellt.

Ersättningsberäkningar

Områdesvis fastställs för varje gröda primärt dels *normskörd,* som motsvarar normal avkastning inom området, dels *aktuell skörd,* som avser det aktuella årets skörd. Dessa uppgifter multiplicerade med *normpris* resp *aktuellt pris* ger *normskördevärde* resp *aktuellt skördevärde* uttryckt i kronor per hektar. Genom att multiplicera dessa värden med arealuppgifterna erhålls ett normskördevärde och ett aktuellt skördevärde för de i skyddet ingående grödorna på varje brukningsenhet. Totala skördevärdet för brukningsenheten räknas fram genom addering av

skördevärdena för de enskilda grödorna. Skillnaden mellan brukningsenhetens totala normskördevärde och dess totala aktuella skördevärde utgör det beräknade värdet av skördeavvikelsen vid enheten.

Normskörd

1970 års normskörd erhölls på följande sätt. För spannmål, mat- och foderpotatis samt första skörden av vall beräknades för varje län normskörden med hjälp av multipel regressionsanalys av skördestatistik för perioden 1922—1969 (gillesombudens årsväxt- och skörderapporter — se s 102 — för åren före 1957 och därefter objektiva skördeuppskattningar). Beräkningarna var så utformade att genomsnittsskörden under perioden med objektiva skördeuppskattningar och hektarskördeförändringen under hela analysperioden blev utslagsgivande för normskörden. Eftersom perioden med objektiv skördestatistik är förhållandevis kort gjordes vissa modifieringar. Normskörden för fabrikspotatis beräknades med utgångspunkt från normskörden för mat- och foderpotatis samt avkastningsrelationen mellan fabrikspotatis resp mat- och foderpotatis enligt de objektiva skördeuppskattningarna fr o m 1961. Inom varje län differentierades normskördarna sedan på ersättningsområden med ledning av särskilda relationstal.

Normskörden av tillvaratagen vallåterväxt bestämdes på material för åren efter 1958 enligt de objektiva skördeuppskattningarna.

För oljeväxter saknas i huvudsak skördestatistik för åren före 1956. Genomsnittsskördar för perioderna 1956—1969 (våroljeväxter) och 1957—1969 (höstoljeväxter) användes därför som normskördar 1970 sedan de förra ökats med den beräknade skördeökningen per hektar från respektive periods mitt. Differentieringen på ersättningsområden av dessa normskördar, vilka framräknats på grundval av material från Sveriges Oljeväxtintressenter och statistiska centralbyråns arealinventeringar, gjordes länsvis med hjälp av särskilda relationstal.

Normskörden för sockerbetor beräknades för varje ersättningsområde som ett medeltal för åren fr o m 1956 på basis av uppgifter från Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande områdets aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhölls dels genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis), dels från Sveriges Oljeväxtintressenter (oljeväxter) och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (sockerbetor).

För vårsäd inom skadeområdena samt för sockerbetor har de obärgade arealerna beaktats enligt särskilda regler vid beräkningarna av den aktuella skörden.

Priser

För brödsäd, oljeväxter, fabrikspotatis och sockerbetor beräknades normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från s k inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1970 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet. För fodersäden beräknades normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1970. Med undantag för de fyra nordligaste länen beaktades därvid kvaliteten för de saluförda kvantiteterna korn och havre. Normpriset för mat- och foderpotatis beräknades med utgångspunkt från mittpriset medan det aktuella priset grundades på under året gällande engrosprisnoteringar i Stockholm efter justering för frakt- och emballagekostnader. Genomsnittspriset för konsumtionsduglig resp ej konsumtionsduglig matpotatis beräknades för riket med hjälp av en uppdelning av skörden på konsumtion (inkl utsäde), svinn och foder. För foderpotatis och vallhö beaktades vid värderingen fodervärde resp näringsvärde.

Självrisk. Utbetalning av ersättning

Enligt bestämmelserna skall brukaren själv svara för viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Självrisken skall stå i direkt proportion till den normala skördevariationen för brukningsenheten. Denna framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt brukningsenhetens arealfördelning. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid brukningsenheten, dels av geografiskt läge. Brukningsenheter med ensidig växtodling får högre självrisk än enheter med mångsidig odling. Odlas grödor, som inte är odlingssäkra i området, blir självrisken också högre än om för området säkra grödor odlas. Självrisken är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga brukningsenheter i riket är 15,5 % av normskördevärdet.

Sedan underlaget för beräkningarna färdigställts och överförts till magnetband, utförs ersättningsberäkningar med dator för samtliga brukare. Detaljerade beräkningsresultat skrivs ut för varje brukningsenhet.

Samtliga brukare får i slutet av mars eller så snart ersättningsberäkningarna är slutförda, ett besked från statens jordbruksnämnd om utfallet. Eventuell ersättning utbetalas genom postgiro.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet har bildats en särskild skördeskadefond, vilken förvaltas av statens jordbruksnämnd. Av de 45 milj kronor som för budgetåret 1970/71 tillfördes denna fond svarade staten för 30 milj kronor och jordbrukarna för 15 milj kronor. De senares andel läggs på produktionen och tas ut i form av skördeskadeavgifter. I följande tablå har för 1969/70 angetts avgifternas fördelning på olika produkter.

Produkt	Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden
Brödsäd	30,8
Fabrikspotatis	2,4
Oljeväxter	17,3
Sockerbetor	7,9
Mjölk och grädde	19,4
Slaktboskap	22,2
	100,0

Vid ingången av budgetåret 1970/71, dvs den 30 juni 1970 fanns i fonden totalt omkring 23,0 milj kronor.

Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 milj kronor, avsedd att tillgripas om så stora skördeskador skulle uppstå, att fondmedlen blir otillräckliga.

Resultat av ersättningsberäkningarna för 1970 års skörd

I *tab 87* ges i sammanfattning resultatet av ersättningsberäkningarna för 1970 års skörd. Beträffande uppgifterna för tidigare år om antal anmälningar och ersättningar samt summa ersättning, som sammanställts av jordbruksnämnden, inkluderas vissa ändringar som gjorts efter huvudutbetalningen. Den procentuella fördelningen på län av antalet ersättningar och summa ersättning som lämnas för åren 1966—1970 i *tab 88* har dock beräknats på uppgifter för huvudutbetalningen. De ändringar som gjorts efter huvudutbetalningen torde dock vara av så liten omfattning att någon effekt inte kan märkas i den procentuella fördelning som ges i tab 88. Ändringar gjorda med anledning av framförda besvär är inte beaktade i någondera av tabellerna.

Tabell 87 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1970 års skörd

Avser brukningsenheter med minst 2 hektar åker

Results of the compensation calculations for the harvest

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land

Område	Skattad total försäkrad areal, hektar	Antal anmälningar[1]	Antal ersättningar	Summa ersättningsbelopp, kronor	Genomsnittlig(t) . . . . kronor per hektar				Genomsnittlig självrisk i procent av normskördevärdet
					Normskördevärde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning[2]	
Län									
Stockholms	104 054	3 114	357	1 943 700	1 205	1 169	208	117	17,2
Uppsala	125 064	3 349	407	1 016 700	1 334	1 313	225	54	16,9
Södermanlands	143 192	3 432	151	277 500	1 258	1 234	216	33	17,1
Östergötlands	206 467	6 136	7	1 100	1 441	1 545	233	10	16,2
Jönköpings	102 973	8 942	2 044	1 485 100	1 199	1 114	157	68	13,1
Kronobergs	64 557	6 787	468	527 400	1 251	1 189	220	110	17,5
Kalmar	142 418	7 100	148	278 200	1 272	1 306	210	40	16,5
Gotlands	76 568	3 315	142	175 900	1 335	1 327	255	65	19,1
Blekinge	41 394	2 967	110	126 800	1 747	1 715	244	44	13,9
Kristianstads	188 402	9 451	547	802 600	1 809	1 724	251	81	13,9
Malmöhus	288 899	9 822	1 885	2 750 800	2 120	1 953	290	54	13,7
Hallands	123 242	7 026	1 092	1 542 500	1 630	1 558	261	81	16,0
Göteborgs o Bohus	69 993	5 715	362	788 000	1 201	1 264	205	158	17,0
Älvsborgs	161 424	12 238	1 102	1 014 500	1 169	1 249	174	96	14,9
Skaraborgs	277 197	11 313	53	71 100	1 337	1 574	214	105	16,0
Värmlands	120 270	9 042	60	41 500	988	1 158	171	156	17,3
Örebro	119 091	4 687	—	—	1 184	1 410	185	—	15,6
Västmanlands	141 566	3 865	1	100	1 238	1 451	187	33	15,1
Kopparbergs	65 128	5 176	75	9 200	1 016	1 173	184	36	18,1
Gävleborgs	78 003	6 017	4	1 100	1 000	1 075	142	65	14,2
Västernorrlands	65 799	7 771	1 068	523 800	1 077	1 058	135	81	12,5
Jämtlands	48 309	5 430	122	164 200	1 071	1 075	160	118	15,0
Västerbottens	96 608	10 019	2 227	921 900	1 006	964	161	72	16,0
Norrbottens	51 170	5 429	1 276	544 400	1 051	958	175	52	16,6
Hela riket									
1970	2 901 788	158 143	13 708	15 008 100	1 372	1 405	213	71	15,5
1969	2 866 405	165 875	47 208	137 047 100	1 385	1 279	214	128	15,5
1968	2 907 644	176 552	15 124	9 632 800	1 380	1 560	214	87	15,5
1967	2 858 764	61 607	9 499	13 204 800	1 364	1 516	212	109	15,5
1966	2 886 374	69 689	27 760	58 475 800	1 318	1 180	204	93	15,5

[1] Fr o m 1968 antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. — [2] För ersättningsberättigade brukningsenheter.

Tabell 88 Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersättningsbelopp åren 1966–1970
Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation

Län	Antal ersättningar, procent					Summa ersättningsbelopp, procent				
	1966	1967	1968	1969	1970	1966	1967	1968	1969	1970
Stockholms	1,5	–	0,1	1,2	2,6	1,3	–	0,1	1,4	12,9
Uppsala	7,1	–	–	2,1	3,0	21,2	–	–	2,4	6,8
Södermanlands	7,0	0,4	–	5,7	1,1	15,3	0,8	–	5,4	1,8
Östergötlands	0,1	0,0	–	11,5	0,1	0,0	0,0	–	28,4	0,1
Jönköpings	0,0	1,2	–	9,0	14,9	0,0	1,0	–	5,8	9,9
Kronobergs	0,0	–	–	1,2	3,4	0,0	–	–	0,3	3,5
Kalmar	0,7	5,1	–	7,3	1,1	0,6	8,7	–	6,4	1,8
Gotlands	0,3	–	–	0,2	1,0	0,1	–	–	0,0	1,2
Blekinge	2,0	1,5	–	3,1	0,8	1,7	1,2	–	3,7	0,8
Kristianstads	2,5	0,3	–	0,3	4,0	5,1	0,3	–	0,1	5,3
Malmöhus	1,7	0,0	–	0,0	13,8	1,5	0,0	–	0,0	18,3
Hallands	0,1	0,0	–	0,0	8,0	0,0	0,0	–	0,0	10,3
Göteborgs o Bohus	0,1	4,4	–	0,1	2,6	0,0	5,9	–	0,0	5,2
Älvsborgs	3,8	8,1	–	1,7	8,0	1,0	11,0	–	0,4	6,8
Skaraborgs	5,4	10,3	0,2	14,5	0,4	2,7	18,5	1,0	17,0	0,5
Värmlands	15,2	4,5	–	8,4	0,4	9,7	6,2	–	3,7	0,3
Örebro	5,9	2,0	–	7,6	–	4,7	3,0	–	8,6	–
Västmanlands	10,1	–	–	6,6	0,0	12,2	–	–	12,7	0,0
Kopparbergs	2,1	0,0	–	1,5	0,6	1,3	0,0	–	0,2	0,1
Gävleborgs	5,3	–	3,6	0,5	0,0	2,5	–	2,2	0,1	0,1
Västernorrlands	3,9	6,6	25,4	4,1	7,8	1,1	5,6	21,2	0,6	3,5
Jämtlands	9,0	1,3	16,8	4,8	0,9	6,7	0,5	17,9	0,7	1,1
Västerbottens	10,0	34,5	31,1	5,9	16,2	4,8	18,2	27,5	1,2	6,1
Norrbottens	6,2	19,8	22,8	2,7	9,3	6,5	19,1	30,1	0,9	3,6
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Övrig publicering

En mera ingående beskrivning av skördeskadeskyddets uppbyggnad och funktion återfinns dels i Statistiska meddelanden J 1971:24 där även resultaten av ersättningsberäkningarna 1970 redovisas, dels i "Skördeskadeskyddet, principer och metoder", utgiven av statistiska centralbyrån i stencilform 1968.

Beträffande metodiken m m i de objektiva skördeuppskattningarna, vilka ligger till grund för ersättningsberäkningarna i skördeskadeskyddet, hänvisas dels till den på s 110—116 i denna publikation lämnade redogörelsen, dels till Statistiska meddelanden J 1971:8.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 87 och 88 fr o m år 1961.

8. Husdjursskötsel. Animalisk produktion

Livestock farming. Animal production

8. 1. Lantbrukets företagsregister

Årliga uppgifter om antalet husdjur av olika slag erhålls fr o m 1968 dels genom uppgiftsinsamlingen i juni till lantbruksregistret, dels vid jordbruksinventeringen i mars. (Motsvarande uppgifter har tidigare inhämtats vid tre årliga jordbruksinventeringar.)

Vid dessa tillfällen insamlas även (fr o m 1970) uppgifter om husdjursinnehavet vid vissa besättningar där åkerareal helt saknas eller uppgår till högst 2 hektar. Uppgiftsinsamlingen i juni 1970 berörde de företag som den 26 juni eller någon gång tidigare under året omfattade minst 500 får (inkl lamm), 250 svin och/eller 1000 höns (inkl kycklingar).

De vid totalräkningen i juni insamlade uppgifterna redovisas som regel för naturliga jordbruksområden, län och hela riket. Däremot är uppdelningen av de olika djurslagen inte så detaljerad (se bilaga 2). Mer detaljerade uppgifter inhämtas i stället vid marsinventeringen (se s 175), då även uppgifter om antalet hästar insamlas.

För närmare information om jordbruksstatistikens uppläggning hänvisas till avsnitt 2.1.

Tabell 89 Antal husdjur inom olika storleksgrupper den 26 juni 1970. Hela riket
Number of livestock in different size groups on June 26th, 1970

Djurslag	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
Kor	37 364	114 911	201 434	137 361	131 324	81 472	53 883	757 749
Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	19 057	67 349	139 677	110 040	119 296	87 686	63 547	606 652
Kalvar under 1 år	20 298	67 299	134 224	99 006	108 013	78 298	54 429	561 567
Summa nötkreatur	76 719	249 559	475 335	346 407	358 633	247 456	171 859	1 925 968
Tackor och baggar födda 1969 och tidigare	17 138	25 507	31 304	19 331	18 912	17 154	16 129	145 475
Lamm	20 344	31 265	41 115	26 176	25 883	23 219	21 139	189 141
Summa får	37 482	56 772	72 419	45 507	44 795	40 373	37 268	334 616
Suggor och galtar	4 411	21 756	63 545	51 920	49 024	28 475	14 492	233 623
Övriga svin	29 055	121 381	368 318	343 144	414 984	331 576	231 478	1 839 936
Summa svin	33 466	143 137	431 863	395 064	464 008	360 051	245 970	2 073 559
Höns, kläckta 1969 och tidigare	370 248	804 332	1 152 881	699 692	686 494	495 687	413 511	4 622 845
Kycklingar	414 741	416 120	759 371	346 930	372 976	436 081	467 328	3 213 547
Summa höns och kycklingar	784 989	1 220 452	1 912 252	1 046 622	1 059 470	931 768	880 839	7 836 392

Tabell 90 Antal husdjur[1] den 26 juni 1970

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Nötkreatur				Får
	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år	Summa	Tackor och baggar
Län					
Stockholms	19 141	14 361	12 699	46 201	4 921
Uppsala	22 241	14 697	14 667	51 605	2 125
Södermanlands	29 659	23 113	20 965	73 737	3 532
Östergötlands	42 007	38 879	35 150	116 036	7 604
Jönköpings	49 366	40 362	34 685	124 413	6 068
Kronobergs	29 798	26 701	21 682	78 181	3 712
Kalmar	48 793	42 090	37 632	128 515	9 728
Gotlands	16 344	18 786	15 848	50 978	40 181
Blekinge	13 261	13 190	10 550	37 001	1 487
Kristianstads	54 992	63 971	53 225	172 188	5 121
Malmöhus	47 937	59 664	43 954	151 555	2 737
Hallands	40 272	36 976	34 664	111 912	3 619
Göteborgs o Bohus	26 442	20 114	18 378	64 934	2 706
Älvsborgs	58 253	44 432	39 910	142 595	5 993
Skaraborgs	64 176	56 216	50 714	171 106	4 624
Värmlands	24 859	14 090	14 318	53 267	8 610
Örebro	21 072	14 305	14 869	50 246	3 183
Västmanlands	19 759	14 097	12 544	46 400	1 627
Kopparbergs	17 125	8 492	10 084	35 701	5 086
Gävleborgs	19 868	9 824	11 647	41 339	5 344
Västernorrlands	22 202	7 349	11 913	41 464	5 653
Jämtlands	19 446	7 763	11 021	38 230	4 248
Västerbottens	34 200	11 581	22 367	68 148	4 886
Norrbottens	16 536	5 599	8 081	30 216	2 680
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	52 943	67 134	56 806	176 883	4 427
» mellanbygder	87 202	94 159	78 056	259 417	49 961
» norra slättbygder	89 940	77 457	71 627	239 024	8 141
Svealands slättbygder	111 433	80 568	75 870	267 871	15 981
Götalands skogsbygder	247 549	212 409	180 248	640 206	29 050
Mellersta Sveriges skogsbygder	55 867	33 718	33 805	123 390	12 487
Nedre Norrland	57 988	22 783	32 501	113 272	16 321
Övre Norrland	54 827	18 424	32 654	105 905	9 107
Hela riket[1]					
1970	757 749	606 652	561 567	1 925 968	145 475
1969	815 797	626 807	600 231	2 042 835	150 001
1968	838 343	621 114	602 174	2 061 631	144 778
1967[2]	871 794	591 934	619 720	2 083 448	..
1966[2]	946 873	607 657	656 288	2 210 818	..

[1] Mer detaljerade uppgifter (inkl uppgifter om antalet hästar) redovisas på riksnivå i tabell 96. — [2] Enligt jordbruksinventeringen i juni respektive år.

Number of livestock

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

		Svin			Höns och kycklingar		
Lamm	Summa	Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kyck-lingar	Summa
6 480	11 401	2 227	23 165	25 392	164 862	25 721	190 583
2 635	4 760	5 897	31 756	37 653	162 997	65 524	228 521
4 938	8 470	4 814	33 137	37 951	108 601	34 512	143 113
9 874	17 478	6 270	46 712	52 982	228 038	265 989	494 027
8 011	14 079	5 428	30 281	35 709	121 563	105 524	227 087
5 007	8 719	5 632	36 847	42 479	154 662	152 063	306 725
12 890	22 618	10 639	82 828	93 467	225 036	106 217	331 253
55 536	95 717	6 691	41 699	48 390	109 957	221 241	331 198
1 906	3 393	3 778	63 449	67 227	142 300	161 988	304 288
6 001	11 122	42 304	405 255	447 559	404 958	413 920	818 878
2 790	5 527	46 650	364 186	410 836	355 072	381 226	736 298
4 339	7 958	33 156	258 683	291 839	684 519	394 718	1 079 237
3 612	6 318	3 618	26 039	29 657	197 292	95 703	292 995
7 585	13 578	11 903	74 958	86 861	239 013	127 343	366 356
5 507	10 131	26 403	178 707	205 110	582 275	375 237	957 512
10 139	18 749	2 620	27 149	29 769	100 769	24 480	125 249
4 313	7 496	3 505	29 089	32 594	154 306	66 693	220 999
2 074	3 701	5 646	40 297	45 943	172 055	106 336	278 391
6 809	11 895	1 015	7 807	8 822	73 015	27 861	100 876
6 404	11 748	967	8 780	9 747	49 474	11 974	61 448
7 950	13 603	982	7 502	8 484	66 894	14 824	81 718
5 643	9 891	367	2 261	2 628	22 768	9 681	32 449
5 959	10 845	2 783	17 088	19 871	65 556	20 645	86 201
2 739	5 419	328	2 261	2 589	36 863	4 127	40 990
4 880	9 307	64 736	612 136	676 872	814 874	725 783	1 540 657
68 222	118 183	46 458	417 733	464 191	519 701	517 891	1 037 592
9 972	18 113	33 483	235 471	268 954	782 014	603 482	1 385 496
21 078	37 059	23 052	167 423	190 475	779 910	298 767	1 078 677
37 574	66 624	56 996	339 783	396 779	1 274 365	933 873	2 208 238
15 239	27 726	3 458	29 073	32 531	207 267	71 601	278 868
21 581	37 902	2 283	18 667	20 950	140 321	36 501	176 822
10 595	19 702	3 157	19 650	22 807	104 393	25 649	130 042
89 141	334 616	233 623	1 839 936	2 073 559	4 622 845	3 213 547	7 836 392
92 404	342 405	223 330	1 841 795	2 065 125	4 882 383	3 570 002	8 452 385
82 008	326 786	222 256	1 864 197	2 086 453	5 051 238	4 846 521	9 897 759
..	266 729	250 743	1 765 280	2 016 023	4 816 882	3 288 620	8 105 502
..	238 434	230 069	1 667 742	1 897 811	5 097 656	2 950 825	8 048 481

Tabell 91 Antal brukningsenheter med nötkreatur den 26 juni 1970 fördelade efter antalet kor samt antal nötkreatur vid dessa besättningar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Number of holdings with cattle distributed by number of cows and number of cattle on these holdings

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal kor								
	0	1–3	4–9	10–24	25–49	50–74	75–99	Över 99	Summa
Antal brukningsenheter									
Län									
Stockholms	228	247	540	726	87	18	4	4	1 854
Uppsala	262	214	574	931	79	13	5	6	2 084
Södermanlands	333	220	518	954	198	33	16	14	2 286
Östergötlands	620	669	1 143	1 548	242	30	7	5	4 264
Jönköpings	672	2 022	3 162	1 619	108	7	2	—	7 592
Kronobergs	666	1 773	2 457	730	50	7	—	—	5 683
Kalmar	613	1 147	2 040	1 798	195	16	6	5	5 820
Gotlands	253	489	960	603	33	2	1	—	2 341
Blekinge	306	708	958	334	36	6	—	1	2 349
Kristianstads	1 031	1 506	2 922	1 808	161	18	7	13	7 466
Malmöhus	1 101	1 278	2 148	1 543	183	32	14	12	6 311
Hallands	719	1 080	2 112	1 382	134	12	6	3	5 448
Göteborgs o Bohus	385	1 337	1 901	762	55	3	—	—	4 443
Älvsborgs	1 002	2 669	3 685	1 918	114	12	2	1	9 403
Skaraborgs	896	1 733	2 136	2 430	285	26	6	8	7 520
Värmlands	460	2 069	1 627	486	75	18	2	6	4 743
Örebro	351	572	953	714	70	7	8	6	2 681
Västmanlands	381	259	526	830	69	14	4	3	2 086
Kopparbergs	242	895	1 040	479	51	5	1	2	2 715
Gävleborgs	298	702	1 599	544	24	4	2	3	3 176
Västernorrlands	357	1 703	2 195	379	27	3	1	—	4 665
Jämtlands	253	977	1 541	477	46	4	1	—	3 299
Västerbottens	423	2 291	3 407	643	31	4	1	—	6 800
Norrbottens	156	992	1 312	343	61	1	1	—	2 866
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	1 591	1 404	2 377	1 637	199	34	17	19	7 278
» mellanbygder	1 231	1 879	3 880	3 101	339	34	11	12	10 487
» norra slättbygder	1 402	2 335	3 109	3 321	417	42	9	11	10 646
Svealands slättbygder	1 534	1 519	3 099	4 085	520	96	31	32	10 916
Götalands skogsbygder	3 891	10 249	15 662	7 994	573	52	12	4	38 437
Mellersta Sveriges skogsbygder	857	2 728	3 151	1 552	178	22	13	11	8 512
Nedre Norrland	861	3 672	5 036	1 258	93	10	2	3	10 935
Övre Norrland	641	3 766	5 142	1 033	95	5	2	—	10 684

Storleksgrupp, hektar åker									
2,1 – 5,0	2 115	10 901	3 159	18	1	–	–	–	16 194
5,1 – 10,0	2 887	9 779	15 660	630	2	–	–	–	28 958
10,1 – 20,0	2 613	4 040	16 388	7 035	18	3	–	–	30 097
20,1 – 30,0	1 453	1 335	4 137	7 574	118	3	–	–	14 620
30,1 – 50,0	1 510	947	1 591	6 457	635	9	2	1	11 152
50,1 – 100,0	1 093	472	440	2 077	1 204	60	2	1	5 349
Över 100,0	337	78	81	190	436	220	93	90	1 525
Hela riket									
1970	12 008	27 552	41 456	23 981	2 414	295	97	92	107 895
1969	11 727	29 688	47 622	25 436	2 328	289	96	104	117 290
1968	11 342	33 263	53 568	25 258	2 038	267	91	92	125 919
Antal nötkreatur									
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	23 908	14 020	43 769	59 991	17 514	5 186	4 442	8 053	176 883
» mellanbygder	20 004	18 439	66 278	112 306	28 588	5 791	3 033	4 978	259 417
» norra slättbygder	26 561	21 708	44 146	102 544	31 272	6 460	1 976	4 357	239 024
Svealands slättbygder	26 225	13 010	41 485	116 594	37 560	14 635	6 802	11 560	267 871
Götalands skogsbygder	44 148	74 365	211 293	253 738	44 536	7 979	2 843	1 304	640 206
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 334	13 289	34 178	43 178	12 976	3 231	2 897	4 307	123 390
Nedre Norrland	5 563	15 532	51 665	31 824	6 570	1 087		1 031	113 272
Övre Norrland	3 515	16 714	53 484	25 254	6 061	877		–	105 905
Hela riket									
1970	159 258	187 077	546 298	745 429	185 077	44 738	22 501	35 590	1 925 968
1969	168 799	196 804	613 870	782 138	178 796	42 630	20 920	38 878	2 042 835
1968	159 710	212 773	677 352	760 730	155 132	40 683	21 576	33 675	2 061 631

Tabell 92 Antal brukningsenheter med svin den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar

Number of holdings with pigs distributed by size of the stocks and number of pigs on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal svin						
	1–2	3–9	10–24	25–99	100–499	Över 499	Summa
Antal brukningsenheter							
Län							
Stockholms	302	126	90	78	41	9	646
Uppsala	376	350	282	240	59	10	1 317
Södermanlands	319	234	164	162	65	13	957
Östergötlands	597	344	220	249	101	14	1 525
Jönköpings	1 535	881	475	294	44	1	3 230
Kronobergs	976	780	498	321	73	2	2 650
Kalmar	1 291	826	475	435	178	28	3 233
Gotlands	476	599	501	346	80	7	2 009
Blekinge	624	316	221	205	80	29	1 475
Kristianstads	375	895	1 615	2 577	915	122	6 499
Malmöhus	215	769	1 499	2 859	921	71	6 334
Hallands	358	712	1 015	2 000	693	45	4 823
Göteborgs o Bohus	484	377	361	237	46	2	1 507
Älvsborgs	1 308	1 008	877	616	126	16	3 951
Skaraborgs	565	903	1 202	1 306	383	42	4 401
Värmlands	1 756	259	133	110	53	10	2 321
Örebro	382	185	133	142	57	11	910
Västmanlands	409	316	178	235	75	19	1 232
Kopparbergs	807	212	68	50	13	1	1 151
Gävleborgs	1 527	300	52	36	19	—	1 934
Västernorrlands	1 542	141	44	39	10	2	1 778
Jämtlands	748	68	22	15	2	—	855
Västerbottens	1 604	483	218	150	26	2	2 483
Norrbottens	202	28	10	7	4	1	252
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	225	766	1 584	3 680	1 594	156	8 005
» mellanbygder	1 176	1 666	2 071	2 787	872	123	8 695
» norra slättbygder	829	1 199	1 490	1 642	474	63	5 697
Svealands slättbygder	1 671	1 226	884	896	331	65	5 073
Götalands skogsbygder	6 353	4 698	3 773	3 295	687	37	18 843
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 420	525	196	159	47	8	3 355
Nedre Norrland	4 116	512	125	92	29	2	4 876
Övre Norrland	1 988	520	230	158	30	3	2 929
Storleksgrupp, hektar åker							
2,1 – 5,0	4 348	884	485	231	30	2	5 980
5,1 – 10,0	6 543	2 878	2 109	1 344	148	6	13 028
10,1 – 20,0	4 903	3 962	3 902	4 428	714	19	17 928
20,1 – 30,0	1 705	1 808	1 985	3 150	905	50	9 603
30,1 – 50,0	923	1 158	1 367	2 509	1 187	96	7 240
50,1 – 100,0	330	387	466	931	833	133	3 080
Över 100,0	26	35	39	116	247	151	614
Hela riket							
1970	18 778	11 112	10 353	12 709	4 064	457	57 473
1969	20 592	12 962	12 048	13 757	3 876	389	63 624
1968	24 276	15 391	13 459	14 701	3 734	376	71 937

Tabell 92 (forts) Antal brukningsenheter med svin den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal svin						
	1–2	3–9	10–24	25–99	100–499	Över 499	Summa
Antal svin							
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	357	4 479	26 401	192 888	297 962	154 785	676 872
» mellanbygder	1 896	8 851	33 495	137 109	164 851	117 989	464 191
» norra slättbygder	1 291	6 232	23 572	78 560	92 297	67 002	268 954
Svealands slättbygder	2 692	6 017	13 783	44 270	63 324	60 389	190 475
Götalands skogsbygder	9 811	23 228	58 498	152 842	123 822	28 578	396 779
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 376	2 439	3 030	7 459	7 991	8 236	32 531
Nedre Norrland	5 427	2 216	1 826	4 395	7 086		20 950
Övre Norrland	2 701	2 535	3 379	6 713	7 479		22 807
Hela riket							
1970	27 551	55 997	163 984	624 236	761 964	439 827	2 073 559
1969	30 792	65 187	190 350	668 793	720 795	389 208	2 065 125
1968	36 662	76 570	212 353	704 951	684 521	371 396	2 086 453

Resultat

Uppgifter om antalet husdjur den 26 juni 1970 vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker redovisas i *tab 90*. Av tabellen framgår att antalet djur minskade mellan 1969 och 1970 för samtliga grupper utom för suggor och galtar, vars antal ökade med ca 10 000 eller knappt 5 %. Antalet kor minskade med 58 000 eller något över 7 %, medan motsvarande siffror för antalet kalvar är 39 000 eller drygt 6 %. Även antalet får visar en minskning efter att tidigare ha ökat för varje år sedan slutet av femtiotalet.

Antalet svin, höns och kycklingar vid stora besättningar vid företag utan eller med högst 2 hektar åker framgår av nedanstående tablå liksom även antalet sådana besättningar. Av de redovisade svinen utgjordes 2 673 av suggor och galtar.

I *tab 89* redovisas antalet husdjur inom olika storleksgrupper.

Riksområde[1]	Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1000 höns (inkl kycklingar). Inom parentes redovisade värden anger antal besättningar med djur av resp slag den 26 juni 1970			
	Svin	Höns	Kycklingar	Summa Höns och kycklingar
A	41 516 (37)	766 435 (82)	1 815 031 (92)	2 581 466 (122)
B	20 712 (12)	399 081 (62)	798 210 (45)	1 197 291 (79)
C	1 860 (3)	85 900 (23)	70 580 (18)	156 480 (28)
Hela riket	64 088 (52)	1 251 416 (167)	2 683 821 (155)	3 935 237 (229)

[1] Se bilaga 1.

Tabell 93 Antal brukningsenheter med får[1] den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal tackor och baggar vid dessa besättningar
Number of holdings with sheep distributed by size of the stocks and number of ewes and rams on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal tackor och baggar						
	1–9	10–24	25–49	50–99	100–199	Över 199	Summa
Antal brukningsenheter							
Län							
Stockholms	92	47	34	17	8	2	200
Uppsala	60	20	13	3	5	1	102
Södermanlands	84	40	15	15	7	—	161
Östergötlands	234	91	35	29	11	3	403
Jönköpings	276	79	36	20	8	1	420
Kronobergs	176	62	20	10	4	1	273
Kalmar	234	79	35	28	13	4	393
Gotlands	209	265	245	119	55	30	923
Blekinge	97	24	11	5	—	—	137
Kristianstads	415	72	19	5	6	3	520
Malmöhus	422	38	12	5	2	—	479
Hallands	286	70	23	8	3	—	390
Göteborgs o Bohus	205	46	22	5	2	—	280
Älvsborgs	371	93	34	15	3	2	518
Skaraborgs	438	58	20	15	5	—	536
Värmlands	466	176	47	23	5	1	718
Örebro	122	52	24	6	5	—	209
Västmanlands	75	28	15	4	1	—	123
Kopparbergs	206	122	36	14	2	—	380
Gävleborgs	265	126	37	13	2	—	443
Västernorrlands	214	119	31	18	2	2	386
Jämtlands	215	94	30	13	—	—	352
Västerbottens	523	134	23	3	—	1	684
Norrbottens	216	60	12	9	—	—	297
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	499	61	20	9	6	—	595
» mellanbygder	613	340	271	142	64	37	1 467
» norra slättbygder	584	109	38	34	8	—	773
Svealands slättbygder	427	185	100	53	27	3	795
Götalands skogsbygder	1 563	430	172	74	31	7	2 277
Mellersta Sveriges skogsbygder	645	269	81	29	9	—	1 033
Nedre Norrland	688	360	105	49	4	3	1 209
Övre Norrland	882	241	42	12	—	1	1 178
Storleksgrupp, hektar åker							
2,1– 5,0	1 556	503	85	13	—	1	2 158
5,1– 10,0	1 552	630	205	46	3	—	2 436
10,1– 20,0	1 193	389	250	123	29	4	1 988
20,1– 30,0	623	148	115	80	31	5	1 002
30,1– 50,0	556	137	92	69	38	9	901
50,1–100,0	302	108	38	47	28	17	540
Över 100,0	119	80	44	24	20	15	302
Hela riket							
1970	5 901	1 995	829	402	149	51	9 327
1969	6 540	2 150	850	390	154	52	10 136
1968	6 936	2 203	826	371	139	41	10 516

[1] Avser får exkl lamm.

Tabell 93 (forts) Antal brukningsenheter med får[1] den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal tackor och baggar vid dessa besättningar

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal tackor och baggar						
	1–9	10–24	25–49	50–99	100–199	Över 199	Summa
Antal tackor och baggar							
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	1 466	891	676	567	827	—	4 427
» mellanbygder	2 313	5 420	9 491	9 544	8 053	15 140	49 961
» norra slättbygder	2 027	1 560	1 255	2 289	1 010	—	8 141
Svealands slättbygder	1 775	2 818	3 544	3 618	3 527	699	15 981
Götalands skogsbygder	5 630	6 386	5 770	4 823	4 201	2 240	29 050
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 875	3 941	2 669	1 791	1 211	—	12 487
Nedre Norrland	3 165	5 406	3 452		4 298		16 321
Övre Norrland	3 525	3 365	1 289		928		9 107
Hela riket							
1970	22 776	29 787	28 146	26 365	19 268	19 133	145 475
1969	24 593	31 947	28 601	25 784	19 719	19 357	150 001
1968	25 701	32 436	27 480	25 133	17 649	16 379	144 778

[1] Avser får exkl lamm.

Tab 91—94 innehåller uppgifter om antalet brukningsenheter med nötkreatur, svin, får resp höns fördelade efter besättningarnas storlek.

Dessa uppgifter redovisas för län, produktionsområden, storleksgrupper samt hela riket. Dessutom redovisas antalet djur av respektive slag med fördelning efter besättningsstorleken för produktionsområden och hela riket.

Av tab 91 framgår att antalet besättningar med nötkreatur minskade med drygt 9 000 mellan 1969 och 1970.

Av tab 92 resp tab 94 framgår att antalet mindre besättningar fortsätter att minska för både svin och höns, medan antalet större besättningar ökar.

I tab 95 redovisas den genomsnittliga besättningsstorleken den 26 juni 1970 för län, produktionsområden och hela riket.

Övrig publicering

Uppgifter om antalet husdjur den 26 juni 1970 har redovisats i Statistiska meddelanden nr J 1971:15, medan uppgifter om husdjursbesättningarnas storleksfördelning återfinns i nr J 1971:16.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 90 from år 1945.

Tabell 94 Antal brukningsenheter med höns[1] den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar

Number of holdings with poultry distributed by size of the stocks and number of poultry on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					
	1–49	50–199	200–999	1000–4999	Över 4999	Summa
Antal brukningsenheter						
Län						
Stockholms	1 043	255	49	12	4	1 363
Uppsala	979	395	76	14	6	1 470
Södermanlands	1 195	361	87	9	1	1 653
Östergötlands	2 262	468	111	32	4	2 877
Jönköpings	4 720	306	23	5	—	5 054
Kronobergs	2 746	359	43	16	5	3 169
Kalmar	3 532	419	79	23	4	4 057
Gotlands	1 042	355	43	18	1	1 459
Blekinge	1 229	259	69	16	5	1 578
Kristianstads	3 110	1 055	190	43	8	4 406
Malmöhus	3 575	873	149	38	8	4 643
Hallands	1 709	1 414	498	115	13	3 749
Göteborgs o Bohus	2 356	577	65	21	3	3 022
Älvsborgs	4 855	786	117	25	—	5 783
Skaraborgs	3 327	1 377	247	70	16	5 037
Värmlands	2 108	355	52	9	—	2 524
Örebro	1 261	437	106	8	6	1 818
Västmanlands	959	388	114	20	4	1 485
Kopparbergs	581	187	41	17	1	827
Gävleborgs	607	140	36	10	—	793
Västernorrlands	992	101	32	9	1	1 135
Jämtlands	672	75	9	3	—	759
Västerbottens	506	113	47	11	1	678
Norrbottens	61	19	13	9	1	103
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	3 533	1 545	480	112	20	5 690
» mellanbygder	4 963	1 310	220	61	12	6 566
» norra slättbygder	4 998	1 850	341	96	20	7 305
Svealands slättbygder	5 465	1 904	443	70	20	7 902
Götalands skogsbygder	20 110	3 399	562	147	15	24 233
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 515	603	112	28	1	4 259
Nedre Norrland	2 173	324	77	19	2	2 595
Övre Norrland	670	139	61	20	2	892
Storleksgrupp, hektar åker						
2,1– 5,0	7 694	1 050	162	41	5	8 952
5,1– 10,0	12 754	2 360	385	87	11	15 597
10,1– 20,0	12 937	3 423	702	124	9	17 195
20,1– 30,0	5 976	1 915	372	84	12	8 359
30,1– 50,0	4 218	1 515	416	110	11	6 270
50,1–100,0	1 610	678	220	84	17	2 609
Över 100,0	238	133	39	23	27	460
Hela riket						
1970	45 427	11 074	2 296	553	92	59 442
1969	51 402	13 732	2 711	530	70	68 445
1968	56 677	15 935	3 074	522	59	76 267

[1] Avser höns exkl kycklingar.

Tabell 94 (forts) Antal brukningsenheter med höns[1] den 26 juni 1970 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					
	1–49	50–199	200–999	1000–4999	Över 4999	Summa
Antal höns[1]						
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	75 796	127 025	176 543	211 210	224 300	814 874
» mellanbygder	106 380	98 062	89 167	119 992	106 100	519 701
» norra slättbygder	114 656	145 659	126 139	204 060	191 500	782 014
Svealands slättbygder	120 943	153 868	157 245	126 846	221 008	779 910
Götalands skogsbygder	385 430	261 170	209 330	258 705	159 730	1 274 365
Mellersta Sveriges skogsbygder	62 482	47 925	41 450	55 410		207 267
Nedre Norrland	34 910	26 878	28 483	50 050		140 321
Övre Norrland	10 196	11 554	23 943	58 700		104 393
Hela riket						
1970	910 793	872 141	852 300	1 037 573	950 038	4 622 845
1969	1 044 280	1 089 218	985 866	991 925	771 094	4 882 383
1968	1 170 417	1 264 227	1 122 687	935 079	558 828	5 051 238

[1] Avser höns exkl kycklingar.

Tabell 95 Genomsnittligt antal husdjur per brukningsenhet den 26 juni 1970
Average number of livestock per holding

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker där husdjur av respektive slag förekom
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where respectively kind of cattle occured

Område	Nötkreatur		Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kycklingar
	Kor	Samtliga nötkreatur			
Län					
Stockholms	11,8	24,9	24,6	39,3	121,0
Uppsala	12,2	24,8	20,8	28,6	110,9
Södermanlands	15,2	32,3	21,9	39,7	65,7
Östergötlands	11,5	27,2	18,9	34,7	79,3
Jönköpings	7,1	16,4	14,4	11,1	24,1
Kronobergs	5,9	13,8	13,6	16,0	48,8
Kalmar	9,4	22,1	24,8	28,9	55,5
Gotlands	7,8	21,8	43,5	24,1	75,4
Blekinge	6,5	15,8	10,9	45,6	90,2
Kristianstads	8,5	23,1	9,8	68,9	91,9
Malmöhus	9,2	24,0	5,7	64,9	76,5
Hallands	8,5	20,5	9,3	60,5	182,6
Göteborgs o Bohus	6,5	14,6	9,7	19,7	65,3
Älvsborgs	6,9	15,2	11,6	22,0	41,3
Skaraborgs	9,7	22,8	8,6	46,6	115,6
Värmlands	5,8	11,2	12,0	12,8	39,9
Örebro	9,0	18,7	15,2	35,8	84,9
Västmanlands	11,6	22,2	13,2	37,3	115,9
Kopparbergs	6,9	13,1	13,4	7,7	88,3
Gävleborgs	6,9	13,0	12,1	5,0	62,4
Västernorrlands	5,2	8,9	14,6	4,8	58,9
Jämtlands	6,4	11,6	12,1	3,1	30,0
Västerbottens	5,4	10,0	7,1	8,0	96,7
Norrbottens	6,1	10,5	9,0	10,3	357,9
Produktionsområden					
Götalands södra slättbygder	9,3	24,3	7,4	84,6	143,2
» mellanbygder	9,4	24,7	34,1	53,4	79,2
» norra slättbygder	9,7	22,5	10,5	47,2	107,1
Svealands slättbygder	11,9	24,5	20,1	37,5	98,7
Götalands skogsbygder	7,2	16,7	12,8	21,1	52,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	7,3	14,5	12,1	9,7	48,7
Nedre Norrland	5,8	10,4	13,5	4,3	54,1
Övre Norrland	5,5	9,9	7,7	7,8	117,0
Hela riket					
1970	7,9	17,9	15,6	36,1	77,8
1969	7,7	17,4	14,8	32,5	71,3
1968	7,3	16,4	13,8	29,0	66,2
1966[1]	6,9	14,9	11,9	21,4	47,2

[1] Enligt jordbruksräkningen den 15 september.

8. 2. Jordbruksinventeringarna

Genom jordbruksinventeringarna erhölls t o m 1968 tre gånger om året uppgifter om bl a antalet husdjur av olika slag. I samband med övergången till det nya systemet för lantbruksstatistiken slopades 1969 inventeringarna i juni och oktober. Inventeringen i mars behölls men har fr o m 1970 en något modifierad uppläggning.

Viss information om inventeringarna lämnas på s 33 medan utförligare redogörelse återfinns i tidigare årgångar av denna publikation.

I inventeringen i mars 1971 ingick dels ett urval brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, dels vissa företag med stora svin- och hönsbesättningar utan eller med högst 2 hektar åker. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker tillämpades ett urvalsförfarande med stratifiering efter naturligt jordbruksområde, åkerarealens storlek samt antalet svin och höns. Sålunda uttogs samtliga brukningsenheter med minst 250 svin och/eller 1 000 höns. För övriga brukningsenheter varierade urvalssannolikheten mellan 1 för brukningsenheter med mer än 200 hektar åker och omkring 1/50 för enheter i den minsta storleksgruppen. För företag med stora svin- och hönsbesättningar vilka saknar eller har högst 2 hektar åker omfattade uppgiftsskyldigheten i princip de företag som någon gång under 1970 hade minst 250 svin och/eller minst 1 000 höns.

Totalt omfattade undersökningen 13 090 enheter, varav 265 företag med stora djurbesättningar utan eller med högst 2 hektar åker. Bortfallet utgjorde 2,0 % av de uttagna enheterna.

Resultat

I *tab 96* redovisas uppgifter om antalet husdjur av olika slag enligt inventeringarna i juni och oktober 1968 samt mars 1969, 1970 och 1971. Vid en bedömning av totala antalet svin och höns i landet bör beaktas det betydande antal som finns vid företag utan eller med högst 2 hektar åker, vilket framgår av nedanstående tablå.

Övrig publicering

Resultaten från de årliga jordbruksinventeringarna redovisas fortlöpande i Statistiska meddelanden. I nr J 1971:26 återfinns resultaten från marsinventeringen 1971.

Antal svin och höns vid företag utan eller med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1 000 höns (inkl kycklingar) den 1 mars 1971.

Riksområde[1]	Svin	Höns 1/2 år och äldre	Unghöns o kycklingar	
			Av värpras	Broiler
A	42 740	762 194	508 250	1 673 710
B	21 339	529 180	320 664	799 300
C		89 650	92 900	2 300
Hela riket	64 079	1 381 024	921 814	2 475 310

[1]Se bilaga 1

Tabell 96 Antal husdjur den 4 juni, 15 oktober 1968, 3 mars 1969, 2 mars 1970 och 1 mars 1971. Hela riket

Number of livestock on June 4th, October 15th, 1968, March 3rd, 1969, March 2nd, 1970 and March 1st, 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Djurslag	Juni 1968	Oktober 1968	Mars 1969	Mars 1970	Mars 1971
Hästar födda 1968 och tidigare[1]	56 699	..	..	51 983	45 097
Därav kallblodiga	..	..	..	38 153	31 931
» övriga	..	..	..	13 830	13 166
Unghästar och föl födda 1969 och senare[1]	11 862	..	..	8 669	8 684
Summa hästar	68 561	..	..	60 652	53 781
Tjurar och stutar 1 år och däröver	168 289	151 964	177 090	174 362	158 046
Tjurar, tjurkalvar och stutar under 1 år	280 908	272 690	280 907	284 465	258 369
Kor	840 598	834 887	839 941	814 697	741 559
Därav kor som kalvat en gång	196 396	202 737	218 101	204 086	185 044
» övriga kor	644 202	632 150	621 840	610 611	556 515
Kvigor 1 år och däröver	415 785	398 446	380 673	366 660	348 834
Därav för pålägg	353 052	338 296	326 120	..	..
» » slakt	62 733	60 150	54 553	..	..
Kvigor och kvigkalvar under 1 år	359 128	353 404	362 281	364 370	333 058
Därav för pålägg	282 492	292 024	292 815	..	..
» » slakt	76 636	61 380	69 466	..	..
Summa nötkreatur	2 064 708	2 011 391	2 040 892	2 004 554	1 839 866
Får och lamm	285 787	..	..	..	..
Galtar för avel 6 månader och däröver	10 244	10 059	10 541	11 513	11 169
Modersuggor	232 969	223 670	226 149	226 275	244 590
Därav första gången dräktiga	41 791	39 592	42 843	..	..
» övriga dräktiga	109 471	106 870	112 613	..	..
» digivande samt icke dräktiga	70 526	68 442	61 611	..	..
» utslagssuggor	11 181	8 766	9 082	..	..
Summa avelssvin	243 213	233 729	236 690	237 788	255 759
Övriga svin	1 800 158	1 828 893	1 707 785	1 852 488	1 899 144
Därav 6 månader och däröver	} 836 474	} 909 515	} 908 311	} 958 398	152 730
» 3—6 månader					860 980
» under 3 månader	963 684	919 378	799 474	894 090	885 434
Summa svin	2 043 371	2 062 622	1 944 475	2 090 276	2 154 903
Höns äldre än ½ år[2]	4 957 092	..	..	5 279 150	5 070 003
Därav höns äldre än 1½ år[2]	1 588 705	..	..	2 155 418	1 843 765
» höns ½—1½ år[2]	3 368 387	..	..	3 123 732	3 226 238
Unghöns och kycklingar	3 595 955	..	..	2 299 301	1 947 113
Därav värpraser	..	..	..	874 306	1 026 519
» broiler	..	..	..	1 424 995	920 594
Summa höns och kycklingar	8 553 047	7 445 864	..	7 578 451	7 017 116

[1] Årtalen avser 1971 års uppgifter. För 1968—1970 gäller motsvarande åldersgränser. — [2] För juni 1968 avses höns kläckta 1967 resp 1966 och tidigare.

Tabell 97 Antal betäckta suggor månadsvis och årsmedeltal för antalet tjänstbara galtar år 1970

Number of covered sows each month and average number of boars

Område	Betäckta suggor													Tjänstbara galtar, medeltal per år
	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Summa	
Län														
Stockholms	375	327	368	405	356	344	332	391	368	404	414	460	4 544	127
Uppsala	861	747	820	842	921	985	855	912	741	779	1 001	819	10 283	252
Södermanlands	919	698	850	886	910	966	868	905	858	859	947	1 172	10 838	227
Östergötlands	1 006	883	998	994	929	998	968	917	890	931	1 040	1 127	11 681	325
Jönköpings	877	742	869	866	809	850	887	909	886	844	929	962	10 430	218
Kronobergs	879	774	926	946	887	911	874	939	839	934	1 054	1 047	11 010	221
Kalmar	1 858	1 871	1 836	1 683	1 554	1 876	1 730	2 004	1 796	1 810	1 907	2 188	22 113	472
Gotlands	1 250	1 107	1 074	1 162	1 089	1 021	1 010	1 017	1 129	1 112	1 004	1 220	13 195	225
Blekinge	612	545	589	621	570	615	628	684	548	618	689	708	7 427	178
Kristianstads	7 125	6 964	7 244	6 962	7 045	7 234	7 622	7 079	6 971	6 978	7 334	7 380	85 938	1 392
Malmöhus	7 294	7 214	7 270	7 050	6 998	6 522	6 777	6 606	7 373	7 741	7 634	8 063	86 542	2 102
Hallands	5 842	5 229	5 643	5 812	5 493	5 973	5 988	6 183	5 303	5 873	6 478	6 885	70 702	1 013
Göteborgs o Bohus	595	495	554	571	472	591	544	571	545	548	599	702	6 787	143
Älvsborgs	1 562	1 383	1 647	1 607	1 579	1 672	1 566	1 558	1 447	1 512	1 611	1 707	18 851	344
Skaraborgs	3 843	3 445	4 034	3 842	3 852	4 114	4 040	4 090	3 507	4 154	4 628	4 519	48 068	764
Värmlands	359	348	368	365	397	408	388	359	303	400	427	481	4 603	139
Örebro	539	483	563	509	490	566	549	573	528	570	539	688	6 597	181
Västmanlands	894	719	769	841	884	950	847	860	857	775	990	1 151	10 537	239
Kopparbergs	188	168	166	153	169	185	182	190	114	166	166	199	2 046	67
Gävleborgs	144	124	120	160	134	127	133	148	114	154	149	166	1 673	48
Västernorrlands	151	115	117	115	113	118	150	181	91	128	160	167	1 606	39
Jämtlands	38	30	35	15	29	31	38	24	45	32	41	75	433	17
Västerbottens	435	306	431	380	416	377	411	398	352	396	409	572	4 883	66
Norrbottens	62	35	54	45	41	40	40	35	50	47	51	61	561	16
Hela riket														
1970	37 708	34 752	37 345	36 832	36 137	37 474	37 427	37 533	35 655	37 765	40 201	42 519	451 348	8 815
1969	38 193	33 953	34 909	35 674	36 172	36 137	36 293	34 923	32 570	34 878	36 715	37 240	427 657	8 770
1968	34 397	33 177	33 515	31 996	35 334	33 285	34 756	33 550	31 306	33 582	36 534	37 335	408 767	8 386
1967	36 720	34 256	34 441	34 359	36 470	34 683	34 542	35 310	32 908	33 008	35 840	35 915	418 452	8 420
1966	33 239	29 528	31 883	31 352	32 438	31 718	31 940	31 875	28 563	31 907	34 975	36 056	385 474	7 936

8.3. Antalet galtar och betäckta suggor

Statistiska centralbyrån redovisar för varje månad uppgifter om antalet galtar samt antalet under månaden betäckta suggor. Dessa uppgifter insamlas med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 december 1953 (nr 758) med ändring den 25 maj 1967 (nr 394). Enligt författningen skall varje innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av galt. Vidare skall galthållaren första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande lantbruksnämnd insända kopia av de uppgifter som under månaden införts i betäckningsjournalen. Det åligger sedan varje lantbruksnämnd att kontrollera galthållarnas redovisning samt att upprätta sammandrag för länet och insända detta till statistiska centralbyrån senast 10 dagar efter kalendermånadens utgång.

Resultat

Uppgifter om antalet betäckta suggor redovisas månadsvis för åren 1966—1970 i *tab 97*, för 1970 även med uppdelning på län. I samma tabell redovisas medelantalet tjänstbara galtar. Av tabellen framgår att antalet suggbetäckningar ökade med 5,5 % mellan 1969 och 1970.

Övrig publicering

Uppgifter för län och hela riket redovisas månadsvis i Statistiska meddelanden, grupp J, omkring 14 dagar efter utgången av respektive rapportmånad. En sammanfattande redovisning ges dessutom i tabellavdelningen i Jordbruksekonomiska Meddelanden.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades antalet tjänstbara galtar och betäckta suggor fr o m år 1945.

8.4. Mjölkboskapskontrollen

I samband med lantbruksnämndernas omorganisation överfördes den 1 juli 1967 ansvaret på riksplanet för kokontrollverksamheten från lantbruksstyrelsen till Svensk Husdjursskötsel, Hållsta. Lantbruksstyrelsen har dock, som framgår av Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396), även därefter överinseende över kontrollverksamheten.

Kontrollens genomförande

För ledning av kontrollverksamheten har inom Svensk Husdjursskötsel tillsatts en särskild kontrollnämnd. Lokalt bedrivs kontrollen av kontrollföreningar (husdjursföreningar). Själva kontrollarbetet utförs av hos dessa föreningar anställda kontrollassistenter.

För att kontrollresultaten skall tillerkännas officiellt vitsord erfordras att kontrollföreningsmedlem elva till tolv gånger om året med regelbundna mellanrum ombesörjer mjölkmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för fetthaltsundersökning samt att förlängd kontroll sker genom besök av kontrollassistent enligt särskilda regler.

Vid sidan av den officiella kontrollen utförs s k enskild kontroll. Denna skiljer sig från den förra därigenom att förlängd kontroll ej förekommer.

Bearbetningen av primäruppgifterna från mjölkboskapskontrollen sker centralt vid föreningen Svensk Husdjursskötsel (Lantbruksdata AB). Närmare föreskrifter om övervakningen av kontrollverksamheten återfinns i cirkulär 1968:2 från lantbruksstyrelsen. För kontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Kontrollnämnds regler av den 1 juli 1967, den 29 augusti 1968 och den 15 oktober 1969.

Tabell 98 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1969/70 *Results of the milk recording*

Område	SRB[1]			SLB[2]			SKB[3]			SJB[4]			SAB[5]			RB[6]			Samtliga kontrollerade kor	
	Antal kor	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent	Antal kor	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent	Antal kor	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent	Antal kor	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent	Antal kor	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent	Antal kor	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent	Mjölkavkastning, kg per ko	Fetthalt, procent
Län																				
Stockholms	9 401	5 129	4,1	138	5 612	3,9	2	3 199	4,1	31	3 641	5,6	5	5 218	4,4	18	5 426	4,2	5 132	4,1
Uppsala	11 357	4 988	4,1	150	5 535	4,0	—	.	.	24	3 747	5,7	5	4 319	3,9	24	4 494	4,1	4 995	4,1
Södermanlands	21 265	5 314	4,1	271	5 355	4,0	—	.	.	294	4 044	5,5	17	5 057	4,4	85	5 533	4,1	5 286	4,1
Östergötlands	25 815	5 081	4,2	1 267	5 479	4,0	—	.	.	510	3 633	5,9	1	5 052	4,1	88	5 443	4,1	5 075	4,2
Jönköpings	12 104	4 851	4,2	650	5 225	4,0	—	.	.	228	3 623	5,8	2	3 497	4,7	2	5 080	4,6	4 852	4,2
Kronobergs	7 176	5 081	4,1	292	5 356	4,0	—	.	.	29	4 052	5,6	71	5 167	4,2	3	3 694	4,2	5 080	4,1
Kalmar	19 664	5 126	4,1	839	5 236	4,0	—	.	.	460	3 923	5,8	6	4 869	4,2	823	5 339	4,2	5 114	4,1
Gotlands	3 852	4 933	4,2	641	5 431	4,2	2	5 005	4,8	120	3 629	6,0	3	4 551	4,2	2 714	5 281	4,2	5 091	4,2
Blekinge	2 680	4 943	4,0	201	5 558	3,8	—	.	.	12	3 924	5,9	33	4 707	4,1	14	5 011	4,1	4 983	4,0
Kristianstads	4 326	4 989	4,2	15 843	5 595	3,9	2	3 011	4,1	207	3 472	6,0	56	5 261	4,4	3	5 577	4,3	5 435	4,0
Malmöhus	1 376	5 074	4,1	23 356	5 634	3,9	—	.	.	25	3 491	5,2	74	4 980	4,4	81	6 001	4,1	5 596	4,0
Hallands	5 518	5 267	4,2	15 465	5 728	4,0	1	3 706	3,9	24	3 771	5,7	618	5 155	4,2	—	.	.	5 578	4,1
Göteborgs o Bohus	6 593	4 914	4,1	765	5 222	4,0	3	3 623	4,2	76	3 880	5,5	19	4 399	4,3	4	5 271	3,9	4 936	4,1
Älvsborgs	14 906	5 005	4,1	3 009	5 294	4,0	2	3 317	3,9	158	3 909	5,6	411	5 037	4,2	—	.	.	5 050	4,1
Skaraborgs	24 193	5 098	4,1	5 763	5 375	4,0	—	.	.	201	3 806	5,8	66	5 275	4,4	39	5 600	4,0	5 150	4,1
Värmlands	7 949	4 966	4,1	596	5 352	4,0	52	3 767	4,2	47	3 495	5,7	20	5 414	4,3	13	5 452	4,1	4 990	4,1
Örebro	10 560	5 116	4,1	476	5 549	3,9	1	4 455	4,2	176	3 661	5,8	2	6 118	4,4	—	.	.	5 120	4,1
Västmanlands	8 850	5 045	4,1	210	5 133	3,9	—	.	.	202	3 856	5,6	35	4 694	4,1	89	5 430	3,9	5 009	4,2
Kopparbergs	6 254	5 122	4,2	265	5 249	4,1	340	3 900	4,5	92	3 748	5,9	12	5 209	4,2	4	6 331	4,3	5 045	4,3
Gävleborgs	9 495	4 963	4,2	341	5 379	3,8	24	3 871	4,3	121	3 906	5,8	23	5 175	4,4	6	5 846	4,1	4 967	4,2
Västernorrlands	3 846	4 598	4,1	637	5 262	4,0	1 308	3 817	4,4	712	3 640	5,8	542	4 708	4,3	6	5 489	4,2	4 440	4,3
Jämtlands	2 205	4 751	4,1	1 091	5 294	3,9	4 072	3 851	4,4	1 030	3 657	5,7	457	4 593	4,3	4	5 065	4,2	4 282	4,4
Västerbottens	2 332	4 800	4,2	1 470	5 479	4,0	3 637	3 977	4,5	782	3 783	6,0	690	4 639	4,4	—	.	.	4 483	4,4
Norrbottens	3 409	4 975	4,2	933	5 367	4,0	934	3 975	4,3	73	3 710	5,8	295	4 840	4,4	20	5 391	4,2	4 854	4,2
Hela riket																				
1969/70	225 125	5 059	4,1	74 665	5 571	4,0	10 379	3 903	4,4	5 632	3 735	5,8	3 462	4 853	4,3	4 038	5 320	4,2	5 111	4,1
1968/69	243 223	5 032	4,2	77 409	5 604	4,0	12 543	3 847	4,4	5 798	3 723	5,8	3 380	4 872	4,4	3 702	5 246	4,2	5 088	4,2
1967/68	240 263	5 074	4,2	71 512	5 640	4,0	14 330	3 812	4,4	5 421	3 731	5,8	2 985	4 878	4,4	3 034	5 281	4,2	5 110	4,2
1966/67	242 093	4 954	4,1	69 953	5 493	4,0	16 208	3 772	4,4	5 004	3 662	5,9	2 664	4 706	4,3	2 638	5 178	4,2	4 980	4,2
1965/66	235 748	4 891	4,1	71 263	5 460	4,0	18 145	3 751	4,4	4 458	3 627	6,0	2 072	4 756	4,4	172	5 180	4,2	4 926	4,2

[1] SRB = Svensk röd och vit boskap. — [2] SLB = Svensk låglandsboskap. — [3] SKB = Svensk kullig boskap. — [4] SJB = Svensk jerseyboskap. — [5] SAB = Svensk ayrshireboskap. — [6] RB = Dansk röd boskap.

Tabell 99 Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll kontrollåret[1] 1969/70
Number of stocks and cows in public milk recording

Område	Officiell kontroll[2]		
	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga kor[3], procent
Län			
Stockholms	511	9 811	52
Uppsala	659	11 742	54
Södermanlands	1 173	23 370	81
Östergötlands	1 671	28 901	70
Jönköpings	1 051	13 660	28
Kronobergs	729	8 693	29
Kalmar	1 437	22 941	48
Gotlands	685	7 713	48
Blekinge	192	3 144	24
Kristianstads	1 499	20 951	39
Malmöhus	1 854	25 171	53
Hallands	1 657	23 079	58
Göteborgs o Bohus	587	7 742	29
Älvsborgs	1 634	21 094	37
Skaraborgs	1 879	31 479	50
Värmlands	569	9 110	37
Örebro	758	11 894	58
Västmanlands	651	10 915	57
Kopparbergs	594	7 423	44
Gävleborgs	1 010	10 438	54
Västernorrlands	945	8 346	38
Jämtlands	1 049	10 370	55
Västerbottens	1 036	9 569	28
Norrbottens	490	6 173	38
Hela riket			
1969/70	24 320	343 727	46
1968/69	26 515	365 044	45
1967/68	26 789	353 175	43
1966/67	27 810	352 392	42
1965/66	27 310	346 094	39

[1] Avser perioden oktober—september. — [2] Avser besättningar som deltagit hela kontrollåret. — [3] Vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i juni respektive kontrollår.

Resultat

Tab 98 innehåller länsvis för kontrollåret 1969/70 samt för hela riket fr o m 1965/66 upplysningar dels om medelavkastning m m i officiell kontroll, dels för olika raser om antalet kontrollerade kor, medelavkastning m m.

Vid bedömningen av resultaten bör beaktas att dessa ej ger genomsnittsvärden för det totala koantalet. Detta beror bl a på att de i kontrollen deltagande besättningarna ej kan anses vara representativa för den totala kostammen. Sålunda är exempelvis besättningar vid små brukningsenheter anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än besättningar vid de större. Vidare torde man kunna räkna med att medelavkastningen inom en och samma storleksgrupp av jordbruk är större vid de brukningsenheter som deltar i kontrollen än vid de som står utanför.

I *tab 99* redovisas för kontrollåret 1969/70 länsvis samt för åren fr o m 1965/66 för hela riket uppgifter om verksamhetens totala omfattning (med fördelning på de båda kontrollformerna). Det framgår bl a att cirka 343 700 kor omfattas av kontrollen under året, dvs 46 % av samtliga kor vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (enligt lantbruksregistret 1970, se närmare tab 90).

Övrig publicering

Utförligare resultat från mjölkboskapskontrollen 1969/70 har redovisats i meddelande nr 43 i Svensk Husdjurskötsels publikationsserie. Motsvarande uppgifter t o m kontrollåret 1965/66 återfinns i meddelanden från lantbruksstyrelsen.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 98 fr o m år 1944/45.

8. 5. Mjölkproduktionen och dess användning

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade statistiska centralbyrån vid jordbruksinventeringen i mars 1968 uppgifter om mjölkproduktionen och dess användning

under 1967. Undersökningar med samma syfte hade tidigare genomförts för åren 1937/38 och 1949 samt därefter vart tredje år.

Uppgifterna om mjölkproduktionen inhämtades genom tilläggsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1968 ingick cirka 12 500 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, vilket motsvarade en urvalsfraktion av 1/14 i genomsnitt för hela riket.

Undersökningens innehåll

I uppgiftsblanketten skulle den under kalenderåret 1967 producerade mjölken särredovisas på följande poster.

Levererad till mejeri
Försåld till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten
Försåld till andra
Förbrukad i hushållet samt utlämnad som födoråd (undantag)
Använd till beredning av lantsmör och lantost
Använd till utfodring (ej skummjölk)

Resultat

Uppgifter om den totala mjölkproduktionens storlek samt om produktionens användning

Tabell 100 Totala mjölkproduktionen och dess användning i milj kilogram åren 1955–1967. Hela riket
Total production of milk and its uses

År	Total produktion	Användning					
		Leveranser till mejeri	Försäljning till arbetare och övriga anställda	Övrig försäljning	Förbrukning i hushållet m m	Produktion av lantsmör och ost	Utfodring
1967	3 235	2 978	5	26	106	2	118
1964	3 610	3 242	8	46	151	5	158
1961	3 717	3 289	16	55	187	9	161
1958	3 930	3 375	21	74	243	16	201
1955	4 015	3 405	26	94	285	18	187

Tabell 101 Mjölkproduktionen och dess användning i milj kilogram inom olika storleksgrupper år 1967. Hela riket
Production of milk and its uses in different size groups of holdings

Användning	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
Leveranser till mejeri	148	501	862	499	449	271	233	2 963
Försäljning till arbetare och övriga anställda	..	..	..	..	1	1	3	5
Övrig försäljning	3	5	7	3	3	2	2	25
Förbrukning i hushållet m m	17	29	30	13	10	3	1	103
Produktion av lantsmör och ost	1	1	..	..	..	..	..	2
Utfodring	12	24	33	19	14	7	7	116
Summa	181	560	932	534	477	284	246	3 214

Tabell 102 Mjölkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1955–1967. Milj kilogram
Milk production by production areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1955	1958	1961	1964	1967
Götalands södra slättbygder	400	401	377	327	277
» mellanbygder	407	399	399	379	376
» norra slättbygder	497	472	470	479	427
Svealands slättbygder	644	640	601	586	502
Götalands skogsbygder	1 116	1 151	1 073	1 056	1 004
Mellersta Sveriges skogsbygder	297	287	255	257	229
Nedre Norrland	285	256	248	248	194
Övre Norrland	251	244	250	247	205
Hela riket	3 897	3 850	3 673	3 579	3 214

åren 1955—1967 redovisas i *tab 100*. *Tab 101* innehåller uppgifter om mjölkproduktionens användning år 1967 inom olika storleksgrupper. Av *tab 102* framgår mjölkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1955—1967. Beträffande brukningsenheter med högst 2 hektar åker, vilka inte omfattades av undersökningen, gjordes uppskattningar på grundval av förhållandena i den närmast högre storleksgruppen (2—5 hektar åker). Samtidigt reviderades beräkningarna rörande mjölkproduktionen vid brukningsenheter med högst 2 hektar åker för tidigare år.

Enligt tab 100 levererades till mejerierna under 1967 sammanlagt cirka 2 978 milj kilogram mjölk, vilket är omkring 76 milj kilogram mindre än den kvantitet som redovisats i mejeriorganisationens egen löpande statistik (se tab 103).

Övrig publicering

Resultaten av undersökningen för 1967 har redovisats i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1969:1.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 100 och 102 fr o m år 1949.

8.6. Mejerihanteringen. Producentpriset på mjölk

Fortlöpande uppgifter om mejerinäringen ges i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) driftsstatistik. Åtskilliga av dessa uppgifter ingår i statens jordbruksnämnds månatliga redovisning av produktion, priser m m beträffande jordbruksprodukter (se s 120).

Resultat

Uppgifter lämnas i *tab 103* för åren 1966—1970 och 1965/66—1969/70 om antalet mejerier och leverantörer till dessa, om kvantiteten mjölk, som vägts in vid mejerier samt om mjölkens fetthalt, användning och pris. Den närmare innebörden i redovisade uppgifter framgår av noter till tabellen.

Enligt tabellen har såväl antalet mejerier som antalet leverantörer minskat starkt, vilket även gäller för den invägda kvantiteten mjölk det senaste året.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om mejerihanteringen meddelas av SMR i särskild tabellavdelning i dess

Tabell 103 Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölkens medelfetthalt, användning av invägd mjölk samt pris på mejerimjölk åren[1] 1965/66–1969/70 och 1966–1970

Number of dairies and suppliers to dairies, weight of delivered milk, average fat content of dairy milk, uses of dairy milk and the price of dairy milk

År	Antal mejerier[2]	Antal mejeri-leverantörer[3]	Invägd mjölk, ton	Medel-fetthalt, procent	Användning av invägd mjölk, ton			Pris för mejerimjölk[5], öre per kilogram
					Till produkt-beredning	Till konsum-tionsmjölk[4]	Till grädde[4] samt svinn	
1970	163	84 843	2 752 122	3,99	1 516 474	820 111	415 537	64,4
1969	184	95 917	2 970 941	4,01	1 757 656	805 355	407 930	61,2
1968	201	105 552	3 065 446	4,00	1 833 102	820 000	412 344	60,8
1967	234	116 024	3 054 455	3,98	1 835 589	808 072	410 794	58,4
1966	260	129 234	3 239 001	3,97	2 036 014	800 909	402 078	56,9
1969/70	..	90 012	2 845 463	3,99	1 616 037	817 045	412 380	61,5
1968/69	..	100 485	3 036 163	4,02	1 820 938	807 060	408 165	59,7
1967/68	..	110 120	3 067 050	3,99	1 841 858	813 223	411 969	60,9
1966/67	..	122 122	3 152 811	3,98	1 938 725	805 648	408 437	57,0
1965/66	..	135 007	3 286 197	3,98	2 097 172	789 222	399 804	57,7

[1] Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — [2] Avser antalet mejerier den 31/12 1970. — [3] Uppgifterna avser medeltal av månadssiffror, vägda med mjölkinvägningen per leverantör och månad. — [4] Omräknad till helmjölk. — [5] Vägt medelavräkningspris till producent för 4,0 %-ig mjölk, fritt mejeri, vid ett skummjölksvärde av 8,0 öre/kg. Exkl efterlikvider och leveranstillägg (det senare upphörde 1 sept 1967).

årsredovisning. Rikssiffror över leveranser av mjölk, mejeriproduktion, priser m m lämnas varje månad i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I den senare publikationen införs dessutom separata årliga redogörelser för produktionen m m av olika jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 103 fr o m år 1944/45.

8.7. Svinstamkontrollen

Svinstamkontrollen avser kontroll av avelsdjur genom prövning av avkommans beskaffenhet. Resultaten används som underlag för riksstambokföring av svin samt prövning av galt för betäckningsändamål och galtregistrering. Verksamheten är reglerad enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396) och bedrivs under ledning och övervakning av lantbruksstyrelsen.

Kontrollens genomförande

Kontrollen skall äga rum vid av lantbruksstyrelsen godkänd kontrollstation. Anmälan om prövning i svinstamkontroll skall ske till lantbruksstyrelsen senast 24 dagar efter kullens födelse. Som allmänna villkor för uttagning till kontroll gäller vissa bestämmelser rörande bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd. Ur varje för kontroll godkänd kull uttages fyra grisar till prövning (två av vardera könet), varvid särskilt skall tillses att de uttagna djuren har ungefär samma medelvikt som kullen i dess helhet.

Leverans till kontrollstationen sker då den uttagna gruppen uppnått en levande vikt av i genomsnitt 18 kilogram per djur.

På kontrollstationen utfodras grisarna enligt en för samtliga kontrollstationer gemensam foderplan.

Omedelbart efter kontrollgruppens ankomst till kontrollstationen vägs och märks samt-

Tabell 104 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontrollåren 1965/66–1969/70
Scope of the pig breeding control and averages of the control results

Ras; år	Antal kontrollerade svin	Vikt vid slakt, kilogram	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal foderenheter per kilogram tillväxt	Slaktresultat (medeltal)			
					Kroppslängd, centimeter	Ryggspäckets tjocklek, millimeter	Bukväggens tjocklek, millimeter	Slaktkroppens köttfullhet, poäng
Lantras								
1969/70	3 856	90,2	730	2,88	97,3	22,3	33	14,1
1968/69	3 564	90,1	726	2,91	97,1	23,2	34	13,6
1967/68	3 859	90,1	726	2,90	96,7	23,9	34	13,5
1966/67	3 512	90,0	724	2,91	96,3	24,6	34	13,3
1965/66	3 604	90,1	721	2,93	96,5	25,4	34	13,2
Yorkshireras								
1969/70	1 317	90,2	727	2,90	97,7	23,8	33	13,9
1968/69	1 198	90,1	732	2,89	97,3	24,7	33	13,6
1967/68	1 316	90,1	722	2,90	97,2	25,1	33	13,3
1966/67	1 175	89,9	725	2,90	96,6	25,9	33	13,1
1965/66	1 069	90,0	723	2,92	96,8	26,4	33	13,0

liga grisar inom gruppen. Vägningen upprepas därefter med lämpliga mellanrum tills grisarna uppnått en medelvikt av 20 kilogram, då kontrollen tar sin början.

Under kontrolltiden vägs samtliga grisar vid stationen i bestämd ordningsföljd och på bestämda tidpunkter. Slakten av grisarna verkställs sedan efter hand som de uppnått härför fastställd levande vikt (omkring 90 kilogram).

Grisarnas foderförbrukning och levande vikt antecknas varje vecka. När samtliga grisar inom gruppen slaktats beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning under kontrolltiden.

Snarast möjligt efter slakten överförs slaktkropparna till kylrum, där de förvaras hängande under cirka 24 timmar, varefter bedömning av slaktegenskaperna sker. Vid bedömningen, vilken utförs av särskild bedömningsnämnd, mäts ryggspäckets och bukväggens tjocklek samt kroppens längd. Vidare sker poängsättning av bogpartiets storlek, bukens form och jämnhet samt skinkans form och storlek enligt en skala omfattande 9—15 poäng, där siffervärde 12 betecknar godkänd beskaffenhet och siffervärde 15 sällsynt god beskaffenhet. Med utgångspunkt från erhållna späckmått samt särskilda mätningar på fotografi av ett tvärsnitt av slaktkroppen poängsätts dessutom enligt samma skala fördelningen av ryggspäcket samt slaktkroppens köttfullhet. För närmare information om svinstamkontrollens utförande hänvisas till cirkulär 1968:4 från lantbruksstyrelsen.

Resultat

I *tab 104* har för kontrollåren 1965/66—1969/70 sammanfattats uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning. Vidare redovisas i tabellen vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt och foderförbrukning samt för deras slaktegenskaper.

Under 1969/70 ingick 5 173 svin i kontrollen varav 75 % av lantras och resten av

yorkshireras. Verksamheten var under året fördelad på sammanlagt sex kontrollstationer.

Övrig publicering

Uppgifter från svinstamkontrollen publiceras årligen i Meddelanden från Kungl Lantbruksstyrelsen, serie B. En utförlig redogörelse för verksamheten under 1969/70 finns införd i häfte nr 90 i denna serie.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 104 fr o m år 1945.

8.8. Suggkontrollen

Den officiella suggkontrollen, vilken har pågått sedan 1928, lämnar informationer dels om avelssvinens identitet och härstamning dels om suggornas mödraegenskaper.

Kontrollens genomförande

Officiell suggkontroll finns fr o m den 1 oktober 1966 i två olika former dels fullständig, dels begränsad. Den begränsade suggkontrollen kallades tidigare inofficiell kontroll eller B-kontroll.

Den fullständiga kontrollformen omfattar förutom identitets- och härstamningskontroll

Tabell 105 Antal besättningar och antal kontrollerade kullar i den officiella suggkontrollen kontrollåren[1] 1968/69 och 1969/70
Number of herds and number of litters in the pig recording

Län	Antal besättningar		Antal kontrollerade kullar			
			Begränsad kontroll		Totalt	
	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70
Stockholms	24	41	525	1 043	866	1 251
Uppsala	16	86	172	1 313	459	1 591
Södermanlands	10	99	66	2 299	434	2 556
Östergötlands	117	166	1 363	3 292	2 241	4 062
Jönköpings	36	156	229	1 483	629	1 794
Kronobergs	67	165	640	1 581	959	1 928
Kalmar	116	186	1 723	2 987	3 021	4 197
Gotlands	65	242	459	2 814	766	3 178
Blekinge	34	80	409	1 110	737	1 394
Kristianstads	622	1 081	9 870	19 653	11 756	21 337
Malmöhus	957	1 403	12 960	23 029	18 818	28 480
Hallands	265	698	4 102	12 693	5 026	13 677
Göteborgs o Bohus	22	152	130	982	212	1 048
Älvsborgs	66	316	690	3 243	975	3 481
Skaraborgs	121	321	2 766	6 849	3 355	7 546
Värmlands	5	94	45	1 600	101	1 712
Örebro	44	75	724	1 655	1 374	2 208
Västmanlands	18	96	191	1 745	645	2 194
Kopparbergs	32	28	487	383	622	570
Gävleborgs	9	7	197	302	349	376
Västernorrlands	14	30	—	630	485	755
Jämtlands	2	6	—	73	15	84
Västerbottens	19	65	224	479	400	678
Norrbottens	5	5	—	—	349	343
Hela riket	2 686	5 598	37 972	91 238	54 594	106 440

[1] Avser perioden 1 okt – 30 sept.

Tabell 106 Resultat från den fullständiga suggkontrollen kontrollåret[1] 1969/70 Results of the pig recording

Område	Lantras				Yorkshireras				Övriga				Samtliga kontrollerade kullar			
	Antal kullar	Antal grisar per kull vid Födseln	Antal grisar per kull vid 3 veckor	Medelkullvikt kg vid 3 veckor	Antal kullar	Antal grisar per kull vid Födseln	Antal grisar per kull vid 3 veckor	Medelkullvikt kg vid 3 veckor	Antal kullar	Antal grisar per kull vid Födseln	Antal grisar per kull vid 3 veckor	Medelkullvikt kg vid 3 veckor	Antal kullar	Antal grisar per kull vid Födseln	Antal grisar per kull vid 3 veckor	Medelkullvikt kg vid 3 veckor
Län																
Stockholms	134	11,0	8,7	50,8	74	10,6	8,9	44,1	—	—	—	—	208	10,9	8,8	48,4
Uppsala	125	11,1	9,4	54,6	66	11,1	9,0	53,7	87	12,0	9,0	45,6	278	11,4	9,2	51,6
Södermanlands	205	10,4	8,9	53,3	52	10,1	8,8	49,7	—	—	—	—	257	10,3	8,9	52,6
Östergötlands	422	11,0	9,2	54,7	237	11,3	9,1	56,3	111	10,9	7,8	47,2	770	11,1	9,0	54,1
Jönköpings	292	11,2	8,8	53,5	19	10,6	8,2	44,5	—	—	—	—	311	11,2	8,8	53,0
Kronobergs	186	11,2	9,0	52,9	144	10,9	9,4	54.5	17	12,1	10,0	57,0	347	11,1	9,2	53,8
Kalmar	705	11,1	9,0	50,2	366	9,8	8,4	47,9	139	10,6	9,3	57,9	1 210	10,6	8,9	50,4
Gotlands	293	10,2	8,2	47,5	71	10,4	8,7	51,0	—	—	—	—	364	10,2	8,3	48,2
Blekinge	262	11,8	9,4	52,9	22	10,1	9,3	60,6	—	—	—	—	284	11,7	9,4	53,5
Kristianstads	1 211	11,0	8,9	52,0	384	10,8	9,4	56,5	89	11,8	9,4	53,8	1 684	11,0	9,0	53,1
Malmöhus	3 368	11,0	8,9	53,6	887	10,9	8,7	51,8	1 196	10,7	8,7	51,2	5 451	10,9	8,8	52,8
Hallands	912	11,3	9,0	49,5	64	12,4	10,2	54,6	8	9,4	7,8	46,7	984	11,4	9,1	49,8
Göteborgs o Bohus	58	10,8	8,7	55,3	8	10,9	9,6	53,6	—	—	—	—	66	10,8	8,8	55,1
Älvsborgs	210	10,6	8,3	49,4	28	10,7	9,4	62,8	—	—	—	—	238	10,6	8,4	51,0
Skaraborgs	554	11,2	8,2	46,2	143	11,2	9,0	49,3	—	—	—	—	697	11,2	8,4	46,8
Värmlands	52	10,7	8,3	47,0	—	—	—	—	60	9,9	8,8	47,6	112	10,3	8,6	47,3
Örebro	389	11,0	8,6	46,0	58	11,4	8,2	49,7	106	11,5	8,4	50,3	553	11,1	8,5	47,2
Västmanlands	263	11,7	8,8	54,9	186	11,3	8,5	50,2	—	—	—	—	449	11,5	8,7	53,0
Kopparbergs	71	11,7	9,1	54,8	49	12,7	8,9	50,4	67	11,3	8,8	51,7	187	11,8	8,9	52,5
Gävleborgs	54	11,1	7,4	39,3	—	—	—	—	20	10,8	8,2	44,5	74	11,0	7,6	40,7
Västernorrlands	64	11,5	8,6	50,8	49	11,9	9,3	48,4	12	11,2	9,3	55,6	125	11,6	8,9	50,3
Jämtlands	11	10,2	9,6	53,1	—	—	—	—	—	—	—	—	11	10,2	9,6	53,1
Västerbottens	54	11,7	9,1	49,5	123	10,9	9,0	52,5	22	12,6	9,8	56,6	199	11,3	9,1	52,1
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	343	10,1	8,6	44,7	343	10,1	8,6	44,7
Hela riket																
1969/70	9 895	11,1	8,8	51,7	3 030	10,9	8,9	52,1	2 277	10,8	8,7	50,2	15 202	11,0	8,8	51,6
1968/69	10 866	11,1	8,9	52,2	2 801	10,8	8,8	52,4	2 955	10,9	8,9	51,4	16 622	11,0	8,9	52,1
1967/68	10 301	11,1	9,0	52,8	2 855	10,9	9,1	53,3	2 512	11,0	9,0	51,4	15 668	11,0	9,1	52,7
1966/67	11 274	11,0	9,1	53,1	2 895	11,0	9,1	53,9	2 574	11,0	9,1	52,7	16 743	11,0	9,1	53,2
1965/66	10 811	10,9	9,1	53,3	2 715	10,7	9,1	53,3	1 973	10,9	9,2	53,6	15 499	10,9	9,1	53,3

[1] Avser perioden 1 okt—30 sept.

även registrering av antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln, antalet överlevande tre veckor efter födseln samt vägning och öronmärkning av djuren. Kontroll får verkställas högst sju dagar före eller efter nämnda tidpunkt, varvid emellertid korrektion av smågrisarnas vikt måste företas.

I den begränsade suggkontrollen förekommer ej någon vägning av grisarna. Öronmärkning och kontroll av antalet grisar sker då grisarna i kullen har uppnått lägst tre och högst sex veckors ålder.

Verksamheten leds av föreningen Svensk Husdjursskötsel. Fältarbetet utföres av servicepersonal från lokala slakteri- eller kontrollföreningar och övervakas av lantbruksnämnderna i respektive område. Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulär 1968:2 och 1969:2 från lantbruksstyrelsen. För suggkontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Kontrollnämnds regler av den 5 november 1969.

Resultat

I *tab 105* redovisas antalet besättningar i den officiella suggkontrollen samt antalet kullar såväl i den begränsade kontrollen som totalt.

I *tab 106* lämnas en redovisning av den fullständiga suggkontrollens resultat länsvis med fördelning på raser.

Under kontrollåret 1969/70 deltog 5 598 besättningar i officiell suggkontroll och 106 440 kullar kontrollerades. Ökningen av antalet kontrollerade kullar jämfört med föregående kontrollår är 95 %. Antal besättningar har ökat med 108 %.

Övrig publicering

Resultaten för kontrollåret 1969/70 återfinns i meddelande utgivet av Svensk Husdjursskötsel.

8.9. Svinslaktens omfattning

På begäran av statens jordbruksnämnd infordrade statistiska centralbyrån i samband med jordbruksinventeringen i mars 1969 (se s 175) uppgifter om antalet under 1968 slaktade och till slakt försålda svin. Undersökningar av liknande slag har utförts sedan 1950 med två till fyra års mellanrum. I första hand avses dessa undersökningar ge en uppfattning om hemslaktens storlek. Dessutom lämnar undersökningarna uppgifter om den totala svinslakten och dess fördelning på storleksgrupper av jordbruk och på olika produktionsområden.

Uppgifterna om svinslakten inhämtades genom tilläggsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1969 ingick cirka 12 100 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker av vilka 98,7 % inkom med bearbetningsbara uppgifter.

Undersökningens innehåll

Den totala slakten under 1968 skulle av uppgiftslämnarna redovisas på följande grupper.

Svin levererade till slakt
Övriga slaktade svin
  Veterinärbesiktigade
  Ej veterinärbesiktigade

Tabell 107 Totala antalet slaktade svin åren 1956–1968. Hela riket
Total number of slaughtered pigs

År	Marknadsförd slakt	Ej veterinärbesiktigad hemslakt	Total slakt
1968	3 216 957[1]	50 571	3 267 528
1965	2 964 518[1]	88 229	3 052 747
1961	2 916 566[1]	128 410	3 044 976
1959	2 817 512	168 007	2 985 519
1956	2 020 564	162 415	2 182 979

[1] Inkl slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket.

Tabell 108 Antal slaktade svin inom olika storleksgrupper åren 1956–1968. Procent av totala svinslakten respektive år
Number of slaughtered pigs in different size groups of holdings

År	Storleksgrupp, hektar åker								
	Under 2,1	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
1968	4[1]	2	9	15	15	23	16	16	100
1965	12[2]	2	8	19	16	16	15	12	100
1961	6[2]	5	15	25	15	14	11	9	100
1959	3	6	14	27	15	14	11	10	100
1956	3	6	17	27	15	14	9	9	100

[1] Inkl slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket. — [2] Inkl slakt hos samtliga stora djurhållare.

Tabell 109 Antal slaktade svin inom produktionsområden åren 1956–1968. Procent av totala svinslakten respektive år
Number of slaughtered pigs by production areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1956	1959	1961	1965	1968
Götalands södra slättbygder	26	26	26	31	28
» mellanbygder	20	20	21	25	27
» norra slättbygder	13	13	12	12	12
Svealands slättbygder	11	11	10	9	9
Götalands skogsbygder	24	24	25	19	19
Mellersta Sveriges skogsbygder	3	2	3	2	3
Nedre Norrland	1	2	1	1	1
Övre Norrland	2	2	2	1	1
Hela riket	100	100	100	100	100

Resultat

I *tab 107* har för åren 1956, 1959, 1961, 1965 och 1968 angivits den totala slaktens fördelning på marknadsförd slakt resp ej veterinärbesiktigad hemslakt. Beträffande brukningsenheter med högst 2 hektar åker har antalet slaktade svin 1968 beräknats med utgångspunkt från relationen mellan antalet svin 1968 vid brukningsenheter med 0,26—2,0 och 2—5 hektar åker samt antalet slaktade svin vid brukningsenheter med 2—5 hektar åker enligt undersökningen avseende 1968. From 1961 beaktas slakten hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket, dvs djurhållare med ingen eller högst 2 hektar åker. För tidigare år har liknande beräk-

ningar blivit utförda. Som *marknadsförd slakt* har vid sammanställningen av tabelluppgifterna räknats dels den redovisade marknadsförda slakten, dels besiktigad hemslakt.

Enligt tabellen uppgick den under 1968 marknadsförda slakten till 3 217 000 djur mot 3 344 000 enligt veterinärstyrelsens statistik över besiktigade slaktdjur (se tab 112).

Tab 108 och *tab 109* innehåller för samma år som tab 107 uppgifter om svinslaktens omfattning inom olika storleksgrupper resp produktionsområden.

Övrig publicering

Resultaten från den särskilda undersökningen rörande svinslakten 1968 har publicerats av statens jordbruksnämnd i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1970:7—8.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 återfinns uppgifter även för åren 1950 och 1954.

8.10. Fårkontrollen

Fårkontrollen avser att ge fortlöpande information om djurens identitet och härstamning, förekomsten av ärftliga fel samt kvantiteten och kvaliteten hos djurens produktion.

Kontrollens genomförande

Fårkontrollverksamheten bedrivs av lantbruksnämnderna bland besättningar, som anmälts för deltagande i kontrollen. Drygt en tredjedel av landets tackor är anslutna till fårkontrollen.

Kontrollen, som avser uppgifter om samtliga under kontrollåret födda lamm, innebär en granskning av djurens identitetsbeteckningar och ägarens betäcknings-, seminerings- och lamningsanteckningar. Förekomsten av ärftliga fel kontrolleras genom besiktning av lammen. Produktionskontrollen omfattar bestämning av lammens vikt, som korrigeras till vikten vid 120 dagars ålder och bedömningar av bl a lammens kroppsbyggnad och ullens kvalitet och kvantitet. På lamm av lantrasens pälstyp bedöms fällens pälsskinnskvalitet.

Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulär 1968:3 från lantbruksstyrelsen.

Resultat

I *tab 110* redovisas uppgifter för kontrollåret 1969/70 om antalet kontrollerade besättningar och tackor, antal födda och vägda lamm per tacka samt lammvikten (vid 120 dagar) per lamm och per tacka. Fårens fruktsamhet har stadigt förbättrats och antalet lamm per tacka vid födseln är för 1970 det högsta som redovisats. Den kalla våren 1970 medförde dock många förluster och antalet vägda lamm visar därför inte motsvarande höga tal.

Övrig publicering

Resultat från fårkontrollen publiceras årligen i stencil av lantbruksstyrelsen. Där redovisas kontrollresultaten på län för ett flertal raser och korsningar av dessa. Dessutom redovisar varje lantbruksnämnd i stencil besättningsmedeltal och resultat för enskilda baggar inom respektive län.

Tabell 110 Resultat från fårkontrollen kontrollåret[1] 1969/70
Results of the sheep breeding control

Område	Antal		Antal lamm per tacka vid		Lammvikt vid 120 dagar, kg per	
	Besättningar	Tackor	Födseln	Vägningen	Lamm	Tacka
Län						
Stockholms	83	3 537	1,66	1,46	30.0	43,6
Uppsala	17	840	1,68	1,47	30,3	44,5
Södermanlands	38	1 904	1,78	1,58	28,0	44,0
Östergötlands	34	1 687	1,71	1,59	31,3	49,6
Jönköpings	62	2 573	1,68	1,57	28,8	45,1
Kronobergs	56	1 906	1,74	1,60	28,4	45,4
Kalmar	86	4 916	1,65	1,49	28,6	42,7
Gotlands	226	16 211	1,63	1,37	29,1	39,9
Blekinge	21	598	1,59	1,48	28,7	42,5
Kristianstads	27	1 465	1,70	1,47	29,4	43,1
Malmöhus	14	475	1,80	1,51	28,7	43,3
Hallands	33	533	1,65	1,45	30,8	44,6
Göteborgs o Bohus	32	1 027	1,63	1,49	28,0	41,7
Älvsborgs	70	2 209	1,67	1,56	29,3	45,6
Skaraborgs	27	1 260	1,72	1,56	27,9	43,3
Värmlands	62	2 192	1,67	1,56	28,1	43,7
Örebro	12	568	1,85	1,53	26,9	41,3
Västmanlands	14	440	1,78	1,61	29,2	46,9
Kopparbergs	41	1 319	1,83	1,67	28,8	48,1
Gävleborgs	28	1 081	1,88	1,73	29,3	50,5
Västernorrlands	110	2 658	1,90	1,76	30,7	54,1
Jämtlands	68	1 705	1,87	1,65	31,1	51,2
Västerbottens	41	623	2,11	1,93	30,0	57,7
Norrbottens	38	633	1,81	1,64	30,3	49,6
Hela riket						
1969/70	1 240	52 360	1,70	1,51	29,2	44,1
1968/69	1 261	51 585	1,68	1,50	28,9	43,4
1967/68	1 299	48 156	1,68	1,55	30,0	46,5
1966/67	1 280	44 874	1,65	1,51	29,3	44,2
1965/66	1 182	39 017	1,65	1,48	27,8	41,1

[1] Avser perioden nov–okt.

8.11. Hästpremieringen

Den med statsmedel understödda hästpremieringen har till ändamål att "verka för åstadkommande av goda och för olika trakter och ändamål fullt lämpliga hästar". Premieringen, vilken står under överinseende av lantbruksstyrelsen, sker i två former, nämligen dels som hingstpremiering, dels som fölstopremiering.

Närmare bestämmelser rörande hästpremieringen finns meddelade i Kungl Maj:ts kungörelse den 4 november 1966 (nr 560) med ändring den 25 maj 1967 (nr 391). Dessa bestämmelser innebär vissa inskränkningar i premieringens omfattning jämfört med tidigare år, då även premiering av unghästar förekom.

Tabell 111 Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1970
Number of awarded horses, awards given etc.

Område	Antal premierade hästar	Hingstar				Följston			Summa penningpris, kronor
		Värdebokstav			Penningpris, kronor	Värdebokstav		Penningpris, kronor	
		A	AB	B		A	B		
Län									
Stockholms	43	1	–	15	600	5	22	2 005	2 605
Uppsala	18	1	–	–	–	3	14	1 900	1 900
Södermanlands	53	1	–	4	–	9	39	4 930	4 930
Östergötlands	30	1	–	7	500	–	22	1 375	1 875
Jönköpings	73	1	–	6	250	7	59	6 630	6 880
Kronobergs	88	–	–	2	–	11	75	4 865	4 865
Kalmar	66	–	–	3	–	26	37	5 150	5 150
Gotlands	99	–	–	10	–	20	69	4 200	4 200
Blekinge	12	–	–	3	250	1	8	800	1 050
Kristianstads	114	2	–	9	200	24	79	8 510	8 710
Malmöhus	161	3	–	19	950	36	103	16 435	17 385
Hallands	107	2	–	13	1 100	21	71	7 725	8 825
Göteborgs o Bohus	38	–	–	9	250	3	26	3 330	3 580
Älvsborgs	76	1	–	10	850	13	52	8 225	9 075
Skaraborgs	128	–	–	10	250	40	78	14 150	14 400
Värmlands	21	2	–	4	1 200	1	14	1 675	2 875
Örebro	26	–	–	1	–	10	15	3 810	3 810
Västmanlands	68	1	–	4	250	15	48	1 175	1 425
Kopparbergs	12	–	–	3	–	–	9	375	375
Gävleborgs	8	1	–	1	–	1	5	925	925
Västernorrlands	11	–	–	3	–	1	7	605	605
Jämtlands	27	2	1	13	750	2	9	750	1 500
Västerbottens	3	–	–	2	250	–	1	125	375
Norrbottens	4	1	–	–	–	–	3	–	–
Hela riket									
1970	1 286	20	1	151	7 650	249	865	99 670	107 320
1969	1 357	22	3	174	10 700	256	902	90 035	100 735
1968	1 498	15	11	184	10 600	336	952	117 075	127 675
1967	2 482	114	87	514	20 400	568	1 199	157 980	178 380

Premieringens utförande

Hästpremieringen äger rum vid särskilda premieringsförrättningar. Bedömningen av hästarna verkställs dels av hingstpremieringsnämnder, dels av särskilt utsedda premieringsförrättare.

För att en häst skall kunna komma under bedömning vid premieringsmöte krävs att den uppfyller vissa villkor i fråga om rastillhörighet och härstamning. Anmälan om deltagande i premieringen skall av hästens ägare (eller ägarens representant) göras till respektive lantbruksnämnd.

Bedömningen omfattar dels hästens egenskaper som individ, dels avkommans beskaffenhet. Den vid hästpremieringen förekommande belöningen är värdebokstav, i vissa fall kombinerad med penningpris. Värdebokstäverna är numera A och B, av vilka A innebär den högsta belöningen.

Föreskrifter angående hästpremieringen återfinns i lantbruksstyrelsens kungörelse den

15 december 1966 (nr 16) med ändring den 13 juni 1967 (nr 3).

Resultat

Vissa huvudresultat från hästpremieringarna 1970 meddelas i *tab 111*.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för premieringsverksamhetens omfattning och resultat publiceras årligen. Resultaten för 1970 återfinns i lantbruksstyrelsens meddelande nr 89 serie B.

8.12. Produktionen av kött och fläsk. Producentpriserna på slaktdjur

Grundläggande uppgifter om den marknadsförda slaktens storlek ges i veterinärstyrelsens besiktningsstatistik. Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99) skall i princip all slakt för avsalu underkastas besiktning.

På grundval av besiktningsstatistiken samt uppgifter om hemslaktens omfattning (se s 187) utför statens jordbruksnämnd månadsvis beräkningar av den totala produktionen av kött och fläsk. Vid dessa beräkningar utnyttjas uppgifter från Sveriges Slakteriförbund om medelslaktvikter för olika djurslag.

Statistiken över såväl antalet slaktdjursbesiktningar som produktionen av kött och fläsk ingår i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik (se s 120). På basis av uppgifter från Slakteriförbundet redovisas vidare i den löpande statistiken olika prisdata rörande slaktdjur.

Resultat

Produktionsvolymens storlek åren 1966—1970 och 1965/66—1969/70 uttryckt dels i antal besiktigade slaktkroppar, dels i producerad mängd kött och fläsk redovisas i *tab 112—113*. Som framgår av not till tab 113 innefattar produktionsuppgifterna för kött och fläsk även hemslakten.

I *tab 114* redovisas de genomsnittliga producentpriserna på slaktdjur dels per kilogram, dels per slaktkropp. Kalenderårssiffrorna för

Tabell 112 Antal besiktigade slaktkroppar[1] åren[2] 1965/66–1969/70 och 1966–1970
Number of inspected carcases

År	Storboskap	Större kalv (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris)	Får och getter	Häst (inkl föl)
1970	655 054	129 470	40 293	3 226 129	210 427	10 865
1969	650 834	136 283	43 287	3 267 287	217 839	12 183
1968	606 588	140 223	37 996	3 344 051	181 832	14 275
1967	658 171	180 391	59 815	3 194 280	156 426	17 407
1966	681 948	206 978	87 649	3 043 628	154 824	21 925
1969/70	683 574	138 806	43 712	3 241 651	218 643	11 871
1968/69	612 420	130 154	37 938	3 280 121	182 840	12 989
1967/68	618 004	155 371	41 965	3 325 434	158 686	16 209
1966/67	686 662	195 781	72 503	3 045 789	154 380	19 663
1965/66	623 376	208 144	92 486	3 074 631	126 699	23 407

[1] Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — [2] Regleringsåren avser perioden sept—aug t o m 1966/67 och därefter juli—juni.

Tabell 113 Produktion av kött och fläsk[1] åren[2] 1965/66–1969/70 och 1966–1970. Ton
Meat production

År	Storboskap	Större kalv (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris)	Får och getter	Häst (inkl föl)
1970	151 718	11 232	870	226 603	3 377	3 641
1969	152 906	11 755	942	230 764	3 437	4 177
1968	143 713	12 034	831	236 831	3 008	5 002
1967	150 624	14 942	1 318	227 384	2 542	5 960
1966	154 125	16 221	1 923	220 887	2 493	7 595
1969/70	158 848	12 063	961	228 690	3 463	4 014
1968/69	145 870	11 321	838	232 866	3 019	4 522
1967/68	143 532	13 231	926	236 213	2 591	5 591
1966/67	155 470	15 882	1 599	219 046	2 480	6 725
1965/66	142 473	16 122	2 031	225 218	2 091	8 083

[1] Inkl hemslakt samt för storboskap och svin inkl export av levande slaktdjur, omräknad till slaktad vara med ben. — [2] Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni.

Tabell 114 Priser på slaktdjur åren[1] 1965/66–1969/70 och 1966–1970. Kronor
Prices on carcases

År	Storboskap	Gödkalv	Mindre kalv	Slaktsvin[2]	Lamm	Häst
Pris per kilogram[3]						
1970	6,87	10,31	6,91	5,01	7,77	5,97
1969	6,74	10,52	8,63	4,72	7,63	5,29
1968	6,76	10,02	8,04	4,31	7,27	5,37
1967	6,38	9,35	7,26	4,45	7,12	5,29
1966	6,32	9,35	6,96	4,98	7,41	5,30
1969/70	6,73	10,52	7,69	4,86	7,95	5,53
1968/69	6,84	10,44	8,91	4,61	7,61	5,36
1967/68	6,66	9,83	7,66	4,19	7,66	5,44
1966/67	6,25	9,40	7,35	4,74	7,72	5,29
1965/66	6,33	9,28	6,86	4,67	7,79	5,15
Pris per slaktkropp[4]						
1970	1 587	676	144	377	107	2 007
1969	1 578	689	162	316	100	1 818
1968	1 601	661	162	256	103	1 894
1967	1 400	603	151	296	98	1 808
1966	1 426	589	146	334	101	1 838
1969/70	1 553	688	159	327	101	1 834
1968/69	1 629	684	165	275	103	1 866
1967/68	1 481	639	155	420	99	1 875
1966/67	1 419	600	154	310	102	1 776
1965/66	1 433	582	141	324	102	1 694

[1] Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — [2] T o m 1967 gödsvin. — [3] Avräkningspriser för slaktad vikt (efter avdrag för slaktdjursavgift, exkl efterlikvid). — [4] Se texten.

kilopriset och priset per slaktkropp har räknats fram som vägda medeltal av respektive månadspriser.

Övrig publicering

Månadsdata rörande slaktdjursbesiktningar, produktion av kött och fläsk, priser på slaktdjur m m redovisas i Jordbruksekonomiska Meddelanden. I särskilda artiklar i samma tidskrift ges dessutom årliga översikter över produktionen m m av olika jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 112, 113 och 114 fr o m år 1944/45.

8.13. Äggproduktionen. Producentpriset på ägg

Statens jordbruksnämnd gör årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag för beräkningarna används resultaten av statistiska centralbyråns hushållsbudgetundersökning 1969 samt vissa kompletterande undersökningar. Tillsammans med uppgifter om utrikeshandeln med ägg bildar dessa beräkningar underlag för skattningar av den totala inhemska produktionen av ägg.

Jordbruksnämndens löpande månadsstatistik — se s 120 — omfattar i fråga om ägg uppgifter om bl a partihandelns invägning av svenska ägg samt om producentpriserna (avseende "svensk äggnotering", pris till producent i södra Sverige). De förra uppgifterna insamlas av jordbruksnämnden direkt från partihandelsföretagen, medan den senare redovisningen bygger på Sveriges Lantbruksförbunds (fr o m 1971 Lantbrukarnas Riksförbunds) statistik.

Resultat

Produktionen av ägg samt partihandelns invägning åren 1966—1970 och 1965/66—1969/70 framgår av *tab 115*. I denna tabell redovisas även ovägda årsmedeltal av producentpriserna.

Tabell 115 Beräknad total produktion av ägg, partihandelns invägning av svenska ägg samt producentpris på ägg åren[1] 1965/66–1969/70 och 1966–1970

Estimated production of eggs, wholesalers' purchases of eggs and producers' price on eggs

År	Total produktion, milj kilogram	Partihandelns invägning, milj kilogram	Producentpris[2], öre per kilogram
1970	95	51,4	331
1969	97	53,1	324
1968	100	54,4	299
1967	91	46,4	354
1966	93	46,9	342
1969/70	95	50,8	339
1968/69	105	55,2	295
1967/68	98	50,2	338
1966/67	93	46,0	349
1965/66	94	47,4	348

[1] Regleringsåren avser perioden sept—aug t o m 1966/67 och därefter juli—juni. — [2] Svensk äggnotering, pris till producent i södra Sverige.

Övrig publicering

Uppgifter rörande partihandelns invägning av ägg samt prisnoteringar för ägg införs månadsvis i Jordbruksekonomiska Meddelanden. Denna tidskrift innehåller dessutom årliga översikter över produktionen m m av jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 115 fr o m år 1944/45.

9. Konsumtion av födo- och njutningsämnen

Food consumption

Statens jordbruksnämnd utför årligen två beräkningar av den svenska konsumtionen av födo- och njutningsämnen. Dels görs i oktober en prognos för innevarande år, dels utförs i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Beräkningarna avser värdet (för enskilda varuposter även kvantiteter) av de totala leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från statistiska centralbyråns industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från jordbruksnämndens årliga inventeringar av förråden av livsmedel m m. En för konsumtionsberäkningarna speciellt utförd preliminär uppgiftsinsamling förekommer beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna skall i princip avse varornas nettovikter (exkl emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör här producenternas egenförbrukning, där värderingen i princip sker till producentpriser plus mervärdeskatt (resp omsättningsskatt) samt utekonsumtionen av vin- och spritdrycker, som värderas i utskänkningspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till statistiska centralbyråns konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistiken till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

Uppgifter för olika varuslag om konsumtionens omfattning åren 1966—1970 redovisas i *tab 116*.

Övrig publicering

Resultaten från konsumtionsberäkningarna införs fortlöpande i Jordbruksekonomiska Meddelanden. Förutom kvantitets- och värdeuppgifter redovisas där bl a uppgifter om kostens näringsvärde per person och dag.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 116 fr o m år 1960.

Tabell 116 Konsumtion av födo- och njutningsämnen åren 1966–1970 Food consumption

Varuslag	1966		1967		1968		1969[1]		1970[1]	
	Kvantitet, milj kilogram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilogram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilogram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilogram	Värde, milj kronor	Kvantitet, milj kilogram	Värde, milj kronor
Bröd och spannmålsprodukter	.	2 815,9	.	3 033,3	.	3 163,3	.	3 337,2	.	3 611,8
Mjöl och gryn	155,6	234,1	150,3	239,9	145,3	238,5	137,7	236,0	141,2	257,8
Mjölprodukter, exkl bröd och konditorivaror	33,4	181,9	35,4	211,4	35,8	221,4	38,8	242,1	39,0	254,3
Knäckebröd	49,8	181,3	47,1	182,2	46,2	187,0	45,1	190,6	44,5	204,1
Mjukt matbröd[2]	238,7	709,4	242,3	775,9	244,7	798,4	252,0	850,3	255,2	925,3
Kaffebröd[2]	77,9	605,4	77,9	648,2	78,7	670,9	79,5	703,4	80,0	778,2
Konditorivaror[2]	32,8	533,2	32,7	560,6	32,7	595,0	32,8	608,1	32,9	649,9
Skorpor, kex, rån m m	43,2	370,6	44,8	415,1	47,1	452,1	50,9	506,7	51,4	542,2
Kött och köttvaror	.	4 360,8	.	4 685,1	.	4 960,6	.	5 150,6	.	5 656,8
Kött och fläsk, färskt och djupfryst[2] [3]	167,7	2 144,7	175,4	2 312,1	207,8	2 445,2	207,7	2 529,9	207,4	2 705,5
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst[2]	21,2	179,0	22,9	201,7	27,7	227,8	27,3	215,1	28,3	236,1
Charkuterivaror, oblandade[2]	18,2	368,0	18,7	380,3	20,5	425,8	20,1	433,6	20,9	474,6
Charkuterivaror, blandade[2]	135,9	1 346,9	137,2	1 446,6	141,7	1 513,5	146,6	1 609,2	151,2	1 808,7
Köttkonserver	29,9	271,9	31,6	300,3	28,9	298,0	31,6	315,1	33,2	377,3
Köttsoppor, även konserverade	8,8	50,3	7,8	44,1	8,6	50,3	8,5	47,7	8,9	54,6
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	1 022,7	.	1 082,5	.	1 101,3	.	1 232,3	.	1 338,7
Färsk fisk	71,1	339,5	74,6	342,2	69,9	330,7	64,3	340,8	63,5	361,2
Djupfryst filead fisk	14,6	113,3	16,1	121,0	15,8	115,2	16,5	121,0	18,8	143,2
Konserver och beredd fisk	45,3	442,8	45,6	468,7	45,3	484,6	49,2	553,1	48,6	579,7
Kräftdjur och blötdjur[4]	.	127,1	.	150,6	.	170,8	.	217,4	.	254,6
Mjölk, grädde och ost	.	2 247,4	.	2 345,3	.	2 399,1	.	2 485,9	.	2 752,9
Direktförsåld och hemmaförbrukad mjölk[5]	157,1	131,2	136,8	116,0	122,2	99,1	108,6	86,9	95,1	80,8
K-mjölk, filmjölk m m[5]	1 012,5	1 047,0	1 030,6	1 089,7	1 059,7	1 101,9	1 036,9	1 085,4	1 038,2	1 159,0
Skummjölk, lättfil m m[5]	65,3	47,4	71,9	54,1	85,0	61,3	141,7	119,7	192,9	196,3
Tunn grädde, gräddfil[5]	18,2	89,4	18,4	92,8	19,1	98,4	19,5	104,0	19,9	109,9
Tjock grädde[5]	28,2	281,4	29,0	296,1	29,5	304,4	29,0	304,8	29,5	315,6
Mjölkpulver	2,1	20,6	1,6	16,1	1,8	17,8	1,5	15,1	1,4	15,4
Hårdost	50,0	530,7	51,1	566,4	51,6	586,3	54,0	621,0	57,3	704,5
Annan ost	10,7	99,7	12,1	114,1	12,1	129,9	13,4	149,0	14,4	171,4
Ägg[2]	85,4	473,9	86,1	500,3	87,7	475,7	88,2	509,0	89,3	543,5

Matfett och feta såser	169,1	920,4	168,4	945,1	168,0	979,8	164,4	1 000,1	167,2	1 091,8
Därav smör[6]	63,9	448,8	61,9	448,0	57,7	452,2	51,8	436,3	46,8	423,0
» hushållsmargarin	102,9	449,7	104,0	474,2	107,6	502,6	109,8	530,3	117,4	633,9
Köksväxter, frukter och bär[4]	.	2 437,8	.	2 551,4	.	2 641,6	.	2 795,7	.	2 987,2
Köksväxter, färska och djupfrysta[2]	237,9	614,3	245,3	662,4	235,9	689,8	232,0	766,4	251,7	834,5
Frukter och bär, färska och djupfrysta[2]	*432,6*	*1 007,7*	*452,4*	*1 020,5*	*464,8*	*1 007,1*	*433,5*	*987,3*	*459,8*	*1 051,0*
Köksväxter, torkade[2], konserverade m m	.	223,5	.	241,9	62,9	234,2	61,7	246,7	62,4	259,0
Frukter och bär, torkade, konserverade m m	.	276,9	.	278,8	70,7	286,7	78,7	325,3	78,7	344,0
Kastanjer, mandel och nötter	8,8	65,9	8,5	61,5	9,0	65,8	8,8	67,0	8,7	65,3
Soppor, även konserverade	9,6	71,7	10,7	73,2	12,4	94,4	11,3	95,9	11,3	103,1
Saft[5]	58,3	177,8	72,5	213,1	86,9	263,6	104,6	307,1	112,4	330,3
Potatis och potatisprodukter[2]	.	508,2	.	547,9	.	551,9	.	601,8	.	713,6
Potatis, färsk[2]	600,0	412,0	588,0	420,6	579,0	409,0	561,0	429,5	555,0	510,2
Potatisprodukter[2]	.	96,2	.	127,3	.	142,9	.	172,3	.	203,4
Socker och sirap	.	286,8	.	285,0	.	250,4	.	265,9	.	286,4
Därav socker	175,1	274,5	173,1	274,8	163,0	241,0	164,6	256,5	175,4	276,7
Kaffe, te och kakao	.	1 023,1	.	1 052,0	.	1 077,3	.	1 093,6	.	1 352,1
Därav kaffe, rostat	77,7	946,4	83,1	969,8	85,9	986,0	85,1	996,3	86,9	1 235,7
» te	1,4	34,3	1,6	37,2	1,9	43,7	1,8	43,2	1,9	48,2
Choklad- och konfektyrvaror	69,7	863,9	73,7	1 037,0	73,5	1 014,0	73,5	1 023,0	74,5	1 099,0
Glass[5]	53,6	262,7	51,4	253,6	57,4	290,5	61,3	316,1	58,0	302,6
Andra livsmedel[7]	.	166,0	.	176,8	33,1	180,2	33,4	186,9	33,1	192,1
Malt- och läskedrycker[5]	589,2	1 343,9	600,6	1 453,0	655,0	1 641,4	730,3	1 907,3	730,4	2 067,1
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten[5]	267,7	547,5	265,0	561,6	283,8	608,6	300,5	648,2	300,7	657,8
Svagdricka, lättöl och öl, typ A[5]	162,2	291,7	140,7	260,3	129,8	240,3	119,0	220,7	115,4	229,1
Öl, typ B (mellanöl)[5]	159,3	504,7	194,9	631,1	241,4	792,5	310,8	1 038,4	314,3	1 180,2
Summa livsmedel	.	18 733,5	.	19 948,3	.	20 727,1	.	21 905,4	.	23 995,6
Alkoholhaltiga drycker[5]	.	2 841,5	.	3 009,2	.	3 214,5	.	3 323,4	.	3 538,2
Starköl[5]	15,3	94,2	21,5	124,2	36,9	201,0	33,0	192,8	30,6	201,3
Vin[5]	35,5	404,9	39,2	443,5	41,8	487,0	45,7	522,4	51,0	579,2
Spritdrycker[5]	51,8	2 342,4	52,7	2 441,5	50,4	2 526,5	51,2	2 608,2	53,0	2 757,7
Tobak	.	2 060,7	.	2 257,2	.	2 406,0	.	2 507,2	.	2 645,8
Totalt	.	23 635,7	.	25 214,7	.	26 347,6	.	27 736,0	.	30 179,6

[1] Uppgifterna delvis preliminära. — [2] Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — [3] Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor samt färdiglagad mat innehållande kött. — [4] Inkl konserver och andra beredningar. — [5] Kvantitetsuppgifterna i milj liter. — [6] Fr o m 1970 inkl konsumtion av Bregott (80% smör, 20% vegetabiliskt fett). — [7] Honung, såser med mindre än 20 % fett, kryddor och salt.

10. Utrikeshandel

Foreign trade

På grundval av den officiella handelsstatistiken utarbetas årligen inom statens jordbruksnämnd en sammanställning över den svenska utrikeshandeln med livsmedel. Vissa resultat härifrån avseende åren 1966—1969 jämte preliminära uppgifter för 1970 redovisas i föreliggande avsnitt. De senare baseras på beräkningar som utförts inom statistiska centralbyrån.

Till kategorien livsmedel räknas fr o m 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k Brysselnomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1—4
Levande djur
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar
Fisk och skaldjur
Mjölk och mejeriprodukter, ägg, honung

Kap 7—12
Köksväxter m m
Frukter m m
Kaffe, te och kryddor
Spannmål
Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m
Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15—21
Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m
Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur
Socker och sockerkonfektyrer
Kakao och varor därav
Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk
Varor av köksväxter och frukter m m
Diverse näringsmedel

Kap 23
Beredda fodermedel m m

Resultat

Uppgifter om den svenska utrikeshandeln med livsmedel åren 1966—1970 lämnas med fördelning på viktigare ursprungs- resp förbrukningsländer i *tab 117* och *tab 118*.

De tre största leverantörsländerna Danmark, Brasilien och Förenta Staterna svarade år 1970 för omkring en tredjedel av importen. De största köpländerna samma år var Danmark, Storbritannien och Västtyskland, vilkas sammanlagda köp uppgick till knappt hälften av den svenska exporten.

I *tab 119* redovisas import och export av egentliga jordbruksprodukter åren 1966—1970. Det framgår att det sammanlagda importöverskottet ökade från 215 milj kronor 1969 till 523 milj kronor 1970.

Övrig publicering

En närmare redogörelse för den svenska utrikeshandeln med livsmedel 1969 återfinns i Jordbruksekonomiska Meddelanden 1970:9. I samma tidskrift lämnas månadsvis preliminära uppgifter om in- och utförsel av vissa viktigare livsmedel.

Tabell 117 Importen av livsmedel åren 1966–1970. Milj kronor
Imports of foodstuffs

Land[1]	1966	1967	1968	1969	1970[2]
Norge	146	156	172	192	237
Danmark[3]	337	367	420	464	563
Island	54	46	35	35	47
Finland	29	44	51	64	107
Sovjetunionen	41	41	39	28	35
Västtyskland	95	86	81	84	93
Polen	48	55	46	50	68
Nederländerna	129	130	144	163	201
Belgien	12	14	14	17	19
Storbritannien	75	79	82	98	102
Irland	6	6	7	12	12
Frankrike	21	20	26	34	47
Spanien[4]	116	107	119	107	123
Portugal	6	10	19	17	14
Italien	114	110	105	126	118
Schweiz	15	19	19	23	31
Österrike	8	11	10	15	20
Tjeckoslovakien	7	9	7	10	8
Ungern	25	21	22	24	27
Jugoslavien	2	4	9	10	9
Rumänien	5	6	10	14	16
Bulgarien	9	9	9	9	11
Turkiet	39	50	49	51	42
Syrien	3	2	1	2	8
Israel	43	45	47	54	57
Indien	17	16	11	11	5
Ceylon	13	14	18	16	24
Indonesien	13	24	12	13	9
Filippinerna	88	64	68	44	56
Kina, Folkrepubliken	13	11	13	13	18
Formosa	4	5	5	7	9
Japan	10	11	13	10	11
Canada	28	23	37	45	58
USA	279	225	216	236	301
Guatemala	20	15	18	12	27
Honduras	8	1	4	1	4
Costa Rica	25	28	27	21	30
Panama	5	1	1	5	10
Cuba	25	13	12	10	21
Brasilien	311	292	297	313	381
Argentina	93	81	77	63	63
Chile	12	11	12	13	13
Peru	17	12	13	14	12
Ecuador	15	19	26	22	25
Colombia	121	132	139	129	141
Australien	44	40	37	55	48
Nya Zeeland	7	2	5	8	10
Marocko	15	15	11	17	18
Ghana	15	15	19	20	21
Nigeria	9	8	8	12	11
Sydafrika	16	20	23	21	24
Tanzania	13	10	14	9	17
Kenya	29	30	26	30	50
Uganda	9	8	9	10	30
Etiopien	4	4	4	3	12
Övriga länder	46	47	51	45	77
Samtliga länder	2 709	2 644	2 769	2 931	3 551

[1] Land för vilket något av de senaste fem åren redovisats ett värde av minst 8 milj kronor. — [2] Preliminära uppgifter. — [3] Inkl Färöarna. — [4] Inkl Kanarieöarna.

Tabell 118 Exporten[1] av livsmedel åren 1966–1970. Milj kronor
Exports of foodstuffs

Land[2]	1966	1967	1968	1969	1970[3]
Norge	60	75	94	80	99
Danmark[4]	154	151	135	143	152
Finland	42	22	31	43	51
Sovjetunionen	2	1	1	1	20
Östtyskland	18	16	23	31	16
Västtyskland	124	163	124	115	105
Polen	9	2	15	14	14
Nederländerna	17	18	20	27	17
Belgien	3	3	8	9	6
Storbritannien	128	111	145	170	145
Frankrike	37	30	19	45	22
Italien	111	123	64	98	98
Schweiz	17	12	21	34	15
Österrike	12	8	8	7	8
Ungern	3	4	2	10	6
USA	20	15	19	21	22
Förenade Arabrepubliken	2	8	4	7	17
Algeriet	2	4	7	2	13
Övriga länder	46	45	45	62	62
Samtliga länder	807	811	785	919	888

[1] Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår. — [2] Land för vilket under något av de senaste fem åren redovisats ett värde av minst 8 miljoner kronor. — [3] Preliminära uppgifter. — [4] Inkl Färöarna.

Den officiella utrikeshandelsstatistiken, avseende samtliga varugrupper, redovisas årligen av statistiska centralbyrån i publikationen Utrikeshandel, del 1 och 2 (SOS). Härutöver sker en preliminär redovisning i Utrikeshandel, månadsstatistik och Utrikeshandel, kvartalsstatistik.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 117 och 118 fr o m år 1948/49.

Tabell 119 Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1966–1970. Milj kronor

Foreign trade in agricultural products

Varuslag	1966		1967		1968		1969		1970[1]	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
Levande djur och animaliska produkter (exkl fett och oljor)										
Levande djur	15,5	8,2	9,3	5,7	12,3	4,1	13,6	7,9	8,9	4,8
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	116,4	230,8	133,8	217,3	165,2	190,3	196,5	260,5	224,8	224,7
Kött- och fläskkonserver m m	32,6	6,3	38,9	5,3	41,7	2,7	48,5	2,1	59,9	2,7
Tarmar	21,6	10,5	18,7	11,4	19,1	12,2	22,9	15,0	24,2	20,0
Mjölk, mejeriprodukter, ägg	44,3	68,4	48,1	46,8	46,1	58,2	52,4	51,3	80,1	32,1
Summa	230,4	324,2	248,8	286,5	284,4	267,5	333,9	336,8	397,9	284,3
Vegetabiliska produkter (exkl fett och oljor)										
Potatis	11,2	0,2	3,8	0,2	8,2	0,2	18,9	0,5	56,9	0,7
Vissa potatisprodukter	3,2	0,8	3,0	1,7	5,2	0,9	4,3	0,5	5,9	1,3
Brödsäd	58,2	49,5	31,4	74,6	29,3	86,7	19,3	83,9	17,2	92,2
Fodersäd	22,8	64,9	22,5	90,6	23,9	66,2	25,8	95,1	28,0	64,0
Vissa slag av mjöl och gryn	12,4	0,7	17,2	5,7	15,9	5,9	17,2	10,0	15,9	12,6
Maltextrakt, makaroner, majsflingor, bakverk m m	62,8	58,7	67,8	50,0	70,6	41,2	76,7	50,4	85,0	63,7
Sockerbetor (även torkade)	11,2	–	3,2	–	2,5	0,0	3,2	–	3,5	0,0
Socker av olika slag, sirap, melass m m	53,3	4,2	50,3	7,4	53,5	8,7	49,5	18,9	68,2	15,4
Hö, lusernmjöl m m	3,3	0,5	4,4	0,6	2,9	1,7	3,6	0,8	3,4	0,6
Torkade ätliga ärter, bönor o d, malt, stärkelse	20,0	5,3	20,9	3,1	28,0	2,1	31,1	2,1	47,5	0,6
Djupfrysta ärter	–	16,6	0,1	19,1	0,4	19,6	0,3	13,3	0,5	19,6
Kopra	75,4	0,0	63,5	0,0	56,2	–	37,8	–	43,8	–
Jordnötter, sojabönor m m	9,1	0,1	7,3	0,1	8,0	0,0	8,9	1,1	11,9	0,2
Linfrö	0,3	–	0,3	0,0	0,1	–	0,2	0,0	0,2	0,0
Raps-, rybs- och senapsfrö	0,9	10,3	1,1	11,7	1,0	27,0	1,0	49,8	1,3	35,2
Vallväxtfröer m m	14,4	4,2	14,2	4,2	12,4	4,4	12,8	4,6	17,5	6,2
Kli o d	2,9	3,3	3,7	0,0	7,2	–	2,8	0,4	3,7	–
Oljekraftfoder m m	243,5	1,9	213,1	1,5	186,2	1,7	167,6	0,9	198,3	1,0
Summa	604,9	221,2	527,8	270,5	511,5	266,3	481,0	332,3	608,7	313,3
Fett, oljor och vax av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung										
Rå linolja	7,6	0,2	7,1	0,0	8,4	0,0	7,2	0,0	8,3	0,0
Raps-, rov- och rybsolja	0,7	18,6	4,1	25,2	2,2	24,5	2,8	20,1	1,5	30,3
Övriga[2]	90,1	35,1	87,0	39,2	103,7	37,3	114,9	35,2	173,6	38,8
Summa	98,4	53,9	98,2	64,4	114,3	61,8	124,9	55,3	183,4	69,1
Samtliga egentliga jordbruksprodukter	933,7	599,3	874,8	621,4	910,2	595,6	939,8	724,4	1 190,0	666,7

[1] Preliminära uppgifter. — [2] Utom sjödjursoljor.

11. Jordbruksekonomiska uppgifter

Agricultural economics

11.1. Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter på grundval av brukarnas självdeklarationer, s k deklarationsundersökningar, har utförts årligen sedan slutet av 1930-talet. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovsmetodik, men först fr o m 1953 har urvalet av undersökningsenheter skett slumpmässigt.

Bearbetningen omfattar numera samtliga brukarekategorier. Vidare används ett skattningsförfarande, som kontinuerligt återger förändringarna i totalpopulationens omfattning.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Deklarationsundersökningen 1969 berörde samma urval av brukningsenheter som jordbruksinventeringen i mars 1970. Detta urval härrör från en population som i princip omfattar landets samtliga som jordbruksfastighet taxerade fastigheter med mer än 2 hektar åker. En närmare beskrivning av urvalsmetodiken m m vid jordbruksinventeringarna har tidigare lämnats (se s 175).

Undersökningen för inkomståret 1969, varifrån vissa huvudresultat redovisas i föreliggande avsnitt, omfattade sammanlagt 11 278 brukningsenheter.

Uttagningen av brukningsenheter sker efter stratifiering av populationen på områden och storleksgrupper. Någon särskild stratifiering efter brukarekategori förekommer inte. Redovisningen för arrendatorerna har därför genomgående kommit att baseras på mindre stickprov än för de självvägande, då de förra totalt sett utgör en mindre relativ andel av samtliga brukare än de senare.

Uppgifterna till undersökningen skall i princip avse de personer som under respektive inkomstår brukat de uttagna enheterna. I de fall en brukningsenhet brukats gemensamt av två eller flera personer har deras sammanlagda nettointäkter, tillgångar och skulder medtagits.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer, vilka ställs till statistiska centralbyråns förfogande av länsstyrelserna. Från deklarationerna överförs till särskilda bearbetningskartoliner uppgifter om kontanta inkomster och utgifter (enligt den s k jordbruksbilagan), nettointäkter från olika förvärvskällor (enligt huvudformulär 1 a) samt tillgångar och skulder (enligt förmögenhetsbilagan). Totalt överförs till kartolinerna ett 70-tal poster.

Enligt den under senare år gällande planen för deklarationsundersökningen har vart tredje år överförts ytterligare ett 10-tal poster, vilka avser ickekontanta inkomster och utgifter (i jordbruksbilagan upptagna under beteckningen naturaförmåner resp andra driftskostnader). Fr o m 1969 tillämpas denna specificering årligen.

Innehåll

Undersökningen grundas på de belopp som enligt föreliggande beslut av taxeringsmyndigheterna bildat underlaget för taxering. I viss mindre utsträckning blir ändringar i taxeringen enligt beslut av prövningsnämnd eller an-

Tabell 120 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1968 och 1969. Hela riket

Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, and assets and liabilities

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (samtliga brukarekategorier)
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land (all categories of holders)

Bearbetningspost	1968	1969
Inkomster		
Försålda produkter		
Spannmål, frövaror m m	1 527,0	1 357,1
Sockerbetor	201,9	176,1
Potatis, trädgårdsprodukter	296,4	292,5
Hö, halm m m	32,7	36,3
Summa vegetabiliska produkter	2 058,0	1 862,0
Husdjur m m	2 541,2	2 882,3
Mjölk till mejeri	1 821,2	1 809,7
» » enskilda	17,5	14,9
Fjäderfä och ägg	265,8	238,6
Summa animaliska produkter	4 645,7	4 945,5
Diverse produkter	0,2	..
Summa inkomster av försålda jordbruksprodukter	6 703,9	6 807,5
Statsbidrag och skördeskadeersättning m m[1]	..	41,2
Inkomster av skogsbruket	527,4	595,3
Uttag från skogskonto	41,0	47,5
Arrenden och hyror	89,7	99,9
Försäljning av redskap m m	19,1	46,0
Körslor (icke pensionsgrundande)	131,1	136,0
Körslor (pensionsgrundande)	59,8	45,4
Annan pensionsgrundande ersättning	3,5	4,2
Diverse inkomster	118,9	84,0
Summa kontanta inkomster	7 694,4	7 907,0
Naturaförmåner	523,3	531,6
Därav bostad	..	260,3
» i hushållet använda produkter	..	163,5
» elström	43,7	47,2
» bränsle	..	22,0
» andra förmåner för personligt bruk	..	7,1
Summa bruttointäkter	8 217,7	8 438,6

Bearbetningspost	1968	1969
Utgifter		
Inköp		
Utsäde och fodermedel	1 499,2	1 561,2
Skummjölk	91,0	85,0
Gödselmedel	489,8	484,0
Bränn- och smörjoljor	126,1	120,2
Elektrisk ström	136,7	144,3
Därav för privat förbrukning	43,7	47,2
Levande inventarier	681,9	783,1
Döda inventarier	511,0	543,4
Underhåll		
Döda inventarier	252,4	249,2
Byggnader	351,5	333,3
Vägar, diken	81,0	75,6
Arrenden	218,4	234,9
Räntor	400,4	471,7
Arbetslöner	578,6	573,7
Personbil	120,6	135,8
Därav för privat bruk	22,2	29,1
Diverse kostnader	732,5	740,7
Därav blandade arbetslöne- och maskinkostnader m m	..	222,4
Summa kontanta utgifter	6 271,1	6 536,1
Andra driftskostnader	179,9	177,8
Därav kost för anställd personal	..	41,8
» värdeminskning för skog, mark och grus	..	13,4
» värdeminskning för driftbyggnader	..	90,9
» värdeminskning för fasta inventarier	9,2	11,4
» värdeminskning för vägar, diken, stängsel o d	15,2	16,3
Insättning på skogskonto	25,0	31,5
Summa kostnader	6 476,0	6 745,4
Differens mellan summa bruttointäkter och summa kostnader	1 741,7	1 693,2
Icke avdragbara utgifter		
Nyuppsättning av yttre inventarier	77,2	74,8
Ny-, till- eller ombyggnad	95,1	97,3

[1] Ingick 1968 i diverse inkomster.

Tabell 120 (forts) Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1968 och 1969. Hela riket

Bearbetningspost	1968	1969	Bearbetningspost	1968	1969
Nettointäkter[1]			*Tillgångar*[1]		
Av jordbruksfastighet	1 855,4	1 858,0	Jordbruksfastighet	12 027,0	12 233,5
» annan fastighet	18,2	17,2	Annan fastighet	874,7	969,1
» rörelse och handelsbolag	100,4	109,2	Levande inventarier	2 717,2	2 762,6
» tjänst	1 034,3	1 192,6	Döda inventarier	2 482,0	2 693,1
Därav pension	229,5	261,7	Bilar, båtar m m	438,0	469,0
» tillfällig förvärvsverksamhet	15,6	41,0	Inneliggande lager	667,8	681,6
» kapital	157,6	188,4	Medel innestående i banker	3 200,9	3 463,0
Summa nettointäkter	3 181,5	3 406,4	Andelar i jordbruksekonomiska föreningar	798,2	866,7
Underskott på förvärvskälla	129,3	142,0	Övriga fordringar och värdepapper	2 432,0	2 298,5
Därav jordbruksfastighet	107,3	116,8	Övriga tillgångar	444,5	489,0
Övriga allmänna avdrag	1 023,6	1 060,1	Summa tillgångar	26 082,3	26 926,1
Förlustavdrag	9,8	10,5	*Skulder*[1]	8 721,2	9 651,2
Att taxera till statlig inkomstskatt[2]	2 059,6	2 242,6	*Nettoförmögenhet*	17 361,1	17 274,9

[1] Inkl särskild deklaration för maka/make. — [2] Inkl i enskilda fall uppkommande negativ rest.

nan besvärsinstans icke beaktade eftersom undersökningen genomförs innan alla besvär slutbehandlats.

Det stora flertalet deklarationer avser kalenderår och bygger på redovisning för jordbruket enligt den s k kontantprincipen. Detta innebär att resultaten till största delen ej är korrigerade för årliga förändringar i lager och andra realtillgångar samt löpande fordringar och skulder för driften. I regel periodiseras ej heller utgifter för exempelvis anläggningar på basis av värdeminskningsplan. Kontantprincipen karakteriseras vidare bl a av att nyinköp för anläggningar ej får avdras och att vissa inkomster vid realisation av djur ej är skattepliktiga.

I de fall deklarationerna upprättats enligt bokföringsmässiga grunder, vilket främst skett vid större jordbruk, ingår i centralbyråns bearbetning de poster som närmast har motsvarighet i deklarationerna enligt kontantprincipen. För samtliga slag av deklarationer gäller att inkomsterna i huvudsak redovisas brutto.

I fråga om utgifternas gruppering enligt deklarationsformuläret bör uppmärksammas att denna ej innebär en konsekvent uppdelning på exempelvis arbetslöner och material. En del arbetslöner kan sålunda ha förts som utgifter för byggnader och markanläggningar. Vidare förekommer samredovisning av arbetslöner och maskinkostnader. Beträffande deklarerade tillgångar i jordbruksfastighet såväl som annan fastighet gäller att dessa avser värden fastställda vid närmast föregående fastighetstaxering, medan taxeringsvärdena för levande och döda inventarier torde följa förändringarna i marknadsvärdena mer kontinuerligt.

Uppgifterna från enskilda deklarationer får fr o m 1969 olika innebörd beroende på huruvida deklaranten haft redovisningsskyldighet för mervärdeskatt eller ej. För brukningsenheter där omsättningen väntas bli högst 10 000 kr föreligger ej redovisningsskyldighet. I dessa fall ingår pålägg för mervärdeskatt i inkomst- och utgiftsposterna. För fall där redovisningsskyldigheten föreligger redo-

Tabell 121 Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden, hela riket och storleksgrupper år 1969. Kronor per bruknings-enhet

Holders' cash incomes and expenditures etc. in production areas, whole of Sweden and size groups. Per holding

Avser samtliga brukarekategorier
All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Inkomster av försålda vegetabiliska produkter								
Götalands södra slättbygder	..	11 543	17 332	37 660	67 320	132 845	389 848	49 711
» mellanbygder	2 726	4 228	8 853	18 664	35 924	71 976	292 122	22 125
» norra slättbygder	1 023	1 273	4 446	10 366	23 055	64 258	176 179	17 733
Svealands slättbygder	..	1 684	4 720	8 861	20 860	50 581	153 169	21 980
Götalands skogsbygder	695	966	2 023	4 390	10 582	35 250	125 636	2 735
Mellersta Sveriges skogsbygder	272	546	2 990	4 041	11 488	25 978	113 555	3 570
Nedre Norrland	604	458	1 579	4 145	9 138	11 681	..	1 263
Övre Norrland	78	440	640	3 084	6 484	..	..	650
Hela riket	737	1 457	4 633	12 258	27 512	64 099	207 122	11 418
Inkomster av försålda animaliska produkter								
Götalands södra slättbygder	..	30 034	46 649	116 652	88 211	123 619	307 468	76 129
» mellanbygder	3 917	19 789	40 331	55 393	81 583	117 922	365 119	52 091
» norra slättbygder	3 316	11 726	28 908	42 217	61 047	80 885	122 542	37 925
Svealands slättbygder	..	6 578	17 567	29 341	38 649	60 412	123 578	33 006
Götalands skogsbygder	7 975	16 528	37 242	58 792	87 226	100 355	233 639	27 409
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 425	8 418	15 706	31 950	53 260	68 382	195 127	16 710
Nedre Norrland	3 114	8 154	18 643	32 251	56 542	95 026	..	11 327
Övre Norrland	3 097	9 077	19 114	40 038	56 672	..	..	11 569
Hela riket	5 166	13 215	29 960	52 556	65 255	85 301	190 268	30 325
Inkomster av skogsbruket[1]								
Götalands södra slättbygder	..	297	118	156	259	223	20 871	866
» mellanbygder	5	1 111	956	1 097	2 043	4 322	102 230	3 161
» norra slättbygder	45	371	812	1 040	1 678	5 117	22 807	1 869
Svealands slättbygder	..	417	2 271	2 708	3 016	5 173	28 222	3 922
Götalands skogsbygder	2 313	3 499	4 125	5 529	7 740	14 659	50 353	3 984
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 047	4 141	4 600	5 960	9 714	12 153	72 860	5 461
Nedre Norrland	2 558	4 841	7 689	12 984	15 042	9 398	..	5 244
Övre Norrland	1 672	3 546	4 476	4 423	5 200	..	..	3 167
Hela riket	2 167	3 124	3 223	3 357	3 769	5 759	37 202	3 650

[1] Exkl uttag från skogskonto.

Tabell 121 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1969. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Övriga inkomster								
Götalands södra slättbygder	..	2 211	1 814	3 720	6 837	10 040	46 351	5 105
» mellanbygder	873	1 374	1 593	2 138	4 092	6 850	48 188	3 125
» norra slättbygder	689	680	1 127	2 215	4 432	11 135	25 220	3 283
Svealands slättbygder	..	1 186	1 455	5 339	4 396	9 050	33 281	5 367
Götalands skogsbygder	899	1 273	2 275	3 909	5 283	12 173	38 905	2 071
Mellersta Sveriges skogsbygder	707	1 217	1 502	2 836	5 638	10 287	37 826	2 085
Nedre Norrland	1 378	1 257	2 315	4 260	6 930	6 349	..	1 827
Övre Norrland	817	1 624	1 511	1 817	3 339	..	..	1 377
Hela riket	920	1 319	1 799	3 501	4 979	9 714	35 734	2 801
Summa kontanta inkomster[1]								
Götalands södra slättbygder	..	44 086	65 913	158 187	162 627	266 726	764 537	131 810
» mellanbygder	7 521	26 503	51 734	77 293	123 642	201 070	807 658	80 502
» norra slättbygder	5 073	14 049	35 293	55 838	90 212	161 396	346 748	60 809
Svealands slättbygder	..	9 865	26 013	46 249	66 921	125 216	338 250	64 275
Götalands skogsbygder	11 882	22 266	45 665	72 620	110 832	162 437	448 533	36 199
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 451	14 322	24 798	44 787	80 101	116 801	419 368	27 826
Nedre Norrland	7 654	14 710	30 226	53 639	87 651	122 454	..	19 661
Övre Norrland	5 663	14 687	25 741	49 362	71 694	..	..	16 763
Hela riket	8 990	19 116	39 615	71 672	101 515	164 873	470 325	48 193
Naturaförmåner								
Götalands södra slättbygder	..	2 857	3 287	3 943	4 155	4 668	7 390	3 683
» mellanbygder	1 935	2 673	3 403	4 181	4 595	5 531	6 440	3 612
» norra slättbygder	1 749	2 113	2 779	3 212	3 824	4 885	6 614	3 096
Svealands slättbygder	..	2 356	3 238	3 868	4 473	5 324	6 377	3 858
Götalands skogsbygder	2 531	2 978	3 663	4 019	4 662	4 996	6 098	3 215
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 265	2 690	3 142	3 857	4 513	5 224	5 578	2 988
Nedre Norrland	2 365	2 873	3 337	4 367	4 327	5 084	..	2 901
Övre Norrland	2 369	2 976	3 452	4 077	4 422	..	..	2 941
Hela riket	2 366	2 819	3 348	3 887	4 353	5 121	6 530	3 260
Bruttointäkter[1]								
Götalands södra slättbygder	..	46 943	69 200	162 130	166 782	271 395	771 927	135 494
» mellanbygder	9 456	29 176	55 137	81 474	128 237	206 601	814 098	84 114
» norra slättbygder	6 822	16 163	38 071	59 050	94 036	166 281	353 362	63 905
Svealands slättbygder	..	12 221	29 252	50 117	71 394	130 540	344 627	68 133
Götalands skogsbygder	14 413	25 244	49 327	76 639	115 494	167 433	454 631	39 414
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 716	17 012	27 940	48 644	84 614	122 025	424 946	30 815
Nedre Norrland	10 019	17 583	33 563	58 006	91 979	127 538	..	22 562
Övre Norrland	8 033	17 664	29 193	53 439	76 117	..	..	19 704
Hela riket	11 356	21 935	42 963	75 559	105 868	169 994	476 856	51 453

[1] Exkl uttag från skogskonto.

Tabell 121 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1969. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Utgifter för inköp av förnödenheter[1]								
Götalands södra slättbygder	..	15 727	21 756	56 358	48 336	76 536	203 781	41 057
» mellanbygder	2 457	9 011	18 066	25 372	40 933	65 636	236 102	26 289
» norra slättbygder	1 879	4 326	10 416	16 993	25 903	46 707	92 045	17 601
Svealands slättbygder	..	2 989	6 861	11 409	16 592	31 908	81 821	16 156
Götalands skogsbygder	3 292	6 407	13 895	21 286	30 908	42 620	132 597	10 508
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 369	3 251	5 662	11 118	22 127	28 386	127 918	6 793
Nedre Norrland	1 761	2 698	6 703	11 190	22 289	34 806	..	4 253
Övre Norrland	1 461	3 545	6 684	12 943	21 730	..	..	4 329
Hela riket	2 391	5 313	11 782	21 818	29 249	46 119	125 681	13 799
Utgifter för inköp av levande inventarier								
Götalands södra slättbygder	..	3 862	5 175	33 978	21 320	34 086	84 033	17 800
» mellanbygder	262	2 146	5 910	8 430	14 617	24 730	86 180	8 950
» norra slättbygder	301	1 466	3 285	6 040	10 830	17 317	24 763	6 150
Svealands slättbygder	..	651	1 826	2 782	4 063	9 338	22 006	4 293
Götalands skogsbygder	1 332	2 102	4 687	7 922	16 733	17 542	35 898	3 919
Mellersta Sveriges skogsbygder	451	985	1 801	3 069	7 640	7 912	14 107	1 917
Nedre Norrland	325	597	1 400	2 531	6 105	6 407	..	921
Övre Norrland	171	835	1 459	2 790	3 833	..	..	902
Hela riket	731	1 524	3 518	8 984	11 501	16 960	40 088	4 802
Utgifter för inköp och underhåll av döda inventarier								
Götalands södra slättbygder	..	4 370	5 398	10 195	18 067	29 673	85 455	12 607
» mellanbygder	340	2 264	4 561	7 676	12 941	21 062	61 826	7 534
» norra slättbygder	410	1 020	3 711	5 897	10 395	18 396	30 356	6 386
Svealands slättbygder	..	1 136	2 772	6 207	9 634	17 531	35 606	8 148
Götalands skogsbygder	864	1 784	4 302	7 340	11 953	18 358	38 508	3 364
Mellersta Sveriges skogsbygder	812	1 167	2 960	4 785	9 904	14 412	36 946	2 990
Nedre Norrland	489	956	2 683	5 007	11 202	13 531	..	1 659
Övre Norrland	384	1 420	2 440	4 770	7 633	..	..	1 564
Hela riket	663	1 591	3 753	6 842	11 855	19 695	45 662	4 860
Utgifter för arrenden och kontanta undantagsförmåner								
Götalands södra slättbygder	..	816	1 386	3 892	7 556	16 594	48 864	5 576
» mellanbygder	79	403	833	2 011	3 438	7 395	28 200	2 170
» norra slättbygder	104	155	682	1 584	3 194	7 787	19 455	2 248
Svealands slättbygder	..	171	498	1 158	2 431	6 131	18 244	2 614
Götalands skogsbygder	124	298	745	1 821	3 082	6 181	16 824	732
Mellersta Sveriges skogsbygder	66	119	302	637	1 769	3 854	26 018	590
Nedre Norrland	5	75	168	347	934	1 794	..	115
Övre Norrland	36	62	57	248	270	..	..	69
Hela riket	76	222	625	1 686	3 426	7 920	24 700	1 441

[1] Avser utsäde och fodermedel, skummjölk, gödselmedel samt bränn- och smörjoljor.

Tabell 121 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1969. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Räntor								
Götalands södra slättbygder	..	2 250	3 445	7 171	10 402	15 539	43 288	7 259
» mellanbygder	847	1 219	2 566	4 382	7 064	13 026	30 916	4 270
» norra slättbygder	637	723	1 740	3 232	6 150	10 630	27 969	3 930
Svealands slättbygder	..	743	1 424	2 764	4 562	8 476	21 836	4 185
Götalands skogsbygder	720	1 108	2 438	4 345	7 354	12 237	31 868	2 102
Mellersta Sveriges skogsbygder	705	817	1 484	2 722	4 865	9 032	30 456	1 814
Nedre Norrland	456	828	1 973	3 871	8 454	14 829	..	1 340
Övre Norrland	619	908	1 559	2 593	7 248	..	..	1 175
Hela riket	659	1 015	2 138	3 973	6 680	10 983	28 713	2 892
Utgifter för arbetslöner								
Götalands södra slättbygder	..	1 093	2 220	6 024	8 982	25 659	130 026	9 933
» mellanbygder	104	643	1 494	2 886	7 532	21 025	172 314	6 662
» norra slättbygder	100	316	695	1 321	3 607	13 449	65 780	4 181
Svealands slättbygder	..	183	848	2 782	2 780	10 886	72 390	6 518
Götalands skogsbygder	550	711	1 487	3 270	7 292	22 085	97 744	1 965
Mellersta Sveriges skogsbygder	415	622	1 076	2 258	3 324	13 219	104 423	2 101
Nedre Norrland	268	662	1 695	4 655	7 496	13 353	..	1 212
Övre Norrland	295	664	793	2 303	2 365	..	..	709
Hela riket	370	644	1 307	3 110	5 369	15 966	94 136	3 518
Övriga utgifter								
Götalands södra slättbygder	..	7 721	10 546	16 884	22 445	35 180	120 161	18 389
» mellanbygder	2 526	5 129	8 369	12 393	19 060	28 818	134 979	13 026
» norra slättbygder	2 214	3 556	6 311	9 243	14 334	25 695	69 606	10 733
Svealands slättbygder	..	3 007	5 945	9 130	12 249	21 221	72 984	12 764
Götalands skogsbygder	3 166	4 669	7 530	10 841	16 648	27 989	78 048	6 522
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 622	3 526	5 456	9 543	13 384	21 845	106 101	6 154
Nedre Norrland	2 678	4 582	8 209	13 457	18 887	24 052	..	5 540
Övre Norrland	2 769	4 193	5 586	9 875	12 105	..	..	4 454
Hela riket	2 860	4 461	7 278	11 212	16 040	25 788	88 380	8 767
Summa kontanta utgifter								
Götalands södra slättbygder	..	35 840	49 927	134 502	137 108	233 267	715 608	112 621
» mellanbygder	6 615	20 815	41 799	63 151	105 585	181 692	750 517	68 901
» norra slättbygder	5 644	11 560	26 840	44 310	74 413	139 980	329 973	51 229
Svealands slättbygder	..	8 880	20 175	36 233	52 312	105 489	324 886	54 679
Götalands skogsbygder	10 047	17 079	35 084	56 825	93 969	147 011	431 486	29 114
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 441	10 488	18 740	34 132	63 013	98 660	445 969	22 359
Nedre Norrland	5 981	10 399	22 831	41 059	75 367	108 773	..	15 040
Övre Norrland	5 736	11 628	18 578	35 522	55 184	..	..	13 201
Hela riket	7 750	14 770	30 401	57 624	84 120	143 431	447 359	40 079

Tabell 121 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1969. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Andra driftkostnader än kontanta								
Götalands södra slättbygder	..	818	1 463	1 873	2 780	3 736	12 867	2 141
» mellanbygder	282	622	932	1 522	2 252	3 349	10 034	1 421
» norra slättbygder	168	378	869	1 338	2 110	3 545	8 317	1 439
Svealands slättbygder	..	364	812	1 068	1 513	2 689	5 943	1 425
Götalands skogsbygder	443	603	1 001	1 581	2 321	2 721	7 480	857
Mellersta Sveriges skogsbygder	630	502	880	1 181	3 715	3 433	6 093	1 009
Nedre Norrland	426	518	939	1 475	2 808	5 536	..	699
Övre Norrland	267	455	851	1 051	2 492	..	..	542
Hela riket	404	540	969	1 405	2 237	3 185	8 126	1 090
Summa kostnader[1]								
Götalands södra slättbygder	..	36 658	51 391	136 375	139 888	237 003	728 476	114 762
» mellanbygder	6 897	21 437	42 731	64 673	107 838	185 041	760 551	70 322
» norra slättbygder	5 812	11 938	27 709	45 648	76 523	143 524	338 290	52 668
Svealands slättbygder	..	9 244	20 987	37 300	53 825	108 178	330 829	56 104
Götalands skogsbygder	10 490	17 682	36 086	58 406	96 290	149 732	438 966	29 971
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 071	10 989	19 621	35 313	66 728	102 093	452 062	23 368
Nedre Norrland	6 407	10 917	23 769	42 533	78 175	114 308	..	15 740
Övre Norrland	6 003	12 082	19 430	36 573	57 676	..	..	13 743
Hela riket	8 154	15 309	31 370	59 028	86 357	146 616	455 485	41 169

[1] Exkl insättning på skogskonto.

visas inkomst- och utgiftsposterna exklusive påläggen. Omfattningen av de olika deklarationsformerna har utrönts i en särskild tilläggsbearbetning. Vidstående tablå visar den procentuella andelen brukningsenheter utan redovisningsskyldighet för mervärdeskatt inom storleksgrupper och produktionsområden år 1969.

Område	Storleksgrupp, hektar åker						
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	Över 50	Samtliga
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	48,6	6,1	1,3	—	—	—	5,3
» mellanbygder	64,5	20,8	3,1	—	—	—	11,6
» norra slättbygder	84,0	35,6	10,8	3,0	..	—	17,7
Svealands slättbygder	68,8	63,1	11,1	2,4	..	—	15,4
Götalands skogsbygder	56,9	19,5	3,7	1,0	—	—	23,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	72,3	43,4	22,3	2,8	..	—	38,7
Nedre Norrland	75,6	39,3	11,7	—	—	—	43,9
Övre Norrland	79,2	39,1	15,9	—	—	—	46,0
Hela riket	67,9	30,8	8,5	1,4	..	—	25,7

Tabell 122 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter[1] m m i kronor per bruknings-enhet år 1969. Hela riket
Holders' assessed net receipt etc., per holding

Intäktsslag; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Nettointäkter av jordbruks-fastighet								
Självägande brukare	4 035	7 244	12 403	17 192	21 560	26 436	40 831	10 615
Arrendatorer	3 111	7 064	11 855	17 741	22 457	29 391	39 265	15 195
Samtliga brukarekategorier	3 930	7 120	12 188	17 060	21 541	27 157	38 929	11 393
Nettointäkter av övriga förvärvs-källor								
Självägande brukare	12 748	8 857	6 922	5 428	5 887	8 247	16 610	8 798
Arrendatorer	13 858	8 077	7 205	5 246	6 207	6 921	12 005	7 884
Samtliga brukarekategorier	12 744	9 285	7 934	5 871	7 073	10 304	30 009	9 494
Därav inkomster av tjänst								
Självägande brukare	11 106	7 679	5 373	3 782	3 763	4 584	8 250	7 171
Arrendatorer	12 671	7 129	5 354	3 632	3 483	4 124	5 975	5 945
Samtliga brukarekategorier	11 223	7 771	5 776	4 118	4 076	5 873	13 647	7 313
Summa taxerade nettointäkter								
Självägande brukare	16 783	16 102	19 325	22 621	27 447	34 683	57 441	19 413
Arrendatorer	16 969	15 141	19 061	22 988	28 664	36 311	51 270	23 079
Samtliga brukarekategorier	16 674	16 405	20 122	22 931	28 614	37 461	68 938	20 887
Att taxera till statlig inkomstskatt								
Självägande brukare	11 110	10 274	12 744	15 278	18 750	22 959	35 421	12 775
Arrendatorer	11 721	9 792	12 713	15 341	19 681	24 870	33 914	15 536
Samtliga brukarekategorier	11 164	10 541	13 312	15 434	19 538	24 451	40 539	13 752

[1] Inkl särskild deklaration för maka/make.

Resultatberäkning

Skattning av totalbelopp för olika poster sker enligt nuvarande metod genom uppräkning för varje bearbetad enhet med en faktor, som för varje stratum (storleksgrupp/naturligt jordbruksområde) utgör kvoten mellan antalet brukningsenheter i populationen resp urvalet. Korrektion för bortfallet görs genom att de enskilda bortfallen i princip ersätts med medeltal för de bearbetade uppgifterna inom respektive stratum.

I samband med bearbetningen av materialet företas en uppdelning av detta på brukarekategorier, varvid i första hand eftersträvas en särredovisning av uppgifter för självägande jordbrukare och arrendatorer (vissa brukningsenheter förs till en restkategori). Som självägande brukare räknas fysiska personer som ägt minst hälften av den åkerareal som redovisats för brukningsenheten och som arrendatorer fysiska personer som arrenderat hela den åkerareal som ingått i enheten. Till restkategorien förs övriga brukare samt sådana fysiska personer, vilkas inkomster av andra förvärvskällor än jordbruksfastighet i storleksgrupperna 2—20 hektar åker överstigit dubbla genomsnittliga industriarbetarlönen för 1969 och i storleksgrupperna över 20

Tabell 123 Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet i 1 000-tal kronor per brukningsenhet[1] år 1969. Hela riket
Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding

Slag av tillgångar och skulder; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Samtliga
Taxeringsvärde för jordbruksfastighet								
Självägande brukare	40,9	54,9	79,6	112,2	161,6	282,0	742,1	83,3
Arrendatorer	4,4	2,1	2,3	3,4	7,3	14,2	57,4	6,6
Samtliga brukarekategorier	38,2	49,7	68,4	87,9	118,2	176,6	541,5	75,0
Levande inventarier								
Självägande brukare	3,3	8,1	17,3	26,4	36,0	41,2	81,1	14,6
Arrendatorer	3,5	10,0	18,1	29,0	36,1	48,5	86,5	24,7
Samtliga brukarekategorier	3,3	8,3	17,1	27,5	36,0	45,7	99,4	16,9
Döda inventarier								
Självägande brukare	3,0	5,8	13,3	24,1	38,4	64,2	123,2	13,8
Arrendatorer	2,4	6,9	15,2	27,5	41,7	63,7	122,4	26,8
Samtliga brukarekategorier	3,0	5,9	13,3	24,6	38,8	64,2	131,4	16,5
Inneliggande lager								
Självägande brukare	0,6	1,0	2,4	4,6	9,7	19,2	63,3	3,3
Arrendatorer	0,4	1,1	2,1	4,9	9,1	17,5	47,0	6,3
Samtliga brukarekategorier	0,5	1,0	2,3	4,5	9,7	18,7	68,2	4,2
Fordringar och värdepapper								
Självägande brukare	21,9	22,6	30,5	35,7	49,2	80,3	245,1	31,1
Arrendatorer	20,6	23,0	38,5	34,2	51,8	64,5	195,7	42,8
Samtliga brukarekategorier	21,3	25,2	34,5	37,1	61,2	88,5	474,5	40,6
Övriga tillgångar								
Självägande brukare	5,0	5,0	7,4	10,9	16,6	27,1	75,4	8,2
Arrendatorer	6,1	7,4	8,2	8,8	13,9	21,5	39,1	11,2
Samtliga brukarekategorier	5,4	6,3	13,0	11,0	17,8	32,4	100,6	11,8
Summa tillgångar								
Självägande brukare	74,8	97,5	150,5	213,8	311,5	514,0	1330,2	154,3
Arrendatorer	37,4	50,5	84,4	107,8	160,0	229,9	548,1	118,5
Samtliga brukarekategorier	71,7	96,4	148,7	192,7	281,6	426,1	1415,5	165,1
Summa skulder								
Självägande brukare	14,8	21,1	43,6	81,7	149,9	287,7	823,4	54,8
Arrendatorer	4,9	7,4	15,2	28,6	52,8	87,2	285,2	37,0
Samtliga brukarekategorier	13,8	20,2	44,4	73,8	125,2	216,9	727,4	59,2
Nettoförmögenhet								
Självägande brukare	60,0	76,3	107,0	132,1	161,6	226,3	506,8	99,6
Arrendatorer	32,5	43,1	69,2	79,2	107,2	142,7	262,9	81,5
Samtliga brukarekategorier	58,0	76,2	104,3	118,9	156,4	209,2	688,2	105,9

[1] Inkl särskild deklaration för maka/make.

hektar fyrdubbla industriarbetarlönen. Skälen till att föra de båda senare grupperna till en särskild kategori har i första hand varit att enstaka brukare av detta slag med omfattande engagemang vid sidan om jordbruket i en urvalsundersökning avsevärt kan påverka slutresultaten inom enskilda redovisningsgrupper.

Huvuddelen av resultatberäkningarna utförs numera med dator. Förutom totalbelopp för de olika variablerna framräknas bl a genomsnittstal per brukningsenhet och per hektar åker.

Avgångar och bortfall

Av totalantalet uttagna brukningsenheter ingick i bearbetningen för 1969 10 310 enheter (91,4 %). Resterande brukningsenheter utgjordes av 362 s k avgångar och 606 bortfall.

Som avgångar räknades brukningsenheter, som ingick i urvalet men visade sig inte tillhöra populationen 1969. I flertalet av dessa fall var brukningsenheten nedlagd eller sammanslagen med annan brukningsenhet.

Av det sammanlagda bortfallet om 5,4 % orsakades 0,9 % av att brukareskifte ägt rum (deklarationen avsåg ej helt år), 1,5 % av att deklarationen ej kunnat lösgöras från pågående taxeringsarbete, 2,1 % av att deklarationen innehållit ofullständiga utdrag ur vinst- och förlustkonto etc. Resterande 0,9 % berodde huvudsakligen på att brukaren ej avgivit självdeklaration.

De kontanta utgifterna för arbetskraft, döda inventarier och drivmedel utgjorde knappt 23 % av samtliga kontanta utgifter. Utsäde och fodermedel samt levande inventarier, dvs i betydande utsträckning inköp av jordbrukets egen produktion, omfattade knappt 36 % av utgifterna.

Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden utgjorde 45 % av tillgångarna.

Skillnaderna mellan storleksgrupper och områden i fråga om produktionsinriktning och produktionsmedelsanvändning framgår bl a av respektive medeltal per brukningsenhet. Sådana uppgifter redovisas i *tab 121*.

Tab 122 innehåller uppgifter för respektive brukarekategorier om taxerade nettointäkter *och tab 123* om tillgångar och skulder.

Nedanstående tablå är en bearbetning av tab 123 och visar skuldernas procentuella andel av tillgångarna, den s k skuldprocenten, för gruppen samtliga brukarekategorier år 1969.

Storleksgrupp, hektar åker	Skuldernas andel av tillgångarna, procent
2,1— 5,0	19,2
5,1— 10,0	21,0
10,1— 20,0	29,9
20,1— 30,0	38,3
30,1— 50,0	44,5
50,1—100,0	50,9
Över 100,0	51,4
Samtliga	35,9

Resultat

Totalbelopp för jordbrukets inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder 1968, jämte motsvarande uppgifter för 1969, redovisas i *tab 120*.

Resultaten visar bl a att cirka 63 % av de kontanta inkomsterna från jordbruket härrör från animaliska produkter. Vidare svarar vegetabilie- resp skogsprodukter för 24 resp 8 % av inkomsterna.

Övrig publicering

I Statistiska meddelanden lämnas årligen en utförlig redogörelse för undersökningen rörande jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter m m. Resultaten för 1969 återfinns i nr J 1970:63.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter per brukningsenhet m m åren 1953—1968.

11.2. Den jordbruksekonomiska undersökningen

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som årligen utförs av lantbruksstyrelsen, är grundad på bokföringsuppgifter från jordbrukare. Undersökningen är avsedd att belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. I detta avsnitt redogörs för undersökningens principiella uppläggning. Vidare lämnas vissa resultat avseende år 1968.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Populationen har tidigare i princip utgjorts av alla jordbruk med mellan 5,1 och 50,0 hektar åker med manliga brukare i åldern 18—65 år, vars manuella arbetsförmåga inte varit nedsatt med mer än 40 %.

Den 29 december 1967 beslöt Kungl Maj:t om ändrat provisoriskt urval för 1968 års jordbruksekonomiska undersökning. Förändringen innebär bl a att en förskjutning skett i urvalet från mindre till större gårdar. Således har i slättbygdsområdena storleksgruppen över 100 hektar åker upptagits, medan gruppen 10—20 hektar åker utgått. I Norrland har gårdar i storleksgruppen 30—50 hektar och i Götalands och Svealands skogsbygder gruppen 50—100 hektar åker tillkommit. Storleksgruppen 5—10 hektar åker har fr o m 1967 års undersökning helt utgått. Totalt skall enligt den nya planen 1 500 brukningsenheter medverka.

Urval

Den för undersökningen erforderliga materialinsamlingen är mycket omfattande och kräver den enskilde lantbrukarens medverkan under hela det skördeår som undersökningen avser. Eftersom deltagandet i undersökningen är frivilligt skulle bortfallet genom vägran eller oförmåga bli för stort särskilt bland de mindre gårdarna om urvalet gjordes helt slumpmässigt. Därför hade lantbruksstyrelsen genom detaljerade anvisningar till hushållningssällskapen, vilka utvalde undersökningsgårdarna, sökt erhålla ett urval av gårdar som för olika områden var representativt i fråga om driftsinriktning, ägoslagsfördelning, produktionsmedelsanvändning m m. I lantbruksstyrelsens fördelningsplan var det antal gårdar som skulle ingå i undersökningen fastställt för varje kombination av storleksgrupp och produktionsområde. Till undersökningen avseende skördeåret 1968 har uttagning av nya gårdar delvis skett genom slumpmässigt urval. I huvudsak har detta gällt gårdar över 50 hektar.

Primärmaterial m m

Grundmaterialet för lantbruksstyrelsens bearbetningar utgörs av bokslut från varje i undersökningen deltagande gård. Boksluten upprättas av kontor hörande till Lantbrukarnas Riksförbunds driftsbyrå. Cirka 40 kontor fördelade över landet har medverkat.

De enskilda jordbrukarna för tre typer av *dagböcker*, ur vilka kopior utrivs och insänds till bokföringskontoren. Formulären till dagböcker avseende arbets- och dragkraft samt omsättning av produkter har fastställts av lantbruksstyrelsen medan kassarapporten, som är avpassad till driftsbyråns databokföring, utformats av driftsbyrån.

Då en gård första gången ingår i undersökningen upprättas en *inventarieförteckning* (avseende maskiner, redskap och övriga inventarier) av personal från bokföringskontoren. Värderingen av inventarierna, vilken görs efter återanskaffningsvärdet, sker på lantbruksstyrelsen.

Under det första undersökningsåret företas även en värdering av gårdens *byggnader*. Härvid används två (tidigare tre) formulärtyper som utarbetats av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Inventeringen av byggnadsbeståndet utförs av lantbruksnämndernas byggnadskonsulenter, medan värderingen görs centralt inom lantbruksstyrelsen.

På gårdar med skog i sådan omfattning att ett verkligt skogsbruk kan sägas föreligga utförs under första året en särskild *skogsinventering*. Vid denna medverkar skogsvårdsstyrelserna i respektive län.

För varje i undersökningen medverkande gård förs en *inventariebok*, vari förändringarna i gårdens tillgångar och skulder fortlöpande kan följas.

Innan bokföringskontoren upprättar bokslut inhämtas vid besök på gården kompletterande uppgifter rörande bl a djuromsättningen och förändringarna i inventariebeståndet under året. En inventering av lagren av olika växtprodukter, förnödenheter m m utförs samtidigt, varjämte uppgifter inhämtas om arealanvändning och skörd. De förra uppgifterna antecknas i särskild *inventeringslista*.

Gårdens affärsbokföring och dess bokslut bearbetas enligt driftsbyråns **databokföring**. Vid konteringen används en av lantbruksstyrelsen fastställd kontoplan. Affärsbokföringen inhämtas av lantbruksstyrelsen i form av räkenskapssammandrag. Övriga kompletterande bokslutsuppgifter upprättas manuellt av bokföringskontoren. Därvid inhämtas på separata bokslutsblanketter värden av in- och utgående lager i jord- och skogsbruk, naturauttag och fördelade kostnader, specifikation av inventarier, byggnader, yttre ledningar samt täckdiken, arbets- och dragkraftsredovisning, specifikation av skogsbrukets intäkter med uppgift om avverkad kubikmassa, vissa tekniska data samt en redovisning av arealanvändning och skörd för olika grödor (jämte betesredovisning). Anvisningar för hur boksluten skall göras upp bl a med hänsyn till de priser som skall användas vid värderingen av lager, meddelas varje år av lantbruksstyrelsen.

Granskning och komplettering

På bokföringskontoren sker en fortlöpande granskning av inkommande dagboksrapporter, bl a i form av rimlighetskontroller. En ingående kontroll av de från kontoren översända boksluten utförs sedan på lantbruksstyrelsen. I vissa fall är boksluten behäftade med sådana fel och/eller ofullständigheter att de måste återsändas till kontoren, i andra fall sker korrigering efter telefonkontakt med dessa.

Resultatberäkning

Bearbetningen av materialet sker dels manuellt, dels maskinellt och avser i första hand medeltalsberäkningar per gård för primärgrupperna, dvs för de enskilda storleksgrupperna inom varje område. Härutöver redovisas för primärgrupperna vissa data i form av medeltal per arealenhet. För de olika storleksgrupperna uträknas dessutom i en del fall vägda medeltal för hela riket, varvid uppgifter från senaste allmänna jordbruksräkning utnyttjas som vägningstal.

Resultatens tillförlitlighet

Eftersom bokföringskontoren ofta biträder jordbrukarna vid upprättandet av deras självdeklarationer erhålls därigenom en indirekt kontroll över vissa av de data som innefattas i undersökningen (t ex kassaomsättningen). För åtskilliga variabler saknas dock denna kontrollmöjlighet.

Av betydelse för resultatens tillförlitlighet är även möjligheterna att bibehålla kontinuitet i undersökningarna i den meningen att samma gårdar ingår år från år. På denna punkt visar erfarenheterna att omsättningen av gårdar är störst första året. Under de senaste åren har omsättningen årligen varit drygt 10 % av totalantalet uttagna gårdar. På grund av det nya urvalet för 1968 års undersökning, har omsättningen mellan 1967 och 1968 års undersökningar dock varit betydligt högre.

Vissa svårigheter har förelegat att erhålla uppgifter från så många gårdar som enligt planen skall ingå i undersökningen. Bearbetningen av 1968 års material har omfattat 1 020 gårdar eller cirka 68 % av antalet enligt planen. Anslutningen har varit speciellt låg, cirka 23 % i gruppen över 100 hektar. Resultaten är till en del osäkra på grund av att antalet undersökta brukningsenheter är ringa. Speciellt är detta fallet för storleksgrupperna 50—100 hektar och över 100 hektar.

Resultat

Sammanställningar över jordbrukets intäkter och kostnader 1968, angivna i kronor per 10 hektar åker (inkl reducerad betesmark), återfinns i *tab 124*. Med intäkter menas i princip värdet av samtliga inom företaget producerade varor och tjänster och med kostnader värdet av produktionsmedelsanvändningen.

På intäktssidan har värderingen av naturaförmånerna skett efter framräknade genomsnittspriser, i princip på grundval av konsumentpriser. I fråga om växtprodukterna har värderingen däremot baserats på producentpriserna. Det bör observeras att den del av produktionen som återförbrukats inom jordbruket ej redovisas som intäkt i undersökningen. Hit hör bl a den betydande del av växtproduktionen som utnyttjats för utfodring och till utsäde. Även hästarnas och traktorernas dragkraftsproduktion har till den del den används inom jordbruket betraktats som återförbrukning.

På kostnadssidan utgörs den viktigaste komponenten av årets utgifter. Andra kostnadsposter av stor betydelse är familjens insats av kapital och arbete samt avskrivning av anläggningstillgångar.

I kostnadskalkylen har — som framgår av tabellen — upptagits ränta för redovisade kapitalinvesteringar (omfattande jordbruksfastighet, investeringar i ekonomiska föreningar, inventarier, husdjur och rörelsemedel). Som räntesats har i 1968 års undersökning tillämpats 6,1 % på dessa kapitalinvesteringar.

I tab 124 redovisas även uppgifter om företagarvinst och förräntning. Med företagarvinst förstås i detta sammanhang skillnaden mellan samtliga intäkter och samtliga kostnader och med förräntning summan av företagarvinsten och de räntekostnader som påförts jordbruket. Av tabellen framgår att företagarvinsten i samtliga fall och förräntningen i flertalet fall antagit negativt värde. Detta betyder att kostnaderna över lag varit större än intäkterna och att någon ränta på kapitalinvesteringen i regel inte erhållits.

Tab 125 innehåller sammanfattande uppgifter om tillgångar och skulder per brukningsenhet, allt avseende förhållandena den 31 december 1968. Beträffande fastigheterna bör här observeras att dessa upptagits till marknadsvärde och ej till taxeringsvärde.

Data rörande jordbrukarfamiljens inkomst 1968 — angiven i kronor per brukningsenhet — finns redovisade i *tab 126*. I inkomsten innefattas erhållen arbetsinkomst, beräknad ränta på investerat kapital, allmänningsmedel, ränte- och arrendeinkomster (med avdrag för s k undantag samt ränte- och arrendeutgifter), inkomst av försäljning av sten, grus m m, barnbidrag samt arealtillägg.

Övrig publicering

Resultaten av de jordbruksekonomiska undersökningarna redovisas fortlöpande i Meddelanden från lantbruksstyrelsen. Redogörelsen för undersökningen avseende skördeåret 1968 återfinns i meddelande nr 92, serie B. Principerna för bokföringen m m finns behandlade i meddelande nr 27 i samma serie.

Tabell 124 Intäkter och kostnader i jordbruket år 1968. Kronor per 10 hektar åker[1] Receipt and costs per 10 hectares of arable land

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Intäkter				Kostnader						Summa intäkter minus summa kostnader (=företagarvinst)	Beräknad ränta plus företagarvinst (=förräntning)
	Växtprodukter	Djurprodukter	Övriga intäkter	Summa	Förnödenheter	Anläggningar	Manuellt arbete	Diverse kostnader[2]	Beräknad ränta[3]	Summa		
Götalands södra slättbygder												
20,1— 30,0	12 510	25 175	3 686	41 371	13 208	8 997	13 416	4 357	11 113	51 091	—9 720	1 393
30,1— 50,0	14 869	22 695	3 354	40 918	14 686	7 707	9 494	3 637	10 388	45 912	—4 994	5 394
50,1—100,0	20 939	16 471	2 893	40 303	14 015	7 923	8 175	3 739	10 353	44 205	—3 902	6 451
Götalands mellanbygder												
20,1— 30,0	8 615	21 388	3 704	33 707	10 583	7 428	12 973	3 927	6 804	41 715	—8 008	—1 204
30,1— 50,0	9 256	17 743	2 730	29 729	9 607	6 708	9 755	3 503	6 312	35 885	—6 156	156
50,1—100,0	11 606	12 377	2 286	26 269	8 109	6 278	6 511	2 910	5 528	29 336	—3 067	2 461
Över 100,0	15 521	9 890	1 717	27 128	8 224	5 646	5 851	3 175	6 608	29 504	—2 376	4 232
Götalands norra slättbygder												
20,1— 30,0	5 534	19 723	3 183	28 440	8 239	6 924	10 240	3 746	6 675	35 824	—7 384	—709
30,1— 50,0	6 692	17 531	2 506	26 729	8 709	6 162	8 222	3 352	6 382	32 827	—6 098	284
50,1—100,0	10 677	11 501	2 762	24 940	7 369	5 998	5 570	3 173	6 481	28 591	—3 651	2 830
Över 100,0	13 642	4 490	1 528	19 660	4 281	5 301	4 236	2 908	5 855	22 581	—2 921	2 934
Svealands slättbygder												
20,1— 30,0	4 211	17 155	3 174	24 540	6 118	6 860	10 750	3 522	5 779	33 029	—8 489	—2 710
30,1— 50,0	6 070	11 932	2 621	20 623	4 700	5 603	7 386	3 118	5 200	26 007	—5 384	—184
50,1—100,0	8 129	9 798	2 145	20 072	4 856	5 268	5 120	2 925	4 659	22 828	—2 756	1 903
Götalands skogsbygder												
10,1— 20,0	2 392	28 825	3 807	35 024	10 377	8 053	17 646	4 165	7 538	47 779	—12 755	—5 217
20,1— 30,0	3 140	22 966	3 223	29 329	8 361	7 352	12 138	3 624	7 043	38 518	—9 189	—2 146
30,1— 50,0	4 595	17 680	2 612	24 887	7 566	6 089	8 494	3 292	6 354	31 795	—6 908	—554
50,1—100,0	4 645	16 378	2 249	23 272	7 029	5 915	6 812	3 045	6 000	28 801	—5 529	471
Mellersta Sveriges skogsbygder												
10,1— 20,0	2 108	18 370	4 586	25 064	7 129	8 082	15 209	3 927	6 476	40 823	—15 759	—9 283
20,1— 30,0	2 656	16 979	4 201	23 836	6 770	7 374	12 118	3 564	5 833	35 659	—11 823	—5 990
30,1— 50,0	2 829	17 069	2 510	22 408	7 225	5 631	8 597	3 210	5 190	29 853	—7 445	—2 255
Nedre Norrland												
10,1— 20,0	272	18 234	5 329	23 835	5 681	7 833	16 307	4 101	6 359	40 281	—16 446	—10 087
20,1— 30,0	2 180	16 390	5 449	24 019	6 247	7 774	11 546	3 672	5 778	35 017	—10 998	—5 220
30,1— 50,0	1 438	15 669	3 105	20 212	6 021	6 293	8 513	3 480	5 133	29 440	—9 228	—4 095
Övre Norrland												
10,1— 20,0	1 119	19 584	5 227	25 930	5 823	6 500	17 054	3 592	6 048	39 017	—13 087	—7 039
20,1— 30,0	1 765	16 635	4 447	22 847	6 295	6 319	12 517	3 417	5 360	33 908	—11 061	—5 701
30,1— 50,0	765	21 057	3 130	24 952	11 110	5 067	9 697	3 250	5 492	34 616	—9 664	—4 172

[1] Avser åker inkl s k reducerad betesmark. — [2] Inkl driftsledning som för samtliga produktionsområden och storleksgrupper skattats till 1 250 kronor. — [3] Se texten.

Tabell 125 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1968. Kronor per brukningsenhet Holders' assets and liabilities, per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar											Skulder				Summa tillgångar minus summa skulder
	Fastigheter[1]		Investeringar i ekonomiska föreningar	Inventarier	Lager			Kassa, bank, aktier, obligationer och kundfordringar	Lån	Övriga tillgångar	Summa	Kortfristiga	Långfristiga	Undantag	Summa	
	Jordbruk	Skogsbruk			Husdjur	Produkter och förnödenheter										
						Jordbruk	Skogsbruk									
Götalands södra slättbygder																
20,1 – 30,0	279 600	4 200	11 900	60 200	45 900	18 000	0	44 300	4 100	5 100	473 300	15 500	102 200	–	117 700	355 600
30,1 – 50,0	420 100	4 800	13 300	87 300	59 600	31 600	200	52 200	9 800	9 900	688 800	42 600	178 900	0	221 500	467 300
50,1 – 100,0	542 400	5 800	12 300	136 400	63 100	46 500	–	191 200	6 100	13 300	1 017 100	50 500	286 700	200	337 400	679 700
Götalands mellanbygder																
20,1 – 30,0	147 000	24 400	11 700	60 900	47 600	19 300	400	36 000	2 100	400	349 800	16 400	69 300	1 700	87 400	262 400
30,1 – 50,0	189 400	33 700	13 100	75 900	56 400	24 200	200	26 100	4 200	2 400	425 600	22 800	100 900	1 400	125 100	300 500
50,1 – 100,0	298 000	43 600	14 800	108 000	76 900	37 700	600	39 000	12 000	1 100	631 700	30 600	174 400	700	205 700	426 000
Över 100,0	465 600	13 300	34 100	196 400	177 800	90 800	–	56 200	2 300	2 800	1 039 300	115 300	345 400	–	460 700	578 600
Götalands norra slättbygder																
20,1 – 30,0	123 900	27 200	10 200	59 900	34 000	18 800	400	22 100	1 400	800	298 700	11 000	58 300	800	70 100	228 600
30,1 – 50,0	156 500	30 200	11 700	83 800	51 500	26 100	100	25 400	1 600	600	387 500	23 100	101 600	1 000	125 700	261 800
50,1 – 100,0	294 900	73 200	17 700	120 700	57 000	48 200	900	97 800	52 000	7 300	769 700	44 800	207 200	1 500	253 500	516 200
Över 100,0	175 900	17 900	18 700	179 600	48 500	69 200	100	52 800	2 900	–	565 600	33 500	130 900	–	164 400	401 200
Svealands slättbygder																
20,1 – 30,0	95 000	42 000	9 900	55 500	30 500	15 600	800	23 400	2 000	700	275 400	6 400	46 900	400	53 700	221 700
30,1 – 50,0	135 300	45 600	12 700	76 300	35 900	23 700	500	22 800	2 400	1 500	356 700	15 000	77 100	1 400	93 500	263 200
50,1 – 100,0	143 500	38 400	15 000	113 300	52 700	47 400	300	26 000	11 300	2 500	450 400	29 000	116 000	–	145 000	305 400
Götalands skogsbygder																
10,1 – 20,0	97 900	63 400	7 800	38 400	36 500	12 300	800	18 900	2 000	900	278 900	6 600	56 700	700	64 000	214 900
20,1 – 30,0	121 300	57 600	10 900	57 600	48 900	18 000	400	20 400	1 000	4 900	341 000	14 300	75 500	900	90 700	250 300
30,1 – 50,0	148 900	71 200	11 900	77 500	60 800	24 800	900	18 200	2 000	2 400	418 600	19 700	124 100	800	144 600	274 000
50,1 – 100,0	175 000	82 400	17 900	118 800	96 400	38 800	800	17 900	13 700	23 400	585 100	39 800	164 600	–	204 400	380 700
Mellersta Sveriges skogsbygder																
10,1 – 20,0	83 700	74 500	7 100	42 200	19 700	9 400	1 100	18 600	700	1 700	258 700	6 800	46 200	3 600	56 600	202 100
20,1 – 30,0	104 900	79 500	9 700	60 400	31 700	14 600	1 000	22 700	800	200	325 500	11 300	61 200	5 000	77 500	248 000
30,1 – 50,0	115 800	67 300	9 600	80 100	52 000	18 600	200	13 400	100	1 500	358 600	23 700	118 100	3 000	144 800	213 800
Nedre Norrland																
10,1 – 20,0	82 900	77 900	8 200	31 900	20 400	7 900	1 500	22 300	700	2 700	256 400	5 500	51 900	8 700	66 100	190 300
20,1 – 30,0	107 000	99 900	12 500	60 300	33 500	15 800	3 300	30 300	1 500	2 700	366 800	15 900	91 700	6 600	114 200	252 600
30,1 – 50,0	117 800	82 700	14 400	81 200	51 700	20 400	1 000	17 400	600	200	387 400	15 500	129 300	3 300	148 100	239 300
Övre Norrland																
10,1 – 20,0	91 300	35 200	7 900	32 400	20 800	9 400	800	21 500	600	1 200	221 100	4 500	36 300	4 100	44 900	176 200
20,1 – 30,0	109 600	37 000	8 100	48 900	29 900	14 600	1 000	13 600	1 100	3 500	267 300	13 900	69 900	600	84 400	182 900
30,1 – 50,0	182 900	42 900	8 400	69 400	61 900	13 600	400	20 100	500	–	400 100	17 900	245 100	–	263 000	137 100

[1] Fastighetsvärden för arrendegårdar ingår ej.

Tabell 126 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1968. Kronor per brukningsenhet Income of farming families, per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Arbetsinkomst			Kapitalinkomst			Sten-, grus-, torv- och lerförsäljning	Barnbidrag och ev övergångsbidrag	Summa inkomst
	Summa	Därav inom		Summa[1]	Därav beräknad ränta för				
		Jordbruk	Eget skogsbruk		Jordbruk	Skogsbruk			
Götalands södra slättbygder									
20,1 – 30,0	16 852	8 315	–32	24 319	29 586	177	–	714	41 885
30,1 – 50,0	21 176	11 438	42	27 768	42 212	311	2	886	49 832
50,1 – 100,0	18 796	5 542	–329	45 129	66 537	373	1 189	427	65 541
Götalands mellanbygder									
20,1 – 30,0	19 538	11 178	–8	16 490	19 102	1 582	138	905	37 071
30,1 – 50,0	19 329	9 471	–229	20 670	25 928	2 151	114	966	41 079
50,1 – 100,0	27 185	12 710	–23	25 858	38 874	2 793	453	751	54 247
Över 100,0	7 980	–16 487	191	57 010	106 098	868	–	270	65 260
Götalands norra slättbygder									
20,1 – 30,0	16 746	7 114	–207	15 469	18 038	1 769	–	1 034	33 249
30,1 – 50,0	14 713	5 309	–801	19 570	26 085	1 801	1	1 628	35 912
50,1 – 100,0	18 576	3 523	–2 002	33 744	45 355	4 675	725	996	54 041
Över 100,0	16 293	–7 660	–433	50 969	74 162	1 155	–	1 270	68 532
Svealands slättbygder									
20,1 – 30,0	15 027	5 784	355	15 348	15 154	2 684	–	955	31 330
30,1 – 50,0	17 091	6 554	–385	17 976	21 148	2 895	78	1 118	36 263
50,1 – 100,0	26 188	10 889	–520	22 352	32 857	2 436	42	771	49 353
Götalands skogsbygder									
10,1 – 20,0	15 672	8 056	283	13 958	12 876	4 001	–	1 136	30 766
20,1 – 30,0	15 923	6 353	–336	17 398	19 126	3 684	1 096	1 275	35 692
30,1 – 50,0	10 142	–500	–955	20 670	26 323	4 531	144	841	31 797
50,1 – 100,0	11 257	–5 058	–2 271	28 642	40 480	5 153	–	1 631	41 530
Mellersta Sveriges Skogsbygder									
10,1 – 20,0	8 151	–1 143	44	13 371	10 625	4 793	2	1 265	22 789
20,1 – 30,0	12 222	–835	1 379	16 938	15 015	5 155	12	984	30 156
30,1 – 50,0	13 418	1 510	–143	16 913	21 147	4 326	5	1 427	31 763
Nedre Norrland									
10,1 – 20,0	10 897	–1 128	1 455	12 297	9 893	5 067	–	1 077	24 271
20,1 – 30,0	11 973	214	442	16 446	15 078	6 501	887	867	30 173
30,1 – 50,0	9 501	–4 659	2 504	17 306	19 804	5 512	370	1 726	28 903
Övre Norrland									
10,1 – 20,0	16 765	6 419	1 961	11 122	10 243	2 395	6	748	28 641
20,1 – 30,0	17 589	3 336	1 246	12 628	13 728	2 481	206	1 077	31 500
30,1 – 50,0	7 148	–1 212	–2 089	14 561	22 519	2 834	18	1 445	23 172

[1] Avdrag gjorda för undantag samt ränte- och arrendeutgifter.

11.3. Inkomsterna av jordbruksfastighet samt inkomstfördelningen för inkomsttagare inom jordbruk m m

I ett tidigare avsnitt har redogjorts för den statistik över jordbruksfastigheternas taxeringsvärden som årligen sammanställs och publiceras av statistiska centralbyrån. Dessa uppgifter ingår som en del i den officiella statistiken rörande taxeringsutfallet, vilken utöver uppgifterna om fastighetsvärden även ger upplysningar om de totala taxerade inkomsterna och dessas fördelning på olika förvärvskällor. Statistiska centralbyrån redovisar vidare varje år bl a uppgifter om inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser.

Tabell 127 Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt år 1970. 1 000-tal kronor
Income of agricultural real estates according to the assessment

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst (samtliga förvärvskällor)	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst (samtliga förvärvskällor)
Län				
Stockholms[1]	57 701	22 205 891	67 983	24 837 476
Uppsala	64 072	2 356 186	66 154	2 395 785
Södermanlands	60 643	2 751 709	62 683	2 831 809
Östergötlands	113 403	4 124 138	123 378	4 323 518
Jönköpings	102 324	3 231 706	106 114	3 318 201
Kronobergs	74 493	1 692 844	74 771	1 744 213
Kalmar	109 106	2 372 839	112 219	2 425 501
Gotlands	40 627	486 905	40 709	493 833
Blekinge	34 378	1 526 751	34 745	1 562 182
Kristianstads	153 119	2 754 438	154 965	2 819 765
Malmöhus	218 174	8 663 019	220 810	9 095 176
Hallands	115 849	2 004 845	116 347	2 050 474
Göteborgs o Bohus	52 032	8 656 571	54 377	9 310 611
Älvsborgs	123 054	4 306 018	125 658	4 412 984
Skaraborgs	155 299	2 583 704	158 093	2 654 173
Värmlands	79 905	2 921 732	88 792	2 995 991
Örebro	62 082	3 059 225	63 829	3 112 028
Västmanlands	64 435	2 900 367	70 939	3 023 131
Kopparbergs	66 707	2 855 475	89 884	3 013 942
Gävleborgs	63 183	3 032 475	86 617	3 094 907
Västernorrlands	57 263	2 804 151	85 795	2 964 531
Jämtlands	39 667	1 193 346	39 854	1 198 549
Västerbottens	82 786	2 326 537	84 632	2 363 821
Norrbottens	44 430	2 636 582	48 422	2 663 217
Hela riket[1]				
1970	2 034 732	93 447 454	2 177 770	98 705 818
1969	2 041 501	86 365 692	2 149 920	91 207 833
1968	2 182 915	81 621 276	2 298 517	85 829 274
1967	2 308 707	76 973 294	2 450 742	81 111 571
1966	2 459 167	69 993 567	2 648 142	74 520 550

[1] Inkl det för riket gemensamma taxeringsdistriktet.

Undersökningens genomförande

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 17 november 1967 (nr 643) med ändring den 8 november 1968 (nr 534) skall respektive länsstyrelse till centralbyrån senast den 31 juli taxeringsåret lämna för inkomststatistiken behövliga uppgifter i fråga om fysisk person, oskift dödsbo och familjestiftelse. From 1967 är genom denna kungörelse inkomststatistiken grundad på totalräkning. Tidigare baserades statistiken i huvudsak på uppgifter för personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. Primärmaterialet framställs maskinellt vid länsstyrelsernas datakontor och överlämnas till centralbyrån i form av magnetband. I detta ingår då samtliga personer som avlämnat självdeklaration eller som har skönstaxerats av taxeringsmyndigheterna. En begränsning är dock att registrering av inkomstbelopp vid den statliga taxeringen endast förekommit i de fall den taxerade inkomsten uppgått till 2 350 kronor för

Tabell 128 Inkomsttagarna inom jordbruk med binäringar fördelade efter yrkesställning år 1968 (taxeringsåret 1969)

Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by employment status

Avser samtliga inkomsttagare som avlämnat allmän självdeklaration eller skönstaxerats. Individen är inkomsttagarenhet

Figures refer to every income-earner that has filed his income tax returns or whose income was estimated. The individual is income-earner unit

Län	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske			Samtliga näringsgrenar		
	Rörelseidkare	Anställda	Summa	Rörelseidkare	Anställda	Summa
Stockholms	3 951	6 218	10 169	35 979	772 105	808 084
Uppsala	3 160	4 538	7 698	6 882	93 765	100 647
Södermanlands	3 678	5 575	9 253	9 065	115 191	124 256
Östergötlands	7 137	7 941	15 078	15 302	171 890	187 192
Jönköpings	8 786	5 083	13 869	20 020	139 957	159 977
Kronobergs	7 098	3 208	10 306	11 591	74 265	85 856
Kalmar	8 898	6 717	15 615	14 870	99 954	114 824
Gotlands	3 319	2 730	6 049	4 510	21 991	26 501
Blekinge	4 230	3 959	8 189	7 935	67 761	75 696
Kristianstads	10 703	12 123	22 826	18 695	117 421	136 116
Malmöhus	12 028	15 795	27 823	29 285	340 874	370 159
Hallands	8 991	4 912	13 903	15 441	81 732	97 173
Göteborgs o Bohus	7 588	5 215	12 803	26 197	341 034	367 231
Älvsborgs	11 596	6 635	18 231	22 699	189 333	212 032
Skaraborgs	13 403	6 638	20 041	20 878	108 100	128 978
Värmlands	8 775	10 322	19 097	16 423	128 195	144 618
Örebro	3 886	6 164	10 050	9 648	130 259	139 907
Västmanlands	4 405	3 917	8 322	9 214	121 217	130 431
Kopparbergs	4 578	9 737	14 315	11 493	128 362	139 855
Gävleborgs	4 415	7 227	11 642	10 646	140 122	150 768
Västernorrlands	5 625	6 614	12 239	12 620	124 555	137 175
Jämtlands	4 810	7 712	12 522	8 783	54 942	63 725
Västerbottens	7 410	9 996	17 406	12 725	104 990	117 715
Norrbottens	4 102	8 706	12 808	10 529	117 526	128 055
Hela riket	162 572	167 682	330 254	361 430	3 785 541	4 146 971

ensamstående eller för samtaxerade gemensamt. I inkomststatistiken bearbetas uppgifterna för *inkomsttagarenheter*. Därmed avses liksom i tidigare års statistik såväl individer som samtaxerade personer, där båda har taxerats. Numera har också familjebegreppet kunnat utvidgas så att till föräldrarnas inkomst adderas även inkomsten hos hemmavarande barn under 18 år. Detta gäller även ensamstående förälder.

För varje inkomsttagare finns på bandet ett 40-tal uppgifter bl a om länstillhörighet, ålder, kön, näringsgrenstillhörighet, yrkesställning och sammanräknad nettoinkomst.

Uppgift om länstillhörighet erhålls med ledning av inkomsttagarens mantalsskrivningsadress. Klassificeringen av inkomsttagarna efter *näringsgren och yrkesställning* (rörelseidkare resp anställd) som numera handhas av den lokala skattemyndigheten, är dock i huvudsak begränsad till personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. Den-

Tabell 129 Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet fördelade efter kön och ålder år 1968

Income-earners with income of agricultural real estate distributed by sex and age

Avser endast inkomsttagare som taxerats och därvid registrerats med inkomst. Individen är inkomsttagarenhet

Figures refer to income-earners who have been assessed and in this connection have been income registered. The individual is income-earner unit

Kön: ålder	Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet			Samtliga inkomsttagare	
	Antal inkomsttagare		Summa, milj kronor	Antal	Sammanräknad inkomst, milj kronor
	Totalt	Därav med inkomst huvudsakligen av jordbruksfastighet			
Män					
Under 20 år	770	407	4,6	101 241	1 113,3
20–34 »	14 746	8 521	171,6	727 859	16 696,3
35–49 »	52 289	31 831	666,3	703 989	21 577,0
50–66 »	88 780	51 495	887,4	744 018	19 919,7
Över 66 »	43 057	9 500	174,4	350 066	4 795,1
Samtliga	199 642	101 754	1 904,3	2 627 173	64 101,4
Kvinnor					
Under 20 år	438	281	2,6	73 659	715,4
20–34 »	1 979	801	8,1	494 387	6 632,6
35–49 »	4 936	2 204	20,1	478 238	6 484,5
50–66 »	10 158	4 058	40,8	510 248	6 316,8
Över 66 »	9 875	1 284	26,5	387 708	3 363,2
Samtliga	27 386	8 628	98,1	1 944 240	23 512,5
Summa män och kvinnor					
Under 20 år	1 208	688	7,1	174 900	1 828,7
20–34 »	16 725	9 322	179,7	1 222 246	23 328,9
35–49 »	57 225	34 035	686,5	1 182 227	28 061,5
50–66 »	98 938	55 553	928,2	1 254 266	26 236,6
Över 66 »	52 932	10 784	200,9	737 774	8 158,2
Samtliga	227 028	110 382	2 002,4	4 571 413	87 613,9

na del av inkomststatistiken är således liksom tidigare grundad på ett stickprov. Klassificeringen efter näringsgren ansluter sig till ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities). Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av den verksamhet inkomsttagaren under inkomståret företrädesvis varit sysselsatt i. I andra hand beaktas yrke eller titel. Inkomsttagare som vid sidan av inkomst från förvärvsarbete även haft inkomst t ex av kapital skall oavsett den senare inkomstens storlek hänföras till den näringsgren inom vilken förvärvsarbete utövats. För personer som under året varit verksamma inom mer än en näringsgren skall den anges som lämnat största inkomsten. Som rörelseidkare räknas var och en som driver egen rörelse oberoende av om anställda funnits i rörelsen eller inte. Inkomstbegreppet är i huvudsak knutet till *sammanräknad nettoinkomst* enligt huvuddeklarationsblankettens sista sida.

Resultat

En sammanfattning av utfallet länsvis av 1970 års taxering vad gäller inkomst av jordbruksfastighet jämte motsvarande riksuppgifter för åren 1966—1970 lämnas i *tab 127*. Uppgifter redovisas i tabellen dels för kategorien fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser (A-längden), dels för samtliga skattskyldiga. Av tabellen framgår bl a att av den sammanräknade nettoinkomsten från samtliga förvärvskällor utgör inkomsten av jordbruksfastighet från 1966 till 1970 en minskande andel.

I *tab 128* redovisas inkomsttagarna inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske år 1968 (dvs på grundval av 1969 års taxering) med

Tabell 130 Inkomst av jordbruksfastighet med inkomsttagarna fördelade efter yrkesställning år 1968 (taxeringsåret 1969). 1000-tal kronor

Income of agricultural real estates with income-earners distributed by employment status

Avser endast inkomsttagare som taxerats och därvid registrerats med inkomst. Individen är inkomsttagarenhet

Figures refer to income-earners who have been assessed and in this connection have been income registered. The individual is income-earner unit

Näringsgren; yrkesställning	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad inkomst
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske		
Rörelseidkare	1 621 442	2 438 093
Anställda	171 097	2 199 127
Samtliga förvärvsarbetande	1 792 539	4 637 220
Övriga näringsgrenar		
Rörelseidkare	39 980	9 025 460
Anställda	198 791	125 566 792
Samtliga förvärvsarbetande	238 771	134 592 252
Summa näringsgrenar		
Rörelseidkare	1 661 422	11 463 553
Anställda	369 888	127 765 919
Samtliga förvärvsarbetande	2 031 310	139 229 472

Tabell 131 Inkomsttagare inom jordbruk med binäringar fördelade efter inkomstklass och yrkesställning år 1968 (taxeringsåret 1969)

Samtliga förvärvsarbetande inkomsttagare som avlämnat allmän självdeklaration eller skönstaxerats ingår. Individen är alltid inkomsttagarenhet

Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status

All income-earners (excluding persons not in labour) who have filed general income tax return or have been discretionary assessed are included. The individual is always income-earner unit

Kön; näringsgren; yrkesställning	Inkomstklass, kronor								Summa inkomsttagare	Summa inkomster, milj kronor
	Under[1] 5 000	5 000 – 9 999	10 000 – 19 999	20 000 – 29 999	30 000 – 39 999	40 000 – 59 999	60 000 – 99 999	Över 99 999		
Män										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	22 443	28 074	58 674	25 933	8 259	3 987	913	351	148 634	2 301,0
Anställda	23 975	26 887	52 414	27 820	5 509	1 796	883	87	139 371	2 001,5
Summa förvärvsarbetande	46 418	54 961	111 088	53 753	13 768	5 783	1 796	438	288 005	4 302,5
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	35 176	40 178	103 246	65 248	30 326	20 617	9 476	4 182	308 449	6 828,1
Anställda	192 824	172 005	527 004	814 775	291 037	145 747	52 637	13 083	2 209 112	52 288,9
Summa förvärvsarbetande	228 000	212 183	630 250	880 023	321 363	166 364	62 113	17 265	2 517 561	59 117,0
Kvinnor										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	6 453	4 556	2 141	446	152	122	41	25	13 936	95,6
Anställda	16 954	5 692	4 261	1 207	162	30	—	5	28 311	160,2
Summa förvärvsarbetande	23 407	10 248	6 402	1 653	314	152	41	30	42 247	255,8
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	17 685	13 007	13 261	4 829	1 999	1 309	721	194	53 005	634,1
Anställda	454 003	299 023	548 625	207 790	47 504	16 121	2 892	471	1 576 429	18 533,5
Summa förvärvsarbetande	471 688	312 030	561 886	212 619	49 503	17 430	3 613	665	1 629 434	19 167,6
Samtliga män och kvinnor										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	28 896	32 630	60 815	26 379	8 411	4 109	954	376	162 570	2 396,6
Anställda	40 929	32 579	56 675	29 027	5 671	1 826	883	92	167 682	2 161,7
Summa förvärvsarbetande	69 825	65 209	117 490	55 406	14 082	5 935	1 837	468	330 252	4 558,3
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	52 861	53 185	116 507	70 077	32 325	21 926	10 197	4 376	361 454	7 462,2
Anställda	646 827	471 028	1 075 629	1 022 565	338 541	161 868	55 529	13 554	3 785 541	70 822,4
Summa förvärvsarbetande	699 688	524 213	1 192 136	1 092 642	370 866	183 794	65 726	17 930	4 146 995	78 284,6

[1] Inkl inkomsttagare för vilka inkomst inte registrerats.

fördelning efter yrkesställning. Motsvarande uppgifter redovisas dessutom för alla näringsgrenar sammantagna. Av det totala antalet inkomsttagare inom jordbruk m m utgjordes 49% av rörelseidkare och 51 % av anställda. Motsvarande relativa andelar för alla näringsgrenar sammantagna var 9 resp 91 %.

I *tab 129* redovisas inkomsttagarna med inkomst av jordbruksfastighet med fördelning efter kön och ålder år 1968. Av tabellen framgår att 49 % av samtliga personer med inkomst av jordbruksfastighet hade denna som huvudsaklig inkomstkälla.

Av *tab 130* framgår hur inkomsterna av jordbruksfastighet fördelar sig efter yrkesställning dels inom näringsgrenen jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske, dels inom samtliga övriga näringsgrenar. För företagarna i den förra näringsgrenen utgör inkomsten av jordbruksfastighet 67 % av den sammanräknade inkomsten.

Av *tab 131* framgår hur inkomsttagarna år 1967 var fördelade efter inkomstklass och yrkesställning.

Övrig publicering

I publikationerna Taxeringsutfallet 1970 (SOS) samt Inkomst och förmögenhet 1968 (SOS) redovisar statistiska centralbyrån definitiva uppgifter rörande taxeringsutfallet 1970 samt inkomst- och förmögenhetsfördelningen 1968. Motsvarande uppgifter t o m taxeringsåret 1967 har publicerats i Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet (SOS).

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 127 fr o m år 1945.

11.4. Jordbrukets producentpris-, kostnadspris- och världsmarknadsprisindex

Pris- och kostnadsutvecklingen för jordbrukets produkter och förnödenheter avspeglas månadsvis i de av statens jordbruksnämnd beräknade producentpris-, världsmarknadspris- samt kostnadsprisindexen. Dessa indexserier har under perioden 1959/60—1966/67 använts för bevakning av den då gällande s k treprocentregeln. En allmän översyn av indexserierna pågår för närvarande enligt riktlinjer som dragits upp av Kungl Maj:t (se jordbruksstatistikkommitténs betänkande Jo 1968:9, bilaga 1). Resultaten av denna översyn beräknas bli publicerade under första halvåret 1971.

Beräkningsunderlag. Beräkningarnas utförande

Producentprisindex skall i princip omfatta samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. Som representantvaror i beräkningarna uttas inom de olika varugrupperna i allmänhet de sorter och kvaliteter som har den största omsättningen.

De löpande prisuppgifter som används i indexberäkningarna är i regel centrala noteringar. Priserna på vegetabilier avser i flertalet fall producentpriser, medan priserna på animalier huvudsakligen utgörs av partiprisnoteringar.

Beräkningarna av producentprisindex omfattar dels en nominell, dels en reell index[1].

Fr o m mars 1966 används vikter enligt normkalkyl för 1965/66.

---

[1] Reell producentprisindex =

$$= 100 \times \frac{\text{nominell producentprisindex}}{\text{konsumentprisindex}}$$

Tabell 132 Producentpris-, konsumentpris-, kostnadspris- samt världsmarknadsprisindex åren[1] 1965/66–1969/70
Producer price, consumer price, cost price and world market price indices

Index	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Nominell producentprisindex (mittprisnivå per den 1 sept 1959 = 100)					
Vegetabilier	128,0	131,6	128,4	120,9	136,6
Animalier	128,5	128,0	129,2	132,3	138,9
Totalt	128,6	128,6	129,1	130,1	138,4
Reell producentprisindex[2]					
Vegetabilier	102,1	100,2	95,4	88,2	95,1
Animalier	102,5	97,4	96,0	96,6	96,7
Totalt	102,6	98,0	95,8	95,0	96,4
Konsumentprisindex (febr 1960 = 100)					
Livsmedel	135,9	141,7	143,4	146,0	155,2
Totalt	125,4	131,4	134,7	137,1	143,6
Kostnadsprisindex för gård med 25 hektar åker (sept–nov 1959 = 100)					
Förnödenheter	110,8	111,3	110,4	109,2	109,2
Tjänster	128,1	136,9	144,1	147,3	153,6
Kapitalkostnader	145,7	151,1	154,7	153,7	164,0
Totalt	127,1	130,5	132,3	131,7	136,8
Världsmarknadsprisindex (sept–nov 1959 = 100)					
Vegetabilier	100,2	103,3	93,0	92,8	97,7
Animalier	103,9	102,1	93,1	93,4	101,1
Totalt	103,2	102,4	93,1	93,3	100,5
Totalt exkl ägg	108,5	107,3	97,6	97,3	108,0

[1] Regleringsåren avser för kostnadspris- och världsmarknadsprisindex perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni och för producentpris- och konsumentprisindex perioden sept–aug t o m 1966/67, sept–juni 1967/68 och därefter perioden juli–juni. – [2] Se not till texten.

I *kostnadsprisindex* skall ingå jordbrukets samtliga kostnader med undantag av arbetskostnader och ränta på eget kapital. Från respektive varugrupper medtas i beräkningarna i princip de varor som företer den största omsättningen.

Indexberäkningarna omfattar två (före mars 1966 tre) serier, nämligen *totalkalkylindex och typkalkylindex* för gårdar inom de syd- och mellansvenska slättbygdsområdena med 25 hektar åker. Som vikter vid beräkningarna av dessa serier utnyttjas kostnadsfördelningen enligt jordbrukets totalkalkyl resp kostnadsfördelningen vid gårdar med en åkerareal om 25 hektar.

De i totalkalkylindex medtagna kostnadsposterna utgjorde vid indexberäkningarnas början 1959 cirka 37 % av jordbrukets totala kostnader. Motsvarande andel för typkalkylindex var 53 %.

De i beräkningarna utnyttjade priserna utgörs till stor del av centrala noteringar. I andra fall används prisuppgifter från en viss ort (ibland från enstaka företag). Vidare utnyttjas vissa poster i konsumentprisindex. Materialkostnaderna för byggnadsarbeten uppskat-

tas med ledning av prislistor samt uppgifter, som månadsvis insamlas av byggnadskonsulenterna vid lantbruksnämnderna. I fråga om arbetskostnaderna för byggnadsarbeten används uppgifter ur kollektivavtalen.

Utarbetandet av kostnadsprisindex har hittills skett i samarbete mellan jordbruksnämnden och Jordbrukets utredningsinstitut.

Fr o m mars 1966 består vikterna i totalkalkylindex av kostnaderna enligt 1964/65 års kalkyl och i typkalkylindex för gård med 25 hektar åker av prognosvärden för 1965.

Världsmarknadsprisindex skall omfatta samtliga de jordbruksprodukter, vars prisutveckling på världsmarknaden inverkar på den inhemska prisbildningen. Räknat i importpriser motsvarar dessa varor cirka 50 % av den totala produktionsvolymen inom jordbruket.

Som representantvaror inom de olika varugrupperna uttas för indexberäkningarna de sorter och kvaliteter som säljs mest på den svenska marknaden. Erforderliga prisuppgifter hämtas till övervägande delen från utländska facktidskrifter.

Som vikter används i indexberäkningarna fr o m september 1965 den inom landet konsumerade produktionen i genomsnitt för åren 1962/63—1964/65.

Till följd av den internationellt krympande marknaden för ägg har tillfälliga över- och underskott givit starka utslag i de internationella priserna. Däremot har dessa prisers inverkan på det svenska äggpriset försvagats. Under senare år har därför parallellt beräknats en indexserie utan ägg. Denna anses från och med 1970 som huvudserie.

Resultat

Utvecklingen av de olika prisindexserierna åren 1965/66—1969/70 framgår av *tab 132*, som innehåller ovägda årsmedeltal av månadsberäkningarna. För jämförelse har i tabellen även medtagits uppgifter om förändringarna i konsumentprisindex under den angivna perioden.

Tabellen visar bl a att producentpriserna 1969/70 nominellt låg i genomsnitt 38 % högre än 1959 och att jordbrukets kostnader under samma tid ökade med omkring 37 %. Priserna på världsmarknaden var i medeltal cirka 1 % högre (8 % högre för index exkl ägg) än september—november 1959.

Övrig publicering

Resultaten från jordbruksnämndens indexberäkningar publiceras månadsvis dels i stencilform, dels i Jordbruksekonomiska Meddelanden.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 132 fr o m år 1959/60.

11.5. Jordbrukets kreditmarknad

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik som sammanställs av Jordbrukets utredningsinstitut. Grundmaterialet för denna redovisning utgörs huvudsakligen av uppgifter hämtade från kreditorganens verksamhetsberättelser (eller motsvarande) samt från den officiella statistiken. I fråga om de statliga krediterna erhålls uppgifter från berörda myndigheter.

Jordbrukets behov av främmande kapital täcks från ett stort antal källor. Dess kreditmarknad är därför förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför utredningsinstitutets redovisning faller bl a de s k leverantörskrediterna samt olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Det statis-

tiska materialet tillåter dock ej alltid en sådan redovisning och vissa uppgifter innefattar därför krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Krediternas omfattning. Fördelning på olika kreditgivare

I nedanstående tablå lämnas vissa uppgifter om räntesatserna i procent vid årets slut för åren 1966—1970.

År	Riksbankens officiella diskonto	Affärsbankernas utlåningsränta[1]
1970	7,00	8,25—10,50
1969	7,00	7,25— 9,50
1968	5,00	6,00— 8,25
1967	6,00	7,75
1966	6,00	7,25

[1] Växeldiskonto, lägsta ränta.

Utvecklingen av den totala långivningen till jordbruket — med särredovisning på olika

Tabell 133 Total kreditgivning till enskilda jordbrukare åren 1966–1970. Milj kronor
Total credit extended to private holders

År	Hypoteksföreningar	Jordbruksskassor	Sparbanker[1]	Affärsbanker	Staten[2]	Försäkringsbolag	Summa krediter[1]
1970	2 616	3 150	..	547	107	5	..
1969	2 451	2 925	2 300	592	125	6	8 399
1968	2 287	2 888	2 250	597	142	6	8 170
1967	2 112	2 519	2 180	568	160	8	7 547
1966	1 877	2 249	2 080	564	173	10	6 953

[1] Delvis uppskattade värden. — [2] Avser budgetåren 1965/66—1969/70.

Tabell 134 Jordbrukskasserörelsens utlåning[1] till enskilda jordbrukare åren 1966–1970. Milj kronor
Lending by agricultural credit societies to private holders

År	Lån mot			Växelkrediter	Krediter i checkräkning	Summa krediter
	botteninteckning i jordbruksfastighet	statlig kreditgaranti	andra säkerheter			
1970	..	495	..	..	..	3 150
1969	..	488	..	..	..	2 925
1968	1 325	439	809	152	163	2 888
1967	1 215	368	666	148	122	2 519
1966	1 134	312	565	135	103	2 249

[1] Delvis uppskattade värden.

Tabell 135 Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1965–1969. Milj kronor
Lending by saving banks to private holders

År	Lån mot				Summa krediter[1]
	botteninteckning i jordbruksfastighet[2]	högre inteckning i jordbruksfastighet	statlig kreditgaranti	inteckning jämte borgen samt enbart borgen[1]	
1969	1 461	66	168	..	2 300
1968	1 368	88	165	..	2 250
1967	1 368	56	152	..	2 180
1966	1 344	35	140	..	2 080
1965	1 307	33	135	475	1 950

[1] Delvis uppskattade värden. — [2] T o m 1968 lån inom 60 % av taxeringsvärdet eller särskilt utlåningsvärde, därefter inom 75 % av uppskattningsvärdet.

Tabell 136 Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1965/66–1969/70. Milj kronor
Government loans to private holders

Inom parentes anges årtal för fondens inrättande alt period mellan fondens inrättande och avvecklande
Years in brackets state when the foundation was established and liquidated

Typ av kredit	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Kronotorparnas inventarielånefond (1943)	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Skogsvägslån (1941)	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0
Egnahemslån m m (1904–48)	54,3	49,9	45,2	41,2	37,1
Lantarbetarbostadslån (1935–56)	9,2	7,4	5,8	4,6	3,6
Arbetarsmåbruks- o arrendelån (1933–48 resp 1934–48)	15,5	14,5	13,2	12,1	9,1
Maskinlån (1938–67)	28,7	30,2	25,8	19,8	14,3
Hästavelslån (1914–59)	2,7	2,7	2,6	2,6	2,0
Sekundärlån (1935–51)	1,2	1,0	0,8	0,7	0,5
Avdikningslån (1926–59)	48,9	45,9	43,0	40,2	37,4
Stödlån	11,0	6,8	4,7	3,0	2,0
Supplementär jordbrukskredit (1956–59)	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Summa krediter	172,9	159,8	142,4	125,3	107,2

kreditgivare — åren 1966–1970 belyses i *tab 133*. I *tab 134—136* lämnas mer detaljerade uppgifter om jordbrukskasserörelsens, sparbankernas resp statens utlåning. (Uppgifter om statliga kreditgarantier och statsbidrag till jordbruket lämnas i kapitel 12.)

Tabellerna återger de förhållanden som gällt vid slutet av respektive kalenderår (för de statliga krediterna slutet av respektive budgetår).

Landshypoteksinstitutionens långivning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet. *Jordbrukskasserörelsens* verksamhet omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i checkräkning. *Sparbankernas* utlåning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot inteckning. *Affärsbankernas* kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av borgenslån eller växelkrediter och *försäkringsbolagens* i form av lån mot inteckning i jordbruksfastighet samt mot säkerhet i livförsäkringsbrev. De *statliga* krediter som kommer jordbruket till godo kan indelas i egentliga jordbrukslån och allmänna lån. Till de förra räknas krediter ur fonder, som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. De sistnämnda lånen är sådana statliga lån, som utlämnas för särskilda ändamål (andra än jordbruk) och där låntagarens yrke inte är avgörande.

Övrig publicering

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad har utförligt beskrivits för åren 1950—1962 i meddelande nr 4—63 från Jordbrukets utredningsinstitut. Dessutom hänvisas till de enskilda kreditorganens årsredogörelser samt till den officiella statistiken publicerad i bl a Sparbankerna (SOS), utgiven av statistiska centralbyrån, samt Enskilda försäkringsanstalter (SOS), utgiven av försäkringsinspektionen.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 133, 134 och 135 fr o m år 1945.

11.6. Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Statistiska centralbyråns beräkningar av nationalräkenskaperna har sedan ett antal år tillbaka utökats så att uppgifter om olika näringsgrenars bidrag till bruttonationalprodukten (sektorprodukt) erhålls.

Sedan föregående år har vissa smärre förändringar vid beräkningen av jordbrukets sektorprodukt gjorts i och med att vissa offentliga myndigheters verksamheter inom jordbrukssektorn tillagts. Tilläggen är dock endast gjorda för år 1963 och framåt.

I föreliggande avsnitt redovisas utvecklingen av jordbrukets sektorprodukt i fasta och löpande priser för perioden 1965—1969 samt sektor- resp bruttonationalproduktens komponenter i löpande priser för motsvarande år. Dessutom redovisas jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950—1969 i löpande priser.

Beräkningsmetodik

I de löpande nationalräkenskaperna beräknas en näringsgrens bidrag till bruttonationalprodukt genom att näringsgrenens bruttoproduktionsvärde minskas med den förbrukning av varor och tjänster (inklusive reparationer och underhåll), som krävs för produktionen. I och med att även reparationer och underhåll avdrages från bruttoproduktionsvärdet, överensstämmer de i de svenska nationalräkenskaperna tillämpade definitionerna praktiskt taget helt med de internationellt rekommenderade enligt SNA (System of National Accounts).

Näringsgrensindelningen i nationalräkenskaperna bygger på den indelning, som anges av 1958 års ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities).

Till jordbrukssektorn räknas härvid ekonomisk aktivitet enligt ISIC 01 och 03, dvs förutom egentligt jordbruk även trädgårdsskötsel, biodling, pälsdjursuppfödning, hästavel, renskötsel, jakt m m. Däremot ingår inte jordbrukarnas sidoinkomster av skogsbruk och fiske.

Beräkningarna av bruttoproduktionsvärdet av det egentliga jordbruket baseras på statens jordbruksnämnds totalkalkyl över jordbrukarnas inkomster. För att erhålla jordbrukssektorns produktionsvärde till marknadspris korrigeras totalkalkylens värde genom avdrag för bl a medel som anvisats till jordbrukets regleringskassor samt skördeskadebidrag och statligt stöd till mindre jordbruk. Av totalkalkylens kostnadsposter medtages endast de, som innefattas i nationalräkenskapernas definitioner av löpande förbrukning av varor och tjänster.

För de övriga delarna av jordbrukssektorn, vilka är av mindre omfattning, görs speciella tilläggskalkyler av statistiska centralbyrån.

För beräkningarna i fasta priser (1959 års) används produktionsvolymsberäkningar avseende det egentliga jordbruket utförda av statens jordbruksnämnd. Jordbruksnämnden prissätter vid volymberäkningarna respektive års producerade kvantiteter med de priser, som gällde 1959. Övriga delar av jordbrukssektorn deflateras på likartat sätt. Den löpande förbrukningen av varor och tjänster deflateras i huvudsak med tillämpliga prisserier ur partiprisindex.

Tabell 137 Sektorprodukten inom jordbruk m m samt bruttonationalprodukten med fördelning på faktorinsatser, indirekta skatter och subventioner åren 1965–1969. Milj kronor

Agricultural sector product and gross domestic product by factor incomes, indirect taxes and subsidies

Sektorprodukt resp bruttonationalprodukt; löpande resp 1959 års priser	1965	1966	1967	1968	1969
Löpande priser					
Sektorprodukten inom jordbruk m m till marknadspris	3 094	2 988	3 300	3 350	3 096
Indirekta skatter (avdragspost)	18	18	19	24	30
Subventioner (tilläggspost)	417	389	383	328	355
Sektorprodukten inom jordbruk m m till produktionskostnad	3 493	3 359	3 664	3 654	3 421
Därav löner	952	964	961	970	968
Därav driftsöverskott (inkl avskrivningar)	2 541	2 395	2 703	2 684	2 453
Totala bruttonationalprodukten till marknadspris	107 679	117 254	126 288	134 350	146 265
Indirekta skatter (avdragspost)	12 617	14 657	15 833	17 209	18 213
Subventioner (tilläggspost)	1 330	1 630	1 743	1 713	1 533
Totala bruttonationalprodukten till produktionskostnad	96 392	104 227	112 198	118 854	129 585
Därav löner	65 117	72 310	78 519	84 590	91 947
Därav driftsöverskott (inkl avskrivningar)	31 275	31 917	33 679	34 264	37 638
1959 års priser					
Sektorprodukten inom jordbruk m m till marknadspris	2 260	2 125	2 387	2 477	2 115
Totala bruttonationalprodukten till marknadspris	83 523	86 004	88 312	91 883	97 181

Tabell 138 Jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950–1969. Löpande priser
Contribution to the gross domestic product by agriculture etc. and forestry. Current prices

År	Bidrag till bruttonationalprodukten, i marknadspris, från				Totala bruttonationalprodukten, i marknadspris, milj kronor
	Jordbruket m m		Skogsbruket		
	Milj kronor	Procent	Milj kronor	Procent	
1969	3 096	2.1	2 580	1.8	146 265
1968	3 350	2.5	2 408	1.8	134 350
1967	3 300	2.6	2 752	2.2	126 288
1966	2 988	2.5	2 750	2.3	117 254
1965	3 094	2.9	2 765	2.6	107 679
1964	3 073	3.2	2 623	2.7	97 301
1963[1]	2 639	3.0	2 242	2.6	87 148
1962	2 685	3.3	2 569	3.2	80 250
1961	2 554	3.5	2 580	3.5	73 588
1960	2 488	3.7	2 240	3.3	67 442
1959	2 401	3.9	1 832	3.0	62 084
1958	2 328	4.0	2 208	3.8	58 348
1957	2 321	4.2	2 263	4.1	55 326
1956	2 365	4.6	2 520	4.9	51 799
1955	2 055	4.3	2 368	5.0	47 698
1954	2 233	5.1	2 301	5.2	44 189
1953	2 373	5.7	1 951	4.7	41 706
1952	2 177	5.4	3 114	7.7	40 279
1951	1 995	5.4	2 026	5.4	37 220
1950	1 897	6.3	1 248	4.1	30 097

[1] Fr o m 1963 har till jordbruk hänförts vissa tjänster från statliga myndigheter.

Resultat

I *tab 137* redovisas jordbrukets m m sektorprodukt och den totala bruttonationalprodukten i dels löpande, dels fasta priser (1959 års) åren 1965—1969. I löpande priser återfinns uppgifter i *tab 138* om jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950—1969 i dels absoluta tal, dels procent av bruttonationalprodukten. Det framgår att jordbrukets andel av bruttonationalprodukten i löpande priser minskat från 6,3 % 1950 till 2,1 % 1969.

Övrig publicering

Resultat från nationalräkenskaperna avseende åren 1950—1969 återfinns i Statistiska meddelanden N 1971:11, där också beräkningsmetoderna mera utförligt redovisas.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 137 fr o m år 1950.

12. Statliga rationaliseringsinsatser

Government rationalization measures

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen skall även ange de närmare riktlinjerna för hur en på lång sikt ändamålsenlig uppdelning i brukningsenheter bör ske samt leda och övervaka statsunderstödda åtgärder. Det åligger sålunda lantbruksstyrelsen att bl a ha hand om det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen. Genom generellt bemyndigande har lantbruksnämnderna också möjlighet att med anlitande av en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Möjligheten att köpa mark använder nämnderna i de fall då direkta köp mellan fastighetsägarna inte kan genomföras. Den av nämnderna inköpta marken skall i princip snarast överlåtas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Av olika skäl har det dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv och de inköpta fastigheterna stannar därför genomsnittligt kvar i nämndernas ägo drygt två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna

Tabell 139 Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m i 1000-tal kronor åren 1966–1970. Hela riket

Government support for internal rationalization and structural improvement etc. Whole of Sweden

Stödform	1966	1967	1968	1969	1970
Statlig lånegaranti[1]					
Inre rationalisering	43 666	44 504	63 743	55 626	43 360
Därav till dikning, vattenavledning och invallning	1 001	1 287	1 713	1 160	1 047
» » täckdikning	7 405	8 601	11 356	9 180	7 110
» » övriga markanläggningar	136	140	355	378	887
» » byggnadsändamål	35 124	34 476	50 319	44 908	34 316
Yttre rationalisering	51 689	56 533	59 517	47 874	36 777
Jordförvärvslån	28 489	34 974	34 804	22 169	20 934
Driftslån	17 618	21 048	38 011	33 897	29 164
Maskinlån	.	813[2]	2 546	2 086	1 241
Statsbidrag[1]					
Inre rationalisering	17 392	16 534	14 364	12 473	12 030
Därav till dikning, vattenavledning och invallning	1 473	1 081	3 212	732	565
» » täckdikning	6 601	5 275	2 422	2 292	2 249
» » övriga markanläggningar	641	714	308	329	882
» » byggnadsändamål	8 677	9 464	8 402	9 120	8 334
Yttre rationalisering m m	5 334	6 852	9 090	6 987	7 305
Övergångsbidrag[3]	17 779	16 304	10 509	12 562	11 456

[1] Avser av lantbruksnämnderna beviljade lånegarantier resp statsbidrag. — [2] Avser 2:a halvåret 1967. — [3] För åren 1966 och 1967 avses arealtillägg, fr o m 1968 särskilt övergångsbidrag.

Tabell 140 Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m år 1970. 1 000-tal kronor

Government support for internal rationalization and structural improvement etc.

Län	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Jordförvärvslån (statlig lånegaranti)	Driftslån (statlig lånegaranti)	Maskinlån (statlig lånegaranti)	Övergångsbidrag	Avgångsvederlag	
	Statlig lånegaranti	Statsbidrag	Statlig lånegaranti	Statsbidrag					Antal	Beviljat belopp
Stockholms	911	80	617	72	293	450	—	55	—	—
Uppsala	455	392	845	166	575	1 312	—	59	1	1
Södermanlands	1 516	26	545	131	483	2 384	—	61	5	20
Östergötlands	3 543	126	1 184	193	3 153	3 345	—	222	18	74
Jönköpings	231	13	1 990	106	350	720	26	691	20	79
Kronobergs	1 410	96	1 447	143	658	605	—	565	15	54
Kalmar	908	180	1 157	153	1 020	2 324	74	402	9	38
Gotlands	1 020	168	814	141	1 183	996	41	223	2	7
Blekinge	855	70	304	77	455	400	24	269	4	16
Kristianstads	2 611	23	2 588	467	2 485	910	194	523	16	69
Malmöhus	1 831	6	5 352	264	843	1 257	424	286	10	33
Hallands	1 498	78	1 789	61	1 089	1 283	69	446	5	23
Göteborgs o Bohus	730	205	876	87	—	220	29	467	5	19
Älvsborgs	2 090	279	599	294	1 030	1 270	22	914	16	67
Skaraborgs	4 144	248	2 729	203	2 982	2 210	162	504	33	129
Värmlands	3 247	1 050	2 212	381	994	1 425	28	531	10	54
Örebro	1 992	284	1 011	242	682	1 170	16	190	4	15
Västmanlands	1 609	44	1 275	329	518	886	—	60	3	12
Kopparbergs	3 401	793	565	1 056	760	2 184	—	233	14	63
Gävleborgs	918	519	2 022	368	190	713	—	422	23	114
Västernorrlands	1 668	1 977	2 123	890	—	780	24	1 088	36	137
Jämtlands	1 500	928	885	181	100	536	28	838	48	211
Västerbottens	2 069	1 530	1 292	551	269	363	7	1 564	26	114
Norrbottens	3 203	2 915	2 556	749	822	1 421	73	843	32	137
Hela riket	43 360	12 030	36 777	7 305	20 934	29 164	1 241	11 456	355	1 486

statistik är de enskilda lantbruksnämnderna, vilka inom respektive län är beslutande organ i frågor rörande statliga åtgärder för jordbrukets rationalisering. I föreliggande avsnitt redovisas uppgifter om det statliga stödets omfattning under 1970. För hela riket lämnas dessutom vissa uppgifter avseende åren fr o m 1966.

Allmänt om det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 453) lämnas fr o m den 1 juli 1967 statligt stöd dels i form av lånegaranti, dels i form av bidrag. Finansieringsstödet är begränsat till åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade samt lönsamma ur företagsekonomisk synpunkt. Vidare beviljas stöd endast till brukningsenheter som antingen redan har eller inom en nära framtid väntas få förutsättningar för rationell drift. Undantag från ovan nämnda allmänna förutsättningar görs i fråga om lånegaranti för gödselvårdsanläggning m m som enligt den nya miljöskyddslagstiftningen är nödvändig för att undvika olägenheter på grund av vattenförorening. Statligt stöd lämnas dock inte till åtgärder som bör kunna genomföras på skäliga villkor utan sådant stöd.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Till *inre rationalisering* kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med ev bidrag. Med inre rationalisering avses då den effektivisering av ett företag som kan uppnås genom investering i om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader, vägar, täckdikning och igenläggning av öppna diken o d. Härunder faller även angelägna vattenvårdande åtgärder. Statsbidrag utgår i princip endast om den inre rationaliseringen

Tabell 141 Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering (SR) år 1970

Government support for special rationalization measures on certain holdings

Område	Antal berörda brukningsenheter	Statlig lånegaranti, 1 000-tal kronor					Statsbidrag, 1 000-tal kronor					
		Dikning m m	Täckdikning	Övriga markanläggningar	Byggnader	Totalt	Dikning m m	Täckdikning	Övriga markanläggningar	Byggnader	Driftsrationalisering	Totalt
Län												
Värmlands	5	—	—	—	588	588	—	—	—	392	15	407
Kopparbergs	72	—	49	50	118	217	—	38	68	89	91	286
Gävleborgs	31	—	26	—	418	444	1	26	—	310	77	414
Västernorrlands	122	51	68	—	1 060	1 179	42	68	244	1 433	340	2 127
Jämtlands	152	29	36	27	463	555	22	30	44	538	144	778
Västerbottens	94	—	70	32	1 154	1 256	3	230	166	818	172	1 389
Norrbottens	210	—	250	—	2 368	2 618	18	397	113	1 922	782	3 232
Hela riket												
1970	686	80	499	109	6 169	6 857	86	789	635	5 502	1 621	8 633
1969	229	56	251	87	8 230	8 624	72	623	243	6 109	1 587	8 634
1968[1]	161	4	400	62	6 695	7 161	35	875	173	5 429	..	..

[1] Inkl stöd till SR-gårdar i Älvsborgs län.

genomförs i samband med en genomgripande och kapitalkrävande arealutvidgning av brukningsenheten med likviditetsproblem som följd. Gäller det en byggnad eller annan fast anläggning krävs dessutom att brukningsenheten skall bestå som självständig enhet på lång sikt. Likaså krävs för lånegaranti till markanläggning att marken under överskådlig tid kommer att utnyttjas som jordbruksjord. Bidrag till inre rationalisering utgår med högst 25 % av investeringskostnaderna, dock kan ett bidrag uppgå till högst 100 000 kronor.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av brukningsenheternas areal eller ägoanordning att möjligheterna till ändamålsenligt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv beviljas lånegaranti för hela kostnaden, dvs för skälig köpeskilling inklusive utgift för lantmäteriförrättning o d. Bidrag till yttre rationalisering utgår vanligen i form av s k värdeutjämningsbidrag vilket motsvarar högst skillnaden mellan priset på en fastighet vid försäljning i öppna marknaden och dess värde som tillskottsmark till köparens redan ägda (ev arrenderade) fastighet. Sådan värdeskillnad kan uppstå, då byggnader eller andra anläggningar blir överflödiga vid sammanslagningen. Bidrag kan även lämnas till hela eller viss del av kostnaden för lantmäteriförrättning m m i samband med tillskottsförvärv och/eller ägoutbyten, för flyttning av ekonomibyggnad eller annan fast anläggning som fordras för rationaliseringens genomförande. Är tillköpet av mark eller förbättringen av ägoanordningen av mera väsentlig omfattning eller mycket kapitalkrävande kan bidrag också lämnas för drifts- eller skogsbruksplan.

Jordförvärvslånen kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att för-

Tabell 142 Antal storleksrationaliserade brukningsenheter i enskild ägo[1] inom olika storleksgrupper efter ägd areal före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1970

Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support, and the effect of the rationalization

Storleksgrupp, hektar ägd åker	Antal brukningsenheter	Tillskottsareal, hektar		Medelareal, hektar			
		Åker	Skog	Åker		Skog	
				Före åtgärd	Efter åtgärd	Före åtgärd	Efter åtgärd
Under 11	1 503	3 814	38 613	4	7	76	102
11– 20	873	5 326	18 148	15	21	58	79
21– 30	481	3 368	8 778	25	32	64	82
31– 50	390	3 316	4 830	39	48	58	70
51–100	183	1 953	2 272	68	79	109	121
Över 100	67	872	713	163	176	174	185
Hela riket							
1970	3 497	18 649	73 354	20	25	71	92
1969	3 247	20 558	54 457	25	31	66	83
1968	3 259	21 728	52 891	24	31	61	78

[1] Brukningsenheter som ägs av fysiska personer och dödsbon. Vidare avses endast den storleksrationalisering, som bygger på beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark.

Tabell 143 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1970

Område	Under året förvärvade brukningsenheter eller delar därav				
	Antal	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde[1], 1 000-tal kronor	Köpeskilling, 1 000-tal kronor
Län					
Stockholms	20	252	611	1 370	2 631
Uppsala	66	545	797	2 527	4 419
Södermanlands	22	329	533	1 498	2 439
Östergötlands	28	289	655	1 778	3 350
Jönköpings	40	232	1 466	2 609	5 059
Kronobergs	29	194	820	1 668	3 412
Kalmar	21	204	820	1 642	2 778
Gotlands	25	284	396	1 056	1 350
Blekinge	21	129	422	1 475	2 205
Kristianstads	57	413	525	2 956	5 487
Malmöhus	63	549	19	4 935	10 516
Hallands	24	247	194	1 747	3 156
Göteborgs o Bohus	11	164	295	1 057	1 617
Älvsborgs	43	402	408	1 764	3 012
Skaraborgs	87	855	628	4 061	7 531
Värmlands	119	882	3 571	5 853	9 478
Örebro	49	622	649	2 723	4 717
Västmanlands	47	622	1 111	2 747	5 636
Kopparbergs	187	295	6 014	3 786	7 268
Gävleborgs	118	442	5 278	4 368	7 348
Västernorrlands	117	569	5 594	3 684	7 502
Jämtlands	50	232	3 672	1 595	2 477
Västerbottens	94	586	3 310	2 171	3 797
Norrbottens	203	776	6 997	3 691	8 511
Hela riket					
1970	1 541	10 114	44 785	62 761	115 696
1969	1 409	9 658	39 503	52 087	95 713
1968	1 212	8 174	34 499	39 896	69 580
1967	1 670	10 820	54 846	62 893	112 237
1966	1 365	8 759	38 570	48 386	78 241

[1] Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.

värva bärkraftiga jordbruk. Dessa lånegarantier lämnas endast till sådana brukningsenheter, oavsett storleken, som har eller inom en nära framtid kan väntas få förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde och därefter vid genomgripande produktionsomläggning.

Statlig lånegaranti för *maskinlån* lämnas fr o m 1 juli 1967 enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 443) för lån till inköp av jordbruksmaskin med tillbehör, som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller utvidgning av befintligt maskinbe-

Real estate holding of county agricultural boards

Under året avyttrade brukningsenheter eller delar därav					Fastighetsinnehav vid årets utgång		
Antal	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde[1], 1 000-tal kronor	Köpeskilling, 1 000-tal kronor	Åkerareal, hektar	Skogsmarksareal, hektar	Taxeringsvärde[1], 1 000-tal kronor
30	172	626	1 092	1 659	570	1 348	2 897
103	803	1 132	3 192	5 920	769	1 553	3 405
31	161	345	904	1 418	846	1 423	3 865
46	232	501	1 365	2 584	874	1 485	6 247
56	233	1 472	2 758	4 786	309	1 817	3 536
34	157	840	1 490	2 843	200	1 125	2 568
38	213	1 212	2 165	3 507	96	799	1 532
46	262	468	838	962	179	300	759
41	125	352	1 575	2 260	132	845	1 648
46	303	362	2 062	3 257	388	267	3 133
75	514	—	4 861	9 119	341	28	3 592
24	183	135	1 381	2 477	436	546	2 501
13	84	222	452	486	247	598	1 419
54	320	485	1 426	2 437	1 171	2 152	5 089
133	652	674	3 176	5 849	853	1 036	4 489
191	558	2 735	4 653	7 781	1 541	6 579	8 576
75	294	683	2 012	3 311	1 175	1 074	4 747
65	360	1 077	2 392	4 575	1 359	3 112	6 763
153	339	2 504	2 451	4 459	1 165	21 368	15 176
193	549	4 971	4 269	7 301	1 360	15 202	9 904
220	661	7 401	4 479	8 767	1 198	19 210	9 649
84	187	5 003	1 731	2 662	794	14 641	4 464
178	624	3 410	2 189	4 044	1 375	7 797	3 821
369	1 182	13 307	5 549	14 031	2 117	23 078	6 053
2 298	9 168	49 917	58 462	106 495	19 495	127 383	115 833
2 171	9 698	37 567	52 307	89 951	19 144	132 000	106 458
1 778	8 536	30 020	42 543	66 738	19 345	127 920	106 499
1 640	7 240	32 565	39 611	65 699	20 181	123 947	109 935
2 102	9 771	40 977	51 185	78 292	17 258	101 839	89 064

stånd. Denna statliga kreditgivning har ersatt den statliga låne- och bidragsgivningen från jordbrukets maskinlånefond som upphörde med utgången av juni 1967.

Särskilt övergångsbidrag ersätter enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 422) i princip tidigare former av stöd till mindre jordbruk, nämligen arealtillägg och leveranstillägg. Bidraget kan i regel utgå endast till den som före 1967 erhöll areal- eller leveranstillägg, tillträdde brukningsenheten före 1 januari 1967 samt är född före 1913 men ej fyllt 67 år.

Avgångsvederlag beviljas sedan 1 juli 1967 under vissa förutsättningar den som upphör med jordbruksdriften samt i övrigt fyller kra-

ven för att erhålla särskilt övergångsbidrag.

Enligt särskilda bestämmelser utgår sedan budgetåret 1960/61 statligt stöd till *särskild rationalisering*, SR (tidigare benämnd koncentrerad rationalisering, KR) inom jordbruket i vissa län. Med särskild rationalisering förstås samtidig och i tiden koncentrerad yttre och inre rationalisering i förening med driftsrationalisering. Stöd för denna rationalisering lämnas endast till brukningsenheter inom den del av Älvsborgs län som motsvarar landskapet Dalsland samt Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Resultat

Omfattningen av det statliga stödet dels i form av lånegarantier, dels i form av bidrag under perioden 1966—1970 framgår av *tab 139*. Den länsvisa fördelningen av det av lantbruksnämnderna beviljade stödet för 1970 belyses i *tab 140*. I *tab 141* redovisas uppgifter om det statliga stödet till SR-gårdar i de aktuella länen 1970 jämte uppgifter för riket för åren 1968—1969. Det kan nämnas att inom de för SR-stöd intill den 1 juli 1970 godkända områdena ingår 445 brukningsenheter där utbyggnad med SR-stöd redan ägt rum eller planeras. I nedanstående tablå har sammanställts uppgifter om beviljade bidrag till olika åtgärder från dels anslaget Bidrag till jordbrukets rationalisering m m (rationaliseringsanslaget), dels anslaget Bidrag till särskilda rationaliseringsåtgärder i Norrland m m (SR-anslaget). From 1 juli 1967 belastar dock bidragsgivningen till inre rationaliseringsåtgärder i samband med särskild rationalisering enbart SR-anslaget.

Åtgärder	Sedan starten den 1 juli 1960 intill den 1 juli 1970 beviljade bidrag, i kronor, ur	
	Rationaliseringsanslaget	SR-anslaget
Ekonomibyggnader	10 022 410	29 654 945
Dikning	2 643 608	2 670 771
Jordbruksvägar	441 505	590 885
Övriga inre rationaliseringsåtgärder	172 075	708 145
Jordbruksmaskiner	129 720	2 941 124
Skogsmaskiner	1 500	4 650
Djur	—	3 333 238
Övrig driftsrationalisering	—	1 924 914
Summa	13 410 818	41 828 672

Effekten av den storleksrationalisering som kommit till stånd med hjälp av beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark belyses i *tab 142*. Slutligen redovisas i *tab 143* omfattningen av lantbruksnämndernas köp och försäljning av jordbruksfastigheter.

Övrig publicering

Statistiken över lantbruksnämndernas verksamhet publiceras i stencilform några månader efter utgången av redogörelseperioden. I Meddelanden från Kungl lantbruksstyrelsen, serie C nr 16, lämnas kommentarer till och anvisningar för tillämpningen av rationaliseringskungörelsen (SFS 1967:453) och maskinlånekungörelsen (SFS 1967:443), till vilken hänvisas för utförligare information.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 139 from år 1949.

13. Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse

Farmers' co-operative associations

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsong- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation och verksamhetsformer

Det centrala topporganet för jordbrukets föreningsrörelse är fr o m 1/1 1971 Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), som bildats genom sammanslagning av den fackliga organisationen Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF) och den ekonomiska organisationen Sveriges Lantbruksförbund (SL). Till förbundet är för närvarande följande riksorganisationer anslutna:

Sveriges Allmänna Hypoteksbank
Svenska Lantmännens Riksförbund
Sveriges Bränneriidkareförening
Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund
Sveriges Stärkelseproducenters Förening
Sveriges Jordbrukskasseförbund
Svenska Mejeriernas Riksförening
Svenska Ägghandelsförbundet
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund
Sveriges Slakteriförbund
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening
Svensk Husdjursskötsel

Till jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse räknas också följande organisationer, som dock inte är anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund.

Sveriges Betodlares Centralförening
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation

Karakteristiskt för de ekonomiska föreningarna inom jordbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar), försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar) etc. Varje jordbrukare, som vill anlita föreningarna, måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Föreningarnas uppgifter varierar inom de olika branscherna. I fråga om oljeväxterna är uppgiften sålunda begränsad till träffandet av generella avtal om försäljningsvillkoren. Beträffande brödsäd omfattar verksamheten uppsamling, erforderlig lagring samt försäljning till kvarnar. I fråga om de viktigaste animaliska produkterna omfattar verksamheten samtliga stadier, dvs uppsamling från producenterna, industriell förädling vid egna anläggningar, lagring samt försäljning till parti- och detaljhandlare.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom Sveriges Lantbruksförbund har årligen utarbetats en sammanfattande statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlaget för denna statistik utgörs av de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter inhämtade enligt särskilda formulär.

Vissa andra data, exempelvis rörande antalet medlemmar, insamlas av respektive branschorganisationer.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1965—1969 lämnas i *tab 144* och *tab 145*, som för de olika riksorganisationerna innehåller uppgifter om antal medlemmar resp omsättningsvärden.

Tabell 144 Antal medlemmar m m inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1965–1969. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildats
Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1965	1966	1967	1968	1969[1]
Anslutna till Sveriges Lantbruksförbund (SL)					
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	139,8	136,6	133,5	129,5	124,8
Sveriges Bränneriidkareförening (1907)	1,7	1,7	1,4	1,4	1,4
Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund (1926)	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	3,0	3,0	3,0	3,0	2,9
Sveriges Jordbrukskasseförbund (1930)	182,3	179,0	180,5	186,1	194,6
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	183,8	173,1	157,4	143,8	131,0
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	44,3	40,0	37,8	34,1	32,9
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	134,9	134,4	133,5	132,4	132,5
Sveriges Slakteriförbund (1933)	222,6	213,9	204,5	198,4	187,7
Riksförbundet Lin och Hampa (1942)	1,5	—	—	—	—
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	7,5	8,1	8,2	8,2	8,2
Svensk Husdjursskötsel (1961)	98,1	98,2	97,3	94,8	92,5
Summa	1 021,0	989,5	958,6	933,1	909,9
Sveriges Allmänna Hypoteksbank[2] (1861)	85	87	89	90	91
Ej anslutna till Sveriges Lantbruksförbund					
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	18,5	16,7	15,4	14,7	14,6
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	3,5	3,5	3,4	3,4	3,3
Summa	22,0	20,2	18,8	18,1	17,9

[1] Preliminär uppgift. — [2] Antal lån.

Övrig publicering

Delar av statistiken över den ekonomiska föreningsrörelsen offentliggörs varje år genom riksorganisationernas årsredovisningar. Dessutom har sammanfattande uppgifter införts i bl a Sveriges Lantbruksförbunds årsredogörelse.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tab 144 och 145 fr o m perioden 1945/49.

Tabell 145 Omsättningsvärden[1] inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1965–1969. Milj kronor
Turnover values in agricultural economic associations

Organisation	1965	1966	1967	1968	1969[2]
Affärsdrivande organisationer					
Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR)	2 374,0	2 440,7	2 691,4	2 831,2	2 845,7
Sveriges Bränneriidkareförening (SBI)[3]	25,7	21,3	23,4	22,3	12,4
Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund (SPR)	107,0	127,5	101,4	110,5	118,0
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF)[3]	27,1	28,7	36,0	35,1	22,7
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	44,2	38,8	47,2	58,1	54,2
Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR)	1 898,2	1 826,0	1 799,4	1 888,4	1 755,6
Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ)	134,9	160,0	174,1	185,8	191,0
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR)	765,4	670,7	795,5	634,3	732,8
Sveriges Slakteriförbund (SS)	1 711,9	2 019,8	1 995,4	1 981,1	2 154,7
Riksförbundet Lin och Hampa (RLH)	3,6	—	—	—	—
Svensk Husdjursskötsel (SHS)	24,0	25,0	26,1	27,5	26,9
Summa	7 116,0	7 358,5	7 689,9	7 774,3	7 914,0
Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning					
Sveriges Betodlares Centralförening (SBC)[3]	149,4	174,9	195,1	214,9	147,9
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (SOC)[3]	163,4	81,2	223,6	220,9	158,2
Summa	312,8	256,1	418,7	435,8	306,1

[1] Avser endast jordbrukarnas affärer med respektive organisationer. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. — [2] Preliminär uppgift. — [3] Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår.

14. Lantbruksundervisningen

Agricultural training

Statistik över lantbrukets yrkesskolor har tidigare utarbetats av lantbruksstyrelsen, som är central tillsynsmyndighet. Fr o m budgetåret 1968/69 har denna statistik enligt beslut av Kungl Maj:t förts över till statistiska centralbyrån, som redan tidigare svarat för statistiken över undervisningen bl a vid de högskolor som har anknytning till lantbruket — främst lantbrukshögskolan, veterinärhögskolan och skogshögskolan. För den skogliga yrkesutbildningen, som sker vid skogsbruksskolor, skogsinstitut och statens skogsmästarskola, är skogsstyrelsen huvudmyndighet och svarar för statistiken över denna verksamhet.

Centralbyråns statistik över yrkesutbildningen inom lantbruket omfattar bl a redovisning av antalet elever vid en viss tidpunkt — den 15 januari — under läsåret och antalet elever som avgått under året med eller utan fullbordad utbildning samt uppgifter om antalet sökande och antagna till kurser av olika slag vid lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor. Primärmaterialet till elevstatistiken utgörs huvudsakligen av uppgifter, som inhämtas direkt från respektive undervisningsanstalt medan sökande- och antagningsstatistiken baseras på uppgifter inhämtade via en statistikblankett, som fyllts i av den sökande.

Fr o m 1.7. 1971 kommer lantbrukets yrkesskolor att inordnas i den nya gymnasieskolan. Utbildningen kommer då att organiseras efter samma principer som för övriga linjer inom gymnasieskolan.

Utbildningen vid lantbruksskolorna har omfattat tre skeden nämligen förberedande och grundläggande utbildning samt vidareutbildning. Till vidareutbildningen har räknats specialiserad yrkesutbildning, utbildning av arbets- och driftsledare, ladugårdsförmän samt den ettåriga lantmästarutbildningen. Vid trädgårdsskolorna har meddelats grundläggande yrkeskurser samt vidareutbildning i form av specialiserad yrkesutbildning, ut-

Tabell 146 Antal närvarande och avgångna elever vid vissa högskolor, åren 1968/69–1969/70

Number of attending and graduated pupils at certain univercity-level colleges

Undervisningsanstalter	Antal närvarande[1]				Antal avgångna med fullbordad utbildning[2]			
	Samtliga		Därav kvinnor		Samtliga		Därav kvinnor	
	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70	1968/69	1969/70
Lantbrukshögskolan	612	698	127	154	57	65	9	9
Veterinärhögskolan	307	321	65	71	26	33	5	7
Skogshögskolan	212	258	—	10	29	33	—	—

[1] Avser antalet närvarande under höstterminen respektive läsår. — [2] Avser för högskolor antalet elever som avgått med agronom- eller hortonom-, veterinär- resp civiljägmästarexamen under läsåret 1968/69 resp 1969/70.

bildning av trädgårdsförmän samt ettårig trädgårdsteknikerutbildning. Även vid lanthushållsskolorna har utbildningen varit uppdelad på grundläggande yrkeskurser och specialiserad yrkesutbildning.

Den skogliga grundutbildningen meddelas i de statsunderstödda skogsbruksskolorna. Utbildningen av kronojägare, skogsvårdskonsulenter, skogvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket sker vid skogsinstituten (skogsskolorna). Skogsmästarskolan meddelar sådana kunskaper i skogshantering som fordras bl a för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens krävs än den som skogsinstituten ger.

Resultat

I *tab 146* och *147* redovisas uppgifter om antal närvarande och avgångna elever vid olika undervisningsanstalter läsåren 1968/69 och 1969/70 resp 1969/70 och 1970/71. Vissa resultat från den av centralbyrån utarbetade sökande- och antagningsstatistiken avseende lantbrukets yrkesskolor år 1969/70 lämnas i *tab 148*.

Övrig publicering

Uppgifter rörande skoglig yrkesutbildning meddelas årligen i Skogsstatistisk årsbok (SOS), som ges ut av skogsstyrelsen. I fråga om antalet studerande och examinerade vid högskolorna hänvisas till statistiska centralbyråns redovisning i Statistiska meddelanden U 1970:23 och 33. Uppgifter för 1969/70 om antal elever m m i lantbrukets yrkesskolor återfinns i samma serie nr U 1970:13. Motsvarande uppgifter för 1970/71 samt uppgifter om antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor 1970 återfinns i nr U 1971:11 resp 12.

Tabell 147 Antal närvarande och avgångna elever vid vissa undervisningsanstalter åren 1969/70–1970/71

Number of attending and graduating pupils at certain educational institutions

Undervisningsanstalter	Antal närvarande[1]				Antal avgångna med fullbordad utbildning[2]			
	Samtliga		Därav kvinnor		Samtliga		Därav kvinnor	
	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71
Lantbrukets yrkesskolor	4 097	4 415	1 739	1 870	6 351	6 180	3 149	3 369
lantbrukskurser	2 459	2 655	306	356	3 355	2 926	438	396
lanthushållskurser	1 402	1 493	1 401	1 481	2 684	2 954	2 681	2 947
trädgårdskurser	236	267	32	33	312	300	30	26
Statens skogsmästarskola	30	31	—	—	30	32	—	—
Skogsskolor[3]	69	68	—	—	69	..	—	—
Skogsbruksskolor	618	..	—	..	618	..	—	..

[1] Avser antalet närvarande under höstterminen respektive läsår utom för lantbrukets yrkesskolor där uppgifterna avser antalet närvarande den 15 januari respektive läsår. — [2] Avser antalet avgångna med fullbordad utbildning under läsåret *1969/70* resp *1970/71* (*för lantbrukets yrkesskolor under perioderna 15 jan 1969*—14 jan 1970 resp 15 jan 1970—14 jan 1971). — [3] De statliga skogsskolorna kallas fr o m läsåret 1970/71 skogsinstitut.

Tabell 148 Antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lanthushållsskolor och trädgårdsskolor efter sökt utbildning år 1969/70
Number of applicants and admitted pupils to agricultural schools, agricultural domestic schools and horticultural schools by desired training

Sökt utbildning[1]	Antal sökande		Antal antagna	
	Samtliga	Därav kvinnor	Samtliga	Därav kvinnor
Lantbruksskolor				
Förberedande utbildning	589	180	525	155
Grundläggande utbildning	1 476	195	1 393	173
Propedeutisk kurs för agronomie studerande	94	25	94	25
Specialkurser	636	154	562	126
Lantmästarutbildning	303	8	129	2
Arbets- o driftsledarkurs	460	30	384	23
Ladugårdsförmanskurs	36	11	33	10
Annan lantbrukskurs	8	—	8	—
Summa	3 602	603	3 128	514
Lanthushållsskolor				
Grundläggande utbildning	3 285	3 262	2 633	2 614
Hemvårdarinneutbildning	111	111	110	110
Annan kurs	316	313	286	283
Summa	3 712	3 686	3 029	3 007
Trädgårdsskolor				
Grundläggande utbildning	244	43	184	37
Propedeutisk kurs för hortonomie studerande	—	—	—	—
Annan kurs	163	21	112	13
Summa	407	64	296	50

[1] Avser kurser som påbörjats under perioden 15 nov 1969—14 nov 1970.

15. Internationella uppgifter

International statistics

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Resultat

I *tab 149—152* har för 1968 (1967/68) eller senast tillgängliga år sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning, åkeranvändning, totalskördar samt husdjursantal i olika länder och i *tab 153* redogörs för antalet inom jordbruk med binäringar förvärvsarbetande personer.

Övrig publicering

För en mera detaljerad redovisning hänvisas till den av FAO utgivna Production Yearbook.

Tabell 149 Ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag inom olika länder. 1 000-tal hektar

Areas of different types of land in different countries

Land	År	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Total areal	Landareal
Sverige	1968	3 031	448	22 794	18 706	44 979	41 141
Danmark	1968	2 709	308	472	818	4 307	4 237
Finland	1968	2 761	73	21 761	9 106	33 701	30 540
Norge	1968	843	151	8 330	23 098	32 422	30 841
Belgien	1968	886	735	601	829	3 051	..
Bulgarien	1968	4 558	1 323	3 652	1 558	11 091	11 055
Frankrike	1967	19 816	13 813	13 022	8 052	54 703	..
Grekland	1966	3 851	5 239	2 608	1 496	13 194	12 931
Irland	1967	1 194	3 589	194[1]	2 051	7 028	6 889
Italien	1968	15 195	5 160	6 146	3 622	30 123	29 405
Jugoslavien	1968	8 246	6 420	8 812	2 102	25 580	..
Luxemburg	1968	68	68	86	37	259	258
Nederländerna	1968	913	1 314	295	1 140	3 662	3 339
Polen	1968	15 494	4 283	8 304	3 187	31 268	30 378
Portugal	1963	4 370[2]	530[2]	2 500	1 486	8 886	8 842
Rumänien	1968	10 560	4 412	6 318	2 460	23 750	..
Schweiz	1965	404	1 774	981	970	4 129	3 993
Sovjetunionen	1968	224 300	373 700	910 009[1]	732 211	2 240 220	..
Spanien	1967	20 482	13 707	11 240	5 045	50 474	..
Storbritannien	1968	7 382	12 032	1 859	3 130	24 403	24 093
Tjeckoslovakien	1968	5 353	1 764	4 455	1 216	12 788	12 569
Ungern	1968	5 613	1 290	1 455	945	9 303	..
Västtyskland	1968	8 179	5 678	7 177	3 763	24 797	..
Österrike	1968	1 672	2 250	3 229	1 234	8 385	8 270
Österrike	1967	4 974	1 439	2 939	1 437	10 789	..
Algeriet	1968	6 787	37 416	2 424	191 547	238 174	..
Förenade Arabrepubliken	1968	2 801	—	2	97 342	100 145	..
Marocko	1966	7 900[2]	7 650	5 359	23 746	44 655	..
Sydafrika	1960	12 058	90 390	4 105[1]	15 663	122 216	..
Tunisien	1961	4 510	3 250	1 240	7 415	16 415	15 590
USA	1964	176 440	259 173	296 135[3]	204 587	936 335	919 145
Canada	1966	43 404	20 957	443 094	490 159	997 614	922 081
Mexico	1960	23 817	79 092	43 679	50 667	197 255	197 234
Argentina[4]	1968	33 007	144 947	62 700	37 012	277 666	..
Brasilien	1960	29 760	107 274	517 936	..	851 197	845 651
Chile	1965	4 511	10 083	20 686[5]	2 271	75 694	..
Peru	1966	2 625	27 330	87 000[1]	11 567	128 522	..
Uruguay	1966	1 957	13 697	568	2 471	18 693	..
Indien[6]	1967	163 720	14 070	60 500	88 520	326 810	..
Irak	1964	7 496	4 264	1 951	29 781	43 492	..
Iran	1960	11 593	6 741	12 000[1]	134 466	164 800	163 600
Japan	1968	5 684	948	25 558	4 786	36 976	..
Kina (Folkrepubliken)	1954	109 354	177 996	76 600[5]	592 150	956 100	..
Pakistan[7]	1965	28 214	..	4 185	..	94 672	..
Syrien	1968	5 861	5 448	440	6 769	18 518	18 510
Turkiet	1968	26 601	26 135	18 273	7 049	78 058	77 076
Australien	1967	41 461	448 108	35 473	243 639	768 681	..
Nya Zeeland	1968	782	12 842	6 237	7 006	26 867	26 589
Hela världen		1 406 000	3 001 000	4 068 000	4 917 000	13 392 000	..

[1] Enl FAOs världsskogsinventering 1963. — [2] Inofficiell uppgift. — [3] Exkl 12,2 milj hektar inom reservat m m. — [4] Endast fastlandet. — [5] Enl FAOs världsskogsinventering 1958. — [6] Inkl Kashmir-Jammu. — [7] Exkl Kashmir-Jammu.

Tabell 150 Åkerarealens användning inom olika länder år 1968. 1 000-tal hektar
Use of arable land in different countries

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbetor[1]
Sverige	245	68	553	464	—	—	—	55	41
Danmark	97	38	1 254	218	—	—	—	35	52
Finland	241	72	359	489	—	—	—	65	15
Norge	5	1	176	50	—	—	—	38	—
Belgien	207[2]	27	154	87	1	—	—	55	90
Bulgarien	1 060[2]	24	402	96	557	9	14	31	55
Frankrike	4 090	163	2 781	949	1 026	58	24	471	404
Grekland	1 100	9[6]	329	94	149	2[3]	21	54	18
Irland	90	—	183	88	—	—	—	59	26
Italien	4 275	42	175	323	967	6	156	319	306
Jugoslavien	2 012[2]	132	312	285	2 460	22	5	332	79
Luxemburg	15	2	14	14	—	—	—	3	—
Nederländerna	153	75	107	76	—	—	—	147	104
Polen	1 887	4 300	634	1 395	5	20	—	2 747	414
Portugal	614	239	135	224	438	—	33	105	4[3]
Rumänien	2 817	43	292	132	3 344	—	25	316	185
Schweiz	106[2]	16	30	9	5	—	—	33	9
Sovjetunionen	67 231	12 269	19 353	8 998	3 350	3 096	312	8 301	3 559
Spanien	3 960[2]	366	1 923	508	523	35[3]	60	382	170
Storbritannien	978	4	2 401	380	—	—	—	279	187
Tjeckoslovakien	998[2]	337[4]	710	407[5]	134	3[3]	—	372	194[6]
Ungern	1 328	190	385	54	1 259	4	21	150	104
Västtyskland	1 464[2]	962	1 330	821	58	—	—	659	290
Österrike	306	142	238	119	74	2	—	130	44
Östtyskland	570	735	595	256	1	—	—	672	204
Algeriet	2 253	—	720	61	6	2	2	40	3
Förenade Arabrepubliken	594	—	49	—	653	224	506	28	—
Marocko	1 977[6]	3[3]	2 475[3]	20[6]	630[6]	98[3]	7[6]	20	30[3]
Sydafrika	1 250[3]	20[3]	48[3]	260[3]	5 619[3]	318[3]	..	55[3]	—
Tunisien	655[6]	—	400[3]	..	—	12[3]	—	3[3]	6[3]
USA	22 363	410	3 930	7 095	22 614	5 663	952	558	571
Canada	11 907	275	3 576	3 058	387	—	—	125	32
Mexico	717	—	225	75[3]	7 800	680	167	40	—
Argentina	5 837	604	539	443	3 378	1 476	71	200	—
Brasilien	970	22	35	29	9 584	—	4 459	227	—
Chile	700	7	72	109	89	—	32	80	30
Peru	150[6]	—	180[6]	1[3]	360[6]	2[3]	63	270[3]	—
Uruguay	532	—	40	89	162	38	31	15	18
Indien	14 998	—	3 375	—	5 716	37 767	36 966	501	—
Irak	2 010	—	1 218	—	4	12	107	1[3]	2[3]
Iran	4 800[6]	—	1 300[3]	—	25[3]	30[3]	385[3]	20[3]	190[3]
Japan	322	1[3]	316	41	18	12[3]	3 280	188	55
Pakistan	6 061	—	198	—	620	1 210	11 297	96	10[3]
Syrien	891	—	631	3	5	41	4	4	8
Turkiet	8 352[2]	690	2 730	365	655	40	45	148	127
Australien	10 763	30[3]	1 295	1 659	80	237[3]	31	43	—
Nya Zeeland	127	—	63	14	6	—	—	13	—
Hela världen	227 546	22 359	74 945	32 315	106 046	111 171	132 164	22 808	7 875

[1] Avser tiden mars 1968–febr 1969. — [2] Inkl spältvete. — [3] Enl uppskattning av FAO. — [4] Inkl blandningar av råg och vete. — [5] Inkl blandningar av havre och korn. — [6] Inofficiell uppgift.

Tabell 151 Totalskördens storlek inom olika länder år 1968. 1 000-tal ton
Total harvest in different countries

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbetor[1]
Sverige	1 059	210	1 776	1 523	—	—	—	1 424	1 988
Danmark	465	131	5 047	863	—	—	—	866	2 339
Finland	516	134	718	1 064	—	—	—	908	386
Norge	16	4	621	176	—	—	—	912	—
Belgien	855[2]	87	574	315	3	—	—	1 566	4 108
Bulgarien	2 549[2]	24	807	76	1 768	16	39	369	1 447
Frankrike	14 985	327	9 139	2 528	5 400	225	85	10 045	17 557
Grekland	1 561	9	465	99	342	1[3]	102	586	676
Irland	412	1	740	286	—	—	—	1 625	1 092
Italien	9 590	75	258	390	3 988	19	639	3 960	11 457
Jugoslavien	4 363[2]	138	450	295	6 810	43	18	2 890	2 910
Luxemburg	41	5	48	34	—	—	—	60	—
Nederländerna	679	239	389	318	—	—	—	5 045	5 128
Polen	4 670	8 520	1 494	2 891	13	26	—	50 817	14 800
Portugal	747	199	94	129	548	—	149	1 083	120[3]
Rumänien	4 848	48	590	114	7 105	—	60	3 665	3 936
Schweiz	409[2]	64	112	31	24	—	—	1 098	453
Sovjetunionen	93 393	14 120	28 904	11 639	8 828	2 718	1 063	102 184	94 340
Spanien	5 315[2]	355	3 441	539	1 473	96[3]	362	4 431	4 620
Storbritannien	3 469	11	8 271	1 224	—	—	—	6 846	7 118
Tjeckoslovakien	3 153[2]	769[4]	2 113	869[5]	453	4[3]	—	6 526	8 098
Ungern	3 352	238	904	68	3 764	4	41	1 335	3 471
Västtyskland	6 198[2]	3 186	4 974	2 893	287	—	—	19 191	14 081
Österrike	1 045	413	770	324	399	6	—	3 473	1 936
Östtyskland	2 377	1 936	2 121	864	2	—	—	12 639	6 998
Algeriet	1 534	—	538	42	7	2	6	272	55
Förenade Arabrepubliken	1 518	—	121	—	2 297	906	2 586	472	—
Marocko	2 556	2[3]	3 217	25[6]	382	85[3]	38	160	785
Sydafrika	1 270	7	39	148	5 316	222[3]	..	430[3]	—
Tunisien	383	—	130	..	—	4[3]	—	60	55[3]
USA	42 898	594	9 211	13 634	111 594	18 789	4 721	13 349	23 009
Canada	17 686	331	7 084	5 591	2 062	—	—	2 409	870
Mexico	1 894	—	180	66[3]	9 360	1 700	455	400	—
Argentina	5 740	360	556	490	6 560	2 262	283	1 967	—
Brasilien	856	19	29	26	12 814	—	6 652	1 606	—
Chile	1 220	8	157	163	321	—	93	725	1 143
Peru	150	—	170[6]	1[3]	590	4	208	1 700	—
Uruguay	484	—	48	73	69	30	104	52	485
Indien	16 540	—	3 504	—	5 701	17 058	59 642	4 232	—
Irak	1 361	—	931	—	4	13	348	10[3]	26[3]
Iran	4 977	—	1 160	—	35[6]	31[3]	957	115[3]	3 403
Japan	1 012	1[3]	1 021	93	51	21[3]	18 765	4 056	2 110
Pakistan	6 477	—	121	—	629	592	20 065	901	150[3]
Syrien	600	—	512	3	8	37	8	50	166
Turkiet	9 603[2]	820	3 560	450	1 000	53	205	1 805	4 716
Australien	14 647	16[3]	1 685	1 722	201	438[3]	221	669	—
Nya Zeeland	442	—	219	45	36	—	—	300	—
Hela världen	332 526	33 447	130 699	54 237	251 119	85 084	284 168	315 451	251 244

[1] Avser tiden mars 1968—febr 1969. — [2] Inkl spältvete. — [3] Enl uppskattning av FAO. — [4] Inkl blandningar av råg och vete. — [5] Inkl blandningar av havre och korn. — [6] Inofficiell uppgift.

Tabell 152 Antal husdjur inom olika länder år 1967/68. 1 000-tal
Number of livestock in different countries

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nötkreatur	Får	Getter	Svin	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	69[1]	–	2 065[1]	286[1]	16[2]	2 043[1]	8 553	–	–
Danmark	40	–	3 141	110	6[2]	7 963	18 448	–	–
Finland	126	–	2 071	155	2[2, 3]	680	6 961	–	–
Norge	47	–	1 008	1 946	98	610	4 893	–	–
Island	35	–	55	829	–	4	144	–	–
Belgien	86	2[2]	2 799	162	24	2 479	35 268	–	–
Bulgarien	224	331	1 363	9 905	384	2 314	27 726[4]	99	–
Frankrike	874	79	21 680	9 248	925	10 693	210 000[2, 4]	–	–
Grekland	276	621	1 094	7 919	3 791	640	24 960	38	–
Irland	135	82[2]	5 546	4 073	39[2]	1 055	9 535	–	–
Italien	320	548	9 539	8 285	1 124	6 185	113 000[2, 4]	37	–
Jugoslavien	1 126	155[2]	5 693	10 345	175[2]	5 865	31 873	44	–
Luxemburg	1	–	187	4	–	105	445	–	–
Nederländerna	115[5]	–	4 116	552	85[2]	4 683	45 400	–	–
Polen	2 673	–	10 940	3 328	163	13 911	132 702	–	–
Portugal	78[2]	352[2]	920[2]	5 760	570[2]	1 660[2]	8 200[2, 6]	–	–
Rumänien	715	17[2]	5 332[7]	14 380	732	5 752	47 148[4]	80[2]	–
Schweiz	59	1[2]	1 855	280	72[2]	1 849	6 211	–	–
Sovjetunionen	8 025	708	97 167	138 461	5 580	50 867	528 151[4]	473	256
Spanien	316	1 144	4 000	18 642	2 626	5 662	47 662[6]	–	–
Storbritannien	140[2]	5[2]	12 151	28 004	18[2]	7 387	121 753	–	–
Tjeckoslovakien	166	–	4 437	770	417	5 601	29 728[6]	–	–
Ungern	274	4[2]	2 096	3 311	79[2]	6 609	53 482	1[2]	–
Västtyskland	282[5]	2[2]	13 981	810	89	19 033	88 556	–	–
Österrike	66	2[2]	2 480	130	88	2 932	10 856	–	–
Östtyskland	219[5]	1[2]	5 019	1 818	236	9 254	37 976[4]	–	–
Algeriet	134	431	841	7 534	2 515	7[2]	12 000	–	173
Förenade Arabrepubliken	60	1 220	1 673	2 148	798	9	23 930	1 704	178
Marocko[2]	350	1 320	3 430	14 045[8]	7 787	11	15 000[4]	–	216
Tunisien[2]	90[9]	227[9]	630	3 400	480[8]	7	7 000[4]	–	220
USA	7 010	5[2]	109 152	22 140	3 572[10]	55 265	425 158	–	–
Canada	363	4[2]	11 783	671	20[2]	6 060	76 871	–	–
Mexico	5 300[2]	5 610[2]	35 000[2]	6 706[11]	13 500[2]	14 950[2]	104 351	–	–
Argentina	3 700[2]	400[2]	51 465	47 800[11]	5 300[2]	3 800[11]	32 000	–	–
Brasilien	9 238	7 775	89 896	23 065	14 332	63 406	263 037	96	–
Chile	465[2]	50[2]	2 876	6 675	920[2]	1 085[11]	12 700[2, 4]	–	–
Peru	600[2]	650[2]	3 800[2]	15 100[11]	4 000[2]	1 720[11]	20 000[2, 4]	–	–
Uruguay	440[2]	6[2]	8 350[11]	21 500[11]	16[2]	380[11]	7 600[2]	–	–
Indien[2]	1 050	1 115	176 100	42 250	66 000	4 890	115 390[4]	53 550	1 080
Irak	122[9]	614[9]	1 455	11 040	1 800[2]	–	5 397[2]	225	195[2]
Iran	420[2]	2 335[2]	5 500	33 000[11]	13 000	6[2]	29 000[2]	220[2]	240
Japan	216	–	3 155	83	223	5 535	140 069	–	–
Pakistan	497	951	36 000[2]	11 050[2]	11 500[2]	94	–	8 750[2]	601
Syrien	62	299	497	5 938	743	–	3 735	2	12
Turkiet	1 183	2 224	14 165	35 878	20 659	14	32 020	1 248	43
Australien	475[2]	6[2]	19 182	166 912	83[2]	2 056	22 500[2]	–	2[2, 12]
Nya Zeeland	84[2, 13]	–	8 247[13]	60 474	35[2]	614	5 250	–	–
Hela världen	65 958	57 371	1 099 420	1 063 602	380 585	605 172	..	118 638	12 445

[1] Endast djur på brukningsenheter med minst 2 hektar. – [2] Enl uppskattning av FAO. – [3] Avser djur äldre än 6 månader. – [4] Inkl ankor, gäss och kalkoner. – [5] Endast hästar använda i jordbruket. – [6] Endast vuxna fåglar. – [7] Inkl bufflar. – [8] Djur äldre än 1 år registrerade för beskattning. – [9] Djur registrerade för beskattning. – [10] Endast Texas. – [11] Inofficiell uppgift. – [12] Exkl Victoria. – [13] Endast djur på brukningsenheter med mer än 4 hektar.

Tabell 153 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen inom olika länder år 1965

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population, in different countries

Land	Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar, 1 000-tal personer	Inom jordbruk med binäringar förvärvsarbetande befolkning i procent av den totala förvärvsarbetande befolkningen	Land	Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar, 1 000-tal personer	Inom jordbruk med binäringar förvärvsarbetande befolkning i procent av den totala förvärvsarbetande befolkningen
Sverige	408	12	Mozambique	1 800	69
Danmark	330	15	Sydafrika	1 865	29
Finland	670	32	Tanzania	4 460	95
Island	19	22	Tunisien	1 055	63
Norge	255	18			
			USA	4 836	6
			Canada	774	11
Belgien	218	6	Cuba	885	35
Bulgarien	1 891	44	Honduras	420	65
Frankrike	3 590	18	Jamaica	250	34
Grekland	1 935	53	Mexico	6 970	52
Irland	360	32			
Italien	5 005	25	Argentina	1 505	18
Jugoslavien	4 690	53	Bolivia	932	65
Nederländerna	405	9	Brasilien	12 565	48
Polen	6 300	42	Chile	701	26
Portugal	1 410	40	Colombia	2 504	47
Rumänien	6 450	59	Ecuador	825	52
Schweiz	275	10	Paraguay	345	51
Sovjetunionen	38 910	33	Uruguay	180	17
Spanien	4 143	34	Venezuela	815	29
Storbritannien	961	4			
Tjeckoslovakien	1 275	20	Indien	145 319	70
Ungern	1 540	31	Indonesien	25 005	66
Västtyskland	2 940	11	Irak	860	42
Österrike	690	20	Iran	3 620	48
Östtyskland	1 375	19	Israel	114	12
			Japan	11 731	24
			Kina (Formosa)	1 775	47
Algeriet	2 700	60	Pakistan	28 455	74
Angola	1 985	82	Syrien	791	56
Etiopien	7 180	88	Thailand	12 405	78
Förenade Arabrepubliken	4 890	55	Turkiet	9 765	72
Ghana	1 770	56			
Kenya	3 090	88	Australien	455	10
Marocko	2 040	54	Nya Zeeland	125	13

Områdesindelningen i jordbruksstatistiken

Geographical divisions for agricultural statistics

A—C	betecknar	riksområden
1—8	„	8 produktionsområden
a—r	„	18 produktionsområden
01—60	„	naturliga jordbruksområden (län)

A. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)
  a Skåne-Hallands slättbygd
    19 Kristianstads län, slättbygden
    22 Malmöhus län, slättbygden
    23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)
  b Sydsvenska mellanbygden
    10 Kalmar län, Kalmarslätten
    16 Blekinge län, slättbygden
    18 Kristianstads län, mellanbygden
    21 Malmöhus län, mellanbygden

  c Öland och Gotland
    13 Kalmar län, Öland
    14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)
  d Östgötaslätten
    05 Östergötlands län, Östgötaslätten
  e Vänerslätten, del av
    27 Älvsborgs län, slättbygden
    31 Skaraborgs län, slättbygden
    32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)
  e Vänerslätten, del av
    35 Värmlands län, slättbygden

  f Mälar- och Hjälmarbygden
    01 Stockholms län
    02 Uppsala län
    03 Södermanlands län
    40 Örebro län, slättbygden
    43 Västmanlands län, slättbygden

B. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)
  g Sydsvenska höglandet
    06 Östergötlands län, södra skogsbygden
    08 Jönköpings län
    09 Kronobergs län
    12 Kalmar län, skogsbygden
    15 Blekinge län, skogsbygden
    17 Kristianstads län, skogsbygden
    20 Malmöhus län, skogsbygden
    24 Hallands län, skogsbygden
    30 Älvsborgs län, södra höglandet
    34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet

h Östsvenska dalbygden
07 Östergötlands län, södra kustlandet
11 Kalmar län, norra kustlandet

i Västsvenska dalbygden
25 Hallands län, norra Halland
26 Göteborgs och Bohus län
28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)
j Södra Bergslagen
04 Östergötlands län, norra skogsbygden
33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
39 Örebro län, södra skogsbygden

k Västsvenska dalsjöområdet
29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
36 Värmlands län, centrala och västra Värmland

l Norra Bergslagen
37 Värmlands län, Bergslagen
41 Örebro län, Bergslagen
42 Västmanlands län, Bergslagen
44 Kopparbergs län, Bergslagen

m Östra Dalarne-Gästrikland
45 Kopparbergs län, östra Dalarna
48 Gävleborgs län, Gästrikland

C. Norra Sverige

7 Nedre Norrland (Nn)
n Kustlandet i nedre Norrland
49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
51 Västernorrlands län, kustlandet

o Nordsvenska mellanbygden
38 Värmlands län, norra Värmland
46 Kopparbergs län, mellanbygden
50 Gävleborgs län, inlandet
52 Västernorrlands län, inlandet
55 Jämtlands län, mellanbygden

p Jämtländska silurområdet
53 Västernorrlands län, silurområdet
54 Jämtlands län, silurområdet

8 Övre Norrland (Nö)
q Kustlandet i övre Norrland
57 Västerbottens län, kustlandet
59 Norrbottens län, kustlandet

r Fjäll- och moränbygden
47 Kopparbergs län, fjällbygden
56 Jämtlands län, fjällbygden
58 Västerbottens län, inlandet
60 Norrbottens län, inlandet

Identifieringsnummer	Blanketter	Bilagor

① Företagare (brukare)

Uppgifterna skall avse förhållandena den 26 juni 1970
Ändra och komplettera uppgifterna nedan om de nu är fel eller ofullständiga.

01 Namn

02 Utdelningsadress

03 Postnummer 04 Ortsadress

05 Personnummer
År Mån Dag Nummer 06 Telefonnummer

07

Nedanstående rutor ifylls endast om företaget (bruknings-enheten) har mer än en företagare (brukare).

08 Namn

09 Utdelningsadress

10 Postnummer 11 Ortsadress

12 Personnummer
År Mån Dag Nummer 13 Telefonnummer

14

15 Namn

16 Utdelningsadress

17 Postnummer 18 Ortsadress

19 Personnummer
År Mån Dag Nummer 20 Telefonnummer

21

② Uppgiftsskyldighetens omfattning

③ Annan uppgiftslämnare

Om **hela** företaget överlåtits, markera detta med kryss (X) i tillämplig ruta. Ange namn och adress på den som nu eventuellt är uppgiftsskyldig i stället.

22 ☐ Försäljning ☐ Utarrendering ☐ Annan orsak

Namn

Adress

④ Underskrift

Härmed försäkras att uppgifterna är fullständiga och sanningsenliga samt att jag är myndig och ej begärd i konkurs.

Ort och datum

den / 1970

Namnteckning

SCB
SI. SCB 1 884.5 1970 300.000-2 479 Sellers, Ljungby 29733 A.

UPPGIFTER FÖR
• LANTBRUKSSTATISTIKEN
• LANTBRUKETS FÖRETAGSREGISTER
• SKÖRDESKADESKYDDET
1970

Blanketten skall i ett exemplar senast den 2 juli 1970 ha inkommit till statistiska centralbyrån.

⑤ Företagarens yrkesverksamhet och utbildning

Om mer än en företagare finns på brukningsenheten, skall uppgifterna avse den företagare som står **överst** på blanketten.
Utbildningsuppgifterna skall avse avslutad utbildning.
Markera med kryss (X) för den eller de skolor och kurser som Ni genomgått.

Antal år i lantbruket
Hur många år har Ni varit verksam inom jordbruk, skogsbruk eller trädgårdsskötsel?

20 Antal år.....

Tillträdesår
När tillträdde Ni det nuvarande företaget?

21 Kalenderår 19.....

Allmän skolutbildning

Folkskola, grundskola (eller motsvarande) ☐ 22
Högre folkskola, folkhögskola, realskola, flickskola, gymnasium ☐ 23
Universitets- och högskoleutbildning (även utbildning vid lantbruks- och skogshögskola) ☐ 24

Jordbruksutbildning

Lantmannaskola, lantbruksskola med mindre än 5 månaders utbildning ☐ 25
Lantmannaskola, lantbruksskola med 5 månaders utbildning eller mer ☐ 26
Lantmästarkurs ☐ 27
Annan jordbruksutbildning motsvarande sammanlagt minst 1 månads heldagsundervisning ☐ 28

Skoglig utbildning

Skogsskola, skogsbruksskola ☐ 29
Skogsmästarskola ☐ 30
Annan skoglig utbildning motsvarande sammanlagt minst 1 månads heldagsundervisning ☐ 31

Trädgårdsutbildning

Trädgårdsskola ☐ 32
Trädgårdsteknikerskola ☐ 33
Annan trädgårdsutbildning motsvarande sammanlagt minst 1 månads heldagsundervisning ☐ 34

Annan yrkesutbildning

Motsvarande sammanlagt mindre än 5 månaders heldagsundervisning ☐ 35
Motsvarande sammanlagt 5 månaders heldagsundervisning eller mer ☐ 36

40 SCB:s not	41	42	43
44	45	46	47
48	49	50 Bruk-kat	51 Ank-datum

⑥ Åkerarealens användning den 26 juni 1970

-2-

Ange alla arealuppgifter i hektar med en decimal (t.ex. 0,2 eller 3,7 eller 5,0). Obs! Ej tunnland. 1 tunnland=0,5 hektar. 1000 m²=0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sida 4.

		Rad nr	Åkerareal under eget bruk Församling nr 1 Hektar	Församling nr 2 Hektar	Församling nr 3 Hektar
	Åkerareal som ingår i skördeskadeskyddet				
Höstvete samt blandningar av höstvete och vårvete.	Höstvete till mognad	01			
	Vårvete „ „	02			
Höstråg samt blandningar av höstråg och vårråg.	Höstråg „ „	03			
	Vårråg „ „	04			
Blandningar av stråsäd och baljväxter eller stråsadesblandningar, där korn eller havre ingår. Även blandsäd som uppkommit genom hjalpsådd av korn eller havre i vinterskadad hostsad raknas hit.	Korn „ „ (ej blandsäd)	05			
	Havre „ „ (ej blandsäd)	06			
	Blandsäd „ „	07			
Även odling med s k stödgröda.	Foderärter och vicker till mognad	08			
Fodermargkål, grönfoderraps, lupiner, rajgräs (billiongras), majs, solros m fl vilka ar avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.	Grönfoder av säd, ärter och vicker	09			
	Övriga grönfoder- och ensilageväxter	10			
Vall som anvands till hö- och ensilageberedning, till gronfoder eller som tillfalligt bete.	Slåttervall på åker som utnyttjas 1970	11			
Odling för skörd av vallfrö.	Frövall	12			
Åker som stadigvarande används som bete (däremot ej kultiverad betesmark). Observera att slåttervall som utnyttjas som tillfälligt bete skall redovisas på rad 11.	Betesvall på åker som utnyttjas 1970	13			
Även förskpotatis och konservpotatis.	Mat- och foderpotatis	14			
	Fabrikspotatis	15			
Fodersockerbetor redovisas som "andra växtslag" på rad 25.	Sockerbetor	16			
	Höstraps till mognad	17			
	Vårraps „ „	18			
	Höstrybs „ „	19			
	Vårrybs „ „	20			
	Vitsenap „ „	21			
Även odling med s k stödgröda. Redovisa konservärter på rad 25.	Övriga oljeväxter till mognad	22			
	Övrig åkerareal				
Odling på åker av köksväxter, blommor, frukt och bär, jordgubbar, plantskolor för trädgårdsväxter o dyl. Odling av trädgårdsväxter skall även redovisas under avsnitt 10 på sida 3.	Kokärter till mognad	23			
	Trädgårdsväxter	24			
Froodling av andra grödor än vallväxter och oljeväxter; odling av konservärter, foderrot· frukter, bruna bönor, åkerbönor, spånadsväxter, plantskolor för skog m m.	Andra växtslag	25			
	Helträda	26			
Förklaringar om åker finns på sida 10 i anvisn. Kultiverad betesmark, annan gräsbärande mark och övrig mark redovisas under avsnitt 12 på sida 4.	Slåtter- och betesvallar som ej utnyttjas 1970 men likväl är att betrakta som åker	27			
	Annan obrukad (ej nedlagd) åker	28			
Kontrollera SUMMA ÅKER mot sida 4	SUMMA ÅKER UNDER EGET BRUK (summa rad 01-28)	29			

⑦ Antal husdjur den 26 juni 1970

För de djurslag som saknas sättes streck i summarutan.

Nötkreatur	Rad nr	Antal
Kor (även amkor)	40	
Kvigor, tjurar och stutar, 1 år och däräver	41	
Kalvar under 1 år	42	
SUMMA NÖTKREATUR	43	

Får	Rad nr	Antal
Tackor och baggar, födda 1969 och tidigare	44	
Lamm	45	
SUMMA FÅR	46	

Svin	Rad nr	Antal
Suggor och galtar	47	
Övriga svin (även smågrisar och s k hushållssvin)	48	
SUMMA SVIN	49	

Höns och kycklingar	Rad nr	Antal
Höns, kläckta 1969 och tidigare	50	
Kycklingar	51	
SUMMA HÖNS OCH KYCKLINGAR	52	

-3-

(8) Nybyggnadsverksamhet avslutad under tiden 1 januari - 31 december 1969

Har på företaget under tiden 1 januari - 31 december 1969	Markera med kryss (X)		Markera med kryss (X)	
uppförts ny stallbyggnad, växthus, lagerlokal, maskinhall el dyl?	1 ☐ Ja	2 ☐ Nej	installerats skulltork för hö, spannmålstork, tornsilo, plansilo, rörmjölkningsanläggning (releaser), automatisk utgödslingsanordning, gödselstad, urinbrunn eller gödselbehållare?	1 ☐ Ja / 2 ☐ Nej
avslutats större ombyggnad eller reparation av stallbyggnad, växthus, lagerlokal, maskinhall el dyl?	1 ☐ Ja	2 ☐ Nej		

(9) Antal sysselsatta på företaget den 26 juni 1970

Redovisa det antal personer som fyllt 15 år och som tillhör företagets arbetsstyrka. Medräkna även personer som på grund av sjukdom, semester e dyl ej är i arbete men som normalt skulle ha ingått i arbetsstyrkan den 26 juni 1970.

Hushållsarbete ingår ej i redovisningen.

Som stadigvarande sysselsatta räknas alla som regelbundet deltar i arbetet, således även personer som är deltidssysselsatta, t ex med skötsel av djur. Redovisa med hänsyn till den normala arbetsinsatsen per vecka.

Som tillfälligt sysselsatta räknas dels alla tillfälligt anställda, dels övriga personer som endast kortvarigt deltar i arbetet på företaget.

Kategori	Rad nr	Antal sysselsatta den 26 juni 1970 — Män 15-66 år Kol 1	Män 67 år och däröver Kol 2	Kvinnor 15-66 år Kol 3	Kvinnor 67 år och däröver Kol 4
Företagare och familjemedlemmar					
Antal stadigvarande sysselsatta					
mer än 30 timmar per vecka	1				
30 timmar eller mindre per vecka	2				
Antal tillfälligt sysselsatta	3				
Övrig arbetskraft					
Antal stadigvarande sysselsatta					
mer än 30 timmar per vecka	4				
30 timmar eller mindre per vecka	5				
Antal tillfälligt sysselsatta	6				

(10) Yrkesmässig odling av trädgårdsväxter

Frilandsarealer den 26 juni 1970

Ange alla arealuppgifter i hektar med en decimal.
OBS! EJ tunnland.
1 tunnland = 0,5 hektar.
1000 m² = 0,1 hektar.

Kål, morötter, rödbetor, kålrötter, lök, sallad m m.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sida 4.

Trädgårdsväxter	Rad nr	Odlad areal under eget bruk — Församling nr 1 Hektar	Församling nr 2 Hektar	Församling nr 3 Hektar
Köksvaxter	01	,	,	,
Blommor	02	,	,	,
Fruktträd	03	,	,	,
Barbuskar	04	,	,	,
Jordgubbar	05	,	,	,
Plantskolor för trädgårdsväxter	06	,	,	,
Övrig trädgårdsareal	07	,	,	,
SUMMA FRILANDSAREAL FÖR TRÄDGÅRDSVÄXTER	08	,	,	,

Arealer under glas eller plast den 26 juni 1970

Ange alla arealer i kvadratmeter.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sida 4.

Typ av anläggning	Rad nr	Areal — Församling nr 1 Kvadratmeter	Församling nr 2 Kvadratmeter	Församling nr 3 Kvadratmeter
Växthus av glas med uppvärmning	09			
Växthus av glas utan uppvärmning	10			
Växthus av plast med uppvärmning	11			
Växthus av plast utan uppvärmning	12			
Bänkgård med uppvärmning	13			
Bänkgård utan uppvärmning	14			

⑪ I företaget ingående fastigheter den 26 juni 1970

Ändra och komplettera uppgifterna om de nu är fel eller ofullständiga. Stryk fastighet som utgått och skriv nytillkommen fastighet i tom ruta. Även fastigheter utan åker eller skogsmark skall redovisas.

Brukningscentrum markeras med kryss (X)

Ändra och komplettera - om så erfordras - arealuppgifterna nedan.

Om den brukade åkerarealen ändrats: Ange nedan vilka förändringar som inträffat samt namn, adress och telefonnr för den person som Ni övertagit åkerareal från eller överlätit till. Anteckningar om annan orsak till ändring kan införas under särskilda upplysningar nedersta på sidan.

Rad nr	Fastighet nr	Församling nr	Jordregisterfastighet (namn och nummer)	Brukningscentrum (Kryss)	Areal under eget bruk: Åker	Areal under eget bruk: Skogsmark	Ökning / Minskning av åkerarealen på grund av (sätt kryss -X- i tillämplig ruta)	Rad nr
10				21	17 Hektar	18 Hektar	☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återtaget arrende ☐ 4 nyodling av åker ☐ 5 försäljn,arvskifte,gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	19
11								
12								
13							Övertagit från/Överlätit till	
14								
15								20
16								
10				21	17 Hektar	18 Hektar	☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återtaget arrende ☐ 4 nyodling av åker ☐ 5 försäljn,arvskifte,gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	19
11								
12								
13							Övertagit från/Överlätit till	
14								
15								20
16								
10				21	17 Hektar	18 Hektar	☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återtaget arrende ☐ 4 nyodling av åker ☐ 5 försäljn,arvskifte,gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	19
11								
12								
13							Övertagit från/Överlätit till	
14								
15								20
16								
10				21	17 Hektar	18 Hektar	☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återtaget arrende ☐ 4 nyodling av åker ☐ 5 försäljn,arvskifte,gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	19
11								
12								
13							Övertagit från/Överlätit till	
14								
15								20
16								
10				21	17 Hektar	18 Hektar	☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återtaget arrende ☐ 4 nyodling av åker ☐ 5 försäljn,arvskifte,gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	19
11								
12								
13							Övertagit från/Överlätit till	
14								
15								20
16								

⑫ Summa arealer församlingsvis

Förklaring om ägoslagen finns i anvisningarna.
Ändra och komplettera uppgifterna om de nu är fel eller ofullständiga.

	Rad nr	Åker Kol 1 Hektar	Skogsmark Kol 2 Hektar	Kultiverad betesmark Kol 3 Hektar	Annan gräsbärande mark Kol 4 Hektar	Övrig mark Kol 5 Hektar	Summa kol 1 - kol 5 Kol 6 Hektar
Församling nr 1	1						
Församling nr 2	2						
Församling nr 3	3						

⑬ Särskilda upplysningar

Rad nr	Ifylls av myndighet: Församlingskod
17	
27	
37	

Uppgiften insamlas enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111)

STATISTIKUPPGIFT
Jordbruksinventeringen
1 mars 1971

Detta exemplar insänds
senast den 5 mars 1971
till
Statistiska centralbyrån
Byrån för jordbruksstatistik
Fack
102 50 STOCKHOLM 27

Uppgifterna skall avse hela brukningsenheten

A Åkerareal den 1 mars 1971

	Rad nr	Hektar
Brukningsenhetens totala åkerareal i hektar och tiondelar därav, ej tunnland	01	

B Antal husdjur den 1 mars 1971

Nötkreatur	Rad nr	Antal
Tjurar och stutar 1 år och däröver	02	
Tjurar, tjurkalvar och stutar under 1 år	03	
Kor som kalvat endast en gång	04	
Kor som kalvat mer än en gång	05	
Kvigor 1 år och däröver	06	
Kvigor och kvigkalvar under 1 år	07	
SUMMA NÖTKREATUR	08	

Hästar (även militära s k sockerdshästar)		Antal
Kallblodiga hästar födda 1968 och tidigare (ardenner, nordsvensk, nordsvensk travare, fjordhäst samt korsningar av dessa raser)	09	
Övriga hästar födda 1968 och tidigare (alla övriga raser, även russ och ponnier)	10	
Unghästar och föl födda 1969 och senare (alla raser)	11	
SUMMA HÄSTAR	12	

Svin	Rad nr	Antal
Galtar för avel 6 månader och däröver	13	
Suggor (även första gången dräktiga samt utslagssuggor)	14	
Övriga svin (även sk hushållssvin)		
6 månader och därover	15	
3-6 månader	16	
under 3 månader	17	
SUMMA SVIN	18	

Höns och kycklingar		Antal
Höns äldre än 1 . år	19	
Höns 1 — 1 . år	20	
Unghöns och kycklingar av värpraser	21	
Unghöns och kycklingar, broiler	22	
SUMMA HÖNS OCH KYCKLINGAR	23	

C Total arbetsinsats (arbetstimmar) 1 jan - 31 dec 1970

Se även anvisningarna i följebrevet

Brukare och maka/make

Brukaren (brukarna) är den person (de personer) som har det juridiska och ekonomiska ansvaret för brukningsenheten. Om brukaren är en juridisk person (oskift dödsbo, aktiebolag, stiftelse etc) redovisas all arbetsinsats på brukningsenheten under rubriken »Lejd arbetskraft»

OBS Hushållsarbete skall ej redovisas

	Rad nr	Antal arbetstimmar under 1970 utförda av			
		män, födda		kvinnor, födda	
		1903-1954	1902 och tidigare	1903-1954	1902 och tidigare
		Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4
Inom brukningsenheten					
i jordbruket	01				
i skogsbruket	02				
Utanför brukningsenheten					
i jordbruk	03				
i skogsbruk	04				
I annan verksamhet	05				
SUMMA TIMMAR	06				

Övriga familjemedlemmar

Som »Övriga familjemedlemmar» räknas här endast brukarens (brukarnas) föräldrar samt hemmavarande barn, födda 1954 och tidigare

	Rad nr	Antal arbetstimmar under 1970 utförda av			
		män, födda		kvinnor, födda	
		1903-1954	1902 och tidigare	1903-1954	1902 och tidigare
		Kol 1	Kol 2	Kol 3	Kol 4
I brukningsenhetens jordbruk	07				
skogsbruk	08				
SUMMA TIMMAR	09				

Lejd arbetskraft

Som "Lejd arbetskraft" skall även räknas brukarens syskon, mågar, sonhustrur samt barnbarn och icke hemmavarande barn (oavsett om lön för det utförda arbetet utgått eller ej)

	Rad nr	Antal lejda arbetstimmar under 1970 utförda av personer födda 1954 och tidigare	
		man	kvinnor
		Kol 1	Kol 2
I brukningsenhetens jordbruk	10		
skogsbruk	11		
SUMMA TIMMAR	12		

SCB 7275 12 1970 - 18 000 ex Allt 1971 76 70 4033*

Blankettutgivare
SCB STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Byrån för jordbruksstatistik
Postadress
Fack
102 50 STOCKHOLM 27
Telefon
08-630560

Fyll även i uppgifterna på nästa sida

D Mjölkproduktionen och dess användning 1 jan - 31 dec 1970

Om mjölkproduktion **ej** förekommit under år 1970, skall detta anges med ett vågrätt streck (—) på summaraden.	Rad nr	Kilogram oskummad mjölk
Levererad till mejeri	01	
Försåld till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten	02	
Försåld till andra	03	
Förbrukad i hushållet samt utlämnad som födoråd (undantag)	04	
Använd till beredning av lantsmör och lantost	05	
Använd till utfodring (ej skummjölk)	06	
SUMMA MJÖLK (lika med hela produktionen av oskummad mjölk)	07	

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum den / 1971
Namnteckning
Telefonnummer (även riktnummer)

ÅRSVÄXTRAPPORT
för den 19 maj 1970

1 OMDÖME OM ÖVERVINTRINGEN

Genomsnittlig bedömning av övervintringen för olika växtslag inom församlingen anges i vidstående kolumn enligt följande sifferskala:

Mycket god övervintring ..... anges med 4
God (normal) övervintring ..... anges med 3
Övervintring sämre än normal ..... anges med 2
Fullständig el nästan fullständig utvintring anges med 1

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (—)	Siffra för övervintringen	
HÖSTVETE	.....	01
HÖSTRÅG	.....	02
HÖSTRAPS	.....	03
HÖSTRYBS	.....	04
FÖRSTA ÅRS SLÅTTERVALL	.....	05

2 OMFATTNINGEN AV UPPLÖJNING PÅ GRUND AV UTVINTRING

Om utvintring nödvändiggjort upplöjning (uppharvning) uppskattas i nedanstående kolumn hur stor andel (i procent) av den höstsådda arealen som blivit uppplöjd (uppharvad).

HÖSTVETE	.....%	06
HÖSTRÅG	.....%	07
HÖSTRAPS	.....%	08
HÖSTRYBS	.....%	09
FÖRSTA ÅRS SLÅTTERVALL ...	.....%	10

3 ORSAKER TILL FÖREKOMMANDE UTVINTRING

Om utvintring förekommit sättes kryss i tillämpliga rutor nedan.
OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda.

	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års vall
Sen sådd och/eller ogynnsamt höstväder	☐ 11	☐ 12	☐ 13	☐ 14	☐ 15
Avsaknad av skyddande snötäcke	☐ 16	☐ 17	☐ 18	☐ 19	☐ 20
Uppfrysning och ihållande nattfrost	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25
Isbränna	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30
Vattenskador	☐ 31	☐ 32	☐ 33	☐ 34	☐ 35
Vårtorka	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39	☐ 40
Skador av svampar (t. ex snömögel)	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45

Annan orsak, ange orsak och gröda

.....

.....

.....

4 UPPLYSNINGAR OM VÅRSÅDDEN

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

a TIDPUNKT FÖR VÅRSÅDDEN

Tidigare än normalt ..... ☐ 46
Normal tid ..... ☐ 47
Senare än normalt (ange även orsak nedan) .. ☐ 48

b ORSAKER TILL SENARE SÅDD ÄN NORMALT
Ifylles endast i förekommande fall.
OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga.

Höstplöjningen ej helt genomförd ..... ☐ 49
Dålig tjälbildning ..... ☐ 50
Försenad snösmältning ... ☐ 51
Försenad upptorkning .... ☐ 52
Kylig väderlek ..... ☐ 53
Regnig väderlek ..... ☐ 54
Torka ..... ☐ 55
Annan orsak, ange vilken

.....

c UTSIKTER FÖR DE VÅRSÅDDA GRÖDORNA

Gynnsammare än normalt . ☐ 56
Normala utsikter ..... ☐ 57
Ogynnsammare än normalt ☐ 58
Kan ej anges ..... ☐ 59

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum	Namnteckning
den / 1970	
Telefonnummer (även riktnummer)	

SCB 2 260. 4 1970 2x3,000 ex 4,70 Beckfors, Ljungby 29067 2.

Blankettbeställare
STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Byrån för jordbrukesstatistik

ÅRSVÄXTRAPPORT
för den 29 juli 1970

1 OMDÖME OM SKÖRDEUTSIKTERNA DEN 29 JULI

Genomsnittlig bedömning av skördeutsikterna för olika växtslag inom församlingen med avseende på årets skördekvantitet anges i vidstående kolumner *enligt följande sifferskala:*

- Mycket god skörd ..... anges med 5
- God skörd ..... anges med 4
- Medelmåttig skörd (medelskörd) ..... anges med 3
- Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
- Nära missväxt ..... anges med 1
- Fullständig missväxt ..... anges med 0

Om utsikterna ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3,5. Under "medelmåttig" men likväl ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2,5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t. ex. de senaste tio åren).

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (—)	Siffra för skördeutsikten			Siffra för skördeutsikten	
HÖSTVETE		01	HÖSTRAPS		10
VÅRVETE		02	VÅRRAPS		11
HÖSTRÅG		03	HÖSTRYBS		12
VÅRRÅG		04	VÅRRYBS		13
KORN		05	VITSENAP		14
HAVRE		06	POTATIS		15
BLANDSÄD		07	SOCKERBETOR		16
KOKÄRTER		08	HÖ FRÅN VALL		17
FODERÄRTER OCH VICKER		09	BETE		18

2 VÄDERLEKENS INFLYTANDE PÅ VÄXTLIGHETEN UNDER TIDEN 20 MAJ—29 JULI

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

	Höst-säd	Vår-säd	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Pota-tis	Slåtter-vall	Bete
Gynnsammare än normalt	☐ 19	☐ 20	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25
Normalt	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30	☐ 31	☐ 32
Ogynnsammare än normalt	☐ 33	☐ 34	☐ 35	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39

3 ORSAKER TILL STÖRRE SKADOR PÅ VÄXTLIGHETEN UNDER TIDEN 20 MAJ—29 JULI

Ifylles endast i förekommande fall.

OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (grödgrupp).

	Höst-säd	Vår-säd	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Pota-tis	Slåtter-vall	Bete
Kyla	☐ 40	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45	☐ 46
Regn	☐ 47	☐ 48	☐ 49	☐ 50	☐ 51	☐ 52	☐ 53
Nattfrost	☐ 54	☐ 55	☐ 56	☐ 57	☐ 58	☐ 59	☐ 60
Torka	☐ 61	☐ 62	☐ 63	☐ 64	☐ 65	☐ 66	☐ 67
Slagregn el. hagel	☐ 68	☐ 69	☐ 70	☐ 71	☐ 72	☐ 73	☐ 74
Översvämning	☐ 75	☐ 76	☐ 77	☐ 78	☐ 79	☐ 80	☐ 81
Insektsangrepp	☐ 82	☐ 83	☐ 84	☐ 85	☐ 86	☐ 87	☐ 88
Växtsjukdomar	☐ 89	☐ 90	☐ 91	☐ 92	☐ 93	☐ 94	☐ 95

Annan orsak, ange orsak och gröda

4 UPPLYSNINGAR OM HÖSKÖRDENS KVALITET

De tillämpliga alternativen *markeras med kryss.*

- Bättre än normal ☐ 96
- Normal ..... ☐ 97
- Sämre än normal ☐ 98
- *Kan ej anges* ..... ☐ 99 (höet ej bärgat)

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum	Namnteckning
den / 1970	
Telefonnummer (även riktnummer)	

SCB / 201 4 1970 2x3.000 ex. 6,70 Sandéen, Lundby 79190 8.

Blankettutgivare
STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Byrån för jordbruksstatistik

ÅRSVÄXTRAPPORT

för den 14 oktober 1970

1 OMDÖME DEN 14 OKTOBER OM SKÖRDEUTFALLET

Genomsnittlig bedömning av skördeutfallet för olika växtslag inom församlingen med avseende på årets skördekvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

- Mycket god skörd ..... anges med 5
- God skörd ..... anges med 4
- Medelmåttig skörd (medelskörd) ..... anges med 3
- Betydligt under medelmåttig skörd anges med 2
- Nära missvaxt ..... anges med 1
- Fullständig missvaxt ..... anges med 0

Om utfallet ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3,5. Under "medelmåttig" men likväl ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2,5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skorden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t. ex. de senaste tio åren).

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (—)	Siffra för skördeutsikten			Siffra för skördeutsikten	
HÖSTVETE		01	HÖSTRAPS		10
VÅRVETE		02	VÅRRAPS		11
HÖSTRÅG		03	HÖSTRYBS		12
VÅRRÅG		04	VÅRRYBS		13
KORN		05	VITSENAP		14
HAVRE		06	POTATIS		15
BLANDSÄD		07	SOCKERBETOR		16
KOKÄRTER		08	HÖ FRÅN VALL		17
FODERARTER OCH VICKER		09	BETE PÅ SLÅTTERVALL		18
			ÖVRIGT BETE (Hela betesperioden)		19

2 VÄDERLEKENS INFLYTANDE PÅ VÄXTLIGHETEN UNDER TIDEN 30 JULI—14 OKTOBER

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

	Höst-sad	Vår-sad	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Pota-tis	Slåtter-vall	Bete
Gynnsammare än normalt	☐ 20	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25	☐ 26
Normalt	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30	☐ 31	☐ 32	☐ 33
Ogynnsammare än normalt	☐ 34	☐ 35	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39	☐ 40

3 ORSAKER TILL STÖRRE SKADOR PÅ VÄXTLIGHETEN UNDER TIDEN 31 JULI—14 OKTOBER

Ifylles endast i förekommande fall.

OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (grödgrupp).

	Höst-sad	Vår-sad	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Pota-tis	Slåtter-vall	Bete
Kyla	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45	☐ 46	☐ 47
Regn	☐ 48	☐ 49	☐ 50	☐ 51	☐ 52	☐ 53	☐ 54
Nattfrost	☐ 55	☐ 56	☐ 57	☐ 58	☐ 59	☐ 60	☐ 61
Torka	☐ 62	☐ 63	☐ 64	☐ 65	☐ 66	☐ 67	☐ 68
Slagregn eller hagel	☐ 69	☐ 70	☐ 71	☐ 72	☐ 73	☐ 74	☐ 75
Översvämning	☐ 76	☐ 77	☐ 78	☐ 79	☐ 80	☐ 81	☐ 82
Insektsangrepp	☐ 83	☐ 84	☐ 85	☐ 86	☐ 87	☐ 88	☐ 89
Växtsjukdomar	☐ 90	☐ 91	☐ 92	☐ 93	☐ 94	☐ 95	☐ 96

Annan orsak, ange orsak och gröda

4 UPPLYSNINGAR OM SKÖRDENS KVALITET

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

	Höst-sad	Vår-sad	Höst-olje-växter	Vår-olje-växter	Pota-tis	Ho-skor-den
Bättre än normalt	☐ 97	☐ 98	☐ 99	☐ 100	☐ 101	☐ 102
Normalt	☐ 103	☐ 104	☐ 105	☐ 106	☐ 107	☐ 108
Sämre än normalt	☐ 109	☐ 110	☐ 111	☐ 112	☐ 113	☐ 114

5 TIDPUNKT FÖR HÖSTSÅDDEN

De tillämpliga alternativen markeras med kryss.

	Höst-sad	Höst-olje-växter
Tidigare än normalt	☐ 115	☐ 116
Normal tid	☐ 117	☐ 118
Senare än normalt	☐ 119	☐ 120

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum	Namnteckning
den / 1970	
Telefonnummer (även riktnummer)	

SCB J 203 5 1970 2x2,000 enr. 6 670 Svensk Tryckfärg Lomma 79979 B.

Blankettutgivare

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Byrån för jordbruksstatistik

Sakregister

Affärsbankernas kreditgivning 227
Aktuellt skördevärde 158, 161
Alsikeklöverfrö 136
Animalisk produktion 163—194
Anläggningar 79
Anställda (inom jordbruk), se Arbetskraft
Arbetsinkomst 218
Arbetskraft
 sysselsättningsförhållanden 62
 förvärvsarbetande inom jordbruk m m 48, 250
 lejda arbetstimmar 56
 brukare jämte familjemedlemmar 53—54
 lejd arbetskraft 53—55, 61
 fast anställda 53
 tillfälligt anställda 53
 lantarbetarlöner 57—59
 sysselsättning i enskilt skogsbruk 61
 åldersfördelning 50—52, 62—63
Arbetskraftsundersökningarna 48—49
Arbetstimmar (antal lejda) 56
Arealtillägg 232
Arrenderad åker 37
Arrenderade brukningsenheter 36
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 233
Avkastning per hektar, se Hektarskörd

Baljväxter
 odlad areal 98—99
 statsplomberat utsäde 127
Befolkning
 folkmängdens fördelning på städer och landsbygd 46
 folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 47
 folkmängdens fördelning på större åldersgrupper 44—45
 förvärvsarbetande inom jordbruk m m 48
 Jordbrukarnas åldersfördelning 52, 62—63
Besiktning av slakt 192
Besådd areal
 spannmål, slåttervall, potatis 118—119
 oljeväxter 122—123
Besättningsstorlek
 kor 50—51
 nötkreatur 166—167
 svin 168—169
 får 170—171
 höns 172—173
Bete, se även Betesmark och Betesvall på åker
 skördeutsikter 105
 skördeutfall 107
Betesmark
 definition 34—35
 areal 37
Betesvall på åker
 antal brukningsenheter 100
 odlingarnas storlek 101
 odlad areal 96—97
 skördeutsikter 104—105
 skördeutfall 106—107
Betodling, se Sockerbetor
Betäckta suggor 177—178
Biologisk skörd 114
Blandsäd
 antal brukningsenheter 100
 odlingarnas storlek 101
 odlad areal 96
 skördeutsikter 104
 skördeutfall 106
 hektarskörd 114—115, 152—153, 155—156
 totalskörd 118—119
 utsädesmängd 128
 skördesätt 132—133
 såtidpunkt 148
 skördetidpunkt 149
 växtperiodens längd 150—151
Blomkål 99
Broiler 175—176
Brukningsenhet(er), antal
 ägda 36—37
 arrenderade 36—37
 fördelning på storleksgrupper efter åkerareal 38—39, 42
 fördelning efter brukarekategori 40—41
 fördelning efter ägarekategori 67
 med maskininnehav 80
 med odling av olika grödor 100
 med husdjur av olika slag 166—172
 fördelning efter besättningsstorlek 166—173
Bruna bönor 99
Bruttonationalprodukt 229—231
Brödsäd
 odlad areal 98—99
 kvalitet 135
Byggnadskostnadsindex 77—78
Bärgad skörd (per hektar) 115
Bärgningsförluster på slåttervall 113

Dagsverken, utförda inom enskilt skogsbruk 61
Dragbilar 84—86
Driftslån 232—233

Ensilageväxter (och grönfoder), areal 96—98
Enskilt skogsbruk, sysselsättning i 60—61
Ersättningsområden 31—32
Export (av livsmedel 200—201

Fabrikspotatis, se Potatis
Faktorinsatser 230
Falltal 135
Fast anställda, se Arbetskraft
Fastighetspriser 68—75
Fastighetsvärden 66—67
Fetthalt i mjölk 179, 183
Fiskmjöl, förbrukning 91
Fläskproduktion 193
Foderblandningar, produktion 92

Foderfosfater, förbrukning 91
Fodermedelsförbrukning 91
Fodersäd, odlad areal 98—99
Fodertran, förbrukning 91
Foderväxter, odlad areal 99
Foderärter och vicker
odlad areal 96—97
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
Folkmängd, se Befolkning
Folkräkningen 43
Frövall 96—98
Får och getter, slaktdjursbesiktningar och produktion 192—193
Får och lamm
antal brukningsenheter 170—171
besättningsstorlek 170—171, 174
antal 164—165, 171
fårkontroll 189—190
Födoämnen, konsumtion av 195—197
Föl, se Hästar
Förbrukning (inköp) av
maskiner och redskap 87
handelsgödselmedel 89
fodermedel 91
växtskyddsmedel 93—94
födo- och njutningsämnen 195—197
Förbränningsmotorer, stationära 84—85
Föreningsrörelse, ekon 239—241
Företagarvinst 216
Företagsregister, se Lantbrukets företagsregister
Förmalning 120
Förmögenhet, se Nettoförmögenhet
Förnödenheter 89—94
Förräntning 216
Försäkringsbolagens kreditgivning 227
Förvärvsarbetande, se Arbetskraft

Galtar, se Svin
Grisar, se Svin
Grädde 183
Grönfoder- och ensilageväxter, areal 96—98
Gurkor 99
Gårdsindex 78
Gödkalv, priser 193
Gödselmedel 89—90
Gödselstäder (antal nyuppförda) 76
Gödsvin, priser 193

Handelsgödsel
förbrukning 89
priser 90
Havre
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
odlad areal 96—99
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
hektarskörd 114—115, 152—153, 155—156
totalskörd 118—119
förmalning 120
priser 121
utsädesmängd 128
skördesätt 132—133
såtidpunkt 148
skördetidpunkt 149
växtperiodens längd 150—151
Hektarskörd
höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, matpotatis, fabrikspotatis 115
raps, rybs, vitsenap 122—123
sockerbetor 125
efter vallålder 138
efter potatisodlingens storlek 146
efter såtidpunkt 152—153
efter storleksgrupp 155—156
Helträda, areal 96—98
Huvudområden 31
Hypoteksinstitutionens kreditgivning 227
Hästar
antal 176
premiering 191
slaktdjursbesiktningar 192
köttproduktion 193
priser 193
Häststallar (antal nyuppförda) 76
Hö, se även Slåttervall
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
kvalitet 108
priser 121
botanisk sammansättning 139
fodervärde 140
bärgningsmetoder 141
Höns
antal brukningsenheter 172
besättningsstorlek 172—173
antal 164—165, 173, 176
Höstoljeväxter, kvalitet 108
Höstraps, se Oljeväxter
Höstrybs, se Oljeväxter
Höstråg, se Råg
Höstsådd areal 129
Höstsäd, kvalitet 108
Höstvete, se Vete

Import (av livsmedel) 199, 201
Indirekta skatter 230
Inkomst av jordbruksfastighet 219, 222
Inkomsttagare inom jordbruk med binäringar
efter yrkesställning 220, 222—223
efter inkomstklass 223
Inre rationalisering 232—233
Insektsmedel 93—94
Internationella uppgifter
ägoslagsfördelning 246
åkerarealens användning 247
totalskörd 248
husdjursskötsel 249
förvärvsarbetande befolkning inom jordbruket 250
Intäkter i jordbruket
totala 203—204
per brukningsenhet 205—210
per 10 hektar åker 216
Invägd mjölk 183

Jeepar 84—85
Jordbrukarfamiljens inkomst 218
Jordbrukets byggnadskostnadsindex 77
Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse 239—241
Jordbrukets kostnadsprisindex 225
Jordbrukets kreditmarknad 226—229
Jordbrukets producentprisindex 225
Jordbrukets skördeskadeskydd 157—162
Jordbrukets världsmarknadsprisindex 225
Jordbruksarbetare, se Arbetskraft
Jordbruksbefolkning, se Befolkning
Jordbruksekonomiska undersökningen 213—218
Jordbruksfastighet
taxeringsvärden 65—74, 211
priser 69—74
Jordbruksinventeringarna
arbetskraft 53
husdjursskötsel 175—176
Jordbrukskasserörelsens kreditgivning 227
Jordbruksräkningar
maskiner, anläggningar 79—83
växtodling 99—102
Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna 229—231
Jordbruksvärde 66—67, 69—74
Jordförvärvslån 232—233

KR (= koncentrerad rationalisering), se SR
Kalvar, se Nötkreatur
Kapitalinkomst 218
Klöver 136
Kokärter
odlad areal 96—98
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
Kommunblock 31
Konsumentprisindex 225
Konsumtion av livsmedel 195—197
Konsumtionsmjölk 183
Kor, se Nötkreatur
Korn
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
odlad areal 96—98
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
hektarskörd 114—115, 152—153, 155—156
totalskörd 118—119
priser 121
utsädesmängd 128
skördesätt 132—133
såtidpunkt 148
skördetidpunkt 149
växtperiodens längd 150—151
Kostnader i jordbruket
totala 203—204
per brukningsenhet 205—210
per 10 hektar åker 216
Kostnadsprisindex 225
Kreatursplatser (antal nyuppförda) 76
Kreditgivning till enskilda jordbrukare 227
Kultiverad betesmark
definition 34—35
areal 37
Kvigor och kvigkalvar, se Nötkreatur
Kycklingar, se Höns
Köksväxter, odlad areal
totalt 99
enskilda växtslag 99
Köpeskillingar för jordbruksfastigheter 69—74
Kött- och fläskproduktion 193
Köttbesiktning 192
Köttfodermjöl, förbrukning 91

Ladugårdar (antal nyuppförda) 76
Lamm, priser 193
Lantarbetare, se Arbetskraft
Lantarbetarlöner
timförtjänster 57—59
årsförtjänster 58—59
Lantbrukarnas Riksförbund 239
Lantbrukets företagsregister
allmänt 33—42
arbetskraft 49—52
växtodling 95—99
husdjursskötsel 163—174
Lantbrukets yrkesskolor 242—244
Lantbrukshögskolan 242
Lantbruksnämndernas verksamhet
statliga bidrag och lånegarantier 232—235
fastighetsinnehav 236—237
Lantbruksundervisning 242—244
Lejd arbetskraft, se Arbetskraft
Livsmedel
konsumtion 196—197
import 199, 201
export 200—201
Logar och lador (antal nyuppförda) 76
Lån se Kreditgivning till enskilda jordbrukare eller Skulder
Lök, gul och röd 99
Löner, se Lantarbetarlöner

Magasin (antal nyuppförda) 76
Marknadsförd slakt, svin 187
Maskiner och anläggningar m m
antal brukningsenheter med traktor, självbindare etc 80
antal traktorer, självbindare etc 81—85
fördelning efter drivmedelsslag 83
driv- och smörjmedelsförbrukning 85
inköp av maskiner o redskap 87
Maskinhallar (antal nyuppförda) 76
Maskinlån 228, 232—233
Matpotatis, se Potatis
Mejerier, antal 183
Mejerihantering 182—183
Mejerileverantörer, antal 183
Mejerimjölk 181—183
Mervärdeskatt 209

Mindre kalv
slaktdjursbesiktningar, köttproduktion, priser 192—193
Mjölk, se Mejerihantering eller Mjölkproduktion
Mjölkboskapskontroll
antal kor och besättningar 180
medelavkastning för kontrollerade kor 179
Mjölkproduktion
storlek 181—182
användning 181—182
Modersuggor, se Svin
Morötter 99

Nationalräkenskaper 229—231
Naturligt jordbruksområde 31
Nettoförmögenheter i jordbruket
totala 203—204
per brukningsenhet 211
Nettointäkter i jordbruket, se Intäkter i jordbruket
Njutningsämnen, konsumtion av 196—197
Nominell producentprisindex 225
Normskördevärde 159, 161
Nybyggnadsverksamhet
nyuppförda byggnader 76
nyuppförda kreatursplatser 76
kostnader 77
Nötkreatur
antal brukningsenheter 166—167
antal 164—167, 176
besättningsstorlek 166—167, 174
brukares ålder 50—51
mjölkboskapskontroll 178—180
slaktdjursbesiktningar 192
priser 193

Objektiv skördeuppskattning 110—116
Obligatorisk skördeskadeanmälan 157—158
Obrukad åker, areal 96—97
Obärgad areal 116
Ogräsmedel 93—94
Oljekraftfoder, förbrukning 91
Oljeväxter
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
odlad areal 96—97
övervintring 103
upplöjd höstsådd 102
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
kvalitet 108
hektarskörd, totalskörd 122—123
statsplomberat utsäde 127
Områdesindelning 31

Plomberat utsäde 127
Potatis
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101, 145
odlad areal 96—97
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
kvalitet 108
hektarskörd 114—115, 146, 152—153, 155—156
totalskörd 118—119
priser 121
bärgningsmetoder 142
arealens fördelning 145
matpotatissorter 144
sättningstidpunkt 148
skördetidpunkt 149
Premiering av hästar 190—192
Priser
jordbruksfastigheter 69—74
traktorer 88
handelsgödsel 90
vete, råg, havre, korn, vallhö, matpotatis, fabrikspotatis, sockerbetor 121
mejerimjölk 183
slaktdjur 193
ägg 194
Producentpriser, se Priser
Producentprisindex 225
Produktion av
byggnader 76
kreatursplatser 76
foderblandningar 92
spannmål, slåttervall och potatis (skörd) 118—119
spannmål (leveranser) 120
sockerbetor 125
oljeväxter 122—123
mjölk 181—182
kött och fläsk 193
ägg 194
Produktionsområden 31

Raps, se Oljeväxter
Rationalisering 232—238
Redskap, inköp av 87
Reell producentprisindex 225
Riksförbundet Lin och Hampa 240—241
Riksområden 31
Rybs, se Oljeväxter
Råg
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
odlad areal 96—98
övervintring 103
upplöjd höstsådd 102
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
hektarskörd 114—115, 152—153, 155—156
totalskörd 118—119
förmalning, lager 120
priser 121
utsädesmängd 128
skördesätt 132—133
kvalitet 135
såtidpunkt 148
skördetidpunkt 149
Rödbetor 99
Rödklöverfrö 136

Silo 80
Självbindare 80—81
Självrisk vid skördeskada 160—161
Skogar, se Skogsmark
Skogsinstitut 243
Skogsbruksskolor 243
Skogshögskolan 242
Skogsmark, areal 36—37
Skogsskolor 243
Skogsvärde 66

Skulder (och tillgångar)
totala 204
per brukningsenhet 211, 217
Skuldprocent 212
Skulltork 80
Skörd
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
kvalitet 108, 135
biologisk skörd per hektar 114, 138, 146, 152—153, 155—156
bärgad skörd per hektar 115
totalskörd 118—119
skördesätt 132—133
skördetidpunkt 149
Skördeskadeskydd
allmänt 157—162
försäkrad areal, antal anmälningar och ersättningar, ersättningsbelopp, normskörd, aktuell skörd, självrisk 161
finansiering 160
Skördesätt för spannmål 132—133
Skördetröska 80—85
Skördeuppskattningsområden 31
Skördeutfall, medelomdömen 106—107
Skördeutsikter, medelomdömen 104—105
Slakt
svinslakt 187—188
besiktigade slaktkroppar 192
slaktdjurspriser 193
produktion av kött och fläsk 193
Slaktdjursbesiktningar 192
Slaktdjurspriser 193
Slåttervall
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
areal 96—98
övervintring 103
upplöjd areal 102
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
kvalitet 108
hektarskörd 114—115, 138, 155—156
tillväxt 113
bärgningsförluster 113
återväxt 113
totalskörd 118—119
arealens åldersfördelning 137
botanisk sammansättning 139
skördetidpunkt 149
Sockerbetor
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
odlad areal 96—98
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
priser 121
skördad areal 125
hektarskörd, totalskörd 125
Spannmål
spill vid skörd 113
totalskörd 118—119
jordbrukares leveranser, förmalning, lager 120
priser 121
utsädesmängd 128
skördesätt 132—133
sortfördelning 130—131
såtidpunkt 148
skördetidpunkt 149
Spannmålstork 80
Sparbankernas kreditgivning 227—228
Spenat 99
Spill (vid skörd)
spannmål 113
potatis 116
Spånadsväxter
statsplomberat utsäde 127
SR (= särskild rationalisering) 234
Statens skogsmästarskola 243
Stationära förbränningsmotorer 84—85
Statlig lånegaranti 232—234
Statlig rationaliseringsverksamhet 232—238
Statliga lån (till enskilda jordbrukare) 227—228
Statsbidrag (till jordbruket) 232—234
Statsplomberat utsäde 126—127
Storboskap
slaktdjursbesiktningar, produktion av kött 192—193
priser 193
Struktur och befolkningsutredningarna 62—64
Stråsäd, statsplomberat utsäde 127
Stutar, se Nötkreatur
Subventioner 230
Suggkontroll, se Svin
Suggor, se Svin
Svensk Husdjursskötsel 240—241
Svenska Lantmännens Riksförbund 240—241
Svenska Mejeriernas Riksförening 240—241
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation 240—241
Svenska Ägghandelsförbundet 240—241
Sveriges Allmänna Hypoteksbank 240—241
Sveriges Betodlares Centralförening 240—241
Sveriges Bränneriidkareförening 240—241
Sveriges Jordbrukskasseförbund 240—241
Sveriges Lantbruksförbund 240—241
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening 240—241
Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund 240—241
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund 240—241
Sveriges Slakteriförbund 240—241
Sveriges Stärkelseproducenters Förening 240—241
Svin
antal brukningsenheter 168
antal 164—165, 169, 176
besättningsstorlek 168—169, 174
tjänstbara galtar, betäckta suggor 177
svinstamkontroll 183—185
suggkontroll 185—187
slakt 187—188

Svinhus (antal nyuppförda) 76
Svinstamkontroll, se Svin
Sysselsättning, se Arbetskraft
Såtidpunkt 148

Taxerade inkomster, utgifter m m 202—212
Taxeringsvärden (för jordbruksfastigheter) 65—74, 211
Tillfälligt anställda, se Arbetskraft
Tillgångar (och skulder)
totala 204
per brukningsenhet 211
Tillväxt för slåttervall 113
Timförtjänster 57—59
Timotejfrö 136
Tjurar, se Nötkreatur
Tjurkalvar, se Nötkreatur
Tjänstbara galtar 177
Tomt- och industrivärde 65
Totalindex (för byggnadskostnaderna) 78
Totalskörd
höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, potatis 118—119
raps, rybs, vitsenap 122—123
sockerbetor 125
Traktor 80—88
Traktorgarage (antal nyuppförda) 76

Undervisningsanstalter 242—244
Ungnöt, se Nötkreatur
Upplöjd (utvintrad) areal 102
Urinbrunnar (antal nyuppförda) 76
Utbildning 63, 242—244
Utgifter i jordbruket
totala 203—204
per brukningsenhet 205—209
Utrikeshandel
livsmedel 199—200
egentliga jordbruksprodukter 201
Utsäde 127—128
Utsädesmängd för spannmål 128
Utvintrad (upplöjd) areal 102

Vall, se Slåttervall (betesvall)
Vall till fröskörd 97—98
Vallfröodling, areal 96, 98, 136
Vallhö, priser 121
Vallväxter, statsplomberat utsäde 127
Vegetabilisk produktion 95—162
Vete
antal brukningsenheter 100
odlingarnas storlek 101
odlad areal 96—98
övervintring 103
upplöjd höstsådd 102
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
hektarskörd 114—115, 152—153, 156—157
totalskörd 118—119
förmalning, lager 120
priser 121
utsädesmängd 128
sorter 130—131
skördesätt 132—133
kvalitet 135
såtidpunkt 148
skördetidpunkt 149
växtperiodens längd 150—151
Veterinärhögskolan 242
Vicker (och foderärter)
odlad areal 96—98
skördeutsikter 104—105
skördeutfall 106—107
Vitaminfodermedel, förbrukning 91
Vitkål 99
Vitsenap, se Oljeväxter
Våroljeväxter, kvalitet 108
Vårraps, se Oljeväxter
Vårrybs, se Oljeväxter
Vårråg, se Råg
Vårsäd, kvalitet 108
Vårvete, se Vete
Världsmarknadsprisindex 225
Växtskyddsmedel, inköp 93—94
Yttre rationalisering 232—233

Åker
definition 34
äng resp arrenderad areal 36—37
totalareal 96
fördelning på storleksgrupper 39
fördelning på brukarkategorier 40
arealens användning 96—97
Åldersfördelning 44—45, 50—52, 136—137
Årsförtjänster 58—59
Årsväxtrapportering 102—110
Återväxt på slåttervall 113

Ägarekategorier inom jordbruket 67
Ägd åker 37
Ägda brukningsenheter 36
Ägg
produktion 194
partihandelns invägning 194
priser 194
Ärter, se Baljväxter eller Köksväxter

Övergångsbidrag 232—233
Överprisprocent 69—74
Övervintring, medelomdömen 103